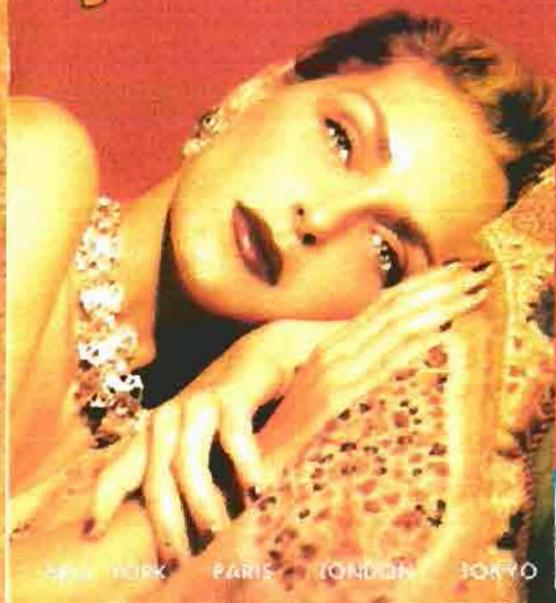

Folli Follie

Ο ΘΕΣΜΟΣ FRANCHISING

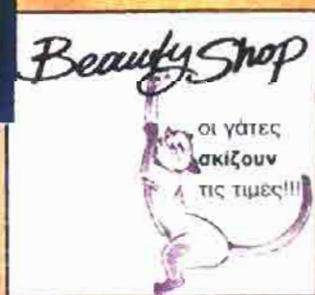

NEW YORK PARIS LONDON TOKYO

FRIENDLY'S
ΦΡΟΝΤΙΔΑ...

friendly

THE BODY SHOP

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 1997-98

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Π. ΧΡΥΣΑΦΗΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΤΣΟΥΒΑΛΑ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ
ΧΑΙΡΕΤΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2689
----------------------	------

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: «Ο ΘΕΣΜΟΣ FRANCHISING (ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ)»

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. Π. ΧΡΥΣΑΦΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΤΣΟΥΒΑΛΑ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΠΑΤΡΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1998

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά το υπαλληλικό προσωπικό της βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Πάτρας για την πολύτιμη συμβολή τους, καθώς επίσης και την υπάλληλο του γραφείου διασύνδεσης του ΤΕΙ Πάτρας κ. Κατερίνα Αθανασοπούλου και τον κ. Μπακάλη Άρη για την βοήθεια της στην διεκπεραίωση της πτυχιακής μας εργασίας. Μα περισσότερο ευχαριστούμε τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τις συμβάσεις **franchising** για τα πολύτιμα στοιχεία που μας παρείχαν για το θέμα. Τέλος θερμές ευχαριστίες αποδίδουμε στον κ. Παναγιώτη Χρυσάφη, εισηγητή του θέματος της πτυχιακής μας εργασίας, για την εμπιστοσύνη που μας έδειξε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ FRANCHISING

1.1. ΓΕΝΙΚΑ.....	1
1.2. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ FRANCHISING.....	4
1.3. ΧΡΗΣΗ ΘΕΣΜΟΥ.....	5
1.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ	
1.4.1.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ.....	6
1.4.2.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ.....	7
1.5. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ	
1.5.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ.....	9
1.5.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ.....	12
1.5.3 ΜΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ.....	13
1.5.4 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ.....	14
1.6. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ.....	14
1.7. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ FRANCHISE.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1.ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	21
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΟΜΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FRANCHISING.

3.1. ΔΟΜΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FRANCHISING.....	27
3.2. ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΑΠΑΤΗΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	33
3.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ.....	34
3.4. ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΛΛΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ.....	35
ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ FRANCHISE.....	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΚΛΑΔΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΘΕΣΜΟΥ

4.1. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ	59
4.2. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ	62
4.3. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ.....	63
4.4. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥΤΩΝ.....	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ FRANCHISE.

5.1. ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ FRANCHISE.....	67
--	----

5.2. ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΕΙ ΜΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΜΕ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗ.....	72
--	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: FRANCHISING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

6.1. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	106
6.2. ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ.....	113
6.2.1. Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ.....	113
6.3. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ Ή ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ FRANCHISING.....	139

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επιχειρηματική πρωτοβουλία έχει από καιρό συνειδητοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις στους κανόνες του επιχειρηματικού παιχνιδιού που έχει επιφέρει η τάση παγκοσμιοποίησης των οικονομιών και η μετατροπή των όρων του ανταγωνισμού από εθνικούς σε διεθνείς.

Ο επιχειρηματίας που μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε διεθνή κλίμακα και έχει την ικανότητα να επεκτείνεται άμεσα, με χαμηλό κόστος και γρήγορη ανταπόδοση της επένδυσής του, είναι αυτός που θα κυριαρχήσει τον επόμενο αιώνα.

Η ανάληψη όμως μιας τέτοιας πρωτοβουλίας επέκτασης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για να μπορέσει να ευδοκιμήσει, θα πρέπει να βασίζεται σε δύο στοιχεία:

Το πρώτο είναι η ικανότητα του ομίλου να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις εκείνες που θα επιτρέψουν στις νέες μονάδες του να έχουν την ίδια υποδομή και προδιαγραφές λειτουργίας με τη μητρική.

Το δεύτερο είναι η διασφάλιση (από τη μητρική εταιρία) των όρων εκείνων που διευκολύνουν τη διαρκή υποστήριξη των νέων καταστημάτων σε όλες τις πιθανές ανάγκες που θα προκύψουν.

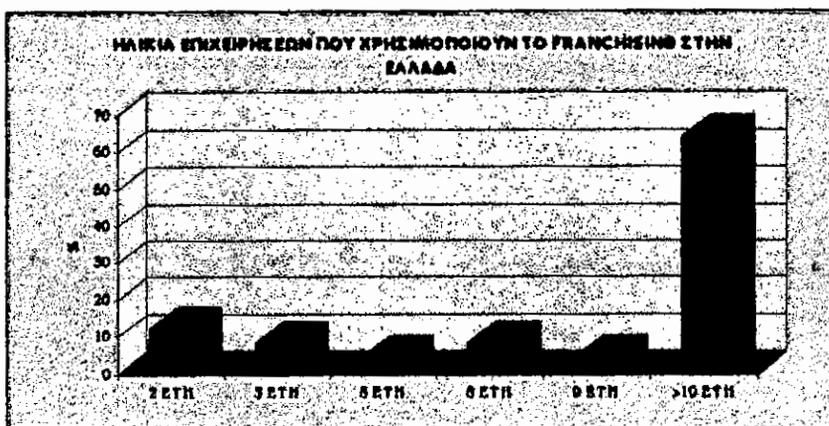
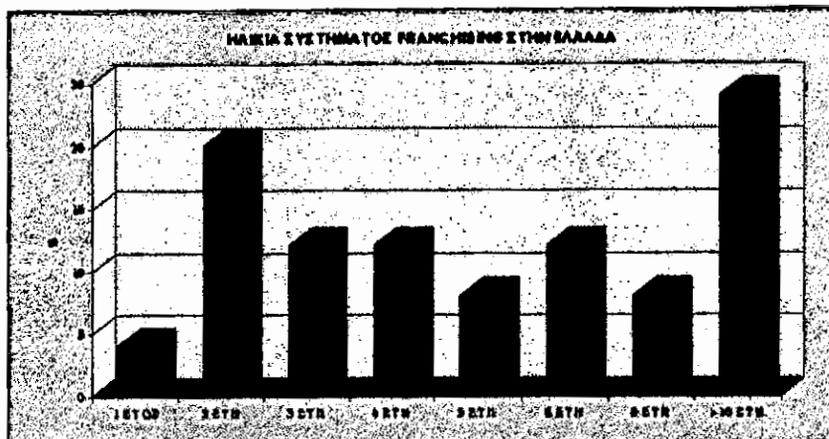
Αλλά και σε εθνικό πλαίσιο η επέκταση μιας αλυσίδας καταστημάτων δεν θα μπορέσει να επιβιώσει, αν ο πελάτης δεν εξασφαλίζεται ότι θα μπορεί να έχει την ίδια εξυπηρέτηση σε όποιο από τα καταστήματα επισκεφτεί και θα συναντήσει το ίδιο ποιοτικό επίπεδο παντού.

Ο τρόπος μέσα από τον οποίο μπορεί να επεκτείνει μια εταιρία τις δραστηριότητες της εξασφαλίζοντας παράλληλα τις παραπάνω προϋποθέσεις, είναι το franchising.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η δικαιόχρηση είναι το πιο ολοκληρωμένο σύστημα συντονισμένης επιχειρηματικής δράσης που έχει αναπτυχθεί ποτέ. Και αυτό γιατί δεν αποσκοπεί μόνο στη διασφάλιση μια αποκλειστικής αντιπροσώπευσης προϊόντων ή υπηρεσιών, αλλά δημιουργεί ένα κλειστό δίκτυο επιμέρους μονάδων που λειτουργούν συντονισμένα κάτω από ένα συγκεκριμένο πρότυπο.

Τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση της δικαιόχρησης για τη μεγάλη εταιρία που θέλει να επεκταθεί βασιζόμενη στη γνωστή επωνυμία την, είναι η ευκολία και το μικρό κόστος που παρέχει η παραχώρηση δικαιωμάτων master franchisor σε κάποιον επενδυτή που θέλει να αναπτύξει αντίστοιχη δράση στη χώρα του εκμεταλλευόμενος τη «φήμη και πελατεία» της γνωστής εταιρείας.

Ο επιχειρηματίας λοιπόν που θέλει να δραστηριοποιηθεί σε μία αγορά αποκτώντας δικαιώματα master franchisor μπορεί να προχωρήσει σε μια επένδυση, η κερδοφορία της οποίας εξασφαλίζεται από την ήδη επιτυχημένη δραστηριότητα της μητρικής εταιρίας σε κάποια άλλη αγορά.

Πίνακας 1. Ηλικία συστημάτων franchising στην Ελλάδα

Ετη λειτουργίας franchising	Αριθμός επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)
1	1	4
2	5	20
3	3	12
4	3	12
5	2	8
6	3	12
8	2	8
>10	6	24
Σύνολο	25	100

Πίνακας 2. Ηλικία επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν το franchising στην Ελλάδα

Ετη λειτουργίας επιχειρήσεων	Αριθμός επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)
2	3	12
3	2	8
5	1	4
8	2	8
9	1	4
>10	16	64
Σύνολο	25	100

Πίνακας 3. Συγκριτικός πίνακας αριθμού Franchisors έρευνας και συνολικού αριθμού υπαγόμενοι στην Ελλάδα

Κλάδος	Αριθμός franchisors έρευνας	Ποσοστό (%)	Συνολικός αριθμός franchisors	Ποσοστό (%)
Ενδύματα και αξεσουάρ	3	12	9	12,7
Υπηρεσίες	6	24	15	21,1
Εστίαση	5	20	27	38
Καλλυντικά-Μπιζού	3	12	6	8,5
Διάφορα Προϊόντα	8	32	14	19,7
Σύνολο	25	100	71	100

1. Οικονομική ανάλυση του θεσμού FRANCHISING

1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα τελευταία εκατό χρόνια, θεμελιακό χαρακτηριστικό των βιομηχανικών κοινωνιών είναι η πληθωρική προσφορά αγαθών και υπηρεσιών καθώς και ο μαζικός τρόπος διανομής τους. Αυτό γίνεται αντιληπτό από το γεγονός, ότι στα ενενήντα σχεδόν χρόνια του αιώνα μας η συνολική προσφορά αγαθών περίπου οκταπλασιάστηκε. Αυτό όπως είναι φυσικό αναστάτωσε τις καταναλωτικές συνήθειες καθώς και τις μορφές διάθεσης των προϊόντων. Αναγκαίο λοιπόν ήταν να αρχίσουν οι δομές του εμπορίου να μεταβάλλονται. Το γεγονός αυτό που προκάλεσε πολλές διαμάχες στις βιομηχανικές κοινωνίες είχε σοβαρές επιπτώσεις στον τομέα της εμπορικής πρακτικής.

Το πρόβλημα επικεντρώνεται ως επί το πλείστον στον τομέα των πωλήσεων και για το λόγο αυτό θεωρήθηκε σκόπιμο να υπάρξει μια μορφή συμβάσεως η οποία θα στήριζε κυρίως την ανάπτυξη των πωλήσεων.

Η ανάπτυξη του θεσμού της δικαιόχρησης οδήγησε στην επίτευξη του στόχου αυτού. Περαιτέρω η δικαιόχρηση αν και δεν είναι καθαυτή μορφή χρηματοδότησης λειτουργεί όμως συχνά σαν χρηματοδοτικό εργαλείο για τις επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την δικαιόχρηση σαν επιχειρηματικό εργαλείο έχουν κυρίαρχη θέση στον τομέα με τον οποίο ασχολούνται. Τα πλεονεκτήματα της συμβάσεως αυτής οδηγούν τον επιχειρηματία να ασχολείται αποκλειστικά με την ανάπτυξη των πωλήσεων και αυτό με την βοήθεια πάντα των διαφημιστικών εκστρατειών που

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

του προσφέρει η σύμβαση.

Η δυσκολία απόδοσης του όρου FRANCHISING στα Ελληνικά οδήγησε στην διατύπωση αρκετών ορισμών με παρεμφερή σημασία. Χρησιμοποιώντας ως πηγή το βιβλίο του Χαράλαμπου Κ. Κανελλόπουλου «Διοίκηση Μ.Μ.Ε. και επιχειρηματικότητα» παρατίθενται οι ακόλουθοι τέσσερις ορισμοί.

Σχετικά με το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου Franchising ή η παραχώρηση δικαιόχρησης είναι ένα συμβόλαιο διαρκών σχέσεων μεταξύ ενός ανεξάρτητου εμπόρου ο οποίος καταβάλλοντας ένα ποσό εφάπαξ ή συνεχώς, μπορεί να εκμεταλλεύεται την επωνυμία και τις «μάρκες» ενός άλλου εμπορικού ή βιομηχανικού φορέα υπό την προϋπόθεση, ότι θα χρησιμοποιεί τις εμπορικές τεχνικές και τα διαχειριστικά συστήματα του δεύτερου εξασφαλίζοντας για το σύνολο την καλύτερη δυνατή απόδοση. Κατά άλλο ορισμό Franchising ή παραχώρηση δικαιόχρησης είναι μια συμφωνία μεταξύ προμηθευτού και μεσαζόντων, βάση της οποίας οι μεσάζοντες μπορούν να ρυθμίζουν τα της διάθεσης του προϊόντος με τη δική τους πρωτοβουλία, εντός των συμφωνηθέντων ορίων. Από πλευράς Marketing παρατίθενται δύο ορισμοί του θεσμού. «Το Franchising είναι μία από τις μορφές κάθετης οργάνωσης συστημάτων εμπορίας, που πραγματοποιούνται βάσει συμβολαίων και που αποτελούνται από ανεξάρτητες μεταξύ τους επιχειρήσεις, που αποφασίζουν να συνεργαστούν για να πετύχουν σημαντικές οικονομίες και μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά». Από την άλλη υποστηρίζεται η άποψη ότι Franchising είναι ένας τύπος Καθετοποιημένου Συστήματος Marketing (Κ.Σ.Μ.) συμβατικού τύπου, στην οποία Παραχώρηση η σχέση μεταξύ των μελών του Κ.Σ.Μ. βασίζεται στο γεγονός, ότι μία μονάδα δίνει το δικαίωμα σ' έναν αριθμό μονάδων να εμπορεύονται ένα προϊόν ή μία υπηρεσία και να ασχολούνται σε μια επιχείρηση που ανέπτυξε ο Παραχωρητής, χρησιμοποιώντας τη δική του εμπορική επωνυμία, τη δική του τεχνογνωσία (know-how) και τις δικές του μεθόδους

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

λειτουργίας της επιχείρησης. Τέλος μια τελευταία ανάλυση από τους Marketers για το Franchising είναι ένα σύστημα Marketing που περιστρέφεται γύρω από μια νομική συμφωνία δύο μερών, με την οποία το ένα μέρος είναι ο αποδέκτης του προνομίου να κάνει επιχειρήσεις σαν να είναι ο ίδιος ιδιοκτήτης, αλλά είναι απαραίτητο να ενεργήσει σύμφωνα με ορισμένες ειδικές μεθόδους και όρους που τίθενται από το άλλο μέρος.

Λαμβάνοντας υπόψη και την πρακτική πλευρά του όρου Franchising ο κ. Τσαντίλας Παναγιώτης υπεύθυνος ανάπτυξης δικτύου καταστημάτων της «Αγροεφόδια», επιχείρηση που καταλαμβάνει μεγάλο μέρος στην αγροτική οικονομία, παραθέτει τον δικό του ορισμό-«είναι μία μέθοδος Marketing προϊόντων και υπηρεσιών, η οποία αναπτύχθηκε στον χώρο των λιανικών πωλήσεων. Πρόκειται για μια συνεχή και μακροχρόνια συμφωνία όπου μια επιχείρηση, ο δικαιοπάροχος, παραχωρεί σε μια άλλη εταιρεία, δικαιοδόχο, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών με την υποχρέωση της πληρωμής ενός χρηματικού ποσού ανάλογα με τον κύκλο εργασιών της.

Ο δικαιοπάροχος (franchisor) παρέχει στον δικαιοδόχο (franchisee) ένα μοντέλο, το οποίο ο ίδιος το έχει δοκιμάσει και έχει γνωρίσει επιτυχία στην αγορά. Ο δικαιοδόχος αποκτά το δικαίωμα χρήσης του εμπορικού σήματος-ονόματος-του δικαιοπάροχου για μια συγκεκριμένη περίοδο και επιπρόσθετα αποκτά το δικαίωμα χρήσης μιας συσσωρευμένης τεχνογνωσίας που καλύπτει από την έναρξη της επιχείρησης μέχρι και τη σωστή λειτουργία της. Ο δικαιοδόχος έχει την υποχρέωση να πληρώσει ένα αρχικό ποσό για την απόκτηση του ονόματος και δικαιώματος (royalties) για την χρήση των υπηρεσιών και την εθνική διαφήμιση.

Μια αλυσίδα καταστημάτων που λειτουργεί με το σύστημα franchising δεν είναι μια εταιρεία αλλά ένα σύστημα ανεξάρτητων εταιρειών, οι οποίες όλες μαζί επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό και η μια εξαρτάται από την άλλη.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Η νομική συμφωνία είναι γνωστή σαν Συμφωνία Παραχώρησης (franchise contract). Τα προνόμια που παρέχει η συμφωνία είναι γνωστά σαν Franchise. Η μονάδα που δίνει το δικαίωμα (Προνόμιο) λέγεται Παραχωρητής (franchisor). Ο λήπτης του δικαιώματος λέγεται Παραχωριολήπτης (franchisee). Τα ποσά που ο Παραχωριολήπτης καταβάλλει σαν αμοιβή στον Παραχωρητή είναι μια εφάπαξ συνεισφορά, ποσοστό στις πωλήσεις, ποσοστό στα κέρδη ή ένας συνδυασμός αυτών και λέγεται «πληρωμές δικαιωμάτων» (Royalties).

Ένας άλλος όρος, ο οποίος συγχέεται πολλές φορές με τον όρο της Παραχώρησης αν και δεν υπάρχει απόλυτη ταύτιση μεταξύ τους, είναι το licensing (άδεια εκμετάλλευσης). Άδεια εκμετάλλευσης (licensing) είναι μια σύμβαση μεταξύ δύο μερών, του εκχωρητή και του εκδοχέα. Η σύμβαση αυτή αφορά τη χορήγηση άδειας παραγωγής και (ή) πώλησης συγκεκριμένων προϊόντων, με την χορήγηση της τεχνογνωσίας (know-how) και των εμπορικών σημάτων του εκχωρητή προς τον εκδοχέα. Η σύμβαση αυτή ακόμα καθορίζει περιοριστικούς όρους για τον εκδοχέα, καθώς και το ποσό των πληρωμών (Royalties) που θα πρέπει να καταβληθούν στον εκχωρητή σαν αμοιβή για τη χορήγηση της άδειας (license).

1.2. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ FRANCHISING.

Η συνήθης διάκριση είναι μεταξύ franchising διανομής και του παραγωγικού ή βιομηχανικού franchising. Στο franchising διανομής που είναι η πιο διαδεδομένη μορφή στην πράξη, ο δικαιοδόχος περιορίζεται στο να πωλεί, εκμεταλλευόμενος το πακέτο franchising στους τελικούς καταναλωτές, ορισμένα προϊόντα μέσα στο κατάστημα που φέρει το διακριτικό σήμα του δικαιοπάροχου. Τα προϊόντα άλλοτε υποχρεούνται να φέρουν το διακριτικό σήμα και άλλοτε όχι. Εδώ πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η περίπτωση του παραγωγικού ή βιομηχανικού franchising αφορά παραγωγή ή την

μεταποίηση ενός προϊόντος με βάση την μέθοδο παραγωγής του δικαιιοπάροχου.

Μια επιπλέον διάκριση του θεσμού είναι το franchising υπηρεσιών όπου ο δικαιοδόχος παρέχει υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες χρησιμοποιώντας την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του δικαιιοπάροχου σύμφωνα πάντα με την καθοδήγηση του τελευταίου. Το κινητό franchising εντάσσεται σε αυτήν την κατηγορία, το οποίο πρακτικά σημαίνει ότι οι υπηρεσίες δεν παρέχονται στο κατάστημα αλλά οι υπάλληλοι της επιχείρησης μεταβαίνουν στους χώρους του πελάτη είτε είναι η κατοικία του ή το κατάστημα του και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

1.3 . ΧΡΗΣΗ ΘΕΣΜΟΥ

Η μητρική επιχείρηση κατέχοντας το σύστημα know-how κάνει την πρώτη κίνηση για τη λειτουργία του συστήματος. Χρησιμοποιώντας την διαφήμιση ο παραχωρητής αναζητά παραχωριολήπτες για μια νέα συνεργασία με την επιχείρηση του.

Μετά την εύρεση υποψηφίων ακολουθεί συνάντηση του παραχωρητή ή των αντιπροσώπων του με τους υποψήφιους. Αν αυτοί πληρούν τους όρους του παραχωρητή και ανταποκρίνονται στους στόχους της επιχείρησης, εγκρίνονται και μπαίνουν στην επιχείρηση υπογράφοντας την συμφωνία παραχώρησης, οποία με πολλές λεπτομέρειες περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δύο μερών. Γίνονται δηλαδή παραχωριολήπτες, καταβάλλοντας σαν αμοιβή στον παραχωρητή μια εφάπαξ συνεισφορά, ποσοστό στα κέρδη ή έναν συνδυασμό αυτών. Τα ποσά αυτά καταβάλλονται σαν αμοιβή του παραχωρητή, όπως έρευνες αγοράς, διαφημίσεις κ.τ.λ.

Η σημαντική διαφορά της δικαιόχρησης από το σύστημα καταστημάτων με παραρτήματα είναι ότι σε περίπτωση επιτυχίας του καταστήματος που λειτουργεί με δικαιόχρηση ελαχιστοποιούνται

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

οι συμμετοχές στην αλυσίδα για την προστασία τόσο του δικαιοδόχου όσο και του δικαιοπάροχου. Έτσι επιχειρήσεις με το ίδιο όνομα δεν λειτουργούν ανταγωνιστικά αφού καλύπτουν διαφορετικές περιοχές. Αυτό έχει ως συνέπεια τα κέρδη του συμμετέχοντος στην αλυσίδα να μεγαλώνουν και επιτυγχάνεται ανοδικά η απόδοση των κεφαλαίων που επένδυσε ο δικαιοπάροχος. Η όλη επενδυτική δαπάνη της μονάδας που ο δικαιοπάροχος θέλει να εκμεταλλευτεί αναλαμβάνεται εξολοκλήρου απ' αυτόν.

Στο σύστημα παραχώρησης ο παραχωρητής προσφέρει τις μεθόδους οργάνωσης, διοίκησης και εμπορίας καθώς και των τύπων των προϊόντων και των υπηρεσιών που θέλει να διαθέσουν στην αγορά, ενώ ο Παραχωριολήπτης προσφέρει τις εγκαταστάσεις και το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης του και είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την άσκηση της αλυσίδας σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

1.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

1.4.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ

Οι κύριες υποχρεώσεις του δικαιοπάροχου είναι οι ακόλουθες:

α. Η παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης του πακέτου franchising που περιλαμβάνει τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τεχνογνωσίας.

β. Η υποχρέωση της συνεχούς επαγγελματικής τελειοποίησης των δικαιοδόχων και του προσωπικού τους για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων, καθώς επίσης και της αναγκαίας τεχνικής υποστήριξης και της παροχής συμβουλών.

Στα πλαίσια αυτής της εκπαίδευσης γνωστοί δικαιοπάροχοι έχουν ιδρύσει και λειτουργούν δικά τους εκπαιδευτικά ιδρύματα π.χ.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Holiday Inn University, ώστε να ανταποκριθούν με τον καλύτερο τρόπο σε αυτή τη βασική τους υποχρέωση.

γ. Ο εφοδιασμός του δικαιοδόχου με τα προϊόντα που αναφέρονται στην σύμβαση.

δ. Υποχρέωση της επαγγελματικής εγκατάστασης και διαρρύθμισης όλων των σχετικών χώρων του δικαιοδόχου ώστε να βρεθεί η κατάλληλη τοποθεσία εγκατάστασης . Όσο αφορά την διαρρύθμιση πρέπει όλοι οι σχετικοί χώροι όλων των μονάδων της αλυσίδας να είναι όμοιοι δηλαδή να έχουν τα ίδια χρώματα, σήματα κ.τ.λ.

ε. Ο δικαιοπάροχος έχει υποχρέωση χρηματοδοτικής βοήθειας και διαρκούς υποστήριξης του δικαιοδόχου κατά την διάρκεια της σύμβασης. Η χρηματοδοτική αυτή βοήθεια εξασφαλίζεται με δύο

τρόπους , είτε με την συμμετοχή του δικαιοπάροχου στην αρχική επένδυση είτε με την παροχή εγγυήσεων προς τρίτους π.χ. τράπεζες, ώστε ο δικαιοδόχος να διευκολύνεται χρηματικά.

στ. Η υποχρέωση εμπορικής συμπαράστασης με διαφήμιση των προϊόντων που προσδιορίζονται στην σύμβαση, σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, και με άλλες προωθητικές προσπάθειες.

ζ. Τέλος η υποχρέωση να συναντιέται ο δικαιοπάροχος κατά διαστήματα με τους δικαιοδόχους προκειμένου να ρυθμίζουν προβλήματα και να ανταλλάσσουν μεταξύ τους εμπειρίες.

1.4.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ

Στην προηγούμενη παράγραφο αναφέρθηκαν οι υποχρεώσεις του δικαιοπάροχου. Σε αυτό το σημείο ακολουθούν αναλυτικά οι υποχρεώσεις του δικαιοδόχου καθώς και οι υποχρεωτικές κινήσεις που πρέπει να κάνει ο υποψήφιος δικαιοδόχος για να αποφύγει μελλοντικές περιπέτειες. Θα πρέπει λοιπόν πριν αποφασίσει να συνεργαστεί με κάποιο δικαιοπάροχο να ενημερωθεί πλήρως για τις

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Λειτουργίες και τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης του δικαιιοπάροχου. Στη συνέχεια με τη βοήθεια κάποιου εμπειρογνώμονα θα μελετήσει την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων που του προτείνονται από τον δικαιιοπάροχο για να κάνει τις ανάλογες εκτιμήσεις. Τέλος πριν ενσωματωθεί με την αλυσίδα, με τη βοήθεια κάποιου νομικού συμβούλου να εξετάσει την προς υπογραφή συμφωνία δικαιόχρησης.

Οι υποχρεώσεις του δικαιιοδόχου απέναντι στον δικαιιοπάροχο είναι οι εξής:

α. Η καταβολή ενός χρηματικού ποσού από τον δικαιιοδόχο προς τον δικαιιοπάροχο υπό μορφή δικαιωμάτων εισόδου στο δίκτυο (entry fee).

β. Η περιοδική καταβολή προς τον δικαιιοπάροχο ενός ποσοστού επί των πωλήσεων αναλόγου με τον κύκλο εργασιών του δικαιιοδόχου (franchise fee, royalties).

γ. Την προάσπιση των συμφερόντων του δικαιιοπάροχου, την πρόθυμη παροχή διαφόρων πληροφοριών π.χ. στατιστικά στοιχεία, που θα του ζητηθούν από τον δικαιιοπάροχο, δηλαδή με τους υπόλοιπους κρίκους της αλυσίδας.

δ. Η συμμετοχή του στα έξοδα διαφήμισης, οργάνωσης προγραμμάτων και εκπαίδευσης.

ε. Η απαγόρευση του ανταγωνισμού.

στ. Η αποκλειστική προμήθεια από τον δικαιιοπάροχο ή από τρίτο συνδεδεμένο με αυτών των προϊόντων.

Οι υποχρεώσεις του δικαιιοπάροχου απέναντι στην επιχείρηση είναι:

α. Να προσλαμβάνει και να επιμορφώνει κατάλληλα το προσωπικό του, ώστε αυτό να μπορέσει να ανταποκριθεί με επιτυχία στις

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

απαιτήσεις της επιχείρησης του και έτσι να ανταποκριθεί η επιχείρηση του στους στόχους της αλυσίδας.

β. Να αναλύει την συμπεριφορά της πελατείας του και να προσαρμόζει του πιθανούς διαφημιστικούς τύπους σύμφωνα με το γούστο της πελατείας του αυτής.

γ. Να προσαρμόζεται στις ανάγκες της πελατείας του τόσο στο θέμα της προώθησης ορισμένων προϊόντων, όσο και στο θέμα των διαφόρων συνθηκών π.χ. ωράριο.

Οι υποχρεώσεις του δικαιοδόχου απέναντι στην αλυσίδα είναι

α. Να συμβάλλει στην διαμόρφωση της εμπορικής πολιτικής και πιθανά μια ριζική αναμόρφωση της, αν το απαιτούν οι οικονομικές συνθήκες.

β. Να προσαρμόζεται διαρκώς στην συγκυρία παρασύροντας και την αλυσίδα γιατί απ' αυτή του την ενέργεια εξαρτάται η επιβίωση του. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η ανταλλαγή απόψεων και η κυκλοφορία της πληροφόρησης ανάμεσα στους κρίκους της αλυσίδας.

1.5. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

1.5.1. Πλεονεκτήματα για τον δικαιοδόχο.

Το ποσοστό αποτυχίας, ανεξαρτήτως αιτίας για τα νέα καταστήματα που είναι με την μέθοδο της δικαιόχρησης είναι μεταξύ του 1\8 και 1\10 από το αντίστοιχο ποσοστό αποτυχίας για τις νέες επιχειρήσεις που δεν ανήκουν σε ένα δίκτυο δικαιόχρησης. Αυτή η ευκαιρία της εξασφάλισης της επιχειρηματικής δράσης μέσω ενός μοντέλου

που ο δικαιοπάροχος έχει αναπτύξει, αποτελεί το βασικότερο πλεονέκτημα για το δικαιοδόχο. Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της δικαιόχρησης για το δικαιοδόχο είναι:

α) Το πρώτο βασικό πλεονέκτημα που προσφέρει η δικαιόχρηση σε έναν επιχειρηματία που έχει συνδεθεί με το σύστημα αυτό είναι ότι του δίνεται περισσότερος χρόνος να ασχοληθεί αποκλειστικά και μόνο με τις πωλήσεις του στην περιοχή. Με αυτό τον τρόπο δεν έχει πρόσθετα προβλήματα, τα οποία αφορούν τις προμήθειες, την έρευνα αγοράς, την οργάνωση της διαφημιστικής προβολής κ.τ.λ. Την ευθύνη όλων αυτών την έχουν οι διοικητικές υπηρεσίες του δικαιοπάροχου ο οποίος συντονίζει όλο το πρόγραμμα.

Ο Δικαιοδόχος είναι επιχειρηματίας που μπορεί με τη συστηματική και σκληρή εργασία να αυξήσει στο μέγιστο τα κέρδη του. Εξάλλου ο δικαιοδόχος εκμεταλλευόμενος την αγοραστική δύναμη του δικαιοπάροχου εξασφαλίζει τιμές τις οποίες δεν θα μπορούσε να επιτύχει αν διατηρούσε τη δική του ανεξάρτητη επιχείρηση.

Επίσης η εθνική διαφημιστική εκστρατεία του δικαιοπάροχου ωφελεί άμεσα κάθε δικαιοδόχο.

β. Η έλλειψη βασικών ή ειδικών γνώσεων του δικαιοδόχου καλύπτεται από την συνεχή εκπαίδευση που παρέχεται από την πλευρά του

δικαιοπάροχου. Η εμπειρία και γνώση του δικαιοπάροχου είναι στη διάθεση κάθε δικαιοδόχου οποιαδήποτε στιγμή τη χρειαστεί.

γ. Ο δικαιοδόχος ωφελείται από την συνεχή έρευνα και ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων του δικαιοπάροχου που σκοπό έχουν την βελτίωση της επιχείρησης του.

δ. Η μέθοδος παραχώρησης παρέχει όλα τα πλεονεκτήματα μιας ευρείας παρουσίας στην αγορά, με εθνική και σε πολλές περιπτώσεις διεθνή ακτινοβολία. Οι περισσότερες επιχειρήσεις Παραχώρησης προϊόντων ή υπηρεσιών είναι ευρέως γνωστές και αποδεκτές π.χ. πελάτες θα αγοράσουν εύκολα, hamburgers Mc Donald' s ή παγωτά Baskin-Rabbins, γιατί είναι γνωστές της φήμης των προϊόντων αυτών. Οι ταξιδιώτες αναγνωρίζουν ένα εστιατόριο ή ένα motel από το όνομά του, από την κατασκευή του, ή κάποια άλλα γνωρίσματα.

ε. Διαμεσολάβηση για την αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού.

στ. Η αναγνώριση από τις τράπεζες και τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς των πλεονεκτημάτων της χρηματοδότησης δικαιοδόχων καθιστά την εξεύρεση κεφαλαίων πιο εύκολη και γρήγορη.

ζ. Η επιχείρηση του δικαιοδόχου μπορεί να είναι νομικά ανεξάρτητη δεν παύει όμως να λειτουργεί

σαν τμήμα ενός μεγάλου εμπορικού οργανισμού. Μ' αυτό τον τρόπο αντιμετωπίζει επιχειρηματικούς κινδύνους, εξασφαλίζοντας παράλληλα πιο σίγουρη επιβίωση.

1.5.2. Πλεονεκτήματα για τον δικαιοπάροχο.

- α. Με μικρή σχετικά επένδυση ο δικαιοπάροχος μπορεί να επεκτείνει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες με λιγότερο κίνδυνο από ότι αν δημιουργούσε ένα δίκτυο υποκαταστημάτων.
- β. Ο δικαιοδόχος ο οποίος είναι υπεύθυνος για την λειτουργία της δικιάς του επιχείρησης ενδιαφέρεται περισσότερο για την ανάπτυξη της αλυσίδας από οποιοδήποτε διευθυντή ο οποίος θα ήταν στο οποιοδήποτε υποκατάστημα.
- γ. Χρειάζεσαι λιγότερη επίβλεψη από τον δικαιοπάροχο από την στιγμή που ο δικαιοδόχος ενδιαφέρεται έντονα για την κατάσταση και την πρόοδο της επιχείρησης του.
- δ. Οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι του δικαιοπάροχου μοιράζονται με τον δικαιοδόχο από την στιγμή που υπηρετούν κοινά συμφέροντα.
- ε. Ο δικαιοπάροχος έχει την ευκαιρία και την δυνατότητα να επιλέξει και να εντάξει στο δικό του σύστημα σημεία πωλήσεις που έχουν λειτουργήσει με επιτυχία.

1.5.3. Μειονεκτήματα για τον δικαιοδόχο.

Η δικαιοχρηση όπως ακριβώς ένα οποιοδήποτε νόμισμα έχει δύο πλευρές. Από μεριά δικαιοδόχου χρειάζεται προσεκτική έρευνα γιατί ο δικαιοπάροχος καθορίζει τους όρους της συμφωνίας την οποία καλείται να αποδεχτεί και να υπογράψει ο δικαιοδόχος. Προσεκτική έρευνα χρειάζεται επίσης γιατί η σύμβαση αναμένεται να συνεχιστεί για μια σημαντική χρονική περίοδο. Στα πλαίσια λοιπόν αυτής της έρευνας ο δικαιοδόχος προφανώς θα θέλει να ερευνήσει κάθε τι σχετικό με τον δικαιοπάροχο καθώς και τον τύπο της προσφερόμενης δικαιοχρησης. Έτσι θα πρέπει να ενημερωθεί πλήρως σχετικά με τις λειτουργίες και τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης παρά την επιθυμία να του χορηγήσει ένα λογικό χρονικό διάστημα για ιδιαίτερη έρευνα.

Ο υποψήφιος δικαιοδόχος θα πρέπει να προβληματιστεί πολύ για τις αγαθές προθέσεις του οποιοδήποτε δικαιοπάροχου, ο οποίος είναι υπερβολικά βιαστικός ή πιέζει τον δικαιοδόχο να υπογράψει αμέσως την συμφωνία δικαιοχρησης χωρίς να του χορηγήσει το λογικό χρονικό διάστημα που χρειάζεται για έρευνα.

1.5.4. Μειονεκτήματα για το κράτος.

Εάν εξετάσουμε το θέμα αυτό με τρόπο αρνητικό, τότε ένα Διαθέσιμο Κεφάλαιο των τραπεζών δεν τοκίζεται, ένας Κύκλος Εργασιών των καταστημάτων, που δεν ιδρύθηκαν δεν θα γίνει, κάποιες θέσεις εργασίας δεν θα πληρωθούν, κάποιιοι φόροι δεν θα επιβληθούν και όλα αυτά επειδή δεν υπάρχει στους χώρους χρηματοδοτήσεων ένα μικρό τμήμα, το οποίο να ασχολείται με χρηματοδοτήσεις χαμηλού κινδύνου των συμβάσεων franchise. Ο συλλογισμός αυτός δεν είναι αυθαίρετος, αλλά αντικειμενικός και προέρχεται από τη ρευστότητα των τραπεζών, οι οποίες κατά τις σχετικές δημοσιεύσεις και την πορεία των επιτοκίων έχουν πλεόνασμα κεφαλαίων για χρηματοδοτήσεις.

1.6. Χαρακτηριστικά της δικαιόχρησης.

Στην ενότητα αυτή αναλύονται, σε περιορισμένα πλαίσια οι βασικές αρχές και η λογική της εμπορικής πρακτικής του Franchising. Η ειδική αναφορά στον σύγχρονο αυτό τρόπο οργάνωσης και επιχειρηματικής ανάπτυξης γίνεται διότι εκτιμούμε ότι αποτελεί ήδη το δυναμικότερο τμήμα του ελληνικού εμπορίου.

Είναι πιο φανερό πως οι ικανότητες ή το ταλέντο του επιχειρηματία δεν αποτελούν εγγύηση για την

πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το σύστημα της δικαιόχρησης δεν βασίζεται σε αυτό το ταλέντο, αλλά στους κανόνες, που συνολικά διέπουν την λειτουργία του Franchising.

Το Franchising ανεδείχθη σε μοχλό ανάπτυξης, καθώς συντελεί αποφασιστικά στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, καλύτερης οργάνωσης της επιχειρηματικής δράσης και δυναμικής επέκτασης.

Παρά τις ιδιαιτερότητες, που υπάρχουν στην ανάπτυξη μιας επιχείρησης μέσω της δικαιόχρησης, υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που καθορίζουν την επιτυχημένη υλοποίηση της συνεργασίας. Η αξιολόγηση της βασικής επιχειρηματικής ιδέας, η δημιουργία και λειτουργία πιλοτικού καταστήματος, η προετοιμασία του πακέτου Franchise, η ανάπτυξη του δικτύου, η επιλογή των υποψηφίων περιλαμβάνονται μεταξύ των παραπάνω προϋποθέσεων.

Αξίζει λοιπόν, τον κόπο αυτή η σύγχρονη και αποδοτική μέθοδος να τεθεί στο μέσο μιας προσεκτικής ανάλυσης των τοπικών επιχειρηματιών με γνώμονα πάντα την ενδυνάμωση της τοπικής μας αγοράς.

1.7. Στρατηγική δημιουργίας ενός δικτύου FRANCHISE.

Η επιτυχής στρατηγική για την ανάπτυξη ενός δικτύου franchise μπορεί να περιγραφεί, σε πολύ

γενικές γραμμές, από τα εννέα παρακάτω σημεία.

1. Η Επιλογή προσώπων-δικαιοληπτών

Οι «συνεργάτες» είναι η «ατμομηχανή» μιας αλυσίδας. Με την πάροδο του χρόνου αποκτούν ολοένα και σπουδαιότερη σημασία. Αυτό διότι από τη διαρκή προσπάθεια τους για ανάπτυξη, από την προσαρμοστικότητα στις νέες συνθήκες, που πάντα υπάρχουν σε μια αλυσίδα και άλλα εξαρτάται κατά πολύ η ευημερία μιας αλυσίδας.

2. Η οργανωτική διορατικότητα.

Η οργάνωση μιας εταιρίας που αναπτύσσεται με franchising πρέπει να έχει δομηθεί με βάση το μέλλον, να μη λύνει μόνο προβλήματα του παρόντος. Κάτι τέτοιο βέβαια είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί, ιδιαίτερα στην εκκίνηση μιας αλυσίδας, διότι υπάρχουν

α. Πιεστικές ανάγκες που αντιβαίνουν ορισμένους υγιείς κανόνες ανάπτυξης,

β. τα πάντα προχωρούν με πολύ γρήγορο ρυθμό, εξελίσσονται. Η αναφορά γίνεται στην ανάγκη της ταχείας ανάπτυξης.

Η διαφορετική οργανωτική δομή χρειάζεται όταν υπάρχουν πέντε σημεία πώλησης, διαφορετική όταν υπάρχουν 30 και διαφορετική όταν υπάρχουν 50. Όταν

μάλιστα η ταχύτητα μετάβασης από τα 5 στα 30 ή στα 50 σημεία πώλησης είναι μεγάλη, υπάρχει το πρόβλημα ότι ποτέ η όποια οργανωτική δομή δεν μπορεί να είναι επαρκής και σταθερή. Εδώ περιλαμβάνεται και η ανθρώπινη υποδομή. Κατά συνέπεια, η δυνατότητα προσαρμογής σε διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, όχι απλά για να ανταποκρίνονται σε υφισταμένες ανάγκες αλλά για να χτίζεις σε στέρεες βάσεις για τις ανάγκες που θα δημιουργηθούν στο μέλλον, είναι ένα από τα «μυστικά» της επιτυχίας.

3. Η επιτυχής προώθηση-διαφήμιση.

Η αναφορά γίνεται στις διαδικασίες προώθησης

α. Για την ανάπτυξη του δικτύου(κύρους).

β. Για την ανάπτυξη των πωλήσεων(μαζική).

Ένα από τα σημαντικότερα, αν όχι το σημαντικότερο πρόβλημα που έχει να επιλύσει ένα δίκτυο όταν αναπτύσσεται, είναι να προσελκύσει το ενδιαφέρον επενδυτών-δικαιούχων. Να «στηθεί» το δίκτυο γρήγορα αλλά και σωστά. Αυτή η διαδικασία έχει μεγάλο κόστος προώθησης. Στο σημείο αυτό χρειάζεται έξυπνη και ουσιαστική δουλειά.

4. Το ίδιο το προϊόν.

Πρέπει να είναι χρήσιμο, να διαφοροποιείται από ό,τι υπάρχει, να δίνει ένα σημαντικό πλεονέκτημα στον καταναλωτή, με τρόπο

βέβαια που αυτός κατανοεί. Εννοείται ότι βασική παράμετρος ανάπτυξης δικτύου με τη μέθοδο franchising είναι κάθε φορά κάποιου είδους καινοτομία.

5. Η έλλειψη βεβιασμένων κινήσεων.

Στην ανάπτυξη ενός δικτύου πρέπει να προχωρά κανείς πολύ πιο γρήγορα από ό,τι ο ανταγωνισμός ή ο οιοονεί ανταγωνισμός του, αλλά τόσο αργά και σταθερά ώστε να μην παρασύρεται από τις «σειρήνες» της αγοράς και τις πρώιμες φιλοδοξίες (φιλοδοξίες που πιθανόν να ξεφεύγουν από τον αρχικό σχεδιασμό του προϊόντος). Υπάρχουν μάλιστα ορισμένοι ειδικοί (πετυχημένοι) που υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να ξεφεύγει κανείς σχεδόν ποτέ από τη βασική ιδέα του προϊόντος που έχει σκεφτεί, μπορεί να κάνει μόνο πολύ μικρές αλλαγές και αυτές εάν έχει σοβαρούς λόγους. Αυτή η αρχική ιδέα είναι άλλωστε που φέρνει και την επιτυχία.

Είναι πολύ ελκυστικό να αξιοποιηθεί το δίκτυο των σημείων πώλησης με νέα είδη, αυτό όμως αλλοιώνει την εικόνα του. Το ίδιο και με τη διαφήμιση, μπορεί να παρασυρθεί κανείς εύκολα.

6. Οι διαδικασίες πρόβλεψης σε όλα τα επίπεδα.

Ως πρόβλεψη θεωρείται η δυνατότητα της γνώσης του τι θα συμβεί στο επόμενο βήμα και να παίρνουμε

μέτρα. Η παράμετρος αυτή έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα στα δίκτυα franchise όπου αναπτύσσονται σε μη συγκεκριμένο περιβάλλον και δεν εννοείται μόνο η νομική πλευρά. Όταν αναπτύσσεται ένα δίκτυο, οι άγνωστες μεταβλητές είναι πολλές. Για παράδειγμα, δεν είναι γνωστό ποιοι θα είναι οι συνεργάτες (δικαιούχοι), δεν είναι γνωστό πότε θα είναι πράγματι η κατάλληλη στιγμή να γίνει το «πέρασμα» από την εμπορία στην παραγωγή κ.α.

Όπως σημειώθηκε και πιο πάνω, τα εμπορικά δίκτυα τις περισσότερες φορές εισάγουν κάποια καινοτομία. Αυτό με τη σειρά του για τον δικαιούχο σημαίνει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, δεν προλαβαίνει να αναπτύξει κάποιου είδους γνώση-υπηρεσίας. Έτσι, η τεχνολογία που απουσιάζει, πρέπει γρήγορα να αναπτυχθεί, καθότι από την ταχύτητα και την πληρότητα αυτής της τεχνολογίας εξαρτώνται πολλά. Η επιτυχία εξαρτάται από την ικανότητα να μετατρέπεις το άγνωστο σε οργάνωση, να μην αφήνεις τίποτα στην τύχη, να βάζεις το άγνωστο υπό έλεγχο.

7. Η «θέση» των σημείων πώλησης.

Είναι βέβαια τεχνικό σημείο, σε αντίθεση με τα προηγούμενα, αλλά είναι πολύ σπουδαίο. Λέγοντας σημείο πώλησης, θεωρείται μια σειρά ζητημάτων, όπως ο αριθμός τους, οι πόλεις και η σειρά με την οποία αξιοποιούνται, η θέση του σημείου πώλησης μέσα στις

πόλεις(εμπορικότητα), το μέγεθος του καταστήματος, η διαμόρφωση του και πολλά άλλα. Στην Αθήνα για παράδειγμα, μέσα σε μια απόσταση 200 μέτρων, από την οδό Ακαδημίας στην οδό Πανεπιστημίου, υπάρχουν δύο διαφορετικοί κόσμοι. Η «θέση» ως κριτήριο εμπορικής επιτυχίας ποικίλλει από δίκτυο σε δίκτυο και εξαρτάται από το είδος του προϊόντος ή της υπηρεσίας που διακινεί. Δεν πρέπει βέβαια να διαφεύγει της προσοχής μας ότι οι δαπάνες για την εξασφάλιση κατάλληλων θέσεων είναι εξαιρετικά σημαντικές, αλλά τα έσοδα που θα χαθούν εάν δεν γίνουν, είναι ακόμη σημαντικότερα.

9.Οικονομικοί πόροι.

Όταν υπάρχει η δυνατότητα και η θέληση να γίνουν οι αναγκαίες δαπάνες κάθε φορά, με την έννοια της αρχικής επένδυσης, αλλά και της επένδυσης σοβαρού τμήματος των κερδών, τότε η ανάπτυξη γίνεται πιο εφικτή και πιο αποτελεσματική.

Για την επιτυχή ανάπτυξη μιας αλυσίδας υπάρχουν πράγματι πάρα πολλά άλλα σημαντικά σημεία, το νομικό κομμάτι για παράδειγμα. Αυτά όμως είναι περισσότερο τεχνικά θέματα .Είναι ζητήματα επιτυχούς εφαρμογής γνωστών τεχνικών. Τα εννέα σημεία όμως που περιγράφησαν είναι κάτι παραπάνω. Είναι η ευφυΐα, έμπνευση, φαντασία, ικανότητες και θέληση για επιτυχία.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Το νομικό πλαίσιο και η ελληνική πραγματικότητα.

Η δικαιόχρηση είναι μια σύμβαση καινούργια για τα ελληνικά δεδομένα γι' αυτό και δεν υπάρχει ανάλογη προσαρμογή των νόμων του ελληνικού δικαίου στις απαιτήσεις του franchising. Ειδικό νομοθέτημα σχετικό με την δικαιόχρηση δεν έχει δημιουργηθεί ακόμα. Η χρήση όμως αυτής της μορφής συμβάσεων από αρκετές επιχειρήσεις σε τομείς όπως τα εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης, οι ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις, οι εκπαιδευτικές επιχειρήσεις και πλείστοι άλλοι τομείς χρίζουν αναγκαίο την χρήση των διατάξεων του ελληνικού αστικού κώδικα έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών. Στην Ελλάδα εγρήγορη για την δημιουργία ειδικού νομοθετικού πλαισίου έχει δημιουργήσει η «εισαγωγή» αλλοδαπής δικαιόχρησης την τελευταία δεκαετία.

Για την προάσπιση των συμφερόντων όλων όσων ασχολούνται με τις συμβάσεις της δικαιόχρησης στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1993 περίπου η «Ελληνική Εταιρία Δικαιόχρησης» με την πρωτοβουλία

του καθηγητή της οργάνωσης επιχειρήσεων της ανωτάτης βιομηχανικής σχολής Θεσσαλονίκης Σπύρου Ζευγαρίδη. Τα μέλη της εταιρίας αυτής είναι ως επί το πλείστον δικηγόροι, λογιστές, εταιρίες οργάνωσης επιχειρήσεων, σύμβουλοι κ.τ.λ. Η εταιρία αυτή αποτελεί το συλλογικό όργανο εκπροσώπησης των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν την δικαιόχρηση. Όμως τουλάχιστον επί του παρόντος δεν το χρησιμοποιούν όλες οι επιχειρήσεις δικαιόχρησης.

Το πρόβλημα του ειδικού νομοθετήματος δεν περιορίζεται μόνο στον ελλαδικό χώρο. Νόμοι που ρυθμίζουν τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις συμβάσεις αυτές υπάρχουν σε λίγες χώρες (Η.Π.Α., Καναδάς, Μεξικό, Βραζιλία, Γαλλία, Ισπανία, Ρωσία). Στην Ευρώπη ανάλογη με την ελληνική εταιρία δικαιόχρησης λειτουργεί η «European Franchise Federation» που αποτελείται από τις ενώσεις franchising 10 χωρών (Βρετανίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Πορτογαλίας, Ολλανδίας, Δανίας, Ιταλίας, Βελγίου, Ισπανίας και Αυστρίας). Η Ομοσπονδία αυτή έχει υιοθετήσει έναν Ευρωπαϊκό Κώδικα Ηθικής, τον οποίο τα μέλη της δεσμεύονται να τηρούν. Αυτός ο κώδικας αποτελεί μια ακόμη διασφάλιση, ότι θα ακολουθούνται κάποιοι κανόνες.

Λόγω του κενού αυτού στην νομοθεσία η δικαιόχρηση στις διεθνείς συναλλαγές εμφανίζεται με έμμεση μορφή. Τα θέματα που αφορούν την διεθνή δικαιόχρηση είναι να υπάρξει εφαρμοστέο δίκαιο για τις συμβατικές υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, στην αρχής της εδαφικότητας για την προστασία εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, που αποτελούν το «πακέτο ιδιόχρησης», στην απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από αλλοδαπούς, στην επίλυση των διαφορών που απορρέουν από

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

δικαιόχρηση, του ευρωπαϊκού κοινοτικού Δικαίου και φορολογικού διεθνούς Δικαίου. Τα τυχόν προβλήματα που ενδεχομένως ανακύπτουν από τη λειτουργία μιας σύμβασης Franchising θα μπορούσαν να επιλυθούν από ειδικευμένους σε θέματα Franchising, με βάση τις ανάλογες κάθε φορά διατάξεις του Αστικού μας Κώδικα.

Ωστόσο, υπάρχει ακόμα η δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής στις Συμβάσεις Franchising και άλλων Νομοθετημάτων όπως το Π.Δ. 219/1991 για τους εμπορικούς αντιπροσώπους, ο Νόμος 2251/1994 για την προστασία του καταναλωτή, ο Νόμος 1733/1987 για την Μεταφορά Τεχνολογίας και τέλος ο Κανονισμός 4087/88 της Ε.Ο.Κ., καθώς επίσης και η νεότερη τροποποίηση του κανονισμού 388 R 4087/3-1-94, που αποτελεί στην ουσία τον Συνταγματικό Χάρτη των συμφωνιών Franchise (εκτός του Βιομηχανικού Franchise που δεν καλύπτεται) για τα κράτη μέλη και κατά συνέπεια και για τη χώρα μας. Στον κανονισμό αυτό ορίζεται ότι η συμφωνίες franchise περιλαμβάνουν, βασικά, άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν εμπορικά σήματα ή σύμβολα και τεχνογνωσία και μπορούν να συνδυαστούν με περιορισμούς ως προς την προμήθεια ή την αγορά προϊόντων. Διακρίνονται, σε αυτό τον κανονισμό, οι επιχειρήσεις ανάλογα με τα είδη των συμφωνιών franchise που χρησιμοποιούν, ανάλογα δηλαδή με το αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται σε επιχειρήσεις βιομηχανικού franchise που αφορά τη μεταποίηση προϊόντων, το franchise υπηρεσιών που αφορά την παροχή υπηρεσιών. Οι συμφωνίες αυτές συμβάλουν κανονικά στη βελτίωση της διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, στο μέτρο που παρέχουν στους δικαιιοδόχους τη δυνατότητα να συγκροτούν ένα ομοιόμορφο δίκτυο με περιορισμένες μόνον επενδύσεις, πράγμα που

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

μπορεί να ευνοεί την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά, ειδικότερα στην περίπτωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αυξάνοντας έτσι τον οριζόντιο ανταγωνισμό. Επιτρέπουν, επίσης, σε ανεξάρτητους εμπόρους να ιδρύουν με γρήγορα ρυθμό καταστήματα και με περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας απ' όσες θα είχαν χωρίς την πείρα και τη βοήθεια του δικαιιοπάροχου. Έχουν έτσι τη δυνατότητα να ανταγωνίζονται αποτελεσματικότερα τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Για τις σύγχρονες απαιτήσεις θα πρέπει να συνταχθεί και να ισχύσει ένα Ειδικό Νομοθέτημα για το Franchising έτσι ώστε τα μέρη (ο Franchisor και το Franchisee) να γνωρίσουν επακριβώς τι πρέπει να προσέχουν τόσο κατά την κατάρτιση της μεταξύ τους Σύμβασης όσο και κατά τη διάρκεια της συμβατικής τους σχέσης, καθώς επίσης και τους κανόνες επίλυσης των διαφορών που τυχόν θα παρουσιάζονται κατά τη λειτουργία της Σύμβασης.

Ακόμα εκτιμάται ότι είναι απαραίτητη η σύνταξη και θέση σε ισχύ ενός Κώδικα Δεοντολογίας για το Franchising ο οποίος δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα πρακτικό σύνολο ουσιαστών κανόνων ορθής και θεμιτής συμπεριφοράς που αφορά όλους όσοι ασχολούνται με το Franchise, δηλαδή τόσο τους Franchisors και Franchisees όσο και τους συμβούλους Franchise.

Μιλώντας αναλυτικότερα για το τι θα πρέπει να αποφεύγεται κατά την υπογραφή μιας σύμβασης franchising αναφέρεται ότι αυτή θα πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες βασικές διατάξεις.

α. Ακριβή και λεπτομερή περιγραφή του «πακέτου» Franchise του οποίου ο Franchisor (Δότης) παραχωρεί τη χρήση και εκμετάλλευση στον Franchisee (Λήπτη). Πρέπει δηλαδή να περιγράφονται συστηματικά και με ακρίβεια τα

δικαιώματα βιομηχανικής ή/και πνευματικής ιδιοκτησίας , τα αφορώντα το Εμπορικό Σήμα , τη Επωνυμία, τα Διακριτικά Γνωρίσματα του καταστήματος (πινακίδες), τα Πρότυπα Χρήσεως, τα Σχέδια , τα Δικαιώματα Αντιγραφής, τις Τεχνογνωσίες, τα Δικαιώματα Ευρεσιτεχνίας κ.λ.π. παραχωρεί ο Δότης στον Λήπτη για εκμετάλλευση.

β. Ακριβή και λεπτομερή περιγραφή του εξοπλισμού, της διακόσμησης όλων εκείνων των στοιχείων που χρησιμοποιεί ο Δότης για την οργάνωση της εμπορικής του δραστηριότητας.

γ. Καθορισμός του σκοπού και του πλαισίου της εμπορικής συνεργασίας των μερών.

δ. Υπογράμμιση της Ανεξαρτησίας των μερών.

ε. Καθορισμό των υποχρεώσεων του Δότη.

στ. Καθορισμό των υποχρεώσεων του Λήπτη.

ζ. Τη διάρκεια της Σύμβασης.

η. Τους τρόπους λύσης της Σύμβασης.

θ. Καθορισμό των μετασυμβατικών υποχρεώσεων των μερών.

ι. Καθορισμό των αρμοδίων για την εκδίκαση των από τη σύμβαση διαφορών Δικαστηρίων όπως επίσης και του εφαρμοστέου Δικαίου.

Πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα ότι κατά την κατάρτιση της Σύμβασης Franchising απαιτείται πολύ μεγάλη προσοχή έτσι ώστε οι διατάξεις της να μην είναι αντίθετες τόσο με την Κοινοτική Νομοθεσία περί Ανταγωνισμού όσο και με το Ελληνικό Δίκαιο, γιατί διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος να είναι άκυρη η σύμβαση στο σύνολό της. Με δεδομένο μάλιστα ότι στην ουσία η Σύμβαση Franchising (Υπαγωγής) είναι μια σύμβαση Προσχώρησης, στην οποία οι όροι και το περιεχόμενο της καθορίζονται σχεδόν αποκλειστικά από τον Franchisor, θα πρέπει πάντα εκείνος να έχει υπόψη του ότι όροι σύμβασης με βάση τους οποίους δεσμεύεται υπέρμετρα η ελευθερία

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

του άλλου συμβαλλόμενου (Franchisee) είναι άκυροι, καθόσον αντιβαίνουν στα χρηστά ήθη

Κριτήριο υπέρμετρης δέσμευσης μπορεί να είναι η έκταση της δέσμευσης, η διάρκεια της και η εξασφάλιση ανάλογης αποζημίωσης.

Πράγματι κάθε Σύμβαση Franchising περιέχει περιορισμό της ελευθερίας, αυτό όμως που δεν επιτρέπεται είναι ο συγκεκριμένος περιορισμός να ξεπερνά ορισμένα όρια, πέρα από τα οποία η δέσμευση θα ισοδυναμούσε στην πράξη με υποδούλωση του Franchisee στον Franchisor και κατά συνέπεια με αληθινή κατάργηση της ελευθερίας που του είναι απαραίτητη για την απρόσκοπτη ανάπτυξη της κοινωνικής και κυρίως της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Στο τέλος της εργασίας ακολουθεί παράρτημα με τους προαναφερθέντες νόμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. Δομή Σύμβασης Franchising

Η δομή της σύμβασης Franchise στηρίζεται στο νομικό πλαίσιο που αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Στις τυπικές αυτές συμβάσεις αναφέρονται διεξοδικά οι υποχρεώσεις των μερών και το αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους. Η λεπτομερής περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δύο μερών μέσα σ' αυτή την συμφωνία εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των μελλοντικών επιχειρήσεων Franchising αποτρέποντας όσο είναι δυνατό τη δημιουργία διαφορών μεταξύ τους. Λόγω των τόσων λεπτομερειών που περιλαμβάνει είναι ένα πολυσέλιδο σύνθετο έγγραφο με μεγάλη σπουδαιότητα.

Η σύμβαση Franchising αποτελείται κατά κανόνα από τέσσερα μέρη. Αυτά είναι α) προοίμιο, β) οι υποχρεώσεις του δικαιοπάροχου, γ) οι υποχρεώσεις του δικαιοδόχου και δ) άλλες διατάξεις. Κάθε σύμβαση πρέπει απαραίτητα να περιέχει στα παραπάνω μέρη, σαφέστατα, βασικές νομικές διατάξεις που να εξασφαλίζουν την ομαλή συνεργασία των δυο μερών.

Αναλυτικά τα μέρη αυτά περιέχουν:

α) Προοίμιο

Το προοίμιο περιέχει την ακριβή και λεπτομερή περιγραφή του «πακέτου» franchise, του οποίου ο franchisor (δότης) παραχωρεί τη χρήση και εκμετάλλευση στον franchisee (λήπτη). Πρέπει δηλαδή να περιγράφονται συστηματικά και με ακρίβεια τα δικαιώματα βιομηχανικής ή/και πνευματικής ιδιοκτησίας, τα αφορώντα το εμπορικό σήμα, την επωνυμία, τα διακριτικά γνωρίσματα του καταστήματος (πινακίδες), τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας κ.λ.π., που παραχωρεί ο δότης στον λήπτη για εκμετάλλευση.

Ακριβή και λεπτομερή περιγραφή του εξοπλισμού, της διακόσμησης και γενικά όλων εκείνων των στοιχείων που χρησιμοποιεί ο δότης για την οργάνωση της εμπορικής του δραστηριότητας.

Καθορισμό του σκοπού και του πλαισίου της εμπορικής συνεργασίας των μερών.

Στο σημείο αυτό γίνεται και η υπογράμμιση της ανεξαρτησίας των μερών μια και τα καταστήματα που λειτουργούν με δικαιοχρηση δεν συμπεριφέρονται σαν αντιπρόσωποι αλλά σαν αυτόνομες επιχειρήσεις, με κάποιους περιορισμούς φυσικά που αναφέρονται στα επόμενα μέρη.

Όλα αυτά περιέχονται με την μνημόνευση πάντα του κανονισμού της Ε.Ο.Κ. για το Franchising 4087/88

(άρθρο 1 παρ.3^α) όπου και αποτελεί το βασικό νομικό πλαίσιο.

β) Οι υποχρεώσεις του δικαιοπάροχου.

Το τμήμα αυτό αναφέρεται στον κανονισμό των υποχρεώσεων του δικαιοπάροχου, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι εξής:

1. Η παραχώρηση στον δικαιοδόχο χρήσης και εκμετάλλευσης του «πακέτου» franchising.

2. Η ένταξη του δικαιοδόχου στο σύστημα με την παροχή σε αυτόν της απαιτούμενης τεχνικής και οργανωτικής υποδομής όπως και της ανάλογης εκπαίδευσης.

3. Η παράδοση στον δικαιοδόχο του εγχειριδίου της επιχείρησης (manual).

4. Η αποκάλυψη και μύηση του δικαιοδόχου σε εμπορικά ή/και βιομηχανικά μυστικά.

5. Η συνεχής υποστήριξη του λήπτη καθ' όλη τη διάρκεια της συμβάσεως, που περιλαμβάνει ειδικότερα τη διαρκή παροχή συμβουλών σε οργανωτικά, τεχνικά, χρηματοδοτικά ή άλλα θέματα, την αποστολή διαφημιστικού υλικού, υλικών συσκευασίας, την οργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης, την λογιστική οργάνωση, τη συντήρηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού του καταστήματος του δικαιοδόχου, τη βοήθεια στην επιλογή του προσωπικού και πολλούς άλλους τομείς.

6. Ο έγκαιρος εφοδιασμός του δικαιοδόχου με τα

προϊόντα του δικαιιοπάροχου.

7.Ο ακριβής προσδιορισμός της γεωγραφικής περιοχής μέσα στην οποία ο δικαιιοδόχος θα διενεργεί τις πωλήσεις με το δικό του όνομα και για τη δικό του λογαριασμό.

8.Η μη παραχώρηση σε τρίτους του δικαιώματος να εκμεταλλεύονται μέρος ή το σύνολο της δικαιόχρησης στην παραχωρηθείσα περιοχή, όπως επίσης και η μη εκμετάλλευση από τον δότη της δικαιόχρησης ή και η μη προμήθεια από τον ίδιο των προϊόντων της δικαιόχρησης στην ίδια περιοχή.

9.Ο σεβασμός της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των δικαιιοδόχων.

γ)Υποχρεώσεις του δικαιιοδόχου.

Εδώ αναφέρεται ο καθορισμός των υποχρεώσεων του δικαιιοδόχου, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι εξής:

1.Καταβολή δικαιωμάτων στον δικαιιοπάροχο, αφενός μεν με τη μορφή ενός εφάπαξ ποσού ως δικαίωμα εισόδου στο σύστημα(entry fee), αφετέρου δε με τη μορφή της περιοδικής καταβολής ενός ορισμένου ποσοστού επί του κύκλου εργασιών(royalties).

2.Η ενεργός προώθηση των πωλήσεων του προϊόντος της δικαιόχρησης σύμφωνα με τη μέθοδο marketing του δικαιιοπάροχου.

3.Η αυστηρή τήρηση των οδηγιών του δικαιιοπάροχου για

τη διαμόρφωση του καταστήματος του.

4. Η συμμόρφωση του στον τρόπο διεξαγωγής των πωλήσεων του δικαιιοπάροχου.

5. Η συμμόρφωση του στις οργανωτικές αρχές του συστήματος και κυρίως ο σεβασμός της αρχής της ομοιομορφίας σύμφωνα με της οποίας η σύνθεση, η παρασκευή, τα χαρακτηρίσθηκα γνωρίσματα και γενικά η εικόνα των προϊόντων του συστήματος πρέπει να είναι πάντα ενιαία, ανεξάρτητα από τον τόπο ή την αγορά όπου διατίθενται.

6. Η μη κοινοποίηση σε τρίτους της τεχνογνωσίας και γενικά των εμπορικών, βιομηχανικών και άλλων απορρήτων του δικαιιοπάροχου, τόσο κατά τη διάρκεια της συμβάσεως όσο και μετά τη λύση της.

7. Η παρακολούθηση από τον ίδιο και το προσωπικό του των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που διοργανώνει ο δικαιιοπάροχος.

8. Να επιτρέπει στον δικαιιοπάροχο τη διενέργεια ελέγχων του καταστήματος του, των μεταφορικών του μέσων, των πωλούμενων μέσων, των πωλούμενων προϊόντων, όπως επίσης και των λογιστικών του βιβλίων.

9. Η κοινοποίηση οικονομικών καταστάσεων προς τον δικαιιοπάροχο και η έγκαιρη πληρωμή των συμφωνηθέντων ποσών.

10. Η μη αλλαγή του καταστήματος του χωρίς την έγκριση του δικαιιοπάροχου.

11. Η μη μετάβαση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που

απορρέουν από τη σύμβαση χωρίς την έγκριση του δικαιοπάροχου.

δ) Άλλες διατάξεις.

Στο τμήμα αυτό περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν:

1. Τη διάρκεια της σύμβασης.
2. Τους τρόπους λύσης της σύμβασης και
3. Τον καθορισμό των μετασυμβατικών υποχρεώσεων των μερών, οι κυριότερες των οποίων είναι: η αποζημίωση του ανυπαίτιου μέρους για τη λύση της σύμβασης, η απόδοση από τον δικαιοδόχο στον δικαιοπάροχο κάθε είδους αντικειμένου που του παρέδωσε προκειμένου ο δικαιοπάροχος να το χρησιμοποιήσει για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στο πλαίσιο της δικαιόχρησης, όπως π.χ. εγχειρίδια, διαφημιστικά φυλλάδια, επιστολόχαρτα, τιμοκατάλογοι, πινακίδες κ.τ.λ. Ακόμα η παράλειψη χρησιμοποίησης από τον δικαιοδόχο των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας του δικαιοπάροχου και η ανάληψη από τον δικαιοπάροχο των αδιάθετων αποθεμάτων του δικαιοδόχου.

Το σημείο αυτό είναι πολύ σημαντικό για τις συμβάσεις της δικαιόχρησης γι' αυτό και ο μελλοντικός δικαιοπάροχος θα πρέπει να προσέξει τους όρους που σχετίζονται με τον τερματισμό και την ανανέωση της συμβάσεως της δικαιόχρησης. Μερικοί δικαιοπάροχοι έχουν κατηγορηθεί ότι επινοούν και φέρνουν για υπογραφή στον δικαιοδόχο, συμφωνίες που επιτρέπουν την αυθαίρετη ακύρωση τους.

Βέβαια αυτό είναι λογικό από την πλευρά του δικαιοπάροχου αφού πρέπει να έχει νομική προστασία, αν ο δικαιοδόχος δεν κατορθώσει να επιτύχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας της επιχείρησης του ή αν αποτύχει να διατηρήσει ικανοποιητικής ποιότητας πρότυπα. Πάντως ο υποψήφιος δικαιοδόχος θα πρέπει να αποφεύγει συμφωνίες που προβλέπουν υπερβολικά αυστηρούς όρους ακύρωσης της συμφωνίας.

Ένας ακόμα όρος της συμφωνίας δικαιόχρησης που θα πρέπει ξεκάθαρα να αναφέρεται σε αυτή είναι το δικαίωμα του δικαιοδόχου να ανανεώσει την συμφωνία δικαιόχρησης μετά τη λήξη της, αν και εφόσον έχει φέρει την επιχείρηση του σ' ένα πετυχημένο λειτουργικό επίπεδο.

Τέλος στο σημείο αυτό σε κάθε σύμβαση αναφέρεται και ο καθορισμός των αρμοδίων δικαστηρίων για την εκδίκαση των από τη σύμβαση διαφορών, όπως επίσης και του εφαρμοστέου δικαίου. Πρέπει να τονιστεί ότι κατά την κατάρτιση κάθε συμβάσεως δικαιόχρησης χρειάζεται μεγάλη προσοχή όσο αφορά τις νομοθετικές διατάξεις ούτως ώστε να μην είναι αντίθετες τόσο με την κοινοτική νομοθεσία περί ανταγωνισμού όσο και με το ελληνικό δίκαιο, γιατί διαφορετικά υπάρχει σοβαρότατη περίπτωση να είναι άκυρη όλη η σύμβαση.

3.2. Προφύλαξη από απατηλές δικαιοχρήσεις.

Κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα έχει και την σκοτεινή της πλευρά. Έτσι και η δικαιόχρηση δεν αποτελεί εξαίρεση. Ασυνείδητοι επιχειρηματίες προσφέρουν μια πλατιά ποικιλία δόλιων σχεδίων για να προσελκύσουν την επένδυση ανύποπτων ατόμων. Ο

δικαιοπάροχος, σε τέτοιες περιπτώσεις, απλά ενδιαφέρεται να επιτύχει την επένδυση του κεφαλαίου του δικαιοδόχου, χωρίς να τον απασχολεί η συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης στο μέλλον.

Η αύξηση των επιχειρήσεων που λειτουργούν σαν δικαιοπάροχοι καθώς και των ευκαιριών δικαιόχρησης, έδωσε την δυνατότητα σε κάποιους επιχειρηματίες να παρανομούν, εκμεταλλευόμενοι ανύποπτους δικαιοδόχους. Η ύπαρξη τέτοιων δόλιων σχεδίων, που αμαυρώνουν την εικόνα του συστήματος της δικαιόχρησης, απαιτεί επαγρύπνηση από την μεριά των υποψηφίων δικαιοδόχων. Μόνο με προσεκτική έρευνα της εταιρείας και του προϊόντος μπορεί ο υποψήφιος δικαιοδόχος να ξεχωρίσει τις απατηλές από τις σωστές ευκαιρίες δικαιόχρησης. Φυσικά επισκέψεις σε δικαιοδόχους και συνομιλία μαζί τους θα βοηθήσει πάρα πολύ τον υποψήφιο στο θέμα της προφύλαξης από απατηλές συμβάσεις.

3.3. Εξέταση της συμφωνίας δικαιόχρησης.

Λόγω του ότι η συμβάσεις αυτές είναι σύνθετα έγγραφα όπως προαναφέρθηκε πολλοί σοβαροί δικαιοπάροχοι επιμένουν οι υποψήφιοι δικαιοδόχοι, πριν υπογράψουν την συμφωνία δικαιόχρησης, να έχουν συνεργασία με τον νομικό τους σύμβουλο.

Ένας δικηγόρος θα είναι χρήσιμος στην πρόβλεψη κάποιων προβλημάτων που πιθανόν θα παρουσιαστούν στο

μέλλον, καθώς και στην παρατήρηση ανεπιθύμητων χαρακτηριστικών στην συμφωνία δικαιόχρησης. Ακόμα εκτός από τον νομικό σύμβουλο, ο υποψήφιος, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει και άλλες πηγές βοήθειας. Έτσι θα πρέπει να συζητήσει την συμφωνία παραχώρησης με ένα τραπεζίτη αναφέροντας του όσες λεπτομέρειες είναι δυνατό από τη συμφωνία.

Απαραίτητο ακόμα είναι ο υποψήφιος να αποκτήσει τις υπηρεσίες μιας επαγγελματικής εταιρείας λογιστών, που θα του χρησιμεύσουν στην εξέταση της κατάστασης των σχεδιασμένων πωλήσεων, των δαπανών λειτουργίας και του καθαρού εισοδήματος του δικαιοπάροχου. Ο λογιστής μπορεί να είναι μια ανεκτίμητη βοήθεια για τον υποψήφιο δικαιοδόχο στα πλαίσια των προσπαθειών του για σωστή δικαιόχρηση.

3.4. Εξέταση άλλων όρων της συμφωνίας δικαιόχρησης.

Μεταξύ των πολλών πραγμάτων που πρέπει να εξεταστούν σε κάθε συμφωνία δικαιόχρησης είναι τα ακόλουθα:

- α) Αμοιβές που συνεπάγονται από την συμφωνία.
- β) Περιορισμός επί της αγοράς των υλικών.
- γ) Έλεγχος της λειτουργίας και εκτέλεσης των προτύπων.
- δ) Η περιοχή δραστηριότητας της επιχείρησης του δικαιοπάροχου.
- ε) Απαγορεύσεις έναντι πώλησης ανταγωνιστικών προϊόντων.
- στ) Πολιτικές τιμές.
- ζ) Απαιτήσεις κρατήματος αρχείων.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

η) Απαραίτητες ημέρες και ώρες λειτουργίας.

θ) Προβλέψεις διαφήμισης.

ι) Προβλέψεις παροχής εκπαίδευσης από τον δικαιούχο.

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ
FRANCHISE**

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Στην Πάτρα σήμερα την ..... του μηνός ..... του έτους ..... το παρόν συμφωνήθηκε μεταξύ των

- Της στην Αθήνα (.....) εδρεύουσας ανώνυμης εταιρείας εμπορίας ..... με την επωνυμία ..... νομίμως εκπροσωπούμενη από τον κ. .... καλούμενη δια του παρόντος η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ.

και

- Της στην Πάτρα εδρεύουσας ..... εταιρείας με την επωνυμία ..... καλούμενη στο παρόν Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ, νομίμως εκπροσωπούμενη από τον κ. ....

έγιναν δεκτά τα εξής :

Επειδή η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ διαθέτει εις την κυριότητα της συγκρότημα εμπορικών καταστημάτων στην Ελλάδα όπου πωλεί ..... με το σήμα ..... το οποίο είναι κατατεθειμένο ως Εμπορικό Σήμα στο Υπουργείο Εμπορίου από αυτήν και έχει κατοχυρωθεί εις αυτήν με την υπ' αριθ. .... /... απόφαση της Επιτροπής Σημάτων του Υπουργείου Εμπορίου.

Επειδή η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ λόγω της εμπορικής και της ποιότητας των πωλούμενων ..... έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εμπιστοσύνης και διαθέσεως των προϊόντων της τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Επειδή η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ ασχολούμενη με την εμπορία ..... εν όψει των άνω περιστατικών και πλεονεκτημάτων τα οποία μπορεί να αποκομίσει από μία συνεργασία με την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ και ιδίως από την χρησιμοποίηση της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας της στην αγορά καθώς και του ονόματος αυτής αλλά και του σήματος που διαθέτει με το οποίο είναι γνωστά τα προϊόντα της στο καταναλωτικό κοινό.

Επειδή η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ επιθυμεί να παραχωρήσει στην ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του αιτήματος της ως προς την διάθεση των εμπορευμάτων της στην πόλη των Πατρών.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Επειδή η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ αποδέχεται την πρόταση και επιθυμεί να προμηθεύει με τα προϊόντα της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ τους τελικούς χρήστες (καταναλωτές) στην πόλη των Πατρών.

Συμφωνούνται από τη συμβαλλόμενα μέρη και γίνονται αποδεκτά τα παρακάτω

ΑΡΘΡΟ 1

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ αποδέχεται όπως προμηθεύει την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ με .....εκ των αποθεμάτων της ή της παραγωγής άλλων εργοστασίων τα οποία κατασκευάζονται κατ' αποκλειστικότητα για αυτήν, προκειμένου αυτή να τα διαθέτει εις την πόλη των Πατρών και μόνο μέσω του καταστήματος της που βρίσκεται επί της οδού.....των Πατρών, αποκλειόμενης με κάθε τρόπο της διαθέσεως των προϊόντων της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ σε άλλη περιοχή στην Πάτρα ή γενικά στην Ελλάδα εκτός από το ανωτέρω κατάστημα.

ΑΡΘΡΟ 2

Η χρονική διάρκεια της συμβάσεως της αποκλειστικής αντιπροσωπείας ορίζεται από σήμερα μέχρι την .....

Κατά την λήξη του χρόνου, η σύμβαση μπορεί με κοινή συμφωνία των συμβαλλομένων μερών να ανανεωθεί, αλλά τυχόν ανανέωση θα περιβληθεί τον έγγραφο τύπο, ο οποίος ορίζεται συστατικός της συμβάσεως και όχι αποδεικτικός.

ΑΡΘΡΟ 3

Απαγορεύεται χωρίς γραπτή συναίνεση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ η από την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ διάθεση στο κατάστημά της, προϊόντων σχετικών ή ομοειδών με αυτά τα οποία παράγει και διαθέτει στην κατανάλωση η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ η διάθεση ομοειδών προϊόντων κατασκευής της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ ή η αντιγραφή ή η με κάθε τρόπο απομίμηση των προϊόντων και εμπορευμάτων της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, τα οποία κατασκευάζονται από την ίδια ή τα κατασκευάζουν άλλοι αποκλειστικά για αυτή.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Επίσης απαγορεύεται κάθε άλλη δραστηριότητα της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ ή ακόμη και η αγορά από τρίτους ομοειδών

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

προϊόντων, όπως κάθε άλλη ενέργεια αυτής γενικά εις τον εν λόγω τομέα εμμέσως ή αμέσως, εντός ή εκτός της περιοχής των Πατρών, καθώς και οποιοδήποτε άλλο είδος παρόμοιο ή παρεμφερές εγχώριο ή ξένο, εκτός από τα είδη τα οποία προμηθεύεται από την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ και τις άλλες επιχειρήσεις τις συμβεβλημένες με αυτήν και κατόπιν εγκρίσεώς της

ΑΡΘΡΟ 4

Δια της παρούσης συμβάσεως παρέχεται το δικαίωμα στην ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ όπως πωλεί αποκλειστικά στο κατάστημά της στην Πάτρα τα πιο κάτω είδη

-
-
-
-

Όλα τα ανωτέρω προς διάθεση είδη, εμπορεύματα και προϊόντα υπόκεινται εις την εκ των προτέρων έγκριση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ η οποία δικαιούται να επεμβαίνει σε οποιαδήποτε στιγμή.

ΑΡΘΡΟ 5

Η διάθεση των παραπάνω εμπορευμάτων θα γίνεται αποκλειστικά και μόνο στο επί της οδού ..... στην Πάτρα κατάστημα της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ το οποίο υποχρεούται να διαμορφώσει και διακοσμήσει με δαπάνες της, σύμφωνα όμως με τις υποδείξεις της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ.

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ θα δώσει αναλυτικά σχέδια, σύμφωνα με τα οποία θα πρέπει να κατασκευασθεί ο διάκοσμος του καταστήματος, ο οποίος είναι κοινός για όλα τα καταστήματα που πωλούν προϊόντα και εμπορεύματα της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ.

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ οφείλει καθ'όλη την διάρκεια της παρούσης συμβάσεως να δημιουργεί και διατηρεί τις βιτρίνες της σε υψηλό επίπεδο εμφανίσεως, όπως και το σύνολο του καταστήματος, το δε προσωπικό του καταστήματος θα πρέπει να είναι πεπειραμένο και ειδικευμένο, καλής εμφανίσεως και συμπεριφοράς.

KENTPO ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 6

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ θα χρησιμοποιεί την λέξη ..... ως έμβλημα του καταστήματος και θα αναρτήσει πινακίδα επί

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

της προσόψεως στις διαστάσεις, στα χρώματα και στο σχέδιο που θα της δοθεί από την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ.

Από την χρήση αυτή του σήματος ..... το οποίο υποδηλώνει το αντικείμενο του είδους του εμπορίου, προθεσμία υποχρέωση μπορεί να προκύψει ή να δημιουργηθεί εις βάρος της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, εκ της εν γένει εμπορικής δραστηριότητας και των συναλλαγών της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ με κάθε τρίτο γενικώς ή της με οποιοδήποτε μορφή επαγγελματικής δραστηριότητάς της.

Για το σκοπό αυτό η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ αναλαμβάνει την υποχρέωση όπως, σε εμφανές σημείο του καταστήματος, αναγράψει τον τίτλο της επιχειρήσεως της και το όνομα του υπευθύνου αυτής, προς γνώση του κοινού, των αρχών και εν γένει παντός τρίτου αντισυμβαλλόμενου με αυτή.

Το ίδιο πρέπει να κάνει και με τις σχέσεις της και τις συναλλαγές της με το καταναλωτικό κοινό και τις αρχές, ως προς τα έγγραφα ή παραστατικά στοιχεία (Δελτία Λιανικής Πωλήσεως, Τιμολόγια κλπ)

ΑΡΘΡΟ 7

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ αναλαμβάνει την υποχρέωση

1. να αγοράσει τα προϊόντα, εμπορεύματα και είδη εκ της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ ή εκ των κατ' αποκλειστικότητα διαλογιασμό της παραγομένων προϊόντων Από άλλα εργοστάσια, πάντοτε με υπόδειξη της, προκειμένου να διατεθούν αποκλειστικά στο κατάστημά της, με τις εκάστοτε τιμές χονδρικής πωλήσεως, με παράδοση FOB, πλέον των νομίμων φόρων (ΦΠΑ) και τελών που ισχύουν ή θα επιβληθούν στο μέλλον.

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ έχει πάντοτε την ευχέρεια να αναπροσαρμόσει τις τιμές χονδρικής πωλήσεως του τιμοκαταλόγου της ελεύθερα και χωρίς υποχρέωση ειδοποιήσεως εκ των προτέρων της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

2. να υποβάλλει εγκαίρως κατάλογο των εκάστοτε παραγγελιών της ώστε τα κατάστημά της να έχει κατά το δυνατόν την μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων, τύπων, και ποιοτήτων, καθώς και το απαιτούμενο απόθεμα (stok).

3. να δέχεται και μερική εκπλήρωση των παραγγελιών, για την περίπτωση που δεν είναι δυνατή για οποιοδήποτε λόγο η

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

διάθεση ορισμένων εκ των παραγγελθέντων προϊόντων και εμπορευμάτων είτε αυτά κατασκευάζονται από την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ είτε από συνεργαζόμενα με αυτή εργοστάσια.

4. να παραγγέλλει και έτος το ολιγότερο εμπορεύματα συνολικής αξίας ..... δρχ. με προσαύξηση κατά έτος ..... %.

5. όλα τα προϊόντα να μεταπωλούνται από την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ στο κατάστημα της σε τιμές καθοριζομένων από κοινού με την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ και σε πλήρη ταύτιση με την οικονομική πολιτική αυτής.

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ δεν δικαιούται να πωλεί τα προϊόντα σε τιμές κατώτερες των καθοριζομένων για οποιαδήποτε αιτία, λόγω της ενιαίας εμφάνισης της εμπορικής πολιτικής της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ.

Προκειμένου περί πωλήσεων την περίοδο των εκπτώσεων, οι εκπτώσεις αυτές θα πρέπει να διενεργούνται πάντοτε μετά Από έγκριση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ ως προς το ποσοστό των εκπτώσεων και το ύψος των τιμών.

6. να πωλεί τα προϊόντα και εμπορεύματα μόνο σε τελικούς καταναλωτές και όχι σε άλλους δικαιοδόχους και μεταπωλητές.

7. να μην παρέχει σε τρίτους τη δικαίωμα να εκμεταλλεύονται μέρος ή το σύνολο του franchise.

8. να μην εκμεταλλεύεται η ίδια το franchise ή με παρόμοιο σύστημα να προμηθεύει ή ίδια τα προϊόντα σε άλλες επιχειρήσεις

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 8

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ αναλαμβάνει την υποχρέωση

1. Να προμηθεύει την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ με τα παραγγελθέντα Από αυτή προϊόντα εγκαίρως, ή σε περίπτωση μερικής αδυναμίας παραδόσεως των παραγγελθέντων για οποιοδήποτε λόγο, να φροντίζει να τα αντικαθιστά με άλλα της ίδιας ποιότητας με τα αρχικώς παραγγελθέντα.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

2. Να μην παρέχει σε τρίτους το δικαίωμα να εκμεταλλεύονται μέρος ή το σύνολο του franchise στην πόλη των Πατρών όσο διαρκεί η παρούσα

3. Να μην εκμεταλλεύεται η ίδια η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ το franchise ή με παρόμοιο σύστημα να προμηθεύει η ίδια τα προϊόντα της στην πόλη των Πατρών.

ΑΡΘΡΟ 9

Έναντι της χρήσεως του σήματος ..... και των εμπορικών ωφελειών που πηγάζουν από την χρήση αυτή, η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ υποχρεώνεται να καταβάλλει στην ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ δικαιώματα εκμεταλλεύσεως αυτού (Royalties) που ανέρχονται σε ποσοστό .....% επί των καθαρών αγορών αυτής.

Η εκκαθάριση των αγορών θα γίνεται στο τέλος κάθε μηνός με κοινοποίηση της εκκαθαρίσεως μέχρι την 10 ημέρα του επόμενου μήνα.

Η εκκαθάριση θα υποβάλλεται από την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ προς την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ, υπογεγραμμένη από αυτή όπου θα περιέχεται ανάλυση κατά το είδος προϊόντος και προμηθευτή και κατά ποσότητα και αξία.

Σύμφωνα με την εκκαθάριση αυτή η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ θα εκδίδει τιμολόγιο εις χρέωση της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ, το οποίο αυτή υποχρεώνεται να εξοφλήσει με μετρητά το αργότερο μέχρι τέλους του ιδίου μήνα της εκδόσεως του τιμολογίου αυτού.

Η μη εμπρόθεσμη εξόφληση των ROYALTIES αποτελεί λόγο καταγγελίας της παρούσης συμβάσεως.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 10

Η εξόφληση των αγοραζομένων προϊόντων θα γίνεται από την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ προς τις διάφορες προμηθευτικές βιομηχανίες και βιοτεχνίες αναλόγως με τους εκάστοτε όρους και συμφωνίες πληρωμής κάθε μιάς εξ αυτών.

Σε περίπτωση χορηγήσεως υπέρ της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ πιστώσεως εκ μέρους των προμηθευτικών εταιρειών, τότε η αξία των παραλαμβανομένων εμπορευμάτων θα καλύπτεται με επιταγές της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ που θα δίδονται προς τους προμηθευτές.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Διευκρινίζεται ότι η σχέση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ μετά της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ περιορίζεται μόνο εις το δικαίωμα χρήσεως του σήματος..... δια των πωλουμένων εις το κατάστημα αυτής εμπορευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 11

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ έχει το δικαίωμα όπως διενεργεί έλεγχο δια των εξουσιοδοτημένων οργάνων της και παντός τρίτου εξουσιοδοτημένου από αυτήν, στην επιχείρηση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, για την εξακρίβωση και έλεγχο των αγορών αυτής, των προμηθειών της, των πωλήσεων της κ.λ.π

Προς τούτο η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ υποχρεώνεται και εάν δεν τηρεί πλήρες λογιστικό σύστημα Δ Κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, να τηρήσει ιδιαίτερα βιβλία εκ των οποίων να συνάγονται τα ανωτέρω.

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ επιφυλάσσεται να καθορίσει τα απαραίτητα βιβλία που θα πρέπει να τηρεί για την αιτία αυτή η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ

ΑΡΘΡΟ 12

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ συνομολογεί ότι εμπορεύεται αυτοτελώς, ως ανεξάρτητη επιχείρηση, φέρει δε η ίδια τους εμπορικούς κινδύνους και τις δαπάνες, καμία δε ενέργεια αυτής μπορεί να δημιουργήσει ευθύνη, οποιασδήποτε αιτίας η δεσμεύσεις οποιασδήποτε μορφής προς τρίτους, προς τις Δημόσιες Αρχές, ή προς τρίτους (ιδίως τους προμηθευτές) κ.λ.π εις βάρος της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 13

Η παρούσα σύμβαση μπορεί να λυθεί και προ του ορισμένου χρόνου, με καταγγελία.

Η καταγγελία πρέπει να γίνεται έγγραφα και να επιδίδεται στο αντισυμβαλλόμενο μέρος.

Μετά τη λήξη του χρόνου της συμβάσεως ή την καταγγελία αυτής, η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ δεν δικαιούται να χρησιμοποιεί το σήμα ..... για οποιοδήποτε λόγο και αιτία, υποχρεώνεται δε εις την έμμεσο, εντός 48 ωρών απάλειψη και διαγραφή αυτού από την πινακίδα του καταστήματος, όπως και από κάθε άλλο εμφανές σημείο και στοιχείο της επιχειρήσεως.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Επίσης θα πρέπει να σταματήσει και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα έχει ως αντικείμενο την καθ' οιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση του σήματος. Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ δύναται στην περίπτωση αυτή να εκποιήσει όλο το εις χείρας της ευρισκόμενο απόθεμα (stock) εμπορευμάτων, μέσα σε προθεσμία 6 μηνών χωρίς όμως να κάνει χρήση του σήματος .....

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ στην περίπτωση αυτή, εντός προθεσμίας 15 ημερών, υποχρεούται να επιστρέψει τα ευρισκόμενα στα χέρια της διαφημιστικά υλικά, έντυπα, είδη συσκευασίας κ.λ.π

Ειδικά ως προς τα είδη συσκευασίας, η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ θα παραλαμβάνει αυτά, καταβάλλουσα συγχρόνως και όποιο ποσό τυχόν είχε προηγουμένως καταβάλλει η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ για την κατασκευή αυτών.

ΑΡΘΡΟ 14

Η ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ θα παρέχει στην ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ, μέσα από την πολιτική της από την πολιτική στο Marketing και στις δημόσιες σχέσεις, όλη την τεχνογνωσία της στο θέμα των πωλήσεων, δηλαδή το σύνολο των μη κατοχυρωμένων με ευρεσιτεχνία πρακτικών πληροφοριών που προκύπτουν από την εμπειρία και από δοκιμές της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, οι οποίες είναι εμπιστευτικές, ουσιαστικής σημασίας και προσδιορισμένες

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ θα επιμελείται βεβαίως από τις διαφημίσεις ή τις παρεμφερείς ενέργειες οποιασδήποτε φύσεως, που θα γίνουν Από την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων γενικά για όλη την χώρα.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ εκτός των ανωτέρω, θα μπορεί και μόνη της, σε τοπικό επίπεδο να προβαίνει με δικά της έξοδα όμως, σε διαφημίσεις των προϊόντων, αλλά πάντοτε οι ενέργειές της αυτές, θα πρέπει να συμβαδίζουν με τις γενικές αρχές πωλήσεως της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ και να πραγματοποιούνται πάντοτε με την προηγούμενη έγκριση αυτής

ΑΡΘΡΟ 15

Απαγορεύεται εις την ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ η κάθε μορφή ατομικής ή εταιρικής συνεργασίας, έστω και αφανούς ή παρεμφερών προϊόντων, η με σκοπό μεταπώληση εις αυτούς, αγορά των προϊόντων της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, αφού είναι γνωστό ότι τα προϊόντα αυτής κατασκευάζονται και πωλούνται κατ αποκλειστικότητα στο καταναλωτικό κοινό μόνο από αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 16

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Απαγορεύεται στην ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ κάθε πράξη άμεση ή έμμεση ή η χρησιμοποίηση μέσων, με τα οποία αυτή προσπαθεί να αποσπάσει μέρος της πελατείας και να βλάψει τα συμφέροντα της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, ιδίως με μέσα που αντιβαίνουν στα χρηστά ήθη και την επαγγελματική εντιμότητα και εν γένει κάθε πράξη και ενέργεια που σύμφωνα με τις συναλλαγές γίνεται με σκοπό τον ανταγωνισμό, ακόμη δε και πράξεις οι οποίες ναί μεν από την γενική ελευθερία των συμβάσεων επιτρέπονται, πλην όμως εφ' όσον στην συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να ερμηνευτούν ότι αντίκεινται στα χρηστά ήθη, τότε απαγορευτούν

ΑΡΘΡΟ 17

Απαγορεύεται χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση της ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ, η εκχώρηση εν όλο ή εν μέρει, των εκ της συμβάσεως αυτής δικαιωμάτων, ή η εγκατάσταση τρίτου εις την επιχείρηση της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ, ή γενικώς η μεταβίβαση της επιχειρήσεως σε τρίτο, νομικό τι φυσικό πρόσωπο, αμέσως ή εμμέσως, καθώς και η πρόσληψη συνεταιίρου, η πώληση και μεταβίβαση οποιουδήποτε μεριδίου με οποιαδήποτε τρόπο.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 18

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΣ υποχρεούται κατά την διάρκεια της παρούσης συμβάσεως αμέσως ή εμμέσως, αυτοτελώς ή με άλλους να μην συμμετέχει σε όμοια ή ομοειδή επιχείρηση στο Νόμο Αχαΐας, η οποία να ανταγωνίζεται την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ ή άλλο μέλος του δικτύου franchise.

Επίσης μετά την λήψη ή την λύση της παρούσης συμβάσεως και επί ένα χρόνο, απαγορεύεται στην ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ μέσα στο Νομό Αχαΐας, αμέσως ή εμμέσως, αυτοτελώς ή με άλλους, ή συμμετέχοντας σε νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής, να ασκεί ή ομοειδή επιχείρηση ή οποία να ανταγωνίζεται με οποιοδήποτε τρόπο την ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ.

Σε περίπτωση παραβάσεως των ανωτέρω εκ μέρους της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ, τότε εκτός από το δικαίωμα καταγγελίας της συμβάσεως αποζημιώσεως που παρέχεται στην ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ, θεμελιώνεται και δικαίωμα αποζημιώσεως αυτής δια την ζημία που θα υποστεί εκ της αντισυμβατικής συμπεριφοράς της ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ, οπότε στην περίπτωση αυτή ή θα καταβάλλει στην ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ ως εύλογη αποζημίωση και

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ποινική ρήτρα το ποσό των ..... το οποίο συμφωνείται από τα συμβαλλόμενα μέρη ως εύλογο και δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 19

Σε περίπτωση παρεμβάσεως των εκατέρωθεν δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, θεμελιώνεται στο αναίτιο αντισυμβαλλόμενο μέρος δικαίωμα καταγγελίας της παρούσης συμβάσεως αζημίως δι αυτό, συγχρόνως δε και δικαίωμα αποζημιώσεως για κάθε περαιτέρω ζημία, θετική και αποθετική, που ήθελε υποστεί εκ της υπαιτίου παραβιάσεως των όρων και συμφωνιών που καθορίζονται από την παρούσα σύμβαση εκ μέρους του υπαιτίου εις των συμβαλλομένων.

ΑΡΘΡΟ 20

Συνομολογείται ρητώς ότι για κάθε δικαστική διένεξη που θα προκύψει με οποιοδήποτε τρόπο από την παρούσα σύμβαση ή με οποιοδήποτε τρόπο εάν σχετίζεται με αυτή, θα υπάγεται εις την αποκλειστική αρμοδιότητα των Δικαστηρίων των .....εις την κατά τόπο αρμοδιότητα των οποίων υπάγουν κάθε διαφορά που τυχόν θα προκύψει εις το μέλλον.

KENTPO ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΘΡΟ 21

Η τυχόν ακυρότητα οποιουδήποτε άρθρου εκ του παρόντος δεν επιφέρει την ακυρότητα του συνόλου της σύμβασης, η οποία παραμένει ισχυρά και παράγει έννομα αποτελέσματα για τα συμβαλλόμενα μέρη.

Το παρόν συντάχθηκε σε τρία (3) αντίγραφα, τα οποία αφού αναγνώστηκαν υπογράφονται όπως ακολουθεί, και από τα αντίγραφα αυτά από ένα έλαβε κάθε συμβαλλόμενο μέρος και ένα αποστέλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗΣ (FRANCISING)

Στο Ηράκλειο σήμερα, μεταξύ μας-----

1.) Της εταιρείας με την επωνυμία "ΑΓΟΡΑ Α.Β.Ε.Ε.Ε", που εδρεύει στο Ηράκλειο Κρήτης, επί της λεωφόρου 62 Μαρτύρων, αριθμός 421, αποκαλούμενης στο εξής: "δικαιοπαρόχου" (franchisor), ως συμβαλλόμενου πρώτου μέρους και η

2) _____

αποκαλουμένου στο εξής "δικαιοδόχου", ως αντισυμβαλλόμενου δεύτερου μέρους, συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα πιο κάτω:

α. Η εταιρεία με την επωνυμία "ΑΓΟΡΑ Α.Β.Ε.Ε.Ε.", δικαιοπάροχος, έχει αναπτύξει πρότυπα, σχέδια, εμπορικά σήματα, τεχνικές, τεχνογνωσία, υψηλές προδιαγραφές προϊόντων και πολύτιμη ειδίκευση σε μεθόδους διαχείρισης και διαφήμισης πώληση προϊόντων σε τελικούς χρήστες (καταναλωτές) από καταστήματα super market

β. Ο δικαιοδόχος, γνωρίζοντας την εμπορική φήμη και τη σημαντική θέση της δικαιοπαρόχου στην αγορά, επιθυμεί να λειτουργήσει καταστήματα super market χρησιμοποιώντας και την επωνυμία, το εμπορικό σήμα που έχει επιλέξει η δικαιοπάροχος (χωρίς αυτό να είναι δεσμευτικό) για την εφαρμογή της παρούσης σύμβασης, μεθόδους παρουσίασης προϊόντων προς πώληση, μεθόδους συναλλαγής με τους

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

πελάτες, τεχνολογικού σχεδιασμού καταστήματος, μεθόδους διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης που έχει επινοήσει και εφαρμόζει με επιτυχία η δικαιοπάροχος, ώστε να βελτιώσει την ανταγωνιστική του θέση στην αγορά επωφελούμενος της πείρας και του εμπορικού σήματος που θα χρησιμοποιηθεί για τη δικαιόχρηση (franchising). Επίσης δηλώνει ότι είναι πλήρως ενημερωμένος τόσο για τους όρους σύμφωνα με τους οποίους παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης του εμπορικού σήματος που έχει επιλεγεί Από τη δικαιοπάροχο για την εφαρμογή της παρούσης σύμβασης δικαιόχρησης

και της επωνυμίας _____ για την εμπιστευτική φάση και την οικονομική αξία της ειδίκευσης που αναφέρθηκε, όσο και για τα οφέλη που θα αποκομίσει από το γεγονός ότι θα έχει στη διάθεσή του τη συνεχή παροχή εμπορικής και τεχνικής υποστήριξης Από τη δικαιοπάροχο (ΑΓΟΡΑ Α.Β.Ε.Ε.Ε).

Αποδέχεται δε ρητά την αναγκαιότητα για συνεχή και αυστηρή τήρηση των όρων του παρόντος, την υιοθέτηση και τήρηση υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών στα πωλούμενα προϊόντα, βάσει της παρούσης σύμβασης, την ομοιόμορφη πρακτική με τα άλλα καταστήματα ή τους άλλους δικαιοδόχους της δικαιοπαρόχου σε θέματα εμφάνισης του καταστήματος, καθαριότητας, φωτισμού, εξυπηρέτησης πελατών κ.λ.π. όπως θα καθορίζονται κάθε φορά Από τη δικαιοπάροχο (ΑΓΟΡΑ Α.Β.Ε.Ε.Ε). Η δικαιοδόχος εκμετάλλευσης όσων πιο πάνω αναφέρθηκαν (δηλαδή εμπορικού (franchising) και ο δικαιοδόχος αποδέχεται το δικαίωμα παραχωρεί στον δικαιοδόχο σήματος για τη δικαιόχρηση, επωνυμίας, λογοτύπων, τεχνογνωσίας, μεθόδων οργάνωσης, διαχείρισης κλπ), στον τομέα της λειτουργίας καταστήματος super market, με τους πιο κάτω όρους και προϋποθέσεις.

A. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ 3 ΕΤΗ

Η σύμβαση αυτή, πού περιλαμβάνει τα δικαιώματα που παραχωρούνται στο δικαιοδόχο, θα ισχύει για τρία έτη (3) από σήμερα, δηλαδή για το χρονικό διάστημα Από----- έως---- -----οπότε και θα λήγει αυτοδίκαια. Ρητά συμφωνείται ότι ανανέωση της παρούσας σύμβασης, μόνο με νεώτερη έγγραφη συμφωνία των δυο μερών μπορεί να γίνει, που μπορεί να περιέχει διαφορετικούς όρους από την παρούσα και επομένως αυτό αποκλείει οποιαδήποτε σιωπηρή ανανέωση της σύμβασης αυτής.

B. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο δικαιοδόχος θα ασκεί την εμπειρία τον σε καταστήματα που θα βρίσκεται

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

στ-----επιφάνειας-----τ.μ, στον οποίο χώρο και μόνο, θα εκμεταλλεύεται τα δικαιώματά του της δικαιόχρησης.

Ο δικαιοδόχος (franchising) δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιεί σήματα, επωνυμία (η σχετικούς λογοτύπους), προϊόντα αποκλειστικής διακίνησης της δικαιοπαρόχου (ΑΓΟΡΑ Α.Β.Ε.Ε.), τεχνικές, συστήματα, διαδικασίες, τεχνογνωσία, διαφημιστικό και εκπαιδευτικά υλικό η οτιδήποτε άλλο τον παραχωρεί η δικαιοπάροχος σε άλλη περιοχή Από αυτή που έχει εγκριθεί γραπτά στην παρούσα σύμβαση ή για σκοπό άλλο Από αυτόν της παρούσας σύμβασης, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση της δικαιοπαρόχου.

Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο, ακόμη και με αιτία την λήξη του μισθωτηρίου συμφωνητικού μεταξύ του δικαιοδόχου και του εκμισθωτή του ή σε περίπτωση άσκησης ιδιοχρησης σε βάρος του δικαιοδόχου, απαιτεί μεταστέγαση του σε άλλο χώρο απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό θα είναι η συναίνεση της δικαιοδόχου, (ότι δηλ εγκρίνει το νέο χώρο) που θα δίνεται εγγράφως. Κάθε δε μεταβολή στους όρους της μίσθωσης του καταστήματος, θα πρέπει να γνωστοποιείται στη δικαιοπάροχο, όπως και κάθε δικαστική διένεξη που αφορά τους υπαγόμενους στη σύμβαση χώρους και μεταφορικά μέσα.

Απαγορεύεται δε στο δικαιοδόχο να λειτουργήσει νέο κατάστημα με τη δική του μόνο επωνυμία, κατά τη διάρκεια της παρούσας σύμβασης ή να εκχωρεί σε τρίτους δικαιώματα από την παρούσα σύμβαση. Εφόσον όμως επιθυμεί να λειτουργήσει νέο κατάστημα όπου θα ήθελε να χρησιμοποιεί τα σήματα και τους λογοτύπους και να αξιοποιήσει τα δικαιώματα που προκύπτουν από την παρούσα σύμβαση, θα υπογράφεται νέα ξεχωριστή σύμβαση δικαιόχρησης, με βάση τους όρους που εκάστοτε ορίζει η δικαιοπάροχος κατά την απόλυτο κρίση της.

Ο δικαιοδόχος (franchising) θα ασκεί τη δικαιόχρηση εντός των ορίων της περιοχής που απεικονίζεται έστω συνημμένο παράρτημα (χάρτη) που περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται, στη διανομή διαφημιστικού υλικού και άλλες προωθητικές ενέργειες. Η περιοχή καθορίζεται για την περίοδο της παρούσας σύμβασης και καθορίζεται ξανά σε κάθε ανανέωση της με βάση τις συνθήκες της αγοράς, συνθήκες ανταγωνισμού, δημογραφικά στοιχεία και άλλους παράγοντες βιωσιμότητας της επιχείρησης του δικαιοδόχου.

Υποχρεούται δε η δικαιοπάροχος, κατά τη διάρκεια της παρούσας σύμβασης, να μην παραχωρεί σε τρίτους το δικαίωμα να εκμεταλλεύονται μέρος ή το σύνολο παρόμοιας συμφωνίας δικαιόχρησης, στη συγκεκριμένη περιοχή της παρούσας σύμβασης.

Γ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ (FRANCHISING)

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

1. Έναρξη δραστηριότητας. Ο δικαιοδόχος υποχρεούται να ανοίξει το κατάστημά του και να λειτουργήσει πλήρως να το συνεχίσει Από την υπογραφή της παρούσης.

2. ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ. Απαγορεύετε ρητώς οι αγορές προϊόντων του δικαιοδόχου από τρίτους χωρίς την γραπτή έγκριση της δικαιοπαρόχου (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕ). Σε περίπτωση που ο δικαιοδόχος αγοράσει προϊόντα χωρίς την έγκριση του δικαιοδόχου θα χάνει για πρώτη φορά τις επιπτώσεις τις οποίες μέχρι τότε δικαιούται εκτός αυτές που έχει ήδη πάρει με πιστωτικό σημείωμα. Εάν αυτή η πράξη επαναληφθεί πολλές φορές, τότε καταπίπτει η εγγύηση του δικαιοδόχου προς τον δικαιοπάροχο. Έχει δε την υποχρέωση να ενημερώνει τον δικαιοπάροχο για τις οποιεσδήποτε προσφορές ή τιμές που προτείνει κάποιος άλλος προμηθευτής τις οποίες πρέπει να μεταβιβάζει αυθημερόν στον δικαιοπάροχο (ενημερώνοντάς τον λόγω μεγέθους με την μεσολάβησή μας θα επιτύχουμε μεγαλύτερη παροχή απ' ότι σας προτείνουν, η οποία και' αντιστοιχία θα επιτρέψει σε σας, ή θα μας δώσει το λόγο για να σας εγκρίνουμε εγγράφως να αγοράζετε αυτά τα προϊόντα Από τρίτους.

3. ΠΛΗΡΩΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ. Η πληρωμή των εμπορευμάτων που προμηθεύεται ο δικαιοδόχος (franchising) θα γίνεται με επιταγή που θα εκδίδεται από τον δικαιοδόχο σε διαταγή της δικαιοπαρόχου (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ), κατά την παραλαβή των εμπορευμάτων που θα εξαργυρώνεται για τα μεν σκληρά προϊόντα 7 -10 ημέρες για τα δε μαλακά 30 - 40 ημέρες τα υπόλοιπα εκτός εποχιακά (ειδική συμφωνία).

4. ΤΡΟΠΟΣ ΑΕΙΟΥΡΓΙΑΣ. Ρητά συμφωνείται ότι για την διατήρηση της κοινής φήμης και ταυτότητας του δικτύου της δικαιοχρήσης, ο δικαιοδόχος θα λειτουργεί σύμφωνα με τα πρότυπα διαδικασίες και μεθόδους που θέτει αλλά και που θα θέτει κάθε φορά η δικαιοπάροχος και ότι θα συμμορφώνεται σε οποιεσδήποτε αλλαγές υποδειχθούν. Μεταξύ άλλων είναι δε υποχρεωμένος να:

α) Πωλεί και χρησιμοποιεί κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αποκλειστικά εκείνα τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες ποιοτικές προδιαγραφές που ορίζει και εγκρίνει εκ των προτέρων ο δικαιοπάροχος για τον ανταγωνισμό της αγοράς. Επίσης ο δικαιοδόχος να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την αύξηση πωλήσεων των προϊόντων και να προγραμματίζει με τέτοιο τρόπο τις παραγγελίες του ώστε να υπάρχουν πάντα ελάχιστα αποθέματα προϊόντων στην επιχείρησή του.

β) Να προμηθεύεται τα προϊόντα προς πώληση αποκλειστικά από την δικαιοπάροχο (.ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) ή από τρίτους προμηθευτές που ορίζει η δικαιοπάροχος βλέπε υποχρεώσεις Ν 2). Σε περίπτωση που η δικαιοπάροχος ενημερώνει για

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

έξοδο από το κατάστημα επωνύμων προϊόντων για λόγους καθαρά ανταγωνισμού, θα εφαρμόζεται Από τον δικαιοδόχο αμέσως.

γ) Να συμμορφώνεται με τα πρότυπα που ορίζει ο δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ), όσον αφορά εξοπλισμό και την εμφάνιση των χώρων που είναι στην σύμβαση ή μεταφορικών μέσων, περιοδική αντικατάσταση και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού του καταστήματος, διαρρύθμιση, ανανέωση διακόσμησης, πινακίδων, υλικά συσκευασίας, καθαριότητα και καλαισθησίας του χώρου σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής διατηρεί όμως το δικαίωμα ο δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕ) να θέτει πρόσθετους όρους υγιεινής.

δ) Να συμμορφώνεται με τους νόμους του κράτους και να τηρεί πιστά αγορανομικές, και λοιπές διατάξεις.

ε) Να παρακολουθεί ο ίδιος την επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού του που θα οργανώνει ο δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) και να απαιτεί από τους υπαλλήλους του σαν προϋπόθεση πρόσληψής του πλήρη εχεμύθεια ως προς τις εμπιστευτικές πληροφορίες και εμπορικές μεθόδους (δικαιοπάροχου-δικαιοδόχου) που βελτιώνουν την ανταγωνιστική τους θέση στην αγορά και να μην έχουν σχέσεις με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της απασχόλησής του.

στ) Οι τιμές πώλησης των προϊόντων από το δικαιοδόχο δεν πρέπει να υπερβαίνουν την ανώτατη τιμή που καθορίζει ο δικαιοπάροχος για να μπορεί να ανταγωνιστεί την αγορά, έχει όμως την δυνατότητα να πωλεί τα εμπορεύματά του σε χαμηλότερη τιμή απ' αυτή που υποδεικνύεται.

5). **ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.** Ο δικαιοδόχος (franchising) αναλαμβάνει τα έξοδα που αφορούν στην λειτουργία της επιχείρησής του, όπως π.χ. έξοδα για απόκτηση καταλλήλου χώρου έξοδα κατασκευών, εξοπλισμοί, αδειών λειτουργίας, συνδέσεων τηλεφωνικών, αμοιβών προσωπικού, συντήρηση μεταφορικών μέσων.

6) **ΑΠΟΓΡΑΦΗ.** Ο δικαιοδόχος οφείλει να διεξάγει απογραφή των εμπορευμάτων του μία (1) φορά τον χρόνο κατά την οποία συμφωνεί ο δικαιοδόχος την παρουσία εκπροσώπου του δικαιοπάροχου (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ).

7) **ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.** Ο δικαιοδόχος οφείλει κατά την υπογραφή της παρούσης σύμβασης, να παρέχει ανέκκλητη εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή εμπράγματο ασφάλεια ύψους-----ή άλλες εγγυήσεις αποδεκτές από τη δικαιοπάροχο για εξοπλισμό και εμπορεύματα που θα προμηθευτείτε από τη δικαιοπάροχο. Ο δικαιοδόχος έχει υποχρέωση με την υπογραφή της παρούσας σύμβασης, να παραδίδει Τραπεζική Επιταγή με ανοικτή την ημέρα έκδοσης, ποσού δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών. Η επιταγή αυτή απαγορεύεται ρητά να κυκλοφορήσει για διευκολύνσεις του δικαιοδόχου, θα εμφανίζεται όμως προς πληρωμή, αν ο δικαιοδόχος αθετήσει τους όρους της παρούσας σύμβασης, μετά από έγγραφη του δικαιοπαρόχου. Εάν η επιταγή δεν πληρωθεί λόγω μη ύπαρξης κεφαλαίου στον λογαριασμό του εκδότη-δικαιοδόχου, θα

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

εκδίδεται άμεσα διαταγή πληρωμής μετά Από αίτηση του δικαιοπαρόχου στο αρμόδιο Δικαστήριο.

8) ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟΥ. Ο δικαιοδόχος είναι και παραμένει ανεξάρτητη επιχείρηση και δεν θεωρείται σε καμία περίπτωση συνεταιίρος ή αντιπρόσωπος του δικαιοπαρόχου. Επίσης και τα δύο μέρη δεν θα φέρουν ευθύνη σε υποχρέωση προς τρίτους και ο κάθε ένας θα ενεργεί για λογαριασμό του, χρησιμοποιεί δε το δικό του άνομα στις συναλλαγές του και σε καμία περίπτωση οι πράξεις του δεν δεσμεύουν την δικαιοπάροχο.

Δ.ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ. Η δικαιοπάροχος υποχρεούται να παρέχει τις παρακάτω υπηρεσίες στο δικαιοδόχο, που αφορούν την εκτέλεση της σύμβασης δικαιόχρησης.

1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ. Σχέδια και προδιαγραφές που αφορούν στο κτίσιμο του καταστήματος (Εάν δεν υπάρχει ή δεν βρεθεί κατάλληλο κατάστημα), στον εξοπλισμό, παρουσίαση των εμπορευμάτων και διακόσμηση του καταστήματος χωρίς χρέωση τον δικαιοδόχο (franchising).

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ. Παροχή συμβολών για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία της δικαιοδόχου (marketing), συστήματα απογραφής, συμβουλές και καθοδήγηση στο δικαιοδόχο για την εφαρμογή συστήματος M.I.S.

(συστήματα πληροφόρησης της διοίκησης), αυτό μόνο με σύμφωνη γνώμη και των δυο μερών (δικαιοδόχου-δικαιοπάροχου). Χρήση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δηλαδή την εκμετάλλευση του εμπορικού σήματος και επωνυμίας που έχει επιλέξει για την εφαρμογή της παρούσης σύμβασης ο δικαιοπάροχος, ταμπέλες, λογοτύπους, κλπ.

3. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΥ. Διάθεση εμπορευμάτων αποκλειστικής εισαγωγής, προμήθεια και διακίνησης της δικαιοπάροχου. Αναλαμβάνει επίσης η δικαιοπάροχος να παρεμβαίνει στους προμηθευτές που θα υποδείξει να προμηθεύουν εμπορεύματα, εξοπλισμό, διαφημιστικό υλικό, στολές, είδη λειτουργίας της επιχείρησης του δικαιοδόχου(franchising) σε προνομιακό κόστος, ίδιο με εκείνο του δικαιοπαρόχου που απολαμβάνει από τους προμηθευτές(εκπτώσεις τιμολογιακές, εποχιακές εκπτώσεις, ειδικά πακέτα 1+1 2+1, κουπονοδιανομές εκδηλώσεις γευστικών δοκιμών και άλλες προωθητικές ενέργειες), αξιοποιώντας την διαπραγματευτική δύναμη του ΟΜΙΛΟΥ ΑΓΟΡΩΝ (Ε. Α.ΟΜΑΣ).

4) ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ. Η δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) υποχρεούται και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την καλή και άμεση εκτέλεση των παραγγελιών του δικαιοδόχου (franchising).

5) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. Ο δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) αναλαμβάνει να εκπαιδεύσει κατάλληλα τον δικαιοδόχο(franchising) ή

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

τους υπαλλήλους που αυτός θα υποδείξει στα συστήματα οργάνωσης και λειτουργίας της επιχείρησης, εκπαίδευση η οποία θα γίνεται στα κεντρικά γραφεία της δικαιιοπαρόχου ή στα άλλα ιδιόκτητα καταστήματά της ή σε άλλους χώρους που θα επιλέξει ο δικαιιοπάροχος. Το κόστος της εκπαίδευσης και το υλικό θα επιβαρύνει το δικαιιοπάροχο. τα έξοδα μεταφοράς, αμοιβής, διανομής, διατροφής κλπ των υπαλλήλων του δικαιιοδόχου, θα επιβαρύνουν τον δικαιιοδόχο (franchising). Η δικαιιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) θα εκπληρώσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις της απέναντι στη δικαιιοδόχο αρκεί η τελευταία να εκπληρώνει κανονικά τις οικονομικές της υποχρεώσεις απέναντι στη δικαιιοπάροχο.

Ε) ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.

α) Η σύμβαση λύνεται αυτοδίκαια με την συμπλήρωση του χρόνου διάρκειας. Σε περίπτωση που ο δικαιιοδόχος δεν επιθυμεί ανανέωση της σύμβασης, είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει τον δικαιιοπάροχο δυο μήνες πριν τη λήξη αυτής. Σε περίπτωση που ο δικαιιοπάροχος (franchising) επιθυμεί την ανανέωση της σύμβασης, οφείλει να ενημερώσει τριάντα μέρες πριν τη λήξη αυτής τον δικαιιοπάροχο και από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη να αποφασίσουν έγγραφα την ανανέωση της σύμβασης για καθορισμένο χρονικό διάστημα και πιθανώς με διαφορετικούς όρους υπό την παρούσα. Σε καμία περίπτωση δεν θα υπάρξει σιωπηλή ανανέωση της σύμβασης μετά την λήξη της (πρέπει να τηρηθούν τα παραπάνω).

β) Η σύμβαση λύνεται επίσης, όταν ο δικαιιοδόχος περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών ή του κοινοποιηθεί αίτηση πτώχευσης, ή γίνει αναγκαστική εκτέλεση από τρίτου σε πράγματα που βρίσκονται στους χώρους (ή μεταφορικά μέσα που προέβλεπε η παρούσα σύμβαση) και που αποτελούν αντικείμενο δικαιόχρησης και εάν ο δικαιιοδόχος εκπέσει της διαχειρίσεις της περιουσίας του για οποιονδήποτε λόγο. Επίσης εάν ο δικαιιοδόχος (franchising) παρέχει ελλιπείς πληροφορίες ως προς την οικονομική του κατάσταση.

γ) Εάν μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στο Κεφάλαιο Γ παραγρ.1 (έναρξη δραστηριότητας) δεν καταφέρει να λειτουργήσει το κατάστημά του, εκτός εάν πρόκειται για λόγους ανωτέρας βίας ή εάν η αναστολή αυτή γίνεται με έγκριση της δικαιιοπαρόχου και χρονικό διάστημα που η τελευταία καθορίζει.

δ) Εφόσον η σύμβαση λυθεί ομαλά και δεν υπάρχει απαίτηση από τον δικαιιοδόχο, επιστρέφεται η ανοικτή επιταγή των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών.

ΣΤ) ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Ο δικαιούχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ), δικαιούται να καταγγείλει μονομερώς την παρούσα σύμβαση Εάν παρά την πάροδο των 30 ημερών ο δικαιούχος (franchising) δεν εκπληρώσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις απέναντι στο δικαιούχο και προς τρίτους εξουσιοδοτημένους προμηθευτές, ή παραβιάζει οποιονδήποτε από τους όρους της παρούσης σύμβασης.

Ζ) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΛΥΣΕΙΣ.

α) Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης σύμφωνα με τα παραπάνω ο δικαιούχος υποχρεούται να εξοφλήσει όλες τις οικονομικές υποχρεώσεις του προς την δικαιούχο, και σε περίπτωση οποιασδήποτε βλάβης που υπέστη η δικαιούχος από τον δικαιούχο ή από υπάλληλό του ιδίως όταν αυτή η πράξη θίγει την φήμη ή την δημόσια εικόνα του δικαιούχου ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να αποζημιώσει την δικαιούχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ).

β) Η δικαιούχος δεν θα έχει καμία υποχρέωση να προμηθεύει προϊόντα, εξοπλισμό, υλικό, στον δικαιούχο, τα δε προϊόντα προς πώληση που έχει προμηθευτεί ο δικαιούχος από την δικαιούχο ή από άλλους εξουσιοδοτημένους προμηθευτές, παραμένουν σ' αυτόν και οφείλει να τα εξοφλήσει άμεσα.

Τα προϊόντα όμως που φέρουν το σήμα "ΑΓΟΡΑ" ή αυτά που είναι αποκλειστικής εισαγωγής, προμήθειας και διακίνησης της δικαιούχου, θα πρέπει να επιστραφούν άμεσα στην δικαιούχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) αυτά που έχουν λήξει καταστρέφονται με έξοδα του δικαιούχου και παρουσία του δικαιούχου.

γ) Επίσης υποχρεούται ο δικαιούχος (franchising) να πάψει να χρησιμοποιεί την ταμπέλα, τις πινακίδες, αφίσες, επωνυμία, εμπορικό σήμα, λογοτύπους και οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με την δικαιούχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ), τα οποία οφείλει να παραδώσει στον τελευταίο ή σε αντιπρόσωπό του. Καμία υποχρέωση δεν έχει η δικαιούχος για την μείωση εμπορικής κίνησης ή ζημίας που θα προκύψει λόγω της αφαίρεσης των παραπάνω. Εάν ο δικαιούχος (franchising) καθυστερεί ή αρνηθεί να αφαιρέσει ή να παραδώσει τα παραπάνω πληρώνει 3.000.000 εκ. οικονομική ρήτρα στον δικαιούχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) ή και αποζημίωση σύμφωνα με τον νόμο.

Ζ) ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ.

Κατά την διάρκεια της σύμβασης δικαιούχησης επιτρέπεται η μεταβίβαση της επιχείρησης του δικαιούχου (franchising) σε τρίτους με τις παρακάτω προϋποθέσεις.

1. Ο δικαιούχος (franchising) κατά την διάρκεια της σύμβασης μπορεί να προβεί στην πώληση της επιχείρησης του. Γνωστοποιεί όμως εγγράφως στην δικαιούχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) το πραγματικό τίμημα πώλησης και η δικαιούχος

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

οφείλει να απαντήσει σε διάστημα 15 ημερών εάν επιθυμεί την αγορά της επιχείρησης ή μέρους αυτής. Εάν η δικαιοπάροχος (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) επιθυμεί την αγορά και τα δύο μέρη προβαίνουν σε σύμβαση αγοροπωλησίας, αν όχι ο δικαιοδόχος (franchising) αναζητεί νέο αγοραστή.

2. όταν ο δικαιοδόχος καταλήξει στο τελικό στάδιο με τον αγοραστή, 15 ημέρες πριν την υπογραφή συμφωνητικού μεταβίβασης ύλης ή μέρους της επιχείρησης του ενημερώνει στην δικαιοπάροχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) τα στοιχεία του αγοραστή, την τιμή πώλησης και τους όρους αγοροπωλησίας. Εάν τώρα η δικαιοπάροχος επιθυμεί την αγορά και συμφωνεί με την τιμή και τους όρους πώλησης, είναι υποχρεωμένη να απαντήσει δεσμευτικά στον δικαιοδόχο (franchising) για την αγορά εντός 15 ημερών από την ημέρα γνωστοποίησης των παραπάνω στοιχείων.

3.0 δικαιοδόχος μπορεί να προβεί στην μεταβίβαση όλης ή τμήμα της επιχείρησής του στον αγοραστή που έχει ήδη γνωστοποιήσει στον δικαιοπάροχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ) εάν ο δικαιοπάροχος δεν επιθυμεί την αγορά της επιχείρησης ή δεν ενημερώσει τον δικαιοδόχο εντός της προθεσμίας των 15 ημερών Από την κοινοποίηση του δικαιοδόχου (franchising) προς τον δικαιοδόχο (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ).

Για να μπορεί όμως ο αγοραστής να έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαιοδόχου (franchising) πρέπει να του εγκρίνει ο δικαιοπάροχος και να υπογράψει σύμβαση δικαιόχρησης μεταξύ αγοραστή και δικαιοπάροχου (ΑΓΟΡΑ ΑΒΕΕΕ). Εάν όμως δεν εγκρίνει τον αγοραστή η δικαιοπάροχος ο δικαιοδόχος (franchising) μπορεί να προχωρήσει στην πώληση της επιχείρησής του στο συγκεκριμένο αγοραστή αφού πρώτα επιστρέψει στον δικαιοπάροχο σήματα----- ταμπέλες και οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με τον τελευταίο και αφού εκπληρώσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις στον δικαιοπάροχο.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ: Ο δικαιοδόχος μπορεί να πουλήσει την επιχείρησή του χωρίς να είναι υποχρεωμένος ο αγοραστής να συνεχίσει σαν franchising, ο δε δικαιοδόχος θα πάρει παροχές και προμήθειες από τον δικαιοπάροχο μέχρι την ημέρα υπογραφής συμφωνητικού μεταβίβασης στον αγοραστή.

Η) Για την υπογραφή τον παρόντος συμφωνητικού, για κάθε άλλη συμφωνία που ήθελε ακολουθήσει, αλλά και κάθε ενέργεια που πιθανόν να χρειαστεί την

δικαιοπάροχο θα εκπροσωπεί-----
- και τον δικαιοδόχο ο -----

Σε περίπτωση που ένα από τα δύο μέρη ήθελε αλλαγή του προσώπου του αντιπροσώπου, ο νέος αντιπρόσωπος-πληρεξούσιος θα δεσμεύει για την κατάρτιση δικαιοπραξιών, με την παρουσία του μόνο εάν έχει

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

κοινοποιηθεί εγγράφως στο άλλο μέρος (δηλ. στον αντιπρόσωπο τον όλου μέρους) η ιδιότητά του σαν αντιπροσώπου γίνει αποδεικτική εγγράφως. Τέλος μόνο κατά τον πρώτο χρόνο της ισχύος αυτής της σύμβασης είναι στη διακριτική ευχέρεια της δικαιοδόχου να αποφασίσει για τα:

- α) Σήματα, ταμπέλες
- β) Λογότυπα
- γ) Εμφάνιση προς τα έξω
- δ) Μέρος αλλαγής των καταστημάτων

Αφού συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα παραπάνω, συντάχθηκε η παρούσα σύμβαση σε----- αντίτυπα και έλαβε κάθε μέρος-----και υπογράφει και παραδόθηκε Τραπεζική Επιταγή N-----αξία-----
--

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟ   ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΔΟΧΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΛΑΔΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Ο θεσμός της δικαιόχρησης, λόγω των πλεονεκτημάτων που προσφέρει στους χρήστες του, χρησιμοποιείται σε διάφορους χώρους. Όμως επειδή κάθε χώρος έχει και τις ιδιαιτερότητες γι' αυτό και δημιουργήθηκε η ανάγκη για να υπάρξουν διαφοροποιήσεις του θεσμού ανάλογα με τον τομέα που χρησιμοποιείται και τις ανάγκες τις οποίες καλείται να εξυπηρετήσει. Έτσι διακρίνουμε τα εξής βασικά είδη Δικαιόχρησης:

4.1. Με βάση το αντικείμενο Δικαιόχρησης υπάρχουν τα εξής είδη:

Τη Δικαιόχρηση διανομής προϊόντων: αφορά τη διανομή ενός προϊόντος ή συνηθέστερα μιας σειράς προϊόντων ορισμένης κατηγορίας. Τα προϊόντα διαθέτονται σε τελικούς καταναλωτές (λιανική πώληση). Η βασική υποχρέωση του δικαιοδόχου συνίσταται στην προς τα έξω ενιαία εμφάνιση (το κατάστημα πρέπει να φέρει το διακριτικό γνώρισμα της επιχείρησης του δικαιιοπάροχου, δεν είναι όμως απαραίτητο να φέρουν και τα προϊόντα το σήμα του δικαιοδόχου). Οι κλάδοι στους οποίους κατανέμεται η αντίστοιχη προς τη μορφή αυτή δικαιόχρησης επιχειρηματική δραστηριότητα είναι κατά σειρά οι εξής:

Τρόφιμα

Κλωστοϋφαντουργικά είδη, γυναικεία και ανδρική μόδα, υποδήματα.

Είδη γάμου.

Παιδικά είδη.

Έπιπλα και διακόσμηση.

Οικιακές ηλεκτρονικές συσκευές και προσωπικοί υπολογιστές.

Εκτυπώσεις και εμφανίσεις φιλμ.

Είδη καλλωπισμού.

Αθλητικά είδη.

ΧΧόμπι και Do it yourself.

Δικαιόχρηση υπηρεσιών.

Η μορφή αυτή Franchising γνωρίζει μια ταχεία ανοδική πορεία κατά τα τελευταία χρόνια. Ορισμένα από τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα δικαιόχρησης, όπως η συνεχής τεχνική και οργανωτική στήριξη που Παρέχεται από το δικαιοπάροχο στον δικαιοδόχο και η υποχρέωση συμμόρφωσης του τελευταίου στις εντολές του πρώτου, εμφανίζονται πιο έντονα στον τύπο αυτό δικαιόχρησης. Η σχετική δραστηριότητα συγκεντρώνεται στους εξής κλάδους, κατά σειρά:

Εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης.

Ξενοδοχεία υψηλού επιπέδου.

Επισκευή αυτοκινήτων και εξαρτήματα.

Ενοικίαση αυτοκινήτων.

Πλυντήρια ρούχων.

Καθαρισμός κτιρίων.

Εκπαίδευση (φροντιστήρια, μαθήματα ξένων γλωσσών).

Τουρισμός (ταξιδιωτικά γραφεία).

Δικαιόχρηση παραγωγής ή Βιομηχανικό Franchising.

Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος παραχωρεί στο δικαιούχο άδεια παραγωγής ενός προϊόντος, εφόσον η συμφωνία δεν προβλέπει και δικαίωμα πώλησης του ή των παραγόμενων προϊόντων σε τελικούς καταναλωτές, δηλαδή αν λείπει το στοιχείο της διανομής, τότε η μορφή αυτή, εμπορικής συνεργασίας είναι ορθότερο να χαρακτηριστεί σαν ιδιαίτερη μορφή παραχώρησης τεχνογνωσίας, διπλώματος ευρεσιτεχνίας και σήματος.

Οι λόγοι προσφυγής μιας βιομηχανικής επιχείρησης στον τύπο αυτό δικαιόχρησης είναι συνήθως η εξοικονόμηση κόστους μεταφοράς και η φύση του προϊόντος που επιβάλλει την παραγωγή του σε τόπο που βρίσκεται κοντά στα κέντρα κατανάλωσης (π.χ. για τη διατήρηση της φρεσκότητας του ή τον ταχύτερο εφοδιασμό της αγοράς).

Σύνθετη (Μικτή) δικαιόχρηση.

Μια εξελιγμένη μορφή δικαιόχρησης που παρουσιάστηκε σε μεταγενέστερο στάδιο ανάπτυξης του θεσμού (Τρίτη γενιά δικαιόχρησης) είναι εκείνη που συνδυάζει πώληση προϊόντων με παροχή σχετικών υπηρεσιών όπως για παράδειγμα η δικαιόχρηση αυτοκινήτων (συνδυασμών εμπορίας αυτοκινήτων με επισκευή και συντήρηση τους), πώληση καλλυντικών με παράλληλη παροχή

υπηρεσιών αισθητικού, διδασκαλία ξένων γλωσσών σε συνδυασμό με την αγορά και μεταπώληση σχετικών βιβλίων, η πώληση προσωπικών υπολογιστών που συνοδεύεται με την προσφορά μαθημάτων χειρισμού τους.

Σχετικά πάντως με το αντικείμενο της δικαιόχρησης θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό μπορεί να αφορά οποιαδήποτε εμπορεύσιμη δραστηριότητα, από οργανισμούς οργάνωσης υποδοχών και συνεδρίων μέχρι γραφεία συνοικεσίων και γνωριμιών.

4.2. Με βάση τον συσχετισμό δυνάμεων (σχέσεις υπεροχής ή ισοτιμίας) μεταξύ των συμβαλλομένων υπάρχουν τα εξής είδη:

Δικαιόχρηση υπαγωγής:

Κύριο χαρακτηριστικό αυτού του τύπου δικαιόχρησης είναι η δεσπόζουσα θέση που κατέχει ο δικαιοπάροχος και η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο δικαιοδόχος να ακολουθεί πιστά τις λεπτομερειακές οδηγίες και εντολές του πρώτου και να τηρεί τις προδιαγραφές που αυτός κυριαρχικά έχει καθιερώσει. Δηλαδή αφαιρείται κάθε περιθώριο πρωτοβουλίας για δράση από το δικαιοπάροχο, ο οποίος είναι το κέντρο και ο «εγκέφαλος» του όλου συστήματος. Η μορφή αυτή δικαιόχρησης έχει πολλά κοινά στοιχεία με την σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας και τη σύμβαση επιμέλειας υποθέσεων ως προς τους όρους συνεργασίας και την θέση του δικαιοδόχου που ουσιαστικά αποτελεί

εκτελεστικό όργανο. Ακόμα σε αυτού του είδους δικαιόχρησης δεν υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης σχέσεων μεταξύ των δικαιοδόχων.

Δικαιόχρηση ισότιμης συνεργασίας:

Στη μορφή αυτή του franchising, στη θέση της μονομερούς υπαγωγής του δικαιοδόχου στις εντολές του δικαιοπάροχου υπεισέρχεται η αλληλοβοήθεια, η αμοιβαία κατανόηση και ισότιμη συνεργασία, η εναρμόνιση των ενεργειών και η από κοινού εκπόνηση του προγράμματος δράσης κ.τ.λ. Μεταξύ των δικαιοδόχων μελών του ίδιου δικτύου αναπτύσσονται, στα πλαίσια των προσπαθειών για την επίτευξη του κοινού στόχου, ποικίλες μορφές συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης (ανταλλαγή και εκπαίδευση προσωπικού, εξυπηρέτηση πελατείας για λογαριασμό άλλου δικαιοδόχου κ.τ.λ.)

4.3 Με βάση τη θέση που κατέχουν στο κύκλωμα παραγωγής-εμπορίας οι συμμετέχοντες υπάρχουν οι εξής τύποι δικαιόχρησης:

Franchising παραγωγού-λιανέμπορου:

Αυτός ο τύπος είναι και ο πιο πλατιά χρησιμοποιημένος τύπος δικαιόχρησης όσον αφορά τη θέση που κατέχουν στο κύκλωμα κύκλωμα οι συμβαλλόμενοι και λειτουργεί

ως εξής: ο παραγωγός\δημιουργός λειτουργεί σαν δικαιοπάροχος και ο λιανέμπορος λειτουργεί σαν δικαιοδόχος. Ο τύπος αυτός χρησιμοποιήθηκε στην αρχή από τα καταστήματα εμπορίας αυτοκινήτων και από τα βενζινάδικα. Επίσης προτίμηση σε αυτόν των τύπο franchising έδειξαν εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης καθώς και καταστήματα εκτυπωτικών υπηρεσιών.

Franchising παραγωγού-χονδρέμπορου:

Σε αυτόν τον τύπο ο παραγωγός\δημιουργός γίνεται δικαιοπάροχος και δικαιοδόχος γίνεται ο χονδρέμπορος. Αυτό το σύστημα χρησιμοποιείται στην βιομηχανία κυρίως μη οينوπνευματωδών ποτών. Ένα παράδειγμα δικαιοδόχου αυτού του τύπου είναι και η Coca-Cola.

Franchising χονδρέμπορου-λιανέμπορου:

Εδώ ο χονδρέμπορος εκτελεί χρέη δικαιοπάροχου και ο λιανέμπορος είναι ο δικαιοδόχος. Παράδειγμα δικαιοπάροχου αυτού του τύπου είναι τα καταστήματα Hardware.

4.4 Με βάση την αποκλειστικότητα των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στον δικαιοδόχο και την δυνατότητα υπεκχώρησης τούτων διακρίνονται οι εξής τύποι:

Δικαιόχρηση κατά γεωγραφική περιοχή:

Ο δικαιοπάροχος παραχωρεί αποκλειστικά δικαιώματα *franchising*, για ορισμένη γεωγραφική περιοχή. Ο δικαιοδόχος αναπτύσσει τη δραστηριότητα το στην καθορισμένη περιοχή και έχει ευχέρεια να εκχωρήσει δικαιώματα και σε άλλους τοπικούς υπό-δικαιούχους, έναντι των οποίων ενεργεί ως δικαιοπάροχος.

Λειτουργική δικαιοχρήση:

Αυτό το είδος *franchising* έχει κοινό σημείο με το παραπάνω είδος δικαιοχρήσης ως προς την αποκλειστικότητα για μια ορισμένη γεωγραφική περιοχή των δικαιωμάτων που παραχωρούνται, διαφέρει όμως από αυτό ως προς το ότι δεν υπάρχει ευχέρεια συνεργασίας με υπό-δικαιοδόχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Οι χρηματοδοτήσεις των Συμβάσεων Franchise.

Όπως όλες οι επιχειρήσεις στο ξεκίνημα τους έχουν την ανάγκη από κεφάλαια για να καλύψουν τις απαιτήσεις που προκύπτουν με την έναρξη της λειτουργίας τους, έτσι και οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την δικαιόχρηση χρειάζονται αυτά τα κεφάλαια για να καλύψουν τις ανάγκες τους. Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις παγκόσμια είναι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία θέτουν βασικά κάποιους όρους προτού προβούν σε οποιαδήποτε μορφή χρηματοδότησης.

Βασικοί κανόνες, που ακολουθούνται από πιστωτικά ιδρύματα, όταν αυτά πρόκειται να εγκρίνουν μια χρηματοδότηση είναι η διαπίστωση της αξιοπιστίας του Δανειολήπτη και οι προοπτικές των πωλήσεων των προϊόντων του, χωρίς με αυτούς τους κανόνες να εξαντλούνται οι έρευνες του Χρηματοδότη.

Στις Συμβάσεις Franchise, ένα μεγάλο μέρος των ερευνών του Χρηματοδότη το έχει διεξάγει ήδη ο Δικαιοπάροχος, ο οποίος εάν έχει αναλύσει τα πράγματα, όπως ορίζουν τα δοκιμασμένα Ερωτηματολόγια των Δικαιοπάρωχων, τα οποία περιέχουν περισσότερα από 250 ερωτήματα, όλα αυτά είναι αποτελέσματα στατιστικών αναλύσεων των εμπειριών, που έχουν αποκτηθεί, τότε στην περίπτωση κατά την οποία θα συναφθεί η Σύμβαση Franchise, έχει διαπιστωθεί και ο

μηδενικός σχεδόν « Βαθμός Κινδύνου του Δικαιοδόχου». Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές Τράπεζες του εξωτερικού ίδρυσαν τμήματα, τα οποία είναι μεν ολιγομελή αλλά με άτομα πολύ ενημερωμένα στον Θεσμό Franchise και τα οποία απασχολούνται με τις χρηματοδοτήσεις των Συμβάσεων Franchise και χορηγούν στον υποψήφιο Δικαιοδόχο τα ελλείποντα Κεφάλαια για εξοπλισμούς και κεφάλαια κίνησης , προκειμένου να καλυφθεί αυτός για το πρώτο εξάμηνο της αρχικής λειτουργίας του καταστήματος του.

Πέραν αυτών χορηγούν κεφάλαια, όταν επίκειται να εφαρμοστούν οι συμφωνημένοι όροι Revamp, Retech και Reloc, που σημαίνουν πρόσθετες επενδύσεις από μέρους των Δικαιοδόχων μετά την έναρξη της λειτουργίας του καταστήματος τους και κατά τη διάρκεια της ισχύος της Σύμβασης Franchise. Ο κυριότερος λόγος που οι τράπεζες χρηματοδοτούν αυτού του είδους τις επιχειρήσεις και μάλιστα με τους πολύ ευνοϊκούς όρους που προαναφέρθηκαν είναι πολύ απλός. Με το franchising, η τράπεζα αναλαμβάνει ελάχιστο ρίσκο. Έχει υπολογιστεί ότι, ενώ από τις νέες εμπορικές επιχειρήσεις γενικά ένα ποσοστό 40% κλείνουν μέσα στην πρώτη πενταετία αφού ξεκινήσει η λειτουργία τους, στα καταστήματα που λειτουργούν ως δικαιοδόχοι το ποσοστό αυτό είναι μόλις 4%. Ουσιαστικά, δηλαδή, οι τράπεζες αναλαμβάνουν το 1/10 του κινδύνου που θα αναλάμβαναν σε οποιαδήποτε άλλη εμπορική επιχείρηση. Γι' αυτό φτάνουν να χρηματοδοτούν έως και 70% του αιτούμενου κεφαλαίου.

Από την συνεργασία ενός συστήματος δικαιόχρησης με τράπεζα αντλούν οφέλη όλα τα μέρη: η τράπεζα γιατί εξασφαλίζει πρόσβαση σε μια νέα αγορά και αποκτά νέους επιθυμητούς πελάτες, ο δικαιοπάροχος γιατί εισπράττει, συνήθως, προμήθεια από την τράπεζα λόγω εξασφάλισης νέων εργασιών, ο δικαιοδόχος γιατί οι όροι της σύμβασης franchise, είναι ευνοϊκότεροι από αυτούς που θα επιτύγχανε ο ίδιος κάνοντας απευθείας διαπραγμάτευση με την τράπεζα.

Ο μεγάλος βαθμός επιτυχίας της δικαιόχρησης οφείλεται στο ότι, το σύστημα αυτό πωλείται ουσιαστικά μια ήδη «δοκιμασμένη συνταγή». Το σύστημα είναι γνωστό και δοκιμασμένο στην αγορά.

Μεγάλο ρόλο παίζει και η καταλληλότητα των φορέων. Ο δικαιοπάροχος επιλέγει με αυστηρά κριτήρια τους δικαιοδόχους, τους εκπαιδεύει και τους παρέχει συμβουλές και υποστήριξη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναφύονται.

Ακόμα ο δικαιοπάροχος απαιτεί από τα μέλη του δικτύου την εισφορά ενός ελάχιστου κεφαλαίου, που, με βάση σχετικές μελέτες είναι επαρκές. Επίσης βοηθάει τους δικαιοδόχους, ενδεχομένως, και με την παροχή της εγγύησης του, στην εξασφάλιση επαρκούς τραπεζικής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση της δικαιόχρησης, ο τόπος εγκατάστασης της επιχείρησης του δικαιοδόχου έχει επιλεγεί με βάση ειδικά κριτήρια και μετά από έρευνα αγοράς που συνήθως διεξάγουν οι αρμόδιες υπηρεσίες. Από τα παραπάνω

προκύπτει ότι τα μέλη ενός δικτύου δικαιόχρησης είναι επιθυμητά και ως πιστούχοι, πελάτες μιας τράπεζας.

Με τον τρόπο αυτό, οι υποψήφιοι Δικαιοδόχοι, οι οποίοι δεν έχουν όλα τα κεφάλαια, τα οποία απαιτούνται για κάθε περίπτωση, ώστε να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν το κατάστημα τους, έχουν την δυνατότητα με την Συμπληρωματική Χρηματοδότηση, να πραγματοποιήσουν την επένδυση τους, να βοηθήσουν την τόνωση του εμπορίου με τις φυσιολογικές καθετοποιημένες ευεργετικές επιδράσεις, να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας, να τονώσουν περιοχές, που κρίνεται απαραίτητη η τόνωση τους, να ενισχύσουν τα δημόσια έσοδα και γενικώς, να πετύχουν αυτό, που είναι γνωστό, ως πολλαπλασιαστικής των επενδύσεων.

Τις παρατηρήσεις αυτές, έχουν διατυπωθεί από το 1991 άνθρωποι των τραπεζών και είχαν χαρακτηριστεί ως αξιόλογες και πραγματοποιήσιμες, αλλά για όλα « έφταιγε το σύστημα», όπως είχε λεχθεί στο παρελθόν.

Όμως, είχαν αντιτάξει, ότι δεν μπορεί να φταίει για όλα το σύστημα, αλλά και η ατολμία των ίδιων, οι οποίοι διεισέδωσαν τους ενδοιασμούς τους αυτούς, όπως φταίει οπωσδήποτε η επιδερμική ενημέρωση των περισσότερων, που έχουν ασχοληθεί με τον θεσμό αυτό.

Ο θεσμός ενώ είναι απλός στη σύλληψη του, έχει πολλές λεπτομέρειες, οι οποίες αντιμετωπίζονται μόνο με την κατά βάθος ανάλυση τους, διαφορετικά, δεχόμαστε ότι οι κίνδυνοι ελλοχεύουν παντού και πάντοτε και για όλα τα οικονομικά θέματα, τα οποία αντιμετωπίζονται χωρίς τη

λεπτομερή τους γνώση.

Πέρα όμως από αυτά, υπάρχει και μια άλλη διάσταση του θέματος των χρηματοδοτήσεων των Συμβάσεων Franchise, που εάν αυτό τύχει ενός έξυπνου χειρισμού, έχει τη δυνατότητα να χρησιμεύει και ως βάση για την κίνηση κεφαλαίων και μέσω του θεσμού Factoring.

Πιο συγκεκριμένα, εάν υπολογίσει κάποιος το γεγονός, ότι ο Δικαιοπάροχος είναι στην ουσία και Προμηθευτής με την έννοια, την οποία τον θέλει ο Factor, εφόσον πωλεί χονδρικός και σε καθημερινή σχεδόν βάση τα προϊόντα του προς το Δικαιοδόχο, θεμελιώνει αυτομάτως τη συνεχή σχέση του Προμηθευτεί προς τον Factor. Άρα, μια σωστή και μελετημένη κίνηση των Χρηματοδοτήσεων των Συμβάσεων Franchise, οι οποίοι είναι τράπεζες, κάποιες εκ των οποίων έχουν θυγατρική Επιχείρηση Factor, έχουν αμέσως τη δυνατότητα να ενισχύουν τη δημιουργία επιχειρήσεων των Δικαιοδόχων και συγχρόνως να χειρίζονται τα Τιμολόγια των Δικαιοδόχων/Προμηθευτών μέσω των εταιρειών Factor, οι οποίες λειτουργούν μέσα στον όμιλο τους.

Ο θεσμός Franchise θα πορευθεί τελικά στον δρόμο του, αλλά φοβάται κάπως, επειδή διαπιστώνει διάχυτο τον ερασιτεχνισμό και τον επιφανειακό τρόπο με τον οποίο εμφανίζεται στις περισσότερες των περιπτώσεων στην ελληνική αγορά, πράγμα που σημαίνει ότι το κόστος προσαρμογής θα είναι μεγαλύτερο από εκείνο, που αντέχει η χώρα μας μέσα στον οξύ ανταγωνισμό της Ε.Ε. Επομένως, είναι αναγκαίες κάποιες κινήσεις, εντελώς πρακτικού

περιεχομένου, προερχόμενες από επίσημους οργανισμούς της δημόσιας διοίκησης και πλαισιωμένες από αυτούς, που έχουν τη δυνατότητα να δώσουν ουσιαστικές και πρακτικές λύσεις στο θέμα του Franchise.

5.2 Πόσο κοστίζει μια επένδυση με δικαιόχρηση.

Σε μια σύμβαση δικαιόχρησης ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι επενδύσεις των καταστημάτων, τις οποίες θα πραγματοποιήσει ο δικαιοδόχος. Πόσα χρήματα απαιτούνται για μια επένδυση ενός καταστήματος γρήγορης εστίασης ή επένδυσης; Ένα κατάστημα, το οποίο θα του προσφέρει κέρδη, θα είναι μία αξιόλογη επιχειρηματική επένδυση και θα μπορέσει να κάνει γρήγορα απόσβεση; Η εταιρεία MARKETING η οποία αναπτύσσει επιχειρήσεις με τον θεσμό του franchising, έχει ήδη προχωρήσει σε μια έρευνα και καταγραφή επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με το στοιχείο της εταιρείας, η πιο ακριβή επένδυση σήμερα στην Ελλάδα, είναι αυτή των εστιατορίων γρήγορης εστίασης Wendy's όπου το κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 120 με 150 εκατομ. δρχ., χωρίς τον αέρα. Απο την άλλη πλευρά, η πιο φτηνή επένδυση σήμερα στο χώρο του franchising είναι των καταστημάτων PEZEPBA τα οποία δραστηριοποιούνται στις ευχετήριες κάρτες και στα πρότυπα δώρα και όπου το κόστος επένδυσης ανέρχεται σε 8 με 10 εκατομ. δρχ.

Τα Haagen Dazs τα γνωστά αμερικάνικα καταστήματα με την ξεχωριστή γεύση παγωτού, καφέ και γλυκού ακολουθούν

μετά τα Wendy's , με κόστος επένδυσης 40-100 εκατομ. δρχ. , τα Folli Follie καταστήματα με κοσμήματα , ωρολόγια και αξεσουάρ μόδας με κόστος επένδυσης 40 εκατομ. δρχ., τα Manos Center με κόστος επένδυσης 15 με 20 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα με είδη οικιακής χρήσεως και έπιπλα Sortek με κόστος επένδυσης 15 με 20 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα Hallmark καταστήματα με κάρτες , δώρα και είδη πάρτι με κόστος επένδυσης 10 εκατομ. δρχ. , η Νότα καταστήματα με εσώρουχα και homewear με κόστος επένδυσης 15 με 20 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα ανδρικών υποκαμίσων Oxford Company με κόστος επένδυσης 15 εκατομ. δρχ. , η Ταναγραία κεραμικά και χρηστικά είδη με 8 έως 10 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα αθλητικών ειδών και casual ρούχων Sergio Tacchini με κόστος επένδυσης 15-17 εκατομ. δρχ., τα καταστήματα γυναικείου πρωτότυπου ρούχου Maurizio με 15 εκατομ. δρχ. , τα Coffees Collection σύγχρονα καφεπωλεία με κόστος επένδυσης 12-15 εκατομ. δρχ., τα καταστήματα κεντρικής θέρμανσης κλιματισμού και πισίνας Prismatech με 15-20 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα με είδη οικιακής χρήσης και δώρων Genevieve Lethu με 25 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα με μεγάλη ποικιλία καναπέδων Divani Divani με 30 εκατομ. δρχ. , τα καταστήματα κορνίζας και έργων τέχνης Ιχνηλάτον , μία νέα ουσιαστικά ιδέα στο χώρο της δικαιόχρησης , με 15 εκατομ. δρχ. τα παιδικά ενδύματα Premaman με κόστος επένδυσης 20-25 εκατομ. δρχ., τα καταστήματα παιχνιδιών omfuzio με 20-25 εκατομ. δρχ. τα χειροποίητα

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

αντικείμενα τέχνης Tenny's Ceramics με 10 εκατομ. δρχ.
και τέλος , τα καταστήματα με είδη οικιακής χρήσης
IKIA με κόστος επένδυσης 20 εκατομ. δρχ..

FRANCHISING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

6.1 Η ανάπτυξη της δικαιόχρησης στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα ο θεσμός είναι σχετικά άγνωστος και μόλις την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει τα πρώτα βήματα για την ανάπτυξη αυτού του θεσμού. Το 1987 πραγματοποιήθηκε το εναρκτήριο λάκτισμα της δράσης της δικαιόχρησης στην Ελλάδα. Βέβαια από της αρχές όμως της δεκαετίας του 70 οι επιχειρηματίες του κλάδου των τροφίμων είχαν αντιληφθεί πρώτοι τη χρησιμότητα της δικαιόχρησης για την επέκταση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας για αυτό το λόγο χρησιμοποιούσαν τις συμβάσεις αυτές για τη δημιουργία νέων μονάδων.

Ο λόγος που οδήγησε τον κλάδο των τροφίμων σε αυτήν τη μορφή ανάπτυξης μπορεί να αναζητηθεί στο γεγονός ότι τα προϊόντα του κλάδου αυτού, και συγκεκριμένα του χώρου των εστιατόριων ταχείας εξυπηρέτησης, λόγω της τυποποίησης τους, παρουσιάζουν ευκολίες αναφορικά με τη διάθεση τους. Η τυποποίηση αποδίδεται στα εξής σημεία:

Στην τυποποίηση του τρόπου παρασκευής και διάθεσης των προϊόντων ανάμεσα στα εστιατόρια που συνθέτουν την αλυσίδα της εταιρίας και στην τυποποίηση των προδιαγραφών αυτών που αφορούν τον τρόπο λειτουργίας του κάθε καταστήματος σε όλα τα επίπεδα και του τρόπου με τον οποίο θα εξυπηρετείται ο πελάτης.

Μέσα από την τήρηση των προδιαγραφών αυτών ήταν σχετικά εύκολο για τον επιχειρηματία να προχωρήσει στη δημιουργία νέων μονάδων που θα τηρούσαν το ίδιο επίπεδο ποιότητας, αφού τόσο η λειτουργία τους όσο

και η εμπορία των προϊόντων τους θα γινόταν βάσει καθολικών προδιαγραφών. Φυσικά το γεγονός αυτό ήταν και «ασφαλιστική δικλίδα» για τον πελάτη στο ότι θα συναντήσει το ίδιο επίπεδο ποιότητας σε όλα τα καταστήματα της εταιρίας.

Μετά το 1989 και άλλοι κλάδοι μπαίνουν στο επιχειρηματικό παιχνίδι χρησιμοποιώντας τους όρους του franchising. Αυτοί οι κλάδοι είναι κυρίως κλάδοι εμπορίας προϊόντων. Το ίδιο έτος όμως κάνει και ο τομέας των υπηρεσιών την εμφάνιση του στο χώρο του franchising με πρωταγωνιστή το χώρο της εκπαίδευσης και συγκεκριμένα, τα κέντρα εκμάθησης ξένων γλωσσών και χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Αναφορικά με το διεθνές franchising και την παρουσία του στην ελληνική αγορά, θα πρέπει να τονίσουμε ότι ενώ η μορφή αυτή κάνει τα πρώτα της βήματα στα τέλη της δεκαετίας του '80, η μεγάλη όμως είσοδος ξένων εταιριών στην ελληνική αγορά μέσω του franchising επρόκειτο να πραγματοποιηθεί το 1992.

Ανεξάρτητα με το αν και κατά πόσο το διεθνές franchising ήταν και είναι επιτυχές στη χώρα μας η συμβολή του στη διαμόρφωση του αντίστοιχου ελληνικού τύπου ήταν σημαντική. Και αυτό γιατί η διεθνής δικαιόχρηση έδωσε την ώθηση στους Έλληνες δικαιοπάροχους να υιοθετήσουν τις βασικές αρχές του business format franchising, δηλαδή την ύπαρξη ενός μοντέλου υποδομής και συγκεκριμένων διαδικασιών λειτουργίας που θα εξασφαλίζουν την ποιοτική υπεροχή του δικαιοπάροχου.

Η αντίδραση της αγοράς από την είσοδο των ξένων αυτών εταιριών ήταν άμεση. Συγκεκριμένα το κλίμα που επικράτησε την περίοδο εκείνη ήταν οι ξένες εταιρίες λόγω της υποδομής τους και των αυστηρών προδιαγραφών που ακολουθούσαν, θα παρείχαν ένα υψηλότερο επίπεδο ποιότητας στα παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες τους. Έτσι την

περίοδο 1992-1993 παρατηρούμε μια στροφή των καταναλωτών στη διεθνή δικαιόχρηση. Το κλίμα αυτό βέβαια γρήγορα μεταβλήθηκε μέσα από το γεγονός ότι οι ελληνικές εταιρίες που λειτουργούσαν με franchising απέδειξαν ότι μπορούν να δημιουργήσουν και τις προϋποθέσεις εκείνες και το δίκτυο υποστήριξης ανάμεσα στα επιμέρους καταστήματα τους που θα διαβεβαιώνουν τον πελάτη για το υψηλό ποιοτικό επίπεδο τους.

Η μεταστροφή αυτή του καταναλωτικού κοινού γίνεται αντιληπτή και από τον επιχειρησιακό κόσμο, ο οποίος αρχίζει να εξετάζει την δικαιόχρηση με έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον. Το αποτέλεσμα ήταν η ραγδαία ανάπτυξη της δικαιόχρησης από την περίοδο εκείνη μέχρι σήμερα.

Επίσημα στοιχεία που αφορούν την αγορά του franchising αναφέρουν ότι ο αριθμός των εταιριών (ελληνικές και ξένες) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μέσω franchising έχει ξεπεράσει τις 200 και διαρκώς αυξάνεται. Το μεγάλο άνοιγμα της αγοράς βέβαια πραγματοποιήθηκε το 1993 όπου από τη χρονιά αυτή και μετά ο ρυθμός επέκτασης της δικαιόχρησης αυξανόταν με ποσοστά που άγγιζαν το 100%. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι μέχρι το 1995 οι εταιρίες που έκαναν χρήση συμβάσεων δικαιόχρησης στην Ελλάδα ήταν γύρω στις 100, ενώ σήμερα ο αριθμός αυτός έχει διπλασιαστεί.

Θα πρέπει όμως να τονίσουμε ότι ένας μικρός αριθμός αλυσίδων καταστημάτων που δημιουργήθηκαν μέσα στην περίοδο αυτή δεν κατάφερε να επιβιώσει με αποτέλεσμα να μη λειτουργεί σήμερα.

6.2 Χώροι χρήσης της δικαιόχρησης

Η συνήθης διάκριση για τις επιχειρήσεις του franchising είναι μεταξύ του franchising διανομής και του παραγωγικού ή βιομηχανικού franchising.

6.2.1 Ο χώρος της διανομής.

Μελετώντας τον χώρο της δικαιόχρησης στον τομέα διαμονής παρατηρούμε ότι:

6.2.1.A.Ο χώρος των τροφίμων

Ο κλάδος των τροφίμων εξακολουθεί ακόμα και σήμερα να κρατά την ηγετική θέση στον χώρο των εταιριών που αναπτύσσονται μέσω δικαιόχρησης στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται 71 αλυσίδες καταστημάτων που υπάγονται στην κατηγορία τροφίμων του franchising. Υπάρχουν αρκετές επιχειρήσεις που ξεχωρίζουν στον χώρο αυτό.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

GOODY'S

Τα Goody's υπήρξε η πρώτη επιχείρηση που εισήχθη στην ελληνική αγορά με τους όρους της δικαιόχρησης από την Αμερική το έτος 1975, ενώ η εταιρία με την σημερινή της μορφή υφίσταται από το 1977. Η αλυσίδα εξαπλώθηκε ταχύτατα σε όλη την επικράτεια και σήμερα αριθμεί 108 πετυχημένα εστιατόρια, ενώ το 2000 θα υπάρχουν περί τα 150.

Το πρώτο εστιατόριο ιδρύθηκε στην Θεσσαλονίκη το 1975 όπου ακόμα και σήμερα παραμένει η μητρική επιχείρηση της αλυσίδας.

Τα googy's, όσο αφορά τους όρους τους οποίους χρησιμοποιούν για τις συμβάσεις που διενεργούν, χρησιμοποιούν το λεγόμενο «σκληρό

franchising». Αυτό σημαίνει πως οι όροι για τους νεοεισαχθέντες στην επιχείρηση είναι πολύ σκληροί. Η «σκληρότητα» των όρων θεωρείται ότι κάνει το κάθε κατάστημα χωριστά αλλά και την όλη επιχείρηση στο σύνολό της να ξεχωρίζει στο χώρο των εστιατορίων ταχείας εξυπηρέτησης.

Όσο αφορά τα προϊόντα της εν λόγω επιχείρησης το 70% είναι παραγωγή της ίδιας και το υπόλοιπο 30% προέρχεται από προμηθευτές με τους οποίους έχουν γίνει κεντρικές συμβάσεις για να επιτευχθούν όσο το δυνατόν καλύτεροι όροι αγοράς.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω ο επιχειρηματίας τις κάθε επιχείρησης στερείται της ευθύνης της προμήθειας των προϊόντων και επιβαρύνεται αποκλειστικά με την ευθύνη της εικόνας που θα έχει το κατάστημα του στην περιοχή στην οποία απευθύνεται. Το να έχει άριστη παρουσία ένα κατάστημα Ιανέ κάτι που δεν αφήνει αδιάφορη την εταιρία και γι' αυτό το λόγω έχει θεσπίσει ένα είδος bonus για όποια επιχείρηση βαδίζει βάση σωστών προδιαγραφών.

Όσο αφορά την εκπαίδευση των υπαλλήλων η σύμβαση ορίζει ότι η μητρική εταιρία παρέχει ειδικό εκπαιδευτή για την εκπαίδευση και του υπαλληλικού προσωπικού για την επιχείρηση αλλά και του επιχειρηματία. Αυτό αποτελεί και την δαπάνη της μητρικής επιχείρησης στο ξεκίνημα οποιουδήποτε καταστήματος. Ο καταστηματάρχης από την άλλη επιβαρύνεται με τα έξοδα διαμονής και μετακίνησης των υπαλλήλων. Από την μητρική εταιρία επίσης ορίζεται ειδικός διακοσμητής ο οποίος περιορίζεται στην παροχή της γνώμης του για το καινούργιο κατάστημα. Ο νέος καταστηματάρχης δεν είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις οδηγίες που δίνονται από τον διακοσμητή, όμως είναι υποχρέωση του να τηρήσει κάποιους βασικούς κανόνες καλαισθησίας.

Τέλος κάθε τρίμηνο πραγματοποιούνται συγκεντρώσεις των ιδιοκτητών των καταστημάτων για να συζητηθούν τα τυχόν προβλήματα και κάθε χρόνο διενεργούνται συνέδρια για να παρουσιαστούν οι νέες τάσεις. Για την εξέλιξη της επιχείρησης στον χώρο εκδίδεται ένα περιοδικό το οποίο μοιράζεται σε όλους τους καταστηματάρχες και ονομάζεται good news. Στην εξέλιξη αυτή συμβάλει δυναμικά και το ειδικό ερωτηματολόγιο που βρίσκουν οι πελάτες στα καταστήματα goody's όπου και μπορούν να εκφράσουν την άποψη τους για την επιχείρηση.

MC DONALD'S

Η επιτυχία των Mcdonald's βασίζεται στην φιλοσοφία της, που κινείται σε τέσσερις βασικούς στόχους: την ποιότητα, την εξυπηρέτηση, την καθαριότητα και την αξία των προϊόντων της (Q.S.C.& V).

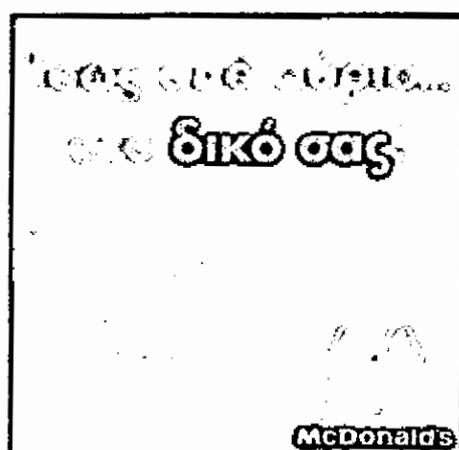
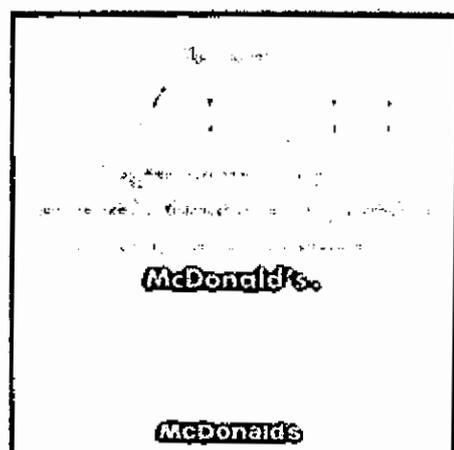
Όταν ο Ρέι Κροκ, επιχειρηματίας από το Σικάγο, άνοιξε ο πρώτο εστιατόριο McDonald's το 1955, στο Ιλλινόις, δεν μπορούσε να φανταστεί πόσο μεγάλη θα ήταν η επιτυχία των McDonald's.

Η επιχείρηση έχει στην διάθεση της, σήμερα, πάνω από 21000 εστιατόρια σε περισσότερες από 101 χώρες.

Στην Ελλάδα το πρώτο εστιατόριο McDonald's άνοιξε το 1991 στην πλατεία Συντάγματος, στην Αθήνα. Η ανάπτυξη της εταιρίας στην ελληνική αγορά υπήρξε θεαματική. Πάνω από 12 εστιατόρια προστίθενται κάθε χρόνο στα ήδη υπάρχοντα, ενώ το πλάνο ανάπτυξης θα συνεχιστεί με τους ίδιους ρυθμούς.

Όσο αφορά την δικαιόχρηση για την συγκεκριμένη επιχείρηση σημαίνει συνεισφορά. Συνεισφορά των καλύτερων στοιχείων της κάθε πλευράς για τον ίδιο σκοπό. Έτσι συνδυάζεται το ελεύθερο επιχειρηματικό πνεύμα του ιδιώτη με την τεχνογνωσία της παγκόσμια επιτυχημένης εταιρίας που ήρθε στην Ελλάδα. Με αυτόν τον τρόπο το σύστημα λειτουργεί πλεονεκτικά και ποιοτικά και για τα δύο μέρη. Αυτό δεν σημαίνει ότι μηδενίζεται το ρίσκο των δύο μερών, αλλά ο δικαιοπάροχος προσφέρει την εγγύηση εκείνη που χρειάζονται οι δικαιοδόχοι που επιθυμούν να έχουν και λειτουργούν τη δική τους επιχείρηση. Με αυτό τον τρόπο λειτουργούν ανεξάρτητα χωρίς ταυτόχρονα να είναι μόνοι. Βέβαια όπως όλοι οι ιδιοκτήτες μιας επιχείρησης πρέπει να εργαστούν σκληρά για να πετύχουν. Έχουν όμως αυξημένη πιθανότητα επιτυχίας, αφού ο δικαιοπάροχος τους στηρίζει έχοντας συμφέρον μόνο από την επιτυχία τους.

Από την άλλη όσο αφορά την σχέση μεταξύ δικαιοπαρόχου και δικαιοδόχου, ορίζεται ως μακροχρόνια σχέση, τα συμβόλαια δηλαδή που υπογράφονται είναι εικοσαετή και στηρίζονται σε αξίες. Αυτές είναι η ακεραιότητα, η αφοσίωση, το ομαδικό πνεύμα και η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση είναι στοιχεία που απαιτείται να έχει ο υποψήφιος δικαιοπάροχος και σε αυτά στηρίζεται η επιτυχία του καταστήματος. Το δυνατότερο όμως στοιχείο που έχει και μπορεί να προσφέρει στους υποψήφιους δικαιοδόχους η McDonald's είναι το σύστημα της εκπαίδευσης. Πρόκειται για ένα σύστημα που διαρκεί αρκετούς μήνες, ξεκινώντας από ένα εστιατόριο και τελειώνοντας στο Hamburger University στο Σικάγο, όπου ο δικαιοδόχος έρχεται σε επαφή με τις πλέον σύγχρονες εξελίξεις και τάσεις στον χώρο των εστιατορίων ταχείας εξυπηρέτησης.

Γενικότερα θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το σύστημα δικαιόχρησης αποδειχθεί ένας

αποτελεσματικός τρόπος για ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το συγκεκριμένο σύστημα βοήθησε δραστικά την ανάπτυξη της εταιρίας, με αποτέλεσμα σήμερα να ανήκει σε δικαιοδόχους το 85% των εστιατορίων McDonald's στις ΗΠΑ, και πάνω από 70% στον υπόλοιπο κόσμο σε ένα σύνολο 21.022 εστιατορίων σε 101 χώρες στον κόσμο στο τέλος του 1996. Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι δικαιοδόχοι στον μεγαλύτερο βαθμό είναι αυτοί που έκτισαν την McDonald's που όλοι ξέρουμε σήμερα. Η ελληνική εταιρία κινείται προς την ίδια κατεύθυνση. Στόχος της είναι η λειτουργία όλο και περισσότερων εστιατορίων από δικαιοδόχους, που φαίνεται να επιτυγχάνεται αφενός από το έντονο ενδιαφέρον που εκδηλώνεται και αφετέρου από το υψηλό επίπεδο των υποψηφίων. Οι σημερινές αποφάσεις στην επιλογή των συνεργατών της, θα καθορίσουν και την πορεία της εταιρίας για τα επόμενα είκοσι χρόνια.

Πέρα όμως από τον δικό της χώρο η McDonald's προσπαθεί να προάγει την ιδέα της δικαιόχρησης γενικότερα στην χώρα μας. Όντας ένα από τα ιδρυτικά μέλη του ελληνικού συνδέσμου δικαιόχρησης η επιχείρηση θέλει να βοηθήσει προς την κατεύθυνση της καταχώρησης και ενίσχυσης του σχετικά νέου αυτού επιχειρηματικού θεσμού.

HAMBO

Η αλυσίδα εστιατορίων γρήγορου φαγητού Hambo ξεκίνησε το 1984 όταν ο Αλεξ. Παναγιωτόπουλος πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου δημιούργησε το πρώτο κατάστημα στην Καλλιθέα. Η επιχείρηση πηγαίνει πολύ καλά, και το 1987 έφτιαξε ένα μικρό catering και μια εταιρία franchising. Μετά το 1993 οι έλληνες επιχειρηματίες άρχισαν να ενδιαφέρονται σοβαρά για τη δημιουργία εστιατορίων ταχείας εξυπηρέτησης με την μέθοδο αυτή.

Σήμερα για να δημιουργηθεί σύμβαση με τα Hambo πρέπει ο υποψήφιος επενδυτής να διαθέτει δικό του χώρο ή να έχει νοικιάσει. Αφού έχει τον χώρο ή ενδιαφέρεται να τον νοικιάσει, η εταιρία κρίνει την καταλληλότητα του. Η θέση του καταστήματος είναι το πιο σημαντικό στοιχείο για την επιτυχία. Ο χώρος θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 100 τ.μ. Αφού συμφωνηθούν τα του χώρου, ο επενδυτής πληρώνει ένα μικρό εφάπαξ ποσό για την εκπαίδευση. Η οικονομική συμφωνία είναι ότι πληρώνει το 3% επί των πωλήσεων τα δύο πρώτα χρόνια και το 4% τα υπόλοιπα χρόνια. Από τις πωλήσεις αφαιρείται ο ΦΠΑ και ο δημοτικός φόρος. Η διάρκεια της συμφωνίας είναι τουλάχιστον δέκα χρόνια και έξι μήνες πριν λήξει η συμφωνία μπορεί να ανανεωθεί.

DELIOLANIS CATERING

Δυναμικά στον χώρο του catering, εκτός από το χώρο του παγωτού όπου και υπάρχει επιτυχημένη πορεία, έκανε την είσοδο του η deliolanis catering. Η επιχείρηση αυτή αν και λειτουργεί από τον Δεκέμβριο του 1994 ο τζίρος της ανέρχεται στα δέκα εκατομμύρια δραχμές.

Η επιχείρηση αυτή έχει δώσει μεγάλη έμφαση στην ποιότητα. Τα μενού αποτελούνται από εξαιρετικά υλικά, τα σερβίτσια είναι

προσεγγμένα (chistofle rosenthal, πορσελάνες Ιωνίας) και η εξυπηρέτηση άψογη. Η υπευθυνότητα Δε του ονόματος εγγυάται και στο χώρο αυτό τις υψηλές υπηρεσίες σε συνδυασμό με το λογιστικό κόστος.

Τα καταστήματα που λειτουργούν σήμερα είναι εννέα εκ των οποίων τα οκτώ στο λεκανοπέδιο Αττικής και το τελευταία στην Καλαμάτα. Η ανάπτυξη πάντως της επιχείρησης γίνεται με γρήγορους ρυθμούς και σύντομα θα υπάρξουν και άλλα καταστήματα.

CORNER

Το 1989 στη Θεσσαλονίκη στην περιοχή του κρατικού θεάτρου άνοιξε το πρώτο κατάστημα corner. Ήταν μια καινοτομία για αυτήν περιοχή και την αγορά της Θεσσαλονίκης. Σήμερα η επιχείρηση απαρτίζεται από δεκαοκτώ καταστήματα σε όλη την Ελλάδα, ενώ έχουν υποβληθεί πολλές αιτήσεις ενδιαφερομένων αδειούχων για νέα καταστήματα ακόμα και στο εξωτερικό.

3GVEGETERIAN RESTAURANTS

Η Εταιρία Δ.ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ-Λ.ΡΑΠΤΗΣ ΕΠΕ 3G VEGETERIAN RESTAURANTS ιδρύθηκε με σκοπό την οργάνωση αλυσίδας καταστημάτων γρήγορης εξυπηρέτησης με τη διαφοροποίηση χορτοφαγικού καταλόγου.

Μέσα στους σκοπούς της εταιρίας περιέχεται και η οργάνωση μονάδας catering, καθώς και η εμπορία ειδών διατροφής προς τα καταστήματα της αλυσίδας και τρίτους. Η εταιρία σε συνεργασία με την PROGRESS FRANCHISING CONSULTING σχεδίασε ένα ολοκληρωμένο κατάστημα γρήγορης εξυπηρέτησης, καθώς και όλη την τεχνογνωσία που απαιτείται για την οργάνωση του.

Η εταιρία μετά από έρευνα που έχει κάνει και σε συνεργασία με τους εξωτερικούς της συμβούλους αποφάσισε την ανάπτυξη μιας αλυσίδας χορτοφαγικών εστιατορίων.

Έχει εξασφαλίσει ένα πολύ όμορφο και λειτουργικό χώρο στη Λήτη Θεσσαλονίκης όπου θα στεγαστούν η διοίκηση της εταιρίας, η εκπαιδευτική κουζίνα και ένα μικρό δίκτυο διανομών προϊόντων προς τα καταστήματα. Οι προεργασίες στο χώρο τελείωσαν πρόσφατα και η εταιρία δηλώνει έτοιμη για την επιλογή χώρου, όπου θα στεγάζονταν το πρώτο κατάστημα πιλότος της αλυσίδας.

Το Φεβρουάριο του 1998 άνοιξε το πρώτο κατάστημα της εταιρίας στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Σήμερα το κατάστημα έχει ένα ημερήσιο τζίρο περίπου στο ένα εκατομμύριο δραχμές την ημέρα και το επισκέπτονται καθημερινά 800-900 άτομα.

Η εταιρία έχει βάλει σε προτεραιότητα το άνοιγμα της στην αγορά Αθηνών.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να προστεθεί ότι απευθύνεται σε μια νέα αγορά και το ότι δεν υπάρχει ανάλογος ανταγωνισμός σίγουρα το μέλλον φαντάζει επιτυχημένο.

«ΓΡΗΓΟΡΗΣ»

Η Γεωργάτος ΑΒΕΕ ιδρύθηκε το 1972 και είναι γνωστή με το διακριτικό όνομα «Γρηγόρης». Η εταιρία θεωρείται μια από τις πιο δυναμικές ελληνικές επιχειρήσεις στον κλάδο του φαγητού. Η εταιρία παράγει και προωθεί στην αγορά μια μεγάλη ποικιλία προϊόντων ζύμης, καθώς και διάφορους τύπους αρτοσκευασμάτων και σάντουιτς.

Τα προϊόντα διατίθενται στον καταναλωτή μέσω δικτύου καταστημάτων franchising με την εμπορική επωνυμία «Γρηγόρης μικρογεύματα». Το

δίκτυο σήμερα αποτελείται από 45 καταστήματα που βρίσκονται κυρίως στην Αττική. Τα 15 καταστήματα ανήκουν στην εταιρία και τα υπόλοιπα σε franchisees.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρία έχει επιτύχει ένα μέσο ρυθμό ανάπτυξης του δικτύου της πάνω από 30% το χρόνο. Η ανάπτυξη συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς. Έτσι, στο πρώτο τρίμηνο του 1998 έχουν ανοίξει άλλα 8 καταστήματα με στόχο τη δημιουργία 25 νέων σημείων. Τα καταστήματα διακρίνονται για το μοντέρνο περιβάλλον και το σύγχρονο εξοπλισμό που διαθέτουν.

Τα κύρια σημεία που εξηγούν την επιτυχία των καταστημάτων «Γρηγόρης μικρογεύματα» είναι το άριστο προϊόν και η σωστή εκπαίδευση και συμπεριφορά προσωπικού.

Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο, Βλάση Γεωργάτος, η αγορά των μικρογευμάτων καλείται να καλύψει την ανάγκη του ανθρώπου που ζει σε έντονους ρυθμούς, περνώντας πολλές ώρες μακριά από το σπίτι του και που ο περιορισμένος χρόνος του δεν του επιτρέπει να έχει ένα πλήρες γεύμα.

Όσον αφορά τα μελλοντικά σχέδια του «Γρηγόρη» κινούνται σε 3 άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και της εξυπηρέτησης.

Δεύτερος άξονας η επέκταση της αλυσίδας σε όλη την Αττική, αλλά και στις μεγάλες επαρχιακές πόλεις και νησιά.

Ο τρίτος και τελευταίος άξονας αφορά την επέκταση της αλυσίδας στο εξωτερικό. Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί μελέτες για τα Βαλκάνια και σημαντικές ευρωπαϊκές πόλεις.

Άλλες επιχειρήσεις που λειτουργούν στο χώρο του φαγητού με franchising είναι:

Όσο αφορά τα εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης οι εξής:

wendy's, pizza fun, Kentucky fried chicken, la pasteria, Mr. Pizza, domino's pizza, circus pizza, donut kind, pizza hut, pizza Roma, taco time, Kenny Rogers, donut king, la frianderie, delikiosk, sudway, θείος Βάνιας, lebel οργανωτική ΑΕ.

Στο χώρο των cafe, από τις επιχειρήσεις που ξεχωρίζουν και χρησιμοποιούν την δικαιόχρηση είναι:

COFFEE CONNECTION ABEE

Με εμπνευστή στις τον κ. Γιάννο Β. Μπενόπουλο, πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο, coffee connection ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία καφέ και συναφών προϊόντων, έχοντας ταυτόχρονα δημιουργήσει μια επανάσταση στο χώρο του καφέ.

Με τη δική της μονάδα παραγωγής στην Αττική, όπου γίνεται η επεξεργασία του ωμού καφέ, η επιχείρηση, είναι μια αμιγώς ελληνική και απαριθμεί συνολικά 28 καταστήματα λιανικής πώλησης ανά την Ελλάδα και την Κύπρο. Η ραγδαία ανάπτυξη της έχει επιτευχθεί τόσο μέσα από δικά της καταστήματα όσο και με τη μέθοδο της δικαιόχρησης.

Η δυναμική είσοδος της coffee connection στην ελληνική αγορά θεμελιώθηκε με την επέκταση της στο χώρο των αρωματικών καφέδων φίλτρου.

Η προσπάθεια ολοκληρώθηκε στο σπουδαιότερο της στάδιο, δηλαδή στον τρόπο και στο χώρο που η εταιρεία διέθεσε τον καφέ στον τελικό καταναλωτή.

Έτσι γεννήθηκαν τα καταστήματα της coffee connection στα οποία ο καταναλωτής μπορεί να εκφράσει όλες τις γευστικές του επιθυμίες, να πειραματισθεί, να μάθει και τελικά να βρει αυτό που ψάχνει: ποιότητα και ποικιλία.

Άλλες επιχειρήσεις του ίδιου χώρου είναι: Brazilian cafe, mango cafea, baggel cafe, bresler's cafe.

Στο χώρο του παγωτού ξεχωρίζουν:

cafe hagen dazs, I can't believe it's yogurt, bresler's ice cream, igloo, παγωτά Δωδώνης ABEE.

6.2.1.B.0 χώρος της ένδυσης υπόδησης.

Τη δεύτερη θέση στο χώρο του franchising κατέχει ο κλάδος της ένδυσης και της υπόδησης, ο οποίος δραστηριοποιείται με 47 αλυσίδες καταστημάτων πανελλαδικά.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε τα γεγονότα ότι ο συνολικός αριθμός των αλυσίδων καταστημάτων ρούχων και υποδημάτων που υπάρχει στην Ελλάδα είναι πολύ μεγαλύτερος, αλλά μόνο οι 47 δραστηριοποιούνται μέσα από μια ολοκληρωμένη μορφή franchising.

Οι υπόλοιπες περιπτώσεις αφορούν μια αποκλειστική προμήθεια ξένων προϊόντων σε ελληνικά καταστήματα, που φέρουν απλώς την επωνυμία της μητρικής εταιρίας. Στις περιπτώσεις αυτές τα ελληνικά καταστήματα υποχρεώνονται από τη μητρική εταιρία μόνο να φέρουν την ξένη επωνυμία. Η περαιτέρω ανάπτυξη των καταστημάτων δεν ελέγχεται από τη μητρική εταιρία, η οποία θα παρέχει υποστήριξη και δεν ελέγχει τις προδιαγραφές λειτουργίας. Γι' αυτό και ο Έλληνας επιχειρηματίας δεν υποχρεώνεται να αγοράσει αντίστοιχα δικαιώματα.

ΒΑΡΔΑΣ ΑΕΒΕΕ

Τη δημιουργία πέντε καταστημάτων με τη μέθοδο franchising έχει επιτύχει η εμπορική εταιρεία ετοιμών ενδυμάτων «Βάρδας» τα οποία

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

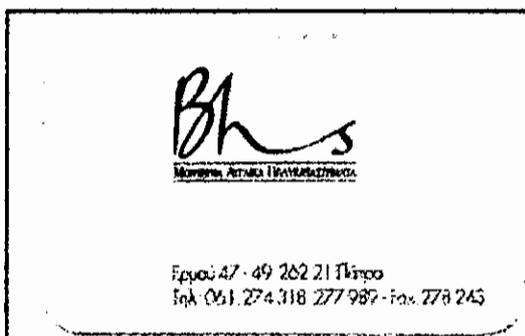

μέχρι στιγμής έχουν παρουσιάσει τον προβλεπόμενο από την εταιρεία κύκλο εργασιών.

Η επιτυχημένη αξιοποίηση του θεσμού μέχρι σήμερα αποτελεί κύρια αιτία για την παραπέρα επέκταση του δικτύου της εταιρείας με την ίδρυση 15-20 νέων καταστημάτων δικαιόχρησης στην Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη και στην υπόλοιπη Ελλάδα.

BHS-BODY REFORM

Τα bhs είναι καταστήματα που ξεκίνησαν την τελευταία δεκαετία τις εργασίες τους στην Ελλάδα. Ο τόπος προέλευσης τους θεωρείται η Αγγλία. Εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στο χώρο της ένδυσης και της

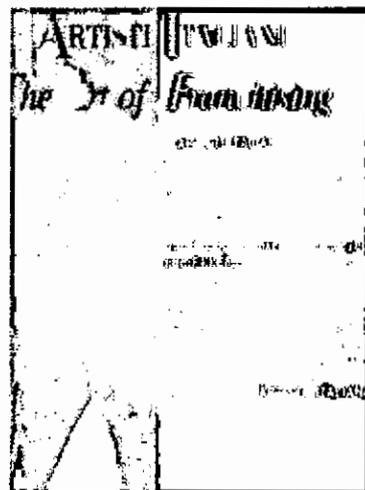
υπόδησης και προσφέρουν στους καταναλωτές τους άριστη ποιότητα και προσιτές τιμές για τα ελληνικά δεδομένα.

ARTISTI ITALIANI

Η ARTISTI ITALIANI, η μεγαλύτερη εταιρεία ρούχων στο χώρο του επώνυμου ενδύματος, ανταποκρίνονται στις μακροχρόνιες και επίμονες πιέσεις φίλων της από κάθε γωνιά της Ελλάδας, μπήκε πρόσφατα στο χώρο του franchising.

Κάθε πόλη πλην της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης μπορεί πλέον να φιλοξενεί τις μοναδικές συλλογές της *artisti italiani* και να καλύπτει έτσι τις ανάγκες των καταναλωτών.

Η μεγάλη εκδήλωση ενδιαφέροντος από όλες τις περιοχές της Ελλάδας για το δικαίωμα της δικαιόχρησης του ονόματος και των προϊόντων της επιχείρησης ήταν πράγματι εντυπωσιακή.

ANNA RISKÀ

Στο χορό του franchising εισέρχεται σύντομα και η αλυσίδα ενδυμάτων Anna Riska.

Η διοίκηση της εταιρείας κατέληξε στην απόφαση αυτή, αφού διαπίστωσε ότι η μικρή δυναμικότητα των πόλεων της περιφέρειας-μικρή σε σχέση με το επίπεδο των επενδύσεων και απαιτούμενων αποδόσεων της εταιρείας και όχι βέβαια με τα μεγέθη ενός τοπικού επενδυτή, οδηγούν στην λύση του franchising.

Όμως η αλυσίδα στοχεύει να επεκταθεί και στο εξωτερικό. Όλες όμως οι κινήσεις της επιχείρησης είναι μεθοδικές και γι' αυτό το λόγο καθυστερεί μια τέτοιου είδους επένδυση.

MAN & MANETTI

Τρία νέα καταστήματα στην περιοχή των Αθηνών και άλλα τόσα σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας προβλέπει να θέσει σε λειτουργία με τη μέθοδο του

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

franchising μέσα στο 1998 η FC & D FRANCHISE CONSULTING & DEVELOPMENT για λογαριασμό της MANETTI AE.

Τα MAN & MANETTI, που παράγουν εδώ και 20 χρόνια αποκλειστικά και μόνο τα επώνυμα υποκάμισα MANETTI, εμπορεύονται και άλλα συμπληρωματικά είδη ένδυσης στα καταστήματά τους, όπως γραβάτες, εσώρουχα, και αξεσουάρ.

Για την παραγωγή των υποκαμίσων MANETTI χρησιμοποιούνται αποκλειστικά υφάσματα των καλύτερων ευρωπαϊκών εργοστασίων, ενώ δίδεται ιδιαίτερη έμφαση σε όλες τις φάσεις παραγωγής ως τον τελικό ποιοτικό έλεγχο. Τα καταστήματα είναι συνολικά τέσσερα και βρίσκονται πέρα από τη Αθήνα, ένα στην Λάρισα και ένα στην Λαμία.

Την πρόταση franchise των MANETTI, εκπόνησε η FC & D μετά από μακρόχρονη έρευνα του συγκεκριμένου κλάδου και του υπάρχοντος ανταγωνισμού, χαρακτηρίζει μια ιδιαίτερα ελκυστική συνταγή επιτυχίας, αφού προσφέρει στον υποψήφιο συνεργάτη franchisee μια πληθώρα ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, που καθιστούν την επένδυση στο όνομα MANETTI όχι μόνο risk-free, αλλά και υψίστης κερδοφορίας, με απόσβεση της αρχικής επένδυσης σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, υψηλή κερδοφορία και ταχεία ροή εμπορευμάτων μέσω διαδικασιών απόλυτου stock-control.

ΑΦΟΙ ΑΔΑΜΑΚΟΥ ΑΕ (BLUMAN)

Τα καταστήματα «bluman» απευθύνονται στον άντρα, προσφέροντας μια σειρά προϊόντων απαραίτητων για την καθημερινή εμφάνιση. Τα δύο καταστήματα που λειτουργούν το ένα στην Ν. Ιωνία και το Χαλάνδρι και τρία corners στον Λαμπρόπουλο της Αθήνας και του Πειραιά, λειτουργούν ως πιλοτικά και σκοπό έχουν την παρουσίαση ενός νέου concept. Πρόκειται για μια ιδιαίτερη φιλοσοφία όσον αφορά το ύφος των

καταστημάτων ανδρικών ειδών. Μια γκάμα προϊόντων που χαρακτηρίζονται υψηλής κυκλοφορίας, όπως τα πλεκτά, τα πουκάμισα, οι γραβάτες και τα αξεσουάρ, προϊόντα τα οποία αγοράζονται συχνά και εξίσου εύκολα προσφέρονται ως δώρο.

Άλλες επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ένδυση των ενηλίκων είναι: Benetton, Kookai, Zara, Miss Raxevsky, Dur, Lacost, Stefanel, Camel, Sisley, Kino Club, Roccoco, Marks & Spencer, Levis Strauss Hellas.

Με τον χώρο των αθλητικών ενδυμάτων ασχολείται και ξεχωρίζει η επιχείρηση Athlete's Foot, όπου και γνωρίζει ευρεία ανάπτυξη με τη βοήθεια της δικαιόχρησης.

Με την υπόδηση των ενηλίκων ξεχωρίζουν οι επιχειρήσεις JB Μπουρνάζος και Mocassino.

Στο χώρο της παιδικής ένδυσης και υπόδησης καθώς και σε ρούχα εγκυμοσύνης ξεχωρίζουν οι εξής επιχειρήσεις:

SAM 0-13

Υψηλούς ρυθμούς ετήσιας ανάπτυξης των καταστημάτων της με τη μέθοδο franchising, εμφανίζει η εταιρία παιδικών ενδυμάτων «Sam 0-13». Η εταιρία διαθέτει 34 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα, αλλά και 4 ήδη λειτουργούν στη Βουλγαρία.

Η επιχείρηση έχει δύο στόχους: Ο πρώτος αφορά τη δυναμική επέκταση της αλυσίδας στην εγχώρια αγορά και ο δεύτερος στη γρήγορη επέκταση του δικτύου στις αγορές των Βαλκανίων, όχι μόνο στη Βουλγαρία, αλλά και στις άλλες βαλκανικές χώρες, με τις οποίες διατηρεί πελατειακές σχέσεις.

PREMAMAN

Εδώ και δέκα χρόνια τα καταστήματα Premaman αναπτύσσουν το δίκτυο τους με τη μέθοδο της δικαιόχρησης στην Ελλάδα. Δεκαπέντε καταστήματα λειτουργούν και η αλυσίδα έχει στόχο να ανοίγει στο μέλλον 4 νέα καταστήματα κάθε χρόνο.

Τα καταστήματα αυτά διαθέτουν ολόκληρη γκάμα με ρούχα για τη μέλλουσα μητέρα, παιδικά ρούχα για παιδιά από 0-8 ετών καθώς και διάφορα αξεσουάρ για το μωρό και τη μέλλουσα μητέρα.

Άλλες τέτοιου είδους επιχειρήσεις είναι: Λητώ, Alouette, Palatino, Prenantal.

Με τον χώρο των αξεσουάρ ξεχωρίζουν δύο μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτές είναι οι εξής:

FOLLI-FOLLIE

Τα Folli-Follie είναι γαλλικά καταστήματα τα οποία μπήκαν στον ελλαδικό χώρο πριν από μια δεκαετία περίπου. Το αντικείμενο τους είναι τα αξεσουάρ που απευθύνονται ως επί το πλείστον σε γυναίκες και τα οποία είναι παραγωγή δική τους. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε φέρουν και το σήμα τους.

SOCK SHOP

Το Sock Shop είναι η μεγαλύτερη αλυσίδα εξυπηρέτησης εξειδικευμένων καταστημάτων σε καλσόν και κάλτσες στην Ευρώπη, αριθμώντας 150 καταστήματα και 4.000 κωδικούς ειδών προς πώληση σε κάθε κατάστημα και ανά πάσα στιγμή.

Τα καταστήματα αυτά δημιουργήθηκαν στην Αγγλία το 1986, από τα στελέχη της εταιρίας Sock Shop Holdings Limited. Δέκα χρόνια αργότερα, το group των εταιριών Tulcan Group LTD, αγόρασε την εταιρία και η αμέσως επόμενη ενέργεια ήταν η εξάπλωση των καταστημάτων και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η εξάπλωση της επιχείρησης αυτής στην Ελλάδα γίνεται και θα συνεχίσει να γίνεται με τη μέθοδο της δικαιόχρησης, υπογράφοντας τα συμβόλαια δικαιόχρησης με τρίτους για την αποκλειστικότητα λειτουργίας σε μια ευρεία περιοχή, πάντα με το συγκεκριμένο σύστημα μηχανογράφησης, λογισμικού και αποθήκης του Sock Shop.

Στην Ελλάδα το πρώτο κατάστημα άνοιξε στο τέλος του 1995 και σήμερα υπάρχουν συνολικά εννέα καταστήματα σε διάφορες πόλεις. Ο μελλοντικός στόχος είναι ο αριθμός των καταστημάτων να ανέβει στα 40 σε ολόκληρη την Ελλάδα, ενώ και η επέκταση στα Βαλκάνια είναι κάτι που δεν αφήνει αδιάφορη την εταιρία.

6.2.1.Γ. Ο χώρος του εξοπλισμού του σπιτιού.

Η αμέσως μεγαλύτερη κατηγορία είναι αυτή που αφορά τον εξοπλισμό σπιτιού (έπιπλα και είδη χώρου). Σε αυτή τη κατηγορία έχουμε 33 αλυσίδες καταστημάτων που δραστηριοποιούνται κάνοντας χρήση ολοκληρωμένου franchising. Καταστήματα αυτής της κατηγορίας είναι τα εξής:

DIVANI & DIVANI

Η παρουσία της επιχείρησης αυτής στο χώρο της δικαιόχρησης είναι αναμφισβήτητα αναπτυσσόμενη και αυτό γιατί η συγκεκριμένη εταιρία εξελίσσεται πάνω σε γερές βάσεις που ήδη έχει χτίσει. Πρόκειται για μια εταιρία που στηρίζει την αναπτυξιακή πορεία στη διαρκή και ολοκληρωμένη υποστήριξη των συνεργατών της (franchisees),

βασισμένη σε μια φιλοσοφία υποστήριξης του δικτύου που την κάνει πράξη. Το Divani & Divani αποτελεί το πρώτο και μοναδικά εξειδικευμένο δίκτυο καταστημάτων στο χώρο του επίπλου στους καναπέδες και στα καθιστά από δέρμα και υφάσματα.

Τον Αύγουστο του 1996 ξεκίνησε και η δραστηριότητα στην Ελλάδα. Το δίκτυο

απαριθμεί 12 καταστήματα στις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας και μέχρι το τέλος του 1998 αναμένεται να λειτουργήσουν άλλα 15 καταστήματα. Στα σχέδια της εταιρίας για το 1998 είναι η περαιτέρω επέκταση του δικτύου και φυσικά η περαιτέρω επέκταση του brand name Divani & Divani. Παράλληλα στόχο της εταιρίας αποτελεί και η συνεχής προσφορά προϊόντων σύγχρονου σχεδιασμού και αισθητικής, που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες τάσεις που απαιτούν οι καταναλωτές.

SIT KYROS GROUP

Kyros Shop είναι η ονομασία της αλυσίδας καταστημάτων με είδη ένδυσης και διακόσμησης κατοικίας, γνωστή ως Sit. In Shop, που δημιούργησε με το σύστημα της δικαιόχρησης ο όμιλος Sit Kyros Group.

Τα 18 πρώτα καταστήματα που λειτουργούν ήδη στον ελλαδικό χώρο δείχνουν το μέγεθος της επιχείρησης, ενώ μέχρι το τέλος του 1998 αναμένεται να λειτουργήσουν άλλα 5 σε διάφορες πόλεις. Το δίκτυο προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέχρι το έτος 2000 και θα περιλαμβάνει 70 καταστήματα λιανικής πώλησης ανά την Ελλάδα.

Τα Kyros Shop προσφέρουν στον καταναλωτή ολοκληρωμένες λύσεις για τη διακόσμηση και ένδυση κατοικίας σε ανταγωνιστικές τιμές καθώς και συμβουλές για ένα καλύτερο αισθητικό αποτέλεσμα. Είναι εξειδικευμένα καταστήματα που προσφέρουν στον καταναλωτή υφάσματα επίπλωσης, κουρτίνες, ταπετσαρίες τσίχου, λευκά είδη, χαλιά χειροποίητα και μηχανής, μοκέτες, παρκέ σε όλα τα χρώματα ξύλου, περσίδες και πολλά ακόμα.

COOK SHOP

Η ιδέα για τα καταστήματα Cook Shop ξεκίνησαν τον Μάρτιο του 1996.

Ένα κατάστημα αφιερωμένο στην κουζίνα και τα είδη της.

Μεσα σε λίγους μήνες τα καταστήματα που δημιουργήθηκαν έγιναν 25. Η

ιδέα είναι μέχρι το 2000 να έχουν διπλασιαστεί και υάλιστα στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας.

ΙΚΙΑ

Η ιστορία των Ικία, ξεκίνησε από το 1985, από το Δημήτρη Χατζηβασιλείου και Γιώργο Αρκούλη, με σκοπό την εισαγωγή και εμπορία ειδών σπιτιού. Οι δύο συνεργάτες ξεκινούν τα πρώτα τους βήματα στη λιανική, με τη δημιουργία καταστήματος στο Κολωνάκι, το οποίο αρχικά λειτούργησε ως εκθεσιακός χώρος.

Από το 1994 οργανώθηκε το δίκτυο με το σύστημα της δικαιόχρησης. Σήμερα, Η αλυσίδα Ικία έχει επεκταθεί σε ολόκληρη την Ελλάδα και αριθμεί 13 καταστήματα. Με νέο μετοχικό σχήμα λειτουργεί από το Νοέμβριο του 1997 η Ικία και δηλώνει έτοιμη για δυναμικότερη ανάπτυξη. Στο νέο σχήμα, συμμετέχει η εισαγωγική εταιρία «Δ.Βελλής&Υιός ΑΕ».

Τα καταστήματα διαθέτουν για τους καταναλωτές τους σερβίτσια, μικροέπιπλα και αντικείμενα για το σαλόνι και την κουζίνα, είναι σύμφωνα με τη φιλοσοφία των ιδρυτών, για τη δημιουργία ενός ζεστού χώρου που αντικατροπίζει τη ξεχωριστή προσωπικότητα του ατόμου που ζει σε αυτόν.

Στα είδη κουζίνας ξεχωρίζουν και τα εξής καταστήματα: Biente Cuisine, Sato, Εν Οίκω, Καψάλης(κέντρο ειδών υγιεινής), Neoset.

Αποκλειστικά με τα ηλεκτρικά είδη ασχολούνται οι επιχειρήσεις: Γερμανός, Ράδιο Κορασίδη, Κωτσόβολος.

Τέλος αποκλειστικά με τη διακόσμηση του εσωτερικού χώρου ειδικεύονται οι εξής επιχειρήσεις:

HALLMARK

Το 1910 ο Joyce C. Hall, ίδρυσε την Hallmark Cards Inc. με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία πρωτότυπων ευχετηρίων καρτών, ξεφεύγοντας από τον καθιερωμένο παραδοσιακό τόνο της εποχής. Η ιδέα του γνώρισε μεγάλη επιτυχία, ώστε μετά από μερικά χρόνια η Hallmark, άνοιξε το πρώτο κατάστημα πώλησης ευχετηρίων καρτών και είδη δώρων στο Kansas City. Στην Ελλάδα η εταιρία συνεργάζεται με τον κ. Αλέξανδρο Γεωργούντιζο από το 1975. Το 1989 ο κ. Γεωργούντιζος δημιούργησε την Hobby Line ΑΕ, η οποία αναλαμβάνει την αποκλειστική εισαγωγή και διανομή των προϊόντων της εταιρίας και παράλληλα δημιουργείται το πρώτο κατάστημα της Κηφισιάς. Τα καταστήματα που απαριθμεί η επιχείρηση είναι 9 και ο μελλοντικός στόχος είναι να ανέλθουν στα 20. Η μέθοδος της δικαιόχρησης κάνει πραγματοποιήσιμο αυτό το στόχο. Άλλες τέτοιες επιχειρήσεις είναι οι: Afisorama και Ρεζέρβα.

6.2.1.Δ. Ο χώρος της εμπορίας καλλυντικών.

Μεγάλη κατηγορία δικαιόχρησης είναι και ο χώρος της εμπορίας των καλλυντικών τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό πλαίσιο, όπου ο αριθμός των αντίστοιχων αλυσίδων ανέρχεται σε 8. Οι βασικότερες από αυτές είναι:

BODY SHOP

Τα Body Shop είναι αγγλική επιχείρηση και ιδρύθηκαν πριν από 25 χρόνια. Στο ξεκίνημα τους ήταν μια μικρή επιχείρηση που παρείχε

Τα Body Shop είναι αγγλική επιχείρηση και ιδρύθηκαν πριν από 25 χρόνια. Στο ξεκίνημα τους ήταν μια μικρή επιχείρηση που παρείχε φυτικά προϊόντα στους καταναλωτές. Αργότερα εξελίχθηκαν σε μια μεγάλη βιομηχανία.

Τα Body Shop είναι μια οικολογική και διεθνείς επιχείρηση. Αυτό σημαίνει ότι σε οποιαδήποτε χώρα και σε οποιαδήποτε υποκατάστημα ο καταναλωτής θα βρει τα ίδια προϊόντα.

Στην Ελλάδα η εταιρία εισήχθη το 1984 με το πρώτο κατάστημα που ανοίχτηκε στην Αθήνα. Γενικός αντιπρόσωπος της εταιρίας είναι η Gincso ΕΠΕ, η οποία και ελέγχει τα 51 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα. Οι μελλοντικοί στόχοι της επιχείρησης είναι ο αριθμός των καταστημάτων να ανέβει στα 60.

BEAUTY SHOP

Τα Beauty Shop είναι ίσως από τις λίγες καθαρά ελληνικές επιχειρήσεις που ανήκουν στον όμιλο Μαρινόπουλος ΑΕ. Το έτος ιδρύσεως τους είναι το 1987. Πριν από αυτό τα προϊόντα μπορούσε ο καταναλωτής να τα προμηθευτεί από επιλεγμένα φαρμακεία.

Η έδρα των
στα Πατήσια.

Τα Beauty Shop
ανά την Ελλάδα και
εταιρίας είναι το
ετησίως.

Άλλες επιχειρήσεις
χώρο των καλλυντικών είναι: Friendly's, Alea, Mod's Hair, Nectar
Beauty Shop, Applewood's, Gratree Evelyn.

καταστημάτων αυτών είναι
απαριθμούν 33 καταστήματα
μελλοντικός στόχος της
άνοιγμα 2-3 καταστημάτων
που ασχολούνται με τον

6.2.Ε.Ο χώρος της υγιεινής διατροφής και του αδυνατίσματος.

Με τη μέθοδο franchising αναπτύσσεται και ο χώρος της υγιεινής διατροφής και του αδυνατίσματος. Συγκεκριμένα, χρήση ολοκληρωμένου franchising κάνουν αλυσίδες καταστημάτων που υπάγονται στους εξής τομείς:

ένα γυμναστήριο, τρία κέντρα αδυνατίσματος και δύο κέντρα υγιεινής διατροφής.

6.2.1.ΣΤ. Ο χώρος της εκπαίδευσης.

Στον χώρο της εκπαίδευσης έχουμε έντεκα συνολικά αλυσίδες που το αντικείμενο των παρεχομένων υπηρεσιών τους διαφέρει ανάμεσα σε ξένες γλώσσες και χειρισμό Η\Υ. Στο χώρο αυτό ξεχωρίζουν οι εξής επιχειρήσεις: Computer Explorers, Future Kids By 4, The Kinds Club, Computer Kids, Computer Logic, Ευρογνώση.

6.2.1.Ζ. Ο χώρος των υπηρεσιών.

Αναφορικά με τις υπηρεσίες, θα πρέπει να πούμε ότι σήμερα η κατηγορία αυτή είναι ιδιαίτερα μεγάλη και περιλαμβάνει αλυσίδες καταστημάτων που προέρχονται από διάφορους χώρους. Συνολικά όμως η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει 19 αλυσίδες καταστημάτων.

Σε αυτή τη κατηγορία υπάγονται και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την αποστολή δεμάτων από την μια περιοχή στην άλλη. Τέτοιες είναι: Mail Boxes ETC και ACS Courier.

Υπάρχουν και άλλες επιχειρήσεις που ασχολούνται με τα συστήματα ασφαλείας όπως η Αρμάος. Ακόμα και αυτές που έχουν ασχοληθεί με τις

τηλεπικοινωνίες και έχουν εξαπλωθεί με την δικαιόχρηση όπως η Inconect.

Άλλες επιχειρήσεις ασχολούνται με υπηρεσίες όπως η θέρμανση, ο κλιματισμός, η ύδρευση-πισίνες. Τέτοιες είναι:

PRISMATECH

Η Prismatech αποτελεί το μοναδικό εξειδικευμένο δίκτυο καταστημάτων κεντρικής θέρμανσης, κλιματισμού και εφαρμογών νερού (ύδρευση-πισίνες).

Την λειτουργία του καταστήματος έχει αναλάβει ο ηλεκτρολόγος-μηχανικός ΕΔΕ Γιάννης Μητρόπουλος. Τα καταστήματα ανέρχονται στα εννέα και βρίσκονται σε διάφορες πόλεις τις Ελλάδας.

Άλλη μια επιχείρηση του χώρου αυτού είναι η Θερμόιλ ΑΕ.

Α-Ω ΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ

Επιχειρήσεις όπως η Α-Ω Μεσιτικών Επιχειρήσεων ΑΕ έχουν σκοπό την εξάπλωση των γραφείων που ασχολούνται με τη μεσιτεία ακινήτων με τη μέθοδο της δικαιόχρησης. Είναι επιχείρηση που ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1990 και πρόκειται για την πρώτη ανώνυμη μεσιτική εταιρία στην Ελλάδα η οποία σκοπό έχει την εξυπηρέτηση των καταναλωτών για όλες τις περιουσιακές συναλλαγές καθώς και τη δημιουργία κώδικα επαγγελματικής συμπεριφοράς και κατάρτισης. Απώτερος σκοπός είναι η διασφάλιση των συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού και των συνεργατών της. Στην Ελλάδα μεσιτικά γραφεία της εταιρίας βρίσκονται στις μεγάλες πόλεις.

ACE PROGECT MANAGMENT AE

Διαδικασίες απόκτησης πιστοποίησης διασφάλισης ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα της σειράς IN\ISO 9000 έχει δρομολογήσει η εταιρία αυτή, διακεκριμένη για την εξειδίκευση της στην παροχή υπηρεσιών συμβούλων διοίκησης έργου σε επαγγελματικά και ιδιωτικά οικοδομικά έργα. Αν και πρόκειται για νεοϊδρυθείσα επιχείρηση με σταθερά βήματα με την βοήθεια της δικαιόχρησης γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη.

6.2.1.Η. Ο χώρος των Super Market.

Μια νέα σχετικά κατηγορία που αναπτύσσεται μέσω της δικαιόχρησης είναι τα Super Market, τα οποία εδώ και δύο χρόνια προσπαθούν να μετατρέψουν τον τρόπο οργάνωσης τους σε μια μορφή ολοκληρωμένου franchising. Μόνο 3 αλυσίδες Super Market σήμερα έχουν καταφέρει να φτάσουν στο στάδιο αυτό.

6.2.1.Θ. Ο χώρος των εκδοτικών οίκων.

Νεοαναπτυσσόμενος σχετικά με το franchising είναι ο χώρος των εκδοτικών οίκων όπου και εκεί έχουμε 3 μεγάλα ονόματα που δραστηριοποιούνται στη δικαιόχρηση. Ξεχωριστεί θέση έχει ο εκδοτικός οίκος Βιβλιεκδοτική.

6.2.1.Η. Ο χώρος της πληροφορικής.

Στον χώρο της πληροφορικής και της εμπορίας ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών (ολοκληρωμένες λύσεις μηχανογράφησης) υπάρχουν 4 αλυσίδες καταστημάτων συνολικά. Μάλιστα μερικές από αυτές έχουν μόλις κάνει την εμφάνισή τους στην αγορά.

6.2.1 Βιομηχανικό ή παραγωγικό franchising.

Το βιομηχανικό ή παραγωγικό franchising αφορά την παραγωγή ή μεταποίηση ενός ή περισσότερων προϊόντων με βάση τη μέθοδο παραγωγής του δικαιοπάροχου. Ο κλάδος αυτός της δικαιόχρησης δεν είναι και τόσο διαδεδομένος όπως ο προηγούμενος, όμως και σε αυτόν υπάρχουν επιχειρήσεις που ξεχωρίζουν. Οι κυριότερες είναι:

ΑΓΡΟΕΦΟΔΙΑ

Τα Αγροεφόδια χρησιμοποιούν τις συμβάσεις δικαιόχρησης από τον Νοέμβριο του 1997. Η εταιρία έχει πείρα τεσσάρων χρόνων στο αντικείμενο της χωρίς την χρήση franchising. Από εδώ και στο μέλλον πάντως έχει σκοπό με την χρήση της δικαιόχρησης να δημιουργηθεί μια αλυσίδα που να αποτελείται από 30-40 καταστήματα πανελλαδικά.

Τα προϊόντα της Αγροεφόδια είναι προϊόντα που απευθύνονται σε αγρότες όπως λιπάσματα, φυτοφάρμακα, σπόρους, αρδευτικά, γεωργικό εξοπλισμό, μηχανήματα και είδη προστασίας. Ακόμα προϊόντα που απευθύνονται σε κτηνοτρόφους όπως ζωοτροφές, πρώτες ύλες, κτηνιατρικά φάρμακα, διατροφικά και εξοπλισμό.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Τέλος υπάρχουν προϊόντα που απευθύνονται σε ερασιτέχνες όπως είναι είδη για τον κήπο, για κατοικίδια ζώα, είδη μαστορέματος και είδη κυνηγιού.

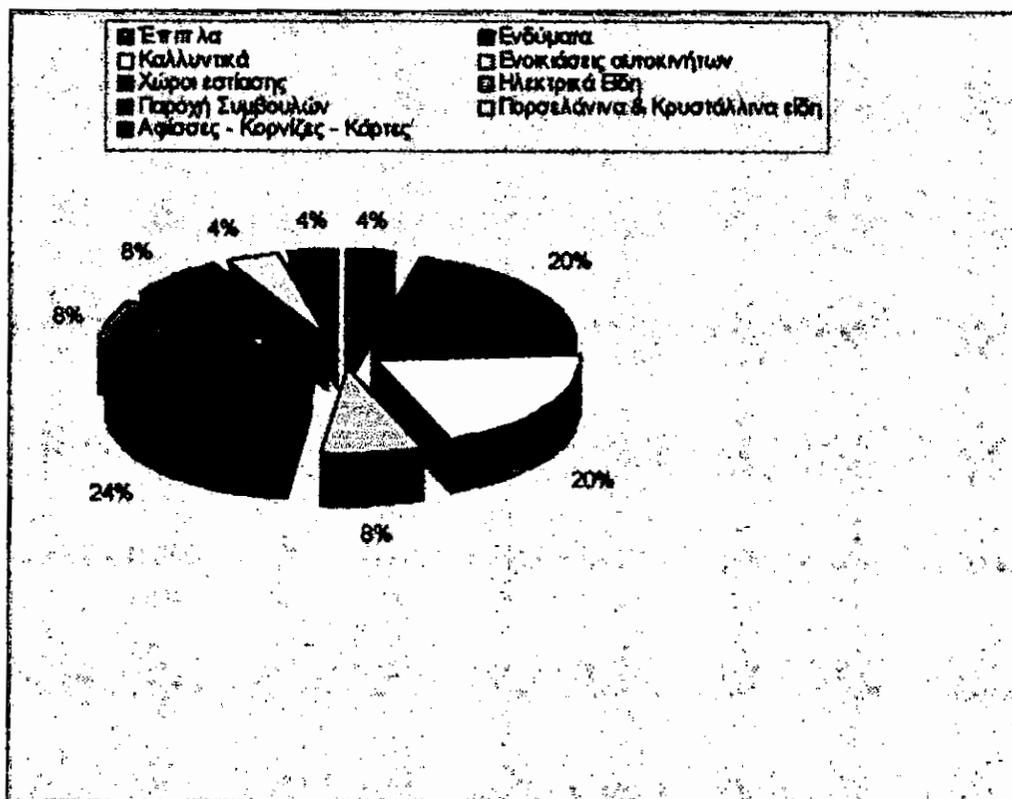
Άλλες επιχειρήσεις είναι το Cash & Carry όπου και αποτελεί τον προμηθευτή προϊόντων σε όσους έμπορους συνεργάζονται μαζί του. Η επιχείρηση είναι μέλος του ομίλου ΕΛΟΜΑΣ.

Τέλος είναι τα 120 Ενωμένα Εργοστάσια ΕΜΒΙΟΜ όπου και

αναλαμβάνει την παροχή μηχανημάτων καθαρισμού σε

όσους επαγγελματίες συνεργάζονται μαζί τους.

Οι επιχειρήσεις αυτές γνωρίζουν ευρεία ανάπτυξη στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας με την χρήση των συμβάσεων franchising.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 4087/88 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
της 30ής Νοεμβρίου 1988
για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης
σε κατηγορίες συμφωνιών
franchise

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,
τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1965 περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανία και της Πορτογαλίας και ιδίως το άρθρο 1.

Μετά τη δημοσίευση σχεδίου του παρόντος κανονισμού⁽²⁾.

Μετά από διαβουλεύσεις με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.

Εκτιμώντας ότι:

- (1) Σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή είναι αρμόδια να εφαρμόζει, με κανονισμό, το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες διμερών συμφωνιών αποκλειστικότητας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1 και έχουν ως αντικείμενο την αποκλειστική διανομή ή αγορά προϊόντων, ή περιέχουν περιορισμούς που έχουν επιβληθεί σχετικά με την παραχώρηση ή την άσκηση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- (2) Οι συμφωνίες franchise περιλαμβάνουν, βασικά, άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν εμπορικά σήματα ή σύμβολα και τεχνογνωσία και μπορούν να

---

¹ ΕΕ αριθ. 36 της 6.3.1965, σ. 533/65.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

συνδυαστούν με περιορισμούς ως προς την προμήθεια ή την αγορά προϊόντων.

- (3) Διακρίνονται διάφορα είδη συμφωνιών franchise, ανάλογα με το αντικείμενό τους: το βιομηχανικό franchise αφορά τη μεταποίηση προϊόντων το franchise υπηρεσιών αφορά την παροχή υπηρεσιών.
- (4) Βάσει της πείρας που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών franchise που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1, αλλά είναι κανονικά δυνατόν να θεωρηθεί ότι πληρούν τους όρους του άρθρου 85 παράγραφος 3. Τούτο ισχύει στην περίπτωση συμφωνιών franchise στις οποίες το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη προμηθεύει προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες. Αντίθετα, οι συμφωνίες βιομηχανικού franchise δεν καλύπτονται από το παρόντα κανονισμό. Οι συμφωνίες αυτές που συνήθως αφορούν τις σχέσεις μεταξύ παραγωγών, παρουσιάζουν χαρακτηριστικά διαφορετικά από τους άλλους τύπους franchise, αφορούν δηλαδή άδειες κατασκευής που βασίζονται σε διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή/και τεχνογνωσίας, σε συνδυασμό με άδειες εκμετάλλευσης σημάτων. Ορισμένες από αυτές μπορεί να τύχουν άλλων εξαιρέσεων κατά κατηγορίες εφόσον πληρούν τους αναγκαίους όρους.
- (5) Ο παρών κανονισμός καλύπτει τις συμφωνίες franchise και του δικαιοδόχου, για τη λιανική πώληση προϊόντων ή τη παροχή υπηρεσιών προς τελικούς χρήστες, ή για συνδυασμό αυτών των δραστηριοτήτων, όπως η επεξεργασία ή η διασκευή προϊόντων για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών των πελατών τους. Καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις όπου η σχέση μεταξύ δικαιοπάροχου και δικαιοδόχου δημιουργείται μέσω τρίτης επιχείρησης, του κυρίου δικαιοδόχου, δεν καλύπτει όπως συμφωνίες franchise για τη χονδρική πώληση προϊόντων, λόγω της έλλειψης εμπειρίας της Επιτροπής στο πεδίο αυτό.
- (6) Οι συμφωνίες franchise όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό μπορούν να εμπίπτουν στο άρθρο 85 παράγραφος 1 και, συγκεκριμένα, είναι δυνατό να επηρεάζουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο, όταν συνάπτονται

---

² ΕΕ αριθ. C. 229 της 27.8.1987, σ. 3.

μεταξύ επιχειρήσεων από διαφορετικά κράτη μέλη ή όταν αποτελούν τη βάση δικτύου που εκτείνεται πέρα από τα σύνορα συγκεκριμένου κράτους μέλους.

- (7) Οι συμφωνίες franchise όπως ορίζονται στο παρόντα κανονισμό συμβάλλουν κανονικά στη βελτίωση της διανομής προϊόντων ή/και παροχής υπηρεσιών, στο μέτρο που παρέχουν στους δικαιοδόχους της δυνατότητα να συγκροτούν ένα ομοιόμορφο δίκτυο με περιορισμένες μόνον επενδύσεις, πράγμα που μπορεί να ευνοεί την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά, ειδικότερα στην περίπτωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αυξάνοντας έτσι τον οριζόντιο ανταγωνισμό. Επιτρέπουν, επίσης, σε ανεξάρτητους εμπόρους να ιδρύουν με γρήγορο ρυθμό καταστήματα, και με περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας απ' όσες θα είχαν χωρίς την πείρα και τη βοήθεια του δικαιοπάροχου. Έχουν έτσι την δυνατότητα να ανταγωνίζονται αποτελεσματικότερα τις μεγάλες επιχειρήσεις διανομής.
- (8) Κατά κανόνα οι συμφωνίες franchise εξασφαλίζουν, ακόμη, στους καταναλωτές και στους άλλους τελικούς χρήστες δίκαιο μερίδιο από το όφελος που προκύπτει, δεδομένου ότι συνδυάζουν το πλεονέκτημα του ομοιόμορφου δικτύου με τη δραστηριοποίηση εμπόρων που ενδιαφέρονται προσωπικά για την αποδοτική λειτουργία των επιχειρήσεων τους. Η ομοιογένεια του δικτύου και η συνεχής συνεργασία μεταξύ δικαιοπαρόχου και δικαιοδόχων εξασφαλίζουν τη σταθερή ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών. Η επίδραση του franchise στον οριζόντιο ανταγωνισμό, καθώς και το γεγονός ότι οι καταναλωτές είναι ελεύθεροι να συναλλάσσονται με οποιονδήποτε δικαιοδόχο του δικτύου εγγυώνται την εξασφάλιση λογικού μεριδίου του προκύπτοντος οφέλους στους καταναλωτές.
- (9) Ο παρών κανονισμός πρέπει να ορίζει τις περιοριστικές υποχρεώσεις του ανταγωνισμούς που είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται στις συμφωνίες franchise. Τούτο παρατηρείται ιδίως κατά την αποκλειστική παραχώρηση μιας περιοχής προς τους δικαιοδόχους σε συνδυασμό με την απαγόρευση της ενεργούς αναζήτησης πελατών εκτός της περιοχής αυτής, πράγμα που τους επιτρέπει να συγκεντρώνουν τις προσπάθειες

τους στην παραχωρηθείσα σ' αυτούς περιοχή. Το ίδιο ισχύει και για την αποκλειστική παραχώρηση περιοχής σε κύριο δικαιοδόχο, σε συνδυασμό με την υποχρέωση να μη συνάπτει συμφωνίας franchise με άλλους δικαιοδόχους εκτός της περιοχής αυτής. Όταν οι δικαιοδόχοι πωλούν ή χρησιμοποιούν κατά την παροχή υπηρεσιών προϊόντα παραχθέντα από τον δικαιοπάροχο ή σύμφωνα με τις οδηγίες του ή/και φέροντα το εμπορικό του σήμα, η επιβολή στους δικαιοδόχους της υποχρέωσης να μην πωλούν ή να μη χρησιμοποιούν κατά την παροχή υπηρεσιών ανταγωνιστικά προϊόντα, καθιστά δυνατή τη δημιουργία συνεκτικού δικτύου σε σχέση με τα προϊόντα αυτά. Ωστόσο, η υποχρέωση αυτή πρέπει να γίνεται αποδεκτή μόνο σε σχέση με τα προϊόντα που αποτελούν το ουσιώδες αντικείμενο της συμφωνίας franchise, ενώ δεν πρέπει, σαφώς, να αφορά τα εξαρτήματα και τα ανταλλακτικά αυτών των προϊόντων.

- (10) Οι προαναφερθείσες υποχρεώσεις δεν επιβάλλουν, έτσι, περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων. Ειδικότερα, η περιορισμένη εδαφική προστασία που παραχωρείται στους δικαιοδόχους franchise είναι απαραίτητη για την προστασία της επένδυσής τους.
- (11) Είναι σκόπιμο να απαριθμούνται στον παρόντα κανονισμό ορισμένες υποχρεώσεις που συνήθως περιέχονται στις συμφωνίες franchise και που κανονικά δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Πρέπει, ακόμη, να προβλεφθεί ότι εάν, λόγω ειδικών οικονομικών ή νομικών συνθηκών, εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής που άρθρου 85 παράγραφος 1, καλύπτονται επίσης από την εξαίρεση. Ο κατάλογος αυτών των υποχρεώσεων, που είναι ενδεικτικός περιλαμβάνει, ειδικότερα, ρήτρες που είναι ουσιαστικές είτε για την διατήρηση της κοινής ταυτότητας και της εμπορικής φήμης του δικτύου, είτε για την προστασία της τεχνογνωσίας και της βοήθειας που παρέχονται από τον δικαιοπάροχο έναντι των ανταγωνιστών.
- (12) Ο παρών κανονισμός πρέπει να εξειδικεύει τους όρους που πρέπει να πληρούνται για την εφαρμογή της εξαίρεσης. Για να εξασφαλιστεί ότι δεν καταργείται ο ανταγωνισμός όσον αφορά σημαντικό τμήμα των προϊόντων που αποτελούν τον αντικείμενο της εκάστοτε συμφωνίας

πρέπει να εξακολουθεί να υπάρχει η δυνατότητα παράλληλων εισαγωγών και, συνεπώς, πρέπει να είναι πάντοτε δυνατές οι αμοιβαίες παραδόσεις μεταξύ των δικαιοδόχων. Επιπλέον, στις περιπτώσεις που ένα δίκτυο franchise συνδυάζεται με άλλο σύστημα διανομής, οι δικαιοδόχοι πρέπει να είναι ελεύθεροι να προμηθεύονται προϊόντα από εξουσιοδοτημένους διανομείς. Για την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και την συνακόλουθη εξασφάλιση σ' αυτούς δικαίου μεριδίου από το όφελος που προκύπτει, πρέπει να προβλέπεται ότι ο δικαιοδόχος υποχρεούται να δηλώνει την ιδιότητά του ως ανεξάρτητου εμπορευομένου με κάθε κατάλληλο μέσο, ώστε να μη διακυβεύει την κοινή ταυτότητα του δικτύου franchise. Εξάλλου, στις περιπτώσεις όπου οι δικαιοδόχοι είναι υπόχρεοι εγγυήσεων για τα προϊόντα του δικαιοπάροχου, η υποχρέωση αυτή ισχύει όσον αφορά τα προϊόντα που έχουν παρασχεθεί από τον δικαιοπάροχο, από άλλους δικαιοδόχους ή άλλους εγκεκριμένους πωλητές.

- (13) Ο παρών κανονισμός πρέπει, επίσης, να εξειδικεύει εκείνους τους περιορισμούς που είναι δυνατόν να μην διατυπώνονται στις συμφωνίες franchise, αν πρόκειται να τύχουν εξαίρεσης βάσει του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι οι σχετικές διατάξεις αποτελούν περιορισμούς που εμπίπτουν στο άρθρο 85 παράγραφος 1 και οι οποίοι δεν τεκμαίρεται γενικώς ότι θα οδηγήσουν στα θετικά αποτελέσματα που απαιτούνται από το άρθρο 85 παράγραφος 3. Τούτο ισχύει, ειδικότερα, στην περίπτωση κατανομής της αγοράς μεταξύ ανταγωνιζόμενων παραγωγών, στην περίπτωση όρων που καταχρηστικά περιορίζουν την εκ μέρους του δικαιοδόχου επιλογή προμηθευτών ή πελατών, καθώς και στις περιπτώσεις όπου ο δικαιοδόχος υφίσταται περιορισμούς στον καθορισμό των τιμών του. Ωστόσο, ο δικαιοπάροχος πρέπει να είναι ελεύθερος να προτείνει τιμές στον δικαιοδόχο, εφόσον τούτο δεν απαγορεύεται από την εκάστοτε εθνική νομοθεσία και στο βαθμό που δεν οδηγεί σε συντονισμένες πρακτικές για την εφαρμογή στην πράξη αυτών των τιμών.
- (14) Οι συμφωνίες που δεν καλύπτονται αυτομάτως από την εξαίρεση επειδή περιλαμβάνουν ρήτρες που δεν εξαιρούνται ρητά σύμφωνα με τον

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

κανονισμό, χωρίς όμως να εξαιρούνται ρητά από την εξαίρεση, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι μπορούν να τύχουν της εφαρμογής του άρθρου 86 παράγραφος 3. Η Επιτροπή μπορεί γρήγορα να διαπιστώνει εάν τούτο ισχύει στην περίπτωση συγκεκριμένης συμφωνίας. Οι συμφωνίες αυτές λογίζεται, συνεπώς ότι καλύπτονται από την εξαίρεση που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό, εφόσον κοινοποιούνται στην Επιτροπή και η Επιτροπή δεν εναντιώνεται στην εφαρμογή της εξαίρεσης σε δεδομένη προθεσμία.

- (15) Η Επιτροπή μπορεί να άρει το ευεργέτημα της εξαίρεσης, κατά κατηγορίες, για συγκεκριμένες συμφωνίες που εξαιρούνται μεν βάσει του κανονισμού αυτού, έχουν όμως επιπτώσεις που δεν συμβιβάζονται με τις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 3 και συγκεκριμένα, όπως αυτές ερμηνεύονται βάσει της διοικητικής πρακτικής της Επιτροπής και της νομολογίας του Δικαστηρίου. Τούτο ισχύει ιδίως όταν ο ανταγωνισμός περιορίζεται σημαντικά λόγω της δομής της αντίστοιχης αγοράς.
- (16) Οι συμφωνίες που εξαιρούνται αυτομάτως σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δεν χρειάζεται να κοινοποιούνται. Οι επιχειρήσεις μπορούν, ωστόσο, να ζητούν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις την έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου ⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας.
- (17) Οι συμφωνίες είναι δυνατόν να επωφελούνται από τις διατάξεις είτε του παρόντος κανονισμού είτε άλλου κανονισμού, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και εφόσον ικανοποιούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις εφαρμογής. Δεν είναι, όμως, δυνατόν να επωφεληθούν από συνδυασμό των διατάξεων του παρόντος κανονισμού με τις διατάξεις άλλου κανονισμού για εξαίρεση κατά κατηγορίες.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

---

³ ΕΕ αριθ. 13 της 21.2.1962, σ. 204/62.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

1. Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 85 παράγραφος 1 της εν λόγω συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις συμφωνίες franchise μεταξύ δύο επιχειρήσεων που περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους από τους περιορισμούς που παρατίθενται στο άρθρο 2.

2. Η εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται επίσης για τις κύριες συμφωνίες franchise στις οποίες συμμετέχουν δύο επιχειρήσεις. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τη σχέση μεταξύ δικαιοπάροχου και δικαιοδόχου εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη σχέση μεταξύ δικαιοπάροχου και κυρίου δικαιοδόχου, καθώς και μεταξύ κυρίου δικαιοδόχου και δικαιοδόχου.

3. Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού νοείται ως:

α) franchise, το σύνολο δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν εμπορικά σήματα και επωνυμίες, πινακίδες καταστημάτων, πρότυπα χρήσεως σχέδια, δικαιώματα αντιγραφής, τεχνογνωσίες ή διπλώματα ευρεσιτεχνίας προς εκμετάλλευση για την μεταπώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες·

β) συμφωνία franchise, η συμφωνία με την οποία μια επιχείρηση, ο δικαιοπάροχος παραχωρεί στην άλλη, τον δικαιοδόχο, έναντι άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ανταλλάγματος, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του franchise με σκοπό την εμπορία συγκεκριμένων τύπων προϊόντων ή/και υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τουλάχιστον υποχρεώσεις που αφορούν:

– τη χρήση κοινής επωνυμίας ή πινακίδας καταστήματος και την ενιαία εμφάνιση των χώρων ή και των μεταφορικών μέσων που υπάγονται στη σύμβαση.

– την κοινοποίηση από τον δικαιοπάροχο στον δικαιοδόχο τεχνογνωσίας.

– τη συνεχή παροχή εκ μέρους του δικαιοπάροχου στον δικαιοδόχο εμπορικής και τεχνικής υποστήριξης κατά την διάρκεια ισχύος της συμφωνίας·

γ) «κύρια συμφωνία franchise», η συμφωνία μεταξύ δύο επιχειρήσεων με την οποία η μία επιχείρηση, ο δικαιοπάροχος, παρέχει στην άλλη, τον κύριο δικαιοδόχο, έναντι άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ανταλλάγματος, το

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

δικαίωμα εκμετάλλευσης του franchise με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών franchise με τρίτους τους δικαιοδόχους·

- δ) «προϊόντα του δικαιοπάροχου», τα προϊόντα που παράγονται από τον δικαιοπάροχο ή σύμφωνα με τις οδηγίες του ή/και φέρουν την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του·
- ε) «χώροι που υπάγονται στη σύμβαση», οι χώροι που χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευση του franchise ή, εφόσον η εκμετάλλευση του franchise γίνεται εκτός των χώρων αυτών, η βάση από την οποία ο δικαιοδόχος διαχειρίζεται τα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευση του franchise («μεταφορικά μέσα που υπάγονται στη σύμβαση»)·
- στ) «τεχνογνωσία», το σύνολο των μη κατοχυρωμένων με ευρεσιτεχνία πρακτικών πληροφοριών, που προκύπτουν από την εμπειρία και από δοκιμές του δικαιοπάροχου και οι οποίες είναι εμπιστευτικές, ουσιαστικής σημασίας και προσδιορισμένες·
- ζ) «εμπιστευτικό», το γεγονός ότι η τεχνογνωσία, ως ενιαίο σύνολο ή με τη συγκεκριμένη σχέση και συγκρότηση των ουσιαστικών μέτρων της, δεν είναι ευρύτερα γνωστή ούτε εύκολα προσπελάσιμη· δεν έχει τη στενή έννοια ότι κάθε ξεχωριστό στοιχείο της τεχνογνωσίας θα πρέπει να είναι τελείως άγνωστο ή απρόσιτο εκτός της επιχείρησης του δικαιοδόχου·
- η) «ουσιαστικής σημασίας», το γεγονός ότι η τεχνογνωσία περιλαμβάνει πληροφορίες που είναι σημαντικές για την πώληση προϊόντων ή για την παροχή υπηρεσιών προς τους τελικούς χρήστες και, συγκεκριμένα, για την παρουσίαση προϊόντων προς πώληση, την επεξεργασία προϊόντων στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών, τις μεθόδους συναλλαγής με τους πελάτες και τη διοικητική και οικονομική διαχείριση. Η τεχνογνωσία πρέπει να είναι χρήσιμη στο δικαιοδόχο, επιτρέποντάς του, κατά η σύναψη της αντίστοιχης συμφωνίας, να βελτιώσει την ανταγωνιστική του θέση, ιδίως με τη βελτίωση των επιδόσεων της επιχείρησής του, ή με την προώθηση της εισόδου του σε κάποια αγορά·
- θ) «προσδιορισμένο», το γεγονός ότι οι πληροφορίες της τεχνογνωσίας πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτικές έτσι ώστε να είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αν ικανοποιούνται τα κριτήρια της εμπιστευτικότητας και της

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ουσιαστικότητας. Η περιγραφή της τεχνογνωσίας μπορεί να περιλαμβάνει είτε στη συμφωνία franchise είτε σε ξεχωριστό κείμενο, ή να έχει οποιαδήποτε άλλη ενδεδειγμένη μορφή.

Άρθρο 2

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 1 εξαίρεση εφαρμόζεται στους ακόλουθους περιορισμούς του ανταγωνισμού:

- α) υποχρέωση του δικαιοπάροχου, όσον αφορά συγκεκριμένη περιφέρεια της κοινής αγοράς, την περιοχή της σύμβασης:
  - να μην παραχωρεί σε τρίτους το δικαίωμα να εκμεταλλεύονται μέρος ή το σύνολο franchise.
  - να μην εκμεταλλεύεται ο ίδιος το franchise ή, με παρόμοιο σύστημα, να προμηθεύει ο ίδιος τα προϊόντα ή να παρέχει τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο του franchise.
  - να μην προμηθεύει ο ίδιος σε τρίτους τα προϊόντα του δικαιοπάροχου.
- β) υποχρέωση του κύριου δικαιοδόχου να μην συνάπτει συμφωνίες franchise με δικαιοδόχους εγκατεστημένους εκτός της βάσει της συμβάσεως περιοχής δικαιοδοσίας του.
- γ) υποχρέωση του δικαιοδόχου να εκμεταλλεύεται το franchise μόνο με βάση τους υπαγόμενους στη σύμβαση χώρους.
- δ) υποχρέωση του δικαιοδόχου να απέχει από την προσέλκυση πελατών εκτός της παροχής της συμβάσεως για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο του franchise.
- ε) υποχρέωση του δικαιοδόχου να μην παράγει, πωλεί ή χρησιμοποιεί, στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών, προϊόντα ανταγωνιστικά των προϊόντων του δικαιοπάροχου που αποτελούν αντικείμενο του franchise· όταν το franchise έχει ως αντικείμενο την πώληση ή χρήση, στα πλαίσια παροχής υπηρεσιών, τόσο ορισμένων τύπων προϊόντων όσο και ανταλλακτικών ή εξαρτημάτων τους, η υποχρέωση αυτή είναι δυνατόν να μην επιβάλλεται όσον αφορά αυτά τα ανταλλακτικά και εξαρτήματα.

Άρθρο 3

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

1. Οι ακόλουθες υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί στον δικαιοδόχο δέν εμποδίζουν την εφαρμογή του άρθρου 1, εφόσον είναι αναγκαίες για την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας του δικαιοπάροχου ή για τη διατήρηση της κοινής ταυτότητας και φήμης του δικτύου franchise:

- α) να πωλεί ή να χρησιμοποιεί, κατά την παροχή υπηρεσιών, αποκλειστικά εκείνα τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες αντικειμενικές ποιοτικές προδιαγραφές που ορίζει ο δικαιοπάροχος·
- β) να πωλεί ή να χρησιμοποιεί, κατά την παροχή υπηρεσιών, προϊόντα που έχουν κατασκευαστεί αποκλειστικά από τον δικαιοπάροχο, από τρίτους οριζόμενους από αυτόν, όταν, λόγω της φύσεως των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο του franchise, δεν είναι δυνατόν στην πράξη να ισχύουν αντικειμενικές ποιοτικές προδιαγραφές·
- γ) να μην ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, παρεμφερή εμπορική δραστηριότητα σε περιοχή στην οποία ανταγωνίζεται με τον δικαιοπάροχο ή άλλο μέρος του δικτύου franchise· ο δικαιοδόχος είναι δυνατόν να εξακολουθεί να υπέχει την υποχρέωση αυτή μετά την λύση της συμφωνίας, επί εύλογο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος, και στην περιοχή όπου ασκούσε την εκμετάλλευση του franchise·
- δ) να μη αποκτά οικονομικά συμφέροντα στο κεφάλαιο ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, τα οποία ενδέχεται να δώσουν στον δικαιοδόχο τη δύναμη να επηρεάσει την οικονομική τακτική αυτών των επιχειρήσεων·
- ε) να πωλεί τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο του franchise μόνο σε τελικούς χρήστες ή σε άλλους δικαιοδόχους και μεταπωλητές μέσω άλλων δικτύων τα οποία προμηθεύονται από τον ίδιο τον παραγωγό τους, ή με την συγκατάθεσή του·
- στ) να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την πώληση των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο του franchise, να διαθέτει προς πώληση μια ελάχιστη σειρά προϊόντων, να επιτυγχάνει έναν ελάχιστο κύκλο εργασιών, να προγραμματίζει εκ των προτέρων τις παραγγελίες του, να διατηρεί ορισμένα ελάχιστα αποθέματα και να παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της εγγύησης των προϊόντων και της εξυπηρέτησης των πελατών·

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ζ) να καταβάλλει στον δικαιοπάροχο συγκεκριμένο ποσοστό των εσόδων του για διαφημιστικούς σκοπούς και να πραγματοποιεί ο ίδιος διαφημίσεις για τη φύση των οποίων πρέπει να λαμβάνει την έγκριση του δικαιοπάροχου.

2. Οι ακόλουθες υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί στον δικαιοδόχο δεν εμποδίζουν την εφαρμογή του άρθρου 1:

α) να μην κοινολογεί σε τρίτους την τεχνογνωσία που του έχει παράσχει ο δικαιοπάροχος· ο δικαιοδόχος είναι δυνατόν να υπέχει την υποχρέωση αυτή και μετά τη λύση της συμφωνίας·

β) να κοινοποιεί στον δικαιοπάροχο την αποκτηθείσα κατά την εκμετάλλευση του franchise πείρα και να του παραχωρεί, καθώς και στους άλλους δικαιοδόχους μη αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης της τεχνογνωσίας που προέκυψε από την πείρα αυτή·

γ) να ενημερώνει τον δικαιοπάροχο σχετικά με τις παραβιάσεις των παραχωρηθέντων δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας, να ενεργεί δικαστικά εναντίων των παραβατών ή να παρεμβαίνει υπέρ του δικαιοπάροχου σε οποιαδήποτε δικαστική ενέργεια εναντίον των παραβατών·

δ) να μην χρησιμοποιεί την τεχνογνωσία που του έχει παραχωρήσει ο δικαιοπάροχος για σκοπούς άλλους πλην την εκμετάλλευσης του franchise· ο δικαιοδόχος είναι δυνατόν να υπέχει την υποχρέωση αυτή και μετά τη λύση της συμφωνίας·

ε) να παρακολουθεί, ο ίδιος ή το προσωπικό του, την επαγγελματική κατάρτιση που διοργανώνει ο δικαιοπάροχος·

στ) να εφαρμόζει τις εμπορικές μεθόδους που έχει επινοήσει ο δικαιοπάροχος περιλαμβανομένων και των τυχόν μεταγενέστερων τροποποιήσεών τους, και να χρησιμοποιεί τα παραχωρηθέντα δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας·

ζ) να συμμορφώνεται με τα πρότυπα που έχει ορίσει ο δικαιοπάροχος όσον αφορά τον εξοπλισμό και την εμφάνιση των υπαγόμενων στη σύμβαση χώρων ή/και μεταφορικών μέσων·

η) να επιτρέπει στον δικαιοπάροχο τη διενέργεια ελέγχων των υπαγομένων στη σύμβαση χώρων ή/και μεταφορικών μέσων, των πωλούμενων

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και των βιβλίων απογραφής και των λογαριασμών του δικαιοδόχου·

θ) να μην μεταβάλλει τον τόπο εγκατάσταση των υπαγόμενων στη σύμβαση χώρων χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιοπάροχου·

ι) να μην μεταβιβάζει χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιοπάροχου τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία franchise.

3. Όταν, λόγω ειδικών περιστάσεων, οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στον παράγραφο 2 υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, απαλλάσσονται επίσης ακόμα και όταν δεν συνοδεύονται από τις απαλλασσόμενες σύμφωνα με το άρθρο 1 υποχρεώσεις.

Άρθρο 4

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 1 εξαίρεση εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι:

α) ο δικαιοδόχος είναι ελεύθερος να προμηθεύεται τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο του franchise από άλλους δικαιοδόχους· στην περίπτωση που τα προϊόντα αυτά διατίθενται επίσης μέσω άλλου δικτύου εξουσιοδοτημένων διανομέων, ο δικαιοδόχος πρέπει να είναι ελεύθερος να προμηθεύεται τα προϊόντα από αυτούς·

β) στην περίπτωση που ο δικαιοπάροχος υποχρεώνει τον δικαιοδόχο να παρέχει εγγυήσεις για τα προϊόντα του δικαιοπάροχου, η υποχρέωση αυτή ισχύει για τέτοια προϊόντα που διατίθενται από οποιοδήποτε μέλος του δικτύου franchise, ή από οποιονδήποτε άλλο διανομέα που παρέχει τέτοιες εγγυήσεις στα πλαίσια της κοινής αγοράς·

γ) ο δικαιοδόχος υποχρεούται να δηλώνει την ιδιότητά του ως ανεξάρτητου εμπορευόμενου· η δήλωση αυτή δεν πρέπει, πάντως, να θίγει την κοινή ταυτότητα του δικτύου franchise, που απορρέει ιδίως από την κοινή επωνυμία ή σύμβολο και την ενιαία εμφάνιση των υπαγόμενων στη σύμβαση χώρων ή/και μεταφορικών μέσων.

Άρθρο 5

Η παρεχόμενη με το άρθρο 1 εξαίρεση δεν εφαρμόζεται εφόσον:

- α) οι επιχειρήσεις παρασκευής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών που είναι όμοια ή που θεωρούνται από τους χρήστες ως ισοδύναμα βάσει των χαρακτηριστικών τους, της τιμής και της σκοπούμενης χρήσης τους, συνάπτουν αμοιβαίες συμφωνίες franchise όσον αφορά τέτοια προϊόντα ή υπηρεσίες·
- β) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 στοιχείο ε) και του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), ο δικαιοδόχος εμποδίζεται από το να προμηθεύεται προϊόντα ποιότητας ισοδύναμης με εκείνη των προσφερομένων από τον δικαιοπάροχο·
- γ) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 στοιχείο ε), ο δικαιοδόχος υποχρεώνεται να πωλεί ή να χρησιμοποιεί, στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών, προϊόντα παραγόμενα από τον δικαιοπάροχο ή από τρίτους, οριζόμενους από τον δικαιοπάροχο, και ο δικαιοπάροχος αρνείται, για λόγους άλλους για την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας του ή τη διατήρηση της κοινής ταυτότητας και της φήμης του δικτύου franchise, να ορίσει ως εξουσιοδοτημένους κατασκευαστές τρίτους προτεινόμενους από τον δικαιοδόχο·
- δ) ο δικαιοδόχος εμποδίζεται από το να συνεχίσει να χρησιμοποιεί την παραχωρηθείσα τεχνογνωσία μετά τη λύση της σχετικής συμφωνίας, και εφόσον η τεχνογνωσία αυτή έχει γίνει ευρύτερα γνωστή ή εύκολα προσπελάσιμη, εκτός αν αυτό έχει συμβεί λόγω αθέτησης υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιοδόχου·
- ε) ο δικαιοδόχος περιορίζεται από τον δικαιοπάροχο, άμεσα ή έμμεσα, ως προς τον καθορισμό των τιμών πώλησης των προϊόντων ή υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο του franchise, με την επιφύλαξη της δυνατότητας του δικαιοπάροχου να συνιστά τιμές πώλησης·
- στ) ο δικαιοπάροχος απαγορεύει στον δικαιοδόχο να αμφισβητεί την εγκυρότητα των δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αποτελούν μέρος του franchise, με την επιφύλαξη της δυνατότητας του δικαιοπάροχου να καταγγέλλει τη συμφωνία στην περίπτωση αυτή·
- ζ) οι δικαιοδόχοι υποχρεώνονται να μην παρέχουν, στα πλαίσια της κοινής αγοράς, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο του franchise προς τελικούς χρήστες λόγω του τόπου διαμονής τους·

Άρθρο 6

1. προβλεπόμενη στο άρθρο 1 εξαίρεση εφαρμόζεται επίσης στις συμφωνίες franchise που πληρούν τους όρους του άρθρου 4 και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις περιοριστικές του ανταγωνισμού, οι οποίες δεν καλύπτονται από το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5, υπό τον όρο ότι οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27 της Επιτροπής⁽⁴⁾ και η Επιτροπή δεν εναντιώνεται στην εξαίρεση αυτή σε προθεσμία έξι μηνών.

2. Η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από την Επιτροπή. Πάντως στην περίπτωση κοινοποίησης με συστημένη επιστολή, ως έναρξη της προθεσμίας θεωρείται η ένδειξη της ημερομηνίας στη σφραγίδα του ταχυδρομείου του τόπου αποστολής.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνον εφόσον:

- α) στην κοινοποίηση ή σε συνοδευτικό της έγγραφο γίνεται ρητή αναφορά στο παρόν άρθρο και
- β) τα παρεχόμενα με την κοινοποίηση στοιχεία είναι πλήρη και συμφωνούν με τα γεγονότα.

4. Το ευεργέτημα της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να ζητηθεί όσον αφορά συμφωνίες που έχουν κοινοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, με την κατάθεση αίτησης προς την Επιτροπή με ρητή αναφορά στο παρόν άρθρο και στην κοινοποίηση. Η παράγραφος 2 και η παράγραφος 3 στοιχείο β) εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

5. Η Επιτροπή είναι δυνατόν να εναντιωθεί στην εξαίρεση. Εναντιώνεται στην εξαίρεση εάν της υποβληθεί σχετικό αίτημα από κράτος μέλος σε προθεσμία τριών μηνών από τη διαβίβαση στο κράτος μέλος της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Το αίτημα αυτό πρέπει να θεμελιώνεται σε επιχειρήματα σχετικά με τους κανόνες ανταγωνισμού της συνθήκης.

6. Η Επιτροπή μπορεί οποτεδήποτε να άρει την εναντίωση της στην εξαίρεση. Ωστόσο, στην περίπτωση που η εναντίωση διατυπώθηκε μετά το σχετικό αίτημα κράτους μέλους, πρέπει για την άρση της να προηγηθεί

---

⁴ ΕΕ. αριθ. 35 της 10.5.1962, σ. 1118/62.

διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.

7. Εάν η εναντίωση αρθεί επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις απέδειξαν ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3, η εξαίρεση ισχύει από την ημερομηνία της κοινοποίησης.

8. Εάν η εναντίωση αρθεί επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τροποποίησαν τη συμφωνία έτσι ώστε να πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3, η εξαίρεση ισχύει από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των τροποποιήσεων.

9. Εάν η Επιτροπή εναντιωθεί στην εξαίρεση και δεν αρθεί η εναντίωση αυτή, τα αποτελέσματα της κοινοποίησης διέπονται από τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 17.

Άρθρο 7

1. Οι παρεχόμενες βάσει του άρθρου 6 πληροφορίες χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών, καθώς και οι υπάλληλοι και οι άλλοι λειτουργοί τους, δεν κοινολογούν τις πληροφορίες εκείνες που απέκτησαν δυνάμει του παρόντος κανονισμού και οι οποίες καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εμποδίζουν τη δημοσίευση πληροφοριών γενικής φύσεως ή ερευνών που δεν περιέχουν πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.

Άρθρο 8

Η Επιτροπή μπορεί να άρει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αριθ. 3 19/65/ΕΟΚ, εφόσον διαπιστώσει ότι, σε συγκεκριμένη περίπτωση, μια συμφωνία που έτυχε εξαίρεσης βάσει του παρόντος κανονισμού παράγει, ωστόσο, ορισμένα αποτελέσματα που δεν συμβιβάζονται με τους όρους του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, ειδικότερα δε όταν προβλέπεται προστασία της περιοχής του δικαιοδόχου και:

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

- α) η πρόσβαση στη σχετική αγορά και τον εκεί ασκούμενο ανταγωνισμό περιορίζεται σε σημαντικό βαθμό από το σωρευτικό αποτέλεσμα παράλληλων δικτύων παρόμοιων συμφωνιών, που έχουν συνάψει ανταγωνιζόμενου κατασκευαστές ή διανομείς·
- β) τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της συμφωνίας franchise δεν αντιμετωπίζουν, σε ουσιώδες τμήμα της κοινής αγοράς αποτελεσματικό ανταγωνισμό από προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι όμοια ή που θεωρούνται από τους χρήστες ως ισοδύναμα, βάσει των χαρακτηριστικών, της τιμής και της σκοπούμενης χρήσης τους·
- γ) οι συμβαλλόμενοι, ή ένας από αυτούς, εμποδίζουν τους τελικούς χρήστες, λόγω του τύπου διανομής των τελευταίων, να προμηθεύονται, απευθείας ή μέσω μεσαζόντων, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο του franchise εντός της κοινής αγοράς, ή όταν χρησιμοποιούν τις διαφορές των προδιαγραφών που αφορούν αυτά τα προϊόντα και υπηρεσίες στα διάφορα κράτη μέλη για να απομονώσουν αγορές·
- δ) οι δικαιοδόχοι ασκούν εναρμονισμένες πρακτικές σχετικά με τις τιμές πώλησης των προϊόντων ή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο του franchise·
- ε) ο δικαιοπάροχος χρησιμοποιεί το δικαίωμά του να ελέγχει τους υπαγόμενους στη σύμβαση χώρους και μεταφορικά μέσα, ή αρνείται τη συγκατάθεσή του όσον αφορά τα αιτήματα του δικαιοδόχου για αλλαγή τόπου εγκατάστασης των χώρων αυτών ή μεταβίβαση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία franchise, για λόγους άλλους από την προστασία της τεχνογνωσίας του δικαιοπάροχου, τη διατήρηση της κοινής ταυτότητας και φήμης του δικτύου franchise και τον έλεγχο του κατά πόσον ο δικαιοδόχος τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της συμφωνίας.

Άρθρο 9

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει από την 1^η Φεβρουαρίου 1989.
Εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1988.

Για την Επιτροπή
Peter SUTHERLAND
Μέλος της Επιτροπής

Για τους σκοπούς της συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού προσαρμόζονται ως εξής:

- α) Στο άρθρο 7 παράγραφος 1, η φράση «υπό τον όρο ότι οι συμφωνίες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27 της Επιτροπής κοινοποιούνται στην Επιτροπή και η Επιτροπή δεν αντιτάσσεται» νοείται ως «υπό τον όρο ότι οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή των ΕΚ ή στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27/62 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2526/85, και στις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, και ότι η αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή δεν αντιτάσσεται».
- β) Στο άρθρο 7 παράγραφος 2, ο όρος «στην Επιτροπή» νοείται ως «στην Επιτροπή των ΕΚ ή στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ».
- γ) Το άρθρο 7 παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται.
- δ) Στο άρθρο 7 παράγραφος 5, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:
«Οφείλει να αντιταχθεί όταν ένα κράτος που υπάγεται στην αρμοδιότητά της το ζητήσει εντός προθεσμίας τριών μηνών που υπολογίζεται από την ημερομηνία που διαβιβάστηκε στα κράτη αυτά η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.»
- ε) Στο άρθρο 7 παράγραφος 6, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Ωστόσο, όταν η αντίθεσή της είχε εκδηλωθεί κατόπιν αίτησης κράτους, το οποίο υπάγεται στην αρμοδιότητά της και το οποίο εμμένει στη στάση του, η αντίθεση αυτή μπορεί να αρθεί μόνον κατόπιν διαβούλευσης με τη Συμβουλευτική της Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.»

στ) Στο τέλος του άρθρου 7 παράγραφος 9, προστίθενται τα εξής:

«... ή τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.».

ζ) Στο άρθρο 10, εισαγωγική παράγραφος, η φράση «σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2821/71» νοείται ως «είτε με δικής της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως της άλλης Εποπτεύουσας Αρχής ή ενός κράτους που υπάγεται στην αρμοδιότητά της ή φυσικών ή νομικών προσώπων που επικαλούνται έννομο συμφέρον».

η) Στο τέλος του άρθρου 10 προστίθεται η εξής παράγραφος:

«Η αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή δύναται στις περιπτώσεις αυτές να εκδίδει απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 17/62 ή με τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση από τους ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.»

θ) Το άρθρο 11 δεν εφαρμόζεται.

ι) Το άρθρο 13 νοείται ως εξής:

«Η παρούσα πράξη εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1997.».

E. Συμφωνίες Franchise

8. 388 R 4087: Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4087/88 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 1988, για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών franchise (ΕΕ αριθ. L 359 της 28.12.1988, σ. 46).

— Για τους σκοπούς της συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού προσαρμόζονται ως εξής:

α) Στο άρθρο 6 παράγραφος 1, η φράση «υπό τον όρο ότι οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27 της Επιτροπής, και η Επιτροπή δεν εναντιώνεται»

νοείται ως «υπό τον όρο ότι οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή των ΕΚ ή στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27/62 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2526/85, και τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, και ότι η αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή δεν αντιτάσσεται».

β) Στο άρθρο 6 παράγραφος 2, ο όρος «την Επιτροπή» νοείται ως «την Επιτροπή των ΕΚ ή την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ».

γ) Το άρθρο 6 παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται.

δ) Στο άρθρο 6 παράγραφος 5, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Οφείλει να αντιταχθεί όταν ένα κράτος που υπάγεται στην αρμοδιότητά της το ζητήσει εντός προθεσμίας τριών μηνών που υπολογίζεται από την ημερομηνία που διαβιβάστηκε στα κράτη αυτά η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.».

ε) Στο άρθρο 6 παράγραφος 6, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Ωστόσο, όταν η αντίθεσή της είχε εκδηλωθεί κατόπιν αίτησης κράτους, το οποίο υπάγεται στην αρμοδιότητά της και το οποίο εμμένει στη στάση του, η αντίθετη αυτή μπορεί να αρθεί μόνον κατόπιν διαβούλευσης με τη Συμβουλευτική της Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.»

στ) Στο τέλος του άρθρου 6 παράγραφος 9 προστίθεται τα εξής:

«... ή τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.».

ζ) Στο άρθρο 8, εισαγωγική παράγραφος, η φράση «σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αριθ. 16/65/ΕΟΚ» νοείται ως «είτε με δικής της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως της άλλης Εποπτεύουσας Αρχής ή ενός κράτους που υπάγεται στην αρμοδιότητά της ή φυσικών ή νομικών προσώπων που επικαλούνται έννομο συμφέρον».

η) Στο τέλος του άρθρου 8, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Η αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή δύναται στις περιπτώσεις αυτές να εκδίδει απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 17/62 ή με τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

συμφωνίας για τον ΕΟΧ, χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.»

θ) Στο άρθρο 8 στοιχείο γ), ο όρος «κράτη μέλη» νοείται ως τα «κράτη μέλη της ΕΚ ή κράτη της ΕΖΕΣ».

ι) Το άρθρο 9 νοείται ως εξής:

«Η παρούσα πράξη εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999.».

ΣΤ. Συμφωνίες άδειας εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας

9. 389 R 0556: Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 556/89 της Επιτροπής της 30ής Νοεμβρίου 1988, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών που αφορούν την άδεια της εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας (ΕΕ αριθ. L 61 της 4.3.1989, σ. 1).

Για τους σκοπούς της συμφωνίας οι διατάξεις του κανονισμού προσαρμόζονται ως εξής:

α) Στο άρθρο 1 παράγραφος 2, ο όρος «Κοινότητας» νοείται ως «του εδάφους που διέπεται από τη συμφωνία για τον ΕΟΧ».

β) Το άρθρο 1 παράγραφος 4 νοείται ως εξής:

«Όταν οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σημεία 1 και 5 αφορούν περιοχές στις οποίες περιλαμβάνονται και κράτη μέλη της ΕΚ ή κράτη της ΕΖΕΣ, στα οποία η ίδια τεχνολογία προστατεύεται με τα αναγκαία διπλώματα ευρεσιτεχνίας, η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται για τα εν λόγω κράτη εφόσον το προϊόν ή η μέθοδος για την οποία χορηγείται άδεια εκμετάλλευσης προστατεύεται σ' αυτά με παρόμοια διπλώματα ευρεσιτεχνίας, όταν η διάρκεια της εν λόγω προστασίας υπερβαίνει τις περιόδους που ορίζονται στην παράγραφο 2.»

γ) Στο άρθρο 1, παράγραφος 7, σημεία 6 και 8, ο όρος «κράτη μέλη» νοείται ως τα «κράτη μέλη της ΕΚ και κράτη της ΕΖΕΣ».

δ) Στο άρθρο 4 παράγραφος 1, η φράση «υπό τον όρο ότι οι εν λόγω συμφωνίες κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27 της Επιτροπής, και ότι η Επιτροπή δεν αντιτάσσεται» νοείται ως «υπό τον όρο ότι οι εν λόγω συμφωνίες κοινοποιούνται στην Επιτροπή των ΕΚ ή στην Εποπτεύουσα Αρχή της

ΕΖΕΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27/62 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2526/85 και τις αντίστοιχες διατάξεις του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και ότι δεν αντιτάσσεται η αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή».

ε) Στο άρθρο 4 παράγραφος 3, ο όρος «την Επιτροπή» νοείται ως «την Επιτροπή των ΕΚ ή την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ».

στ) Το άρθρο 4 παράγραφος 5 δεν εφαρμόζεται.

ζ) Στο άρθρο 4 παράγραφος 6, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Οφείλει να αντιταχθεί όταν ένα κράτος που υπάγεται στην αρμοδιότητά της το ζητήσει εντός προθεσμίας τριών μηνών που υπολογίζεται από την ημερομηνία που διαβιβάζεται στα κράτη αυτά η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.»

η) Στο άρθρο 4 παράγραφος 7, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Ωστόσο, όταν η αντίθεσή της είχε διατυπωθεί κατόπιν αίτησης κράτους, το οποίο υπάγεται στην αρμοδιότητά της και το οποίο εμμένει στη στάση του, η αντίθεση αυτή μπορεί να αρθεί μόνον κατόπιν διαβούλευσης με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.»

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1987

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
171

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1733

Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (Ο.Β.Ι.)

Άρθρο 1.

Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» (Ο.Β.Ι.), που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

2. Σκοπός του Ο.Β.Ι. είναι η συμβολή στην τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας με την άσκηση των εξής αρμοδιοτήτων:

α. Χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, διπλωμάτων τροποποίησης και πιστοποιητικών υποδείγματος χρησιμότητας, καθώς και γνωμοδότησης κατά το άρθρο 18, για τις μη συμβατικές άδειες εκμετάλλευσης.

β. Καταχώρηση συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας.

γ. Συνεργασία με ομοειδείς οργανισμούς άλλων χωρών, με διεθνείς οργανισμούς, με ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς της χώρας καθώς και σύνδεσή του με οργανισμούς και τράπεζες πληροφοριών.

δ. Προετοιμασία και έλεγχος της εφαρμογής των διεθνών συνθηκών σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και μεταφοράς τεχνολογίας.

ε. Εκπροσώπηση της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς με απόφαση των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών.

στ. Παροχή συμβουλών και πληροφοριών σχετικά με νέες τεχνολογίες και τεχνογνωσίες, με την επιφύλαξη των διατάξεων του νόμου για τα απόρρητα μητρώα, αρχεία και βιβλία.

ζ. Παρακολούθηση και απογραφή της χρήσης ευρεσιτεχνιών, καινοτομιών και μεταφερόμενης τεχνολογίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

η. Ταξινόμηση ευρεσιτεχνιών και συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας κατά κατηγορίες χρήσης, λαμβανομένων υπόψη και των διεθνώς ισχυόντων κριτηρίων.

Άρθρο 2.

Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύνθεση - Λειτουργία - Αρμοδιότητες

1. Ο Ο.Β.Ι. διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από:

α. Δύο εκπρόσωπους του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

β. Τρία πρόσωπα από το επιστημονικό προσωπικό του Ο.Β.Ι. με διευθυντική ιδιότητα και με ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα ευρεσιτεχνιών και συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας, ένα νομικό ειδικευμένο σε θέματα του Ο.Β.Ι. που επιλέγεται από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και ένα τεχνικό επιστήμονα με γνώσεις και εμπειρία σε θέματα του Ο.Β.Ι., που προτείνεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας. Στο πρώτο διοικητικό συμβούλιο του Ο.Β.Ι. το οποίο διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, στη θέση των τριών προσώπων από το επιστημονικό προσωπικό του Ο.Β.Ι. επιλέγονται τρεις υπάλληλοι από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Η θητεία του πρώτου διοικητικού συμβουλίου λήγει την 31 Δεκεμβρίου 1988.

2. Όταν στην ημερήσια διάταξη των εργασιών του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν το προσωπικό του Ο.Β.Ι., συμμετέχει στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου με ψήφο ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων στον Ο.Β.Ι. που εκλέγεται και ανακαλείται από το σύνολο των εργαζομένων. Αν δεν εκλεγεί, το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει νομίμων και χωρίς τη συμμετοχή του εκπροσώπου αυτού.

3. Το διοικητικό συμβούλιο του Ο.Β.Ι. διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τετραετή θητεία. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ασκεί υποχρεωτικά και χρέη γενικού διευθυντή του Ο.Β.Ι. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται.

4. Χρέη γραμματέα του διοικητικού συμβουλίου ασκεί υπάλληλος του Ο.Β.Ι. που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου.

5. Η κατά συνεδρίαση αποζημίωση του προέδρου και γενικού διευθυντή του Ο.Β.Ι., του αντιπροέδρου, των μελών και του γραμματέα του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Οικονομικών. Ο αριθμός των κατά μήνα συνεδριάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τέσσερις.

6. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, τακτικά δύο φορές το μήνα και έκτακτα εάν ζητηθεί από τον πρόεδρο ή την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Στην τελευταία περίπτωση ο πρόεδρος συγκαλεί υποχρεωτικά τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μέσα σε πέντε ημέρες από την έγγραφη γνωστοποίηση του αιτήματος της πλειοψηφίας. Στη γνωστοποίηση αναγράφονται και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

7. Το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τέσσερα (4) από τα μέλη του. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

8. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Ο.Β.Ι. και, κατά περίπτωση, οι διευθυντές του Ο.Β.Ι. και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι., τα οποία ασκούν και ειδικά καθήκοντα.

9. Τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα.

10. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα, σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων, τη διοίκηση και το προσωπικό του Ο.Β.Ι.
Ειδικότερα:

α. Καταρτίζει τον κανονισμό οργανωτικής διάρθρωσης του Ο.Β.Ι., τον κανονισμό κατάστασης του προσωπικού του Ο.Β.Ι., τον οικονομικό κανονισμό του Ο.Β.Ι. και τον κανονισμό λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι. και τους υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

β. Λαμβάνει αποφάσεις για τα μέτρα εκπλήρωσης των σκοπών του και εκπονεί τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα προγράμματα δράσης του, τα οποία υποβάλλει και έγκριση στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

γ. Αποφασίζει για τον ετήσιο προϋπολογισμό και τις αναγκαίες τροποποιήσεις του και τον υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

δ. Αποφασίζει για την πρόσληψη του προσωπικού, το ύψος των αποδοχών και αποζημιώσεων του, συμπεριλαμβανομένων και των αποδοχών του γενικού διευθυντή και για κάθε θέμα που αφορά την υπηρεσιακή του κατάσταση.

ε. Συνιστά περιφερειακές υπηρεσίες και παραρτήματα στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

στ. Καταρτίζει τον ετήσιο ισολογισμό και απολογισμό του Ο.Β.Ι., εφαρμοζομένων αναλογικά των σχετικών διατάξεων για τις ανώνυμες εταιρείες.

ζ. Καθορίζει το ύψος των τελών και εσόδων του Ο.Β.Ι. από την παροχή υπηρεσιών.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

η. Αναθέτει σε οργανισμούς και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μελέτες, έρευνες και εργασίες οι οποίες έχουν σχέση με την εκπλήρωση των στόχων του Ο.Β.Ι. και καθορίζει την αμοιβή που θα καταβληθεί.

11. Το διοικητικό συμβούλιο με απόφασή του μπορεί να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων του στο γενικό διευθυντή του Ο.Β.Ι., στον αναπληρωτή γενικό διευθυντή ή σε άλλα στελέχη του Ο.Β.Ι.

12. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 6, συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου. Τον πρόεδρο, απόντα ή κωλύόμενο, αναπληρώνει στις συσκέψεις του διοικητικού συμβουλίου ο αντιπρόεδρος.

13. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ως γενικός διευθυντής του Ο.Β.Ι., έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Ευθύνεται για την εφαρμογή των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

β. Προϊσταται στις υπηρεσίες του Ο.Β.Ι. και μεριμνά για την ομαλή και αποδοτική τους λειτουργία.

γ. Εκπροσωπεί εξώδικα και δικαστικά τον Ο.Β.Ι. και μπορεί με πράξη του να αναθέτει κατά περίπτωση ή κατηγορία περιπτώσεων την εκπροσώπηση στην αναπληρωτή γενικό διευθυντή ή σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου, σε δικηγόρο του Ο.Β.Ι. ή για συγκεκριμένα θέματα, σε υπάλληλο του Ο.Β.Ι.

δ. Με πράξη του και σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, χορηγεί διπλώματα ευρεσιτεχνίας, διπλώματα τροποποίησης και πιστοποιητικά υποδείγματος χρησιμότητας, εκδίδει τις κατά το άρθρο 13 γνωμοδοτήσεις για την χορήγηση των μη συμβατικών αδειών εκμετάλλευσης καθώς και οποιοδήποτε άλλο πιστοποιητικό, βεβαίωση ή έγγραφο παροχής πληροφοριών ορίζεται από το νόμο αυτό.

Άρθρο 3.

Πόροι - Διαχείριση - Εποπτεία.

1. Ο Ο.Β.Ι. έχει τους ακόλουθους τακτικούς και έκτακτους πόρους:

α. Τέλη και έσοδα από την παροχή υπηρεσιών.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

β. Ειδικές χρηματοδοτήσεις από τον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων.

γ. Ειδικές χρηματοδοτήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε φύσης εισφορές νομικών ή φυσικών προσώπων.

2. Ο Ο.Β.Ι. μπορεί να συνομολογεί, ύστερα από έγκριση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, δάνεια με τράπεζες και πιστωτικούς οργανισμούς της ημιδαπής ή της αλλοδαπής. Για τη χορήγηση των πιο πάνω δανείων μπορεί να παρέχεται η εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.

3. Η διαχείριση και ο ετήσιος ισολογισμός του Ο.Β.Ι. ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές.

4. Για την παρακολούθηση της λειτουργίας του Ο.Β.Ι. το διοικητικό συμβούλιο του Ο.Β.Ι. υποβάλλει στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ετήσια έκθεση της δραστηριότητάς του, απολογισμό εσόδων και εξόδων, προϋπολογισμό και ισολογισμό.

Άρθρο 4.

Κανονισμό - Βιβλία - Μητρώα - Αρχεία.

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι., που εγκρίνεται από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, καταρτίζονται οι εξής κανονισμοί:

α. Κανονισμός οργανωτικής διάρθρωσης του Ο.Β.Ι., με τον οποίο ρυθμίζονται η διάρθρωση του Ο.Β.Ι. σε υπηρεσιακές μονάδες, οι αρμοδιότητές τους και η λειτουργίας τους.

Στον κανονισμό οργανωτικής διάρθρωσης του Ο.Β.Ι. μπορεί να προβλέπεται η σύσταση επιτροπής από ειδικευμένους επιστήμονες του Ο.Β.Ι. με σκοπό την εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που η κρίση γι' αυτές απαιτεί εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις.

β. Κανονισμός κατάστασης προσωπικού του Ο.Β.Ι., με τον οποίο καθορίζονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού και τα προσόντα πρόσληψής του και ρυθμίζονται θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης του προσωπικού, θέματα σχετικά με την έξοδο από την υπηρεσία και γενικά κάθε

θέμα σχετικό με την υπηρεσιακή κατάσταση καθώς και με την πειθαρχική ευθύνη και την επιβολή των πειθαρχικών ποινών.

γ. Οικονομικός κανονισμός με τον οποίο ρυθμίζονται θέματα διαχείρισης, κατάρτισης και δημοσίευσης του προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού, θέματα που αφορούν τις περιπτώσεις και τη διαδικασία καταβολής τελών, εισπραξης εσόδων και απόδοσης δαπανών καθώς και θέματα προμηθειών του Ο.Β.Ι.

δ. Κανονισμός λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι., μη υποκείμενος σε έγκριση του Υπουργού.

2. Ο Ο.Β.Ι. τηρεί τα εξής μητρώα, αρχεία και βιβλία:

A. Μητρώα.

α. Απόρρητο μητρώο μεταφοράς τεχνολογίας κατά την έννοια του άρθρου 21 του νόμου αυτού.

β. Κοινό μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

γ. Απόρρητο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

δ. Μητρώο πιστοποιητικών υποδείγματος χρησιμότητας.

B. Αρχεία.

α. Απόρρητο αρχείο μεταφοράς τεχνολογίας κατά την έννοια του άρθρου 21 του νόμου αυτού.

β. Κοινό αρχείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

γ. Απόρρητο αρχείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

δ. Αρχείο πιστοποιητικών υποδείγματος χρησιμότητας.

Γ. Βιβλία.

α. Κοινό βιβλίο εκθέσεων.

β. Απόρρητο βιβλίο εκθέσεων.

3. Ο Ο.Β.Ι. εκδίδει Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και έντυπα για ενημέρωση και διάχυση πληροφοριών σχετικά με διπλώματα ευρεσιτεχνίας, καινοτομίας και μεταφορά τεχνολογίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι., καθορίζονται τα

στοιχεία που πρέπει να περιέχουν τα παραπάνω μητρώα, αρχεία και βιβλία και ο τρόπος σύνταξης και παρουσίασής τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος τήρησης και έκδοσης του Ειδικού Δελτίου Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας καθώς και τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει.

5. Ως απόρρητα μητρώο, αρχείο και βιβλίο νοούνται: τα αφορώντα περιπτώσεις υπαγόμενες στο ν. 4325/1963 «περί εφευρέσεων αφορωσών την εθνικήν άμυναν της χώρας». Η γνωστοποίηση των απόρρητων στοιχείων που τηρούνται στα απόρρητα μητρώο, αρχείο ή βιβλίο από υπαλλήλους του Ο.Β.Ι. κατά την διάρκεια της υπηρεσίας τους και για μια δεκαετία μετά τη λήξη της, τιμωρείται με τις ποινές που ορίζονται στο άρθρο 8 του ν. 4325/1963 «περί εφευρέσεων αφορωσών την εθνικήν άμυναν της χώρας».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Άρθρο 5.

Έννοια.

1. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται για επινοήματα νέα που εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Η εφεύρεση μπορεί να αναφέρεται σε προϊόν, μέθοδο ή βιομηχανική εφαρμογή.

2. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις κατά την έννοια της παραγράφου 1:

α. Οι ανακαλύψεις, οι επιστημονικές θεωρίες και οι μαθηματικές μέθοδοι.

β. Οι αισθητικές δημιουργίες.

γ. Τα σχέδια, οι κανόνες και οι μέθοδοι για την άσκηση πνευματικών δραστηριοτήτων, για παιχνίδια και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

δ. Η παρουσίαση πληροφοριών.

3. Μια εφεύρεση κρίνεται νέα, αν δεν ανήκει στη στάθμη της τεχνικής. Ως στάθμη της τεχνικής νοείται κάθε τι που είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από γραπτή ή προφορική περιγραφή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο,

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την ημερομηνία προτεραιότητας.

4. Μια εφεύρεση εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα αν, κατά την κρίση ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής.

5. Μια εφεύρεση θεωρείται επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής αν το αντικείμενό της μπορεί να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.

6. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής κατά την έννοια της παρ. 5:

α. Οι μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής του ανθρώπινου σώματος ή του σώματος ζώων.

β. Οι διαγνωστικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα ή στο σώμα ζώων.

7. Οι εξαιρέσεις της παραγράφου 6 δεν ισχύουν για προϊόντα και ιδίως για ουσίες ή συνθέσεις που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή των παραπάνω μεθόδων.

8. Δε χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας στις εξής περιπτώσεις:

α. Για εφευρέσεις των οποίων η δημοσίευση ή η εφαρμογή αντίκειται στη δημόσια τάξη ή στα χρηστά ήθη.

β. Για ποικιλίες φυτών ή είδη ζώων ή βιολογικές μεθόδους παραγωγής φυτών ή ζώων, εκτός από μικροβιολογικές μεθόδους και προϊόντα που παράγονται με αυτές τις μεθόδους.

9. Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγείται και για εφεύρεση που γνωστοποιήθηκε μέσα στους έξι μήνες πριν την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αν η γνωστοποίηση οφείλεται:

α. Σε καταχρηστική ενέργεια σε βάρος του αιτούντος ή του δικαιοπάροχου του.

β. Σε παρουσίαση της εφεύρεσης σε επίσημα αναγνωρισμένη έκθεση κατά την έννοια της σύμβασης για τις διεθνείς εκθέσεις που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 22 Νοεμβρίου 1928 και κυρώθηκε με το ν. 5562.1932 (ΦΕΚ 221). Στην περίπτωση αυτή ο αιτών οφείλει να δηλώσει κατά την κατάθεση της

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

αίτησης ότι η εφεύρεσή του έχει παρουσιαστεί σε έκθεση και να προσκομίσει σχετική βεβαίωση.

10. Η γνωστοποίηση της παραγράφου 9 δεν θίγει τον κατά την παράγραφο 3 νέο χαρακτήρα της εφεύρεσης.

Άρθρο 6.

Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος -

Εφεύρεση μισθωτού - Διεκδίκηση.

1. Δικαίωμα για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας έχουν ο εφευρέτης ή ο δικαιούχος σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί του. Αυτός που ζητεί τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας θεωρείται εφευρέτης.

2. Αν περισσότεροι πραγματοποίησαν την εφεύρεση από κοινού και εφ' όσον δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, το δικαίωμα ανήκει σε όλους εξ αδιαιρέτου. Κάθε συνδικαιούχος μπορεί να μεταβιβάζει ελεύθερα τη μερίδα του και να επιμελείται την προστασία του κοινού διπλώματος.

3. Αν περισσότεροι πραγματοποίησαν την εφεύρεση ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο, το δικαίωμα ανήκει σ' εκείνον που κατέθεσε πρώτος την αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή σ' εκείνον που έχει δικαίωμα προτεραιότητας έναντι των λοιπών σύμφωνα με το άρθρο 9.

4. Εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο ανήκει σ' αυτόν (ελεύθερη εφεύρεση), εκτός αν πρόκειται είτε για υπηρεσιακή εφεύρεση, οπότε ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργοδότη, είτε για εξαρτημένη εφεύρεση, οπότε ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον εργαζόμενο.

5. Υπηρεσιακή εφεύρεση είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζομένου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης. Σε περίπτωση πραγματοποίησης υπηρεσιακής εφεύρεσης, ο εργαζόμενος δικαιούται πρόσθετη εύλογη αμοιβή, αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη.

6. Εξαρτημένη εφεύρεση είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί την εξαρτημένη εφεύρεση κατά προτεραιότητα έναντι αμοιβής προς τον

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

εφευρέτη, ανάλογης προς την οικονομική αξία της εφεύρεσης και τα κέρδη που αποφέρει. Ο εφευρέτης εξαρτημένης εφεύρεσης γνωστοποιεί αμελλητί εγγράφως στον εργοδότη την πραγματοποίηση της εφεύρεσης και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή από κοινού αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Αν ο εργοδότης δεν δηλώνει εγγράφως στον εργαζόμενο μέσα σε τέσσερις μήνες από την παραπάνω γνωστοποίηση ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλει την αίτηση, αυτή υποβάλλεται μόνον από τον εργαζόμενο, οπότε η εφεύρεση ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργαζόμενο.

7. Κάθε συμφωνία που περιορίζει τα πιο πάνω δικαιώματα του εργαζόμενου είναι άκυρη.

8. Σε κάθε περίπτωση, το όνομα του εφευρέτη αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη.

9. Ο δικαιούχος εφεύρεσης μπορεί, εφ' όσον τρίτος κατέθεσε χωρίς τη συγκατάθεσή του αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας που αφορά εφεύρεσή του ή ουσιώδη στοιχεία της να απαιτήσει με αγωγή του κατά του τρίτου την αναγνώριση σ' αυτόν των δικαιωμάτων που απορρέουν από την αίτηση ή, αν έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, των δικαιωμάτων που απορρέουν από το δίπλωμα.

10. Η παραπάνω αγωγή ασκείται μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση της περίληψης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η προθεσμία αυτή δεν ισχύει, αν ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας γνώριζε κατά το χρόνο της χορήγησης ή της μεταβίβασης του διπλώματος το δικαίωμα του διεκδικούντος.

11. Περίληψη της αμετάκλητης απόφασης που δέχεται την παραπάνω αγωγή καταχωρίζεται στο Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Από την ημερομηνία καταχώρισης θεωρούνται άκυρες οι άδειες εκμετάλλευσης και κάθε άλλο δικαίωμα που έχει παραχωρηθεί στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ο ηττημένος διάδικος και τρίτος, εφ' όσον καλόπιστα εκμεταλλεύονται την εφεύρεση ή είχαν προβεί στις αναγκαίες προετοιμασίες για την εκμετάλλευσή της, μπορούν να ζητήσουν από τον αναγνωρισθέντα δικαιούχο την παραχώρηση έναντι αποζημίωση, μη αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης

για εύλογο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση διαφωνίας των μερών οι όροι κανονίζονται από το μονομελές πρωτοδικείο της κατοικίας του αιτούντος, κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 έως 781 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Άρθρο 7.

Κατάθεση αίτησης - Παραδεκτό - Δημοσίευση.

1. Για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτείται η κατάθεση αίτησης στον Ο.Β.Ι., η οποία περιέχει:

α) Το πλήρες όνομα ή την επωνυμία, την εθνικότητα, την κατοικία ή την έδρα και τη διεύθυνση του καταθέτη.

β) Περιγραφή της εφεύρεσης και προσδιορισμό μιας ή περισσότερων αξιώσεων. Ο Ο.Β.Ι. μπορεί να ζητήσει συμπλήρωση ή επαναδιατύπωση της περιγραφής ή των αξιώσεων, ώστε να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του νόμου αυτού. Ως αξίωση στο νόμο αυτόν νοείται η έκταση και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας.

γ) Αίτημα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

2. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα σχέδια στα οποία αναφέρονται οι αξιώσεις ή η περιγραφή, η περίληψη της εφεύρεσης, οι επεξηγήσεις για την κατανόηση της περιγραφής και τα έγγραφα νομιμοποίησης του καταθέτη σε περίπτωση νομικού προσώπου ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου, εάν δεν είναι ο εφευρέτης. Επίσης επισυνάπτονται οι αποδείξεις είσπραξης των τελών κατάθεσης και πρώτου έτους προστασίας.

3. Οι αξιώσεις της εφεύρεσης στηρίζονται στην περιγραφή.

4. Η περιγραφή της εφεύρεσης πρέπει να συντάσσεται έτσι ώστε να είναι δυνατή η πρακτική εφαρμογή της εφεύρεσης από τον ειδικό.

5. Η περίληψη της εφεύρεσης χρησιμεύει μόνο για τεχνική πληροφόρηση.

6. Η αίτηση μπορεί να αναφέρεται είτε σε μια μόνο εφεύρεση είτε σε περισσότερες, που συνδέονται όμως μεταξύ τους, ώστε να αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο. Αν η αίτηση αφορά περισσότερες εφευρέσεις (σύνθετη αίτηση), ο καταθέτης μπορεί μέχρι την έκδοση διπλώματος ευρεσιτεχνίας να χωρίσει την αίτηση σε περισσότερες τμηματικές αιτήσεις, διατηρώντας ως ημερομηνία κατάθεσης κάθε τμηματικής αίτησης την ημερομηνία της αρχικής αίτησης.

7. Ο καταθέτης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να δηλώσει κατά την κατάθεση ότι επιθυμεί η αίτησή του να ισχύσει ως αίτηση για χορήγηση του κατά το άρθρο 19 πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας, εάν απορριφθεί ως αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

8. Η αίτηση γίνεται δεκτή για κατάθεση, εφ' όσον πληροί τους όρους της παραγράφου 1 και εφ' όσον επισυνάπτονται οι αποδείξεις των τελών κατάθεσης και πρώτου έτους προστασίας. Σ' αυτήν την περίπτωση η κατάθεση της αίτησης θεωρείται κανονική, αλλά όχι πλήρης.

9. Μέσα σε τέσσερις μήνες από την κατάθεση, ο καταθέτης οφείλει να υποβάλει τα τυχόν ελλείποντα σχέδια και άλλα δικαιολογητικά, να συμπληρώσει τυχόν ελλείψεις και να διορθώσει τυχόν λάθη στη σύνταξη των εγγράφων και λοιπών δικαιολογητικών σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3, 4 και 5. Σ' αυτήν την περίπτωση η κατάθεση της αίτησης θεωρείται πλήρης.

10. Ως ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης θεωρείται η κατά την παράγραφο 8 ημερομηνία κανονικής κατάθεσης της αίτησης.

11. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι. καθορίζεται ο τρόπος σύνταξης ευρεσιτεχνίας και των επισυναπτόμενων σ' αυτή στοιχείων καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη διαδικασία χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

12. Η κατά την παράγραφο 1 αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας καθώς και τα κατά την παράγραφο 2 επισυναπτόμενα δίνονται στη δημοσιότητα δεκαοκτώ μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης ή την ημερομηνία προτεραιότητας, εκτός εάν έχει ήδη εκδοθεί το δίπλωμα

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ευρεσιτεχνίας οπότε δίνονται στη δημοσιότητα από την ημερομηνία έκδοσης του διπλώματος.

13. Από την ημερομηνία δημοσιότητας της αίτησης, οι τρίτοι μπορούν να ζητήσουν πληροφορίες και αντίγραφα της αίτησης, της περιγραφής, των σχεδίων και κάθε άλλου σχετικού στοιχείου.

14. Στοιχεία της αίτησης δημοσιεύονται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Άρθρο 8.

Έκδοση διπλώματος ευρεσιτεχνίας - Διαδικασία.

1. Αν μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 9 του προηγούμενου άρθρου ο Ο.Β.Ι. διαπιστώσει ότι η κατάθεση της αίτησης είναι κανονική αλλά όχι πλήρης, η αίτηση θεωρείται ως μη κατατεθείσα.

2. Αν η κατάθεση της αίτησης είναι κανονική και πλήρης, ο Ο.Β.Ι. ελέγχει:

α) Αν το αντικείμενο αναφέρεται σε εφεύρεση που προφανώς δεν είναι επιδεκτική διπλώματος ευρεσιτεχνίας σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 8 του άρθρου 5.

β) Αν το αντικείμενο της αίτησης προφανώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εφεύρεση σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.

Εφ' όσον συντρέχει μια από την παραπάνω περιπτώσεις, ο Ο.Β.Ι. απορρίπτει την αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο σύνολό της ή στο μέρος που εμπίπτει στις περιπτώσεις αυτές.

3. Αν η αίτηση δε θεωρηθεί ως μη κατατεθείσα ή δεν απορριφθεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, ο Ο.Β.Ι. συντάσσει έκθεση η οποία βασίζεται στην περιγραφή της εφεύρεσης, τις αξιώσεις και τα επισυναπτόμενα σχέδια και στην οποία αναφέρονται όλα τα στοιχεία της στάθμης της τεχνικής που είναι απαραίτητα για την εκτίμηση του νέου στοιχείου και της εφευρετικής δραστηριότητας του επινοήματος (έκθεση έρευνας). Στην έκθεση έρευνας μπορεί να επισυνάπτονται σχόλια ή συνοπτικές επεξηγηματικές παρατηρήσεις από τον Ο.Β.Ι. που θα αναφέρονται στα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

4. Η έκθεση έρευνας συντάσσεται, εφ' όσον ο καταθέτης καταβάλει μέσα σε τέσσερις μήνες από την κατάθεση της αίτησης τα τέλη σύνταξης της έκθεσης έρευνας. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των τελών σύνταξης της έκθεσης έρευνας, η αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας μετατρέπεται αυτοδίκαια σε αίτηση για χορήγηση πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας.

5. Η έκθεση έρευνας, μαζί με αντίγραφο των εγγράφων που τη συνοδεύουν κοινοποιείται στον καταθέτη ο οποίος, μέσα σε τρεις μήνες από την κοινοποίηση, δικαιούται να παρουσιάσει τις παρατηρήσεις του.

6. Με βάση τις παρατηρήσεις του καταθέτη, ο Ο.Β.Ι. συντάσσει τελική έκθεση έρευνας στην οποία αναφέρονται όλα τα στοιχεία της στάθμης της τεχνικής που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να εκτιμηθεί σύμφωνα με το νόμο αυτόν η δυνατότητα καταχώρησης της εφεύρεσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

7. Η έκθεση έρευνας δίνεται στη δημοσιότητα μαζί με την αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ή, εφ' όσον δεν έχει συνταχθεί ακόμα, μετά από την κοινοποίησή της στον καταθέτη.

8. Η έκθεση έρευνας ή η τελική έκθεση έρευνας έχουν πληροφοριακό χαρακτήρα.

9. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης έρευνας, ο Ο.Β.Ι. μπορεί να ζητεί από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή από άλλο διεθνή ή εθνικό οργανισμό την παροχή πληροφοριών ή γνωμοδοτήσεων που εκτιμώνται ελεύθερα. Επίσης ο Ο.Β.Ι. μπορεί να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες, διευκρινήσεις ή παρατηρήσεις από τον καταθέτη.

10. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία κατάρτισης της έκθεσης έρευνας ή της τελικής έκθεσης έρευνας.

11. Μετά το πέρας της διαδικασίας των προηγούμενων παραγράφων, ο Ο.Β.Ι. χορηγεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας βεβαιώνεται το πλήρες και κανονικό της αίτησης ευρεσιτεχνίας. Στο δίπλωμα αναγράφεται η ταξινόμηση και ο χρόνος διάρκειάς του και επισυνάπτονται:

α. Το πρωτότυπο της περιγραφής της εφεύρεσης μαζί με τις αξιώσεις, την περίληψη και τα τυχόν σχέδια.

β. Η έκθεση έρευνας ή η τελική έκθεση έρευνας.

12. Η επίκληση προτεραιότητας από κατάθεση σε άλλη χώρα αναγράφεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, όπου σημειώνεται και η χώρα κατάθεσης, η χρονολογία και ο αριθμός της αλλοδαπής κατάθεσης, στην οποία βασίζεται η προτεραιότητα.

13. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας καταχωρίζεται στο Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και περίληψή του δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

14. Αντίγραφο του διπλώματος, μαζί με τα έγγραφα που επισυνάπτονται σ' αυτό, χορηγείται στον καταθέτη.

15. Οι τρίτοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες ή αντίγραφα του διπλώματος, της περιγραφής, των σχεδίων και κάθε σχετικού στοιχείου.

Άρθρο 9.

Διεθνής προτεραιότητα.

1. Αν έχει κατατεθεί αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας στην αλλοδαπή, ο καταθέτης ή ο δικαιούχος της έχει δικαίωμα προτεραιότητας, εφ' όσον μέσα σε δώδεκα μήνες από την παραπάνω κατάθεση καταθέσει αίτηση για την ίδια εφεύρεση στην Ελλάδα και ισχύει ο όρος της αμοιβαιότητας. Στη νέα αίτηση οφείλει να δηλώσει τη χρονολογία και τη χώρα της πρώτης κατάθεσης. Το δικαίωμα προτεραιότητας ανατρέχει στο χρόνο της πρώτης κατάθεσης στην αλλοδαπή.

2. Κανονική κατάθεση στην αλλοδαπή είναι κάθε κατάθεση αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας που θεωρείται ως κανονική σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατάθεσης και εφ' όσον από το περιεχόμενό της προκύπτει η ημερομηνία κατάθεσης. Η μετέπειτα τύχη της αίτησης δεν ενδιαφέρει.

3. Μέσα σε δεκαέξι μήνες από την πρώτη κανονική κατάθεση στην αλλοδαπή πρέπει να υποβληθεί στον Ο.Β.Ι.

α. Πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής της χώρας, στην οποία έγινε η πρώτη κατάθεση, σχετικά με τον αριθμό και τη χρονολογία της μαζί με την περιγραφή, τις αξιώσεις και τα τυχόν σχέδια που επισυνάπτονται, επικυρωμένα από την αλλοδαπή αρχή και

β. Μετάφραση στην ελληνική του πιο πάνω πιστοποιητικού, της περιγραφής των αξιώσεων και των σχεδίων από δικηγόρο ή αρχή, η οποία έχει δικαίωμα να επικυρώνει μεταφράσεις.

4. Αν γίνεται επίκληση πολλών προτεραιοτήτων, οι προθεσμίες που έχουν αφετηρία την ημερομηνία προτεραιότητας υπολογίζονται από την ημερομηνία της αρχικής προτεραιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ

Άρθρο 10.

Περιεχόμενο δικαιώματος.

1. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παρέχει στον κάτοχό του, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το αποκλειστικό και χρονικά περιορισμένο, κατά το άρθρο 11, δικαίωμα να εκμεταλλεύεται παραγωγικά την εφεύρεση και ιδίως:

α. Να παράγει, προσφέρει ή διαθέτει στην αγορά, να χρησιμοποιεί και να κατέχει για τον ίδιο σκοπό τα προϊόντα που προστατεύονται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

β. Να εφαρμόζει, προσφέρει ή διαθέτει στην αγορά την προστατευόμενη από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μέθοδο.

γ. Να παράγει, προσφέρει ή διαθέτει στην αγορά, να χρησιμοποιεί και να κατέχει για τον ίδιο σκοπό το προϊόν που η παραγωγή του είναι αποτέλεσμα της προστατευόμενης από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεθόδου.

δ. Να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να εκμεταλλευτεί παραγωγικά, κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων, την εφεύρεση ή να εισάγει, χωρίς τη συναίνεσή του, τα προϊόντα που προστατεύονται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

2. Δεν μπορούν να απαγορευτούν κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, από τον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας οι εξής δραστηριότητες:

- α. Η χρήση της εφεύρεσης για σκοπούς μη επαγγελματικούς ή ερευνητικούς.
- β. Η χρήση της εφεύρεσης ενσωματωμένης σε όχημα, σιδηρόδρομο, σκάφος ή αεροσκάφος που εισέρχεται προσωρινά στην Ελλάδα.
- γ. Με την επιφύλαξη του άρθρου 25 παρ. 3 του νόμου αυτού, η Παρασκευή φαρμάκου σε φαρμακείο για συγκεκριμένο άτομο με ιατρική συνταγή, καθώς και η διάθεση και η χρήση του φαρμάκου αυτού.
3. Αυτός που εκμεταλλεύεται το επινόημά του ή έχει προβεί στις αναγκαίες προετοιμασίες για την εκμετάλλευσή του, κατά το χρόνο της κατάθεσης αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας από τρίτο ή κατά την ημερομηνία προτεραιότητας, δικαιούται να συνεχίσει να χρησιμοποιεί το επινόημά του για την επιχείρησή του και τις ανάγκες της. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να μεταβιβάζεται μόνο μαζί με την επιχείρηση.

Άρθρο 11.

Διάρκεια ισχύος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

1. Η διάρκεια ισχύος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι είκοσι έτη και αρχίζει από την επόμενη της ημέρας κανονικής κατάθεσης της αίτησης για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
2. Αν γίνεται επίκληση προτεραιότητας με βάση κατάθεση στην αλλοδαπή, η διάρκεια ισχύος του διπλώματος υπολογίζεται από την επόμενη της κατάθεσης στην ημεδαπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΔΟΧΗ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 12.

Μεταβίβαση - Διαδοχή - Συμβατική άδεια.

1. Το δικαίωμα για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορούν να μεταβιβάστούν με έγγραφη συμφωνία ή να κληρονομηθούν. Η μεταβίβαση κληρονομητηρίου στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

2. Οι από κοινού κάτοχοι διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορούν, ο καθένας ξεχωριστά, να μεταβιβάσουν με έγγραφη συμφωνία το μερίδιό τους στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το ίδιο ισχύει με το από κοινού δικαίωμα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

3. Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να παραχωρεί με έγγραφη συμφωνία άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματός του σε τρίτους. Για την άδεια εκμετάλλευσης κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτείται συμφωνία όλων των δικαιούχων.

4. Εκτός από αντίθετη συμφωνία, η άδεια εκμετάλλευσης δεν είναι αποκλειστική, δεν μεταβιβάζεται και δεν κληρονομείται.

5. Ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να δηλώσει στο Ο.Β.Ι. οποτεδήποτε ότι συναινεί στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, με ή χωρίς αποκλειστικότητα, έναντι αποζημίωσης.

Η δήλωση ισχύει για δύο έτη, καταχωρίζεται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και σημειώνεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

6. Στην περίπτωση της παραγράφου 5, στον δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας παρέχεται έκπτωση από το ποσό των οφειλόμενων ετήσιων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το ύψος της οποίας καθορίζεται γενικά ή κατά κατηγορία περιπτώσεων από το διοικητικό συμβούλιο του Ο.Β.Ι. και μόνο για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δήλωση.

Άρθρο 13.

Μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης.

1. Το κατά την παράγραφο 10 αυτού του άρθρου αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να παρέχει σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου, άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφ' όσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Έχει παρέλθει τριετία από τη χορήγηση του διπλώματος ή τετραετία από την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος.

β. Η σχετική εφεύρεση δεν υπήρξε αντικείμενο παραγωγικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα ή, εφ' όσον υπήρξε, η παραγωγή των προϊόντων δεν αρκεί για την κάλυψη της εγχώριας ζήτησης.

- γ. Ο τρίτος μπορεί να εκμεταλλευτεί παραγωγικά την προστατευόμενη από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφεύρεση.
- δ. Ο τρίτος γνωστοποίησε στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ένα μήνα πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας, την πρόθεσή του να ζητήσει μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης.
2. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης δεν παρέχεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιολογήσει τη μη εκμετάλλευση ή τη μη επαρκή εκμετάλλευση στη χώρα. Η εισαγωγή του προϊόντος δεν αποτελεί δικαιολογία επίκλησης και εφαρμογής της παρούσας διάταξης.
3. Η παροχή μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης μπορεί να μην αποκλείει άλλες συμβατικές ή μη άδειες. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης μπορεί να μεταβιβαστεί μόνον μαζί με το τμήμα της επιχείρησης το οποίο εκμεταλλεύεται την εφεύρεση.
4. Ο κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να ζητήσει από τον κατά την παράγραφο 10 αρμόδιο δικαστήριο την παροχή μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφ' όσον η εφεύρεσή του σχετίζεται με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος δεν είναι δυνατή η παραγωγική εκμετάλλευση αυτής της εφεύρεσης χωρίς να θιγούν τα δικαιώματα των κατόχων του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας και η εφεύρεσή του αποτελεί σημαντική πρόοδο σε σχέση με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος. Όταν παραχωρηθεί η παραπάνω μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης, ο κάτοχος του προγενέστερου διπλώματος μπορεί να ζητήσει την παροχή μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης για τη μεταγενέστερη εφεύρεση.
5. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης παρέχεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στο κατά την παράγραφο 10 αρμόδιο δικαστήριο. Στην αίτηση επισυνάπτεται γνωμοδότηση του Ο.Β.Ι. για τη συνδρομή των προϋποθέσεων παροχής της μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, για το ύψος και τους όρους αποζημίωσης του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και για την αποκλειστικότητα ή μη της παραχωρούμενης εκμετάλλευσης. Ο Ο.Β.Ι.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

γνωμοδοτεί ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου για την εκμετάλλευσή του διπλώματος.

6. Σε περίπτωση καταδίκης του εναγόμενου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την καταστροφή των προϊόντων που κατασκευάστηκαν κατά την παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού. Το δικαστήριο μπορεί επίσης αντί της καταστροφής να διατάξει την απόδοση των προϊόντων, ή μέρους αυτών, στον ενάγοντα για ολική ή μερική αποζημίωσή του, εάν αυτός το ζητήσει.

7. Αν η εφεύρεση αφορά μέθοδο κατασκευής προϊόντος, κάθε προϊόν της ίδιας φύσης τεκμαίρεται ότι κατασκευάστηκε με βάση την προστατευόμενη μέθοδο.

8. Όποιος επιθέτει σε προϊόντα ή στα περικαλύμματά τους, ή στα κάθε είδους εμπορικά έγγραφα που προορίζονται για το κοινό ή άλλα ανάλογα μέσα δημοσιότητας και διαφήμισης, ψευδή δήλωση, ότι τα σχετικά αντικείμενα προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων δραχμών ή και με τις δύο ποινές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 18.

Έννοια - Διαδικασία χορήγησης.

1. Αν μια εφεύρεση αποτελεί τροποποίηση άλλης εφεύρεσης που προστατεύεται ήδη με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (κύριο δίπλωμα), ο δικαιούχος της τελευταίας μπορεί να ζητήσει την έκδοση νέου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (δίπλωμα τροποποίησης), εφ' όσον το αντικείμενο του νέου διπλώματος συνδέεται με μια τουλάχιστον αξίωση του κύριου διπλώματος.

2. Το δίπλωμα τροποποίησης ακολουθεί την τύχη του κύριου διπλώματος και λήγει μαζί με αυτό. Το δίπλωμα τροποποίησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους τους δικαιούχους αδειών εκμετάλλευσης του κύριου διπλώματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις άδειες εκμετάλλευσης.

3. Ετήσια τέλη προστασίας δεν καταβάλλονται για το δίπλωμα τροποποίησης.
4. Το δίπλωμα τροποποίησης μπορεί να μετατρέπεται σε κύριο δίπλωμα, αν το ζητήσει ο κάτοχός του. Η διάρκεια ισχύος του διπλώματος που μετατράπηκε ρυθμίζεται από το άρθρο 11. Ως ημερομηνία κατάθεσης θεωρείται η ημερομηνία της αίτησης για χορήγηση διπλώματος τροποποίησης.
5. Η ακυρότητα του κύριου διπλώματος δεν συνεπάγεται και την ακυρότητα του διπλώματος τροποποίησης. Σε περίπτωση που ακυρωθεί το κύριο δίπλωμα καταβάλλονται για το δίπλωμα τροποποίησης τα τέλη που απαιτούνται για το κύριο δίπλωμα.
6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας του νόμου αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 19.

Έννοια - Διαδικασία χορήγησης.

1. Το πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.) χορηγείται για κάθε τρισδιάστατο αντικείμενο με καθορισμένο σχήμα και μορφή, όπως εργαλείο, όργανο, συσκευή, σκεύος ή και εξάρτημά τους, που προτείνεται ως νέο, βιομηχανικά εφαρμόσιμο με δυνατότητα να δώσει λύση σε τεχνικό πρόβλημα.
2. Όποιος ζητεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να ζητήσει μέχρι την έκδοση του διπλώματος τη μετατροπή της αίτησής του για χορήγηση πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας.

3. Η διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού χρησιμότητας είναι επτά χρόνια από την επόμενη της ημέρας κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας ή για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε περίπτωση μετατροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2.
4. Η αίτηση για τη χορήγηση πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας υποβάλλεται στον Ο.Β.Ι. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την κατάθεση της αίτησης, τα σχετικά δικαιολογητικά και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
5. Αν η αίτηση χορήγησης πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας αφορά τρισδιάστατο αντικείμενο και πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4, ο Ο.Β.Ι. χορηγεί πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας χωρίς προηγούμενο έλεγχο του νέου και του βιομηχανικά εφαρμόσιμου χαρακτήρα του υποδείγματος χρησιμότητας με ευθύνη του καταθέτη.
6. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του νόμου αυτού για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Άρθρο 20.

Τεχνικός νεωτερισμός - Επιχορηγήσεις - Βραβεία.

1. Για μια νέα λύση σε ένα συγκεκριμένο τεχνικό πρόβλημα (τεχνικός νεωτερισμός), που προτείνεται από έναν ή περισσότερους εργαζόμενους σε μία επιχείρηση και έχει σχέση με τις δραστηριότητες της, μπορεί να χορηγείται βεβαίωση τεχνικού νεωτερισμού. Η βεβαίωση τεχνικού νεωτερισμού αποτελεί βράβευση του ή των εργαζομένων για τη δημιουργική συνεισφορά τους στην επιχείρηση.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας χορήγησης βεβαίωσης τεχνικού νεωτερισμού.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις επιχορήγησης ενώσεων και συλλόγων εφευρετών ή επιστημόνων καθώς και συνεταιρισμών και ενώσεων παραγωγικών μονάδων που αποβλέπουν στην ανάπτυξη ερευνητικών και τεχνολογικών εγκαταστάσεων και προτύπων, στην από κοινού αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων ή στην παρουσίαση εφευρέσεων ή νέων προϊόντων και μεθόδων σε εκθέσεις και συνέδρια.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ρυθμίζονται οι διαδικασίες χορήγησης κρατικών βραβείων ή και οικονομικής ενίσχυσης εφευρετών, εργαζομένων σε επιχειρήσεις και οποιουδήποτε άλλου συμβάλλει στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, στην εκλαΐκευση και διάδοση των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων, καθώς και στη δημιουργία τεχνολογικών εκθετηρίων και μουσείων.

5. Τα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της χώρας μπορούν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να χορηγούν άδεια έως και δύο έτη με αποδοχές μη υπερβαίνουσες το πενήντα στα εκατό σε ερευνητή οποιασδήποτε βαθμίδας ο οποίος επιθυμεί να αξιοποιήσει βιομηχανικά και εμπορικά τις τεχνικές του επινοήσεις ή και εφευρέσεις, εφ' όσον εμπίπτουν στο αντικείμενο του Κέντρου ή Ινστιτούτου. Το ερευνητικό κέντρο ή ινστιτούτο ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μπορεί να παρατείνει την πιο πάνω άδεια για άλλα τρία έτη συνολικά και με αποδοχές έως το είκοσι πέντε στα εκατό (25%) των κανονικών. Ύστερα από πέντε έτη, ο ερευνητής επιλέγει ή να παραιτηθεί από το κέντρο ή να επανέλθει με πλήρη απασχόληση. Η αξιολόγηση των αιτήσεων για χορήγηση ή παράταση της άδειας γίνεται από το διοικητικό συμβούλιο του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου, και η παροχή ή η παράταση της άδειας εγκρίνεται από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 21.

Έννοια - Ακυρότητα όρων της σύμβασης.

1. Με τη σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας ο δότης τεχνολογίας υποχρεούται να παρέχει στο δέκτη τεχνολογία και ο δέκτης να καταβάλει το συμφωνημένο τίμημα. Ως παροχή τεχνολογίας για την εφαρμογή του άρθρου αυτού νοούνται ιδίως τα εξής:

α. Η άδεια εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και πιστοποιητικών υποδείγματος χρησιμότητας.

β. Η μεταβίβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και πιστοποιητικών υποδείγματος χρησιμότητας.

γ. Η παροχή τεχνικών κατασκευαστικών οδηγιών, σχεδίων ή υπηρεσιών.

δ. Η παροχή υπηρεσιών οργάνωσης και διοίκησης, καθώς και εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών ή υπηρεσιών παρακολούθησης και ελέγχου.

ε. Η ανακοίνωση βιομηχανικών απορρήτων με σχέδια, διαγράμματα, υποδείγματα, πρότυπα, οδηγίες, αναλογίες, συνθήκες, διαδικασίες, προδιαγραφές και τρόπους παραγωγής προϊόντων που αναφέρονται στην παραγωγική εκμετάλλευση. Τέτοια βιομηχανικά απόρρητα αποτελούν κυρίως οι τεχνικές πληροφορίες, στοιχεία ή γνώσεις που αφορούν σε μεθόδους, εμπειρίες ή δεξιότητες, που έχουν πρακτική εφαρμογή ιδιαίτερα στην παραγωγή αγαθών και παροχή υπηρεσιών, εφ' όσον δεν έχουν γίνει ευρύτερα γνωστά.

στ. Η από κοινού έρευνα ή ανάπτυξη νέας τεχνολογίας, επιδεικτικών ή πειραματικών προγραμμάτων ή έργων.

ζ. Η παροχή τεχνικής βοήθειας με τη μορφή ενημέρωσης, καθοδήγησης και κατάρτισης προσωπικού.

2. Είναι άκυροι οι όροι:

α. Των αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που περιέχουν ρυθμίσεις αντίθετες με εκείνες του άρθρου 3 του Κανονισμού αριθ. 2349/1984 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Επίσημη Εφημερίδα Αρ. L 219/15) σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παρ. 3 της Συνθήκης της ΕΟΚ σε κατηγορίες συμφωνιών που αφορούν στην άδεια εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

β. Των συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας που περιέχουν απαγόρευση εξαγωγών. Ο Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας μπορεί με απόφασή του να επιτρέψει σύμβαση με ρήτρα απαγόρευσης εξαγωγών, αν αυτό επιβάλλουν σοβαροί λόγοι οικονομικής ανάπτυξης και δημόσιου συμφέροντος και εφ' όσον η απαγόρευση δεν αντίκειται σε διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Άρθρο 22.

Καταχώρηση σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας.

1. Η σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας υποβάλλεται από το συμβαλλόμενο ή τους συμβαλλόμενους που έχουν κατοικία ή έδρα στην Ελλάδα, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτισή της, στον Ο.Β.Ι. και εφαρμόζονται παράλληλα οι διατάξεις του ν. 1360/1983 (ΦΕΚ 65).

2. Η σύμβαση καταχωρίζεται στο μητρώο μεταφοράς τεχνολογίας.

Οι καταχωριζόμενες συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας, ή τα στοιχεία του κατά την παράγραφο 5 εντύπου, τηρούνται απόρρητα. Ο παραβάτης της παρούσας διάταξης τιμωρείται με τις ποινές που ορίζονται στο άρθρο 17 του ν. 146/1914 «Περί αθέμιτου ανταγωνισμού».

3. Δεν υπόκεινται στην υποχρέωση καταχώρισης συμβάσεις με αντικείμενο:

α. Μεμονωμένη χρησιμοποίηση αλλοδαπών μηχανικών και τεχνικών για την εγκατάσταση ή την επισκευή εργοστασίων ή μηχανημάτων.

β. Συμβουλές, σχέδια ή παρεμφερείς παροχές που συνήθως συνοδεύουν μηχανήματα ή εξοπλισμό, εφ' όσον δε συνεπάγονται ειδική επιβάρυνση για εκείνον που προορίζονται.

γ. Επείγουσα τεχνική βοήθεια ή επισκευές, εφ' όσον έχουν αφορμή παλαιότερη καταχωρισμένη συμφωνία.

δ. Τεχνική εκπαίδευση που παρέχουν εκπαιδευτικοί οργανισμοί ή επιχειρήσεις στους εργαζομένους σ' αυτές.

ε. Οπλικά συστήματα.

4. Ο υπόχρεος ή οι υπόχρεοι για καταχώριση της σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας μπορούν είτε να καταθέσουν αντίγραφο της σύμβασης είτε να συμπληρώσουν το κατά την παράγραφο 5 ειδικό έντυπο. Αγωγή ή αίτηση σε δικαστήριο που αφορά οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων, η

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

οποία απορρέει από σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας, δε συζητείται χωρίς βεβαίωση του Ο.Β.Ι. ότι τηρήθηκε η διάταξη της παραγράφου αυτής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται η διαδικασία κατάρτισης, σύνταξης και χορήγησης του ειδικού εντύπου για συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας και τα προς συμπλήρωση στοιχεία για στατιστική χρήση.

6. Η κατάθεση της σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας στον Ο.Β.Ι. μπορεί να συνεπάγεται για τον ή τους συμβαλλόμενους καταθέτες της σύμβασης έκπτωση από το ποσό των οφειλομένων τελών στον Ο.Β.Ι. Το ποσοστό της έκπτωσης καθορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Άρθρο 23.

Ευρωπαϊκή αίτηση - Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Λόγοι ακύρωσης.

1. Η αίτηση για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας κατατίθεται υποχρεωτικά στον Ο.Β.Ι. όταν ο καταθέτης είναι έλληνας υπήκοος και εφ' όσον δεν προβάλλεται προτεραιότητα με βάση προηγούμενη κατάθεση στην Ελλάδα.

2. Η αίτηση για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας από την ημερομηνία δημοσίευσής της σύμφωνα με το ν. 1607/1986 (ΦΕΚ 85) άρθρο 93 της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει στην Ελλάδα τα ίδια αποτελέσματα με την αίτηση χορήγησης ελληνικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

3. Η προσωρινή προστασίας της παραγράφου 2 χορηγείται μόνο από την ημερομηνία που ο δικαιούχος της αίτησης του ευρωπαϊκού διπλώματος θα καταθέσει στον Ο.Β.Ι. την αρμόδια βεβαιωμένη μετάφραση στα ελληνικά των αξιώσεων της αίτησης.

4. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει στην Ελλάδα τα ίδια αποτελέσματα με το ελληνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που χορηγεί ο Ο.Β.Ι.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

5. Ο δικαιούχος του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας οφείλει να καταθέσει στον Ο.Β.Ι. την αρμόδια βεβαιωμένη ελληνική μετάφραση του κειμένου με βάση το οποίο το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας χορήγησε το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή το διατήρησε με τροποποιήσεις.
6. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν έχει ισχύ στην Ελλάδα εάν δεν τηρηθούν οι όροι της παραγράφου 5.
7. Για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η επιφύλαξη που διατύπωσε η Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 167 παράγραφος 2 εδάφιο α της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας που παρέχουν προστασία σε φαρμακευτικά προϊόντα δεν ισχύουν στην Ελλάδα.
8. Άκυρο για την Ελλάδα μπορεί να κηρυχτεί ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μόνο για τους του ν. 1607/1986 άρθρο 138 παράγραφος 1 της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
9. Εάν οι λόγοι ακύρωσης προσβάλουν μερικά μόνο το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, οι αξιώσεις, η περιγραφή και τα σχέδια του διπλώματος περιορίζονται ανάλογα.
10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, καθορίζονται:
  - α. Η προθεσμία και οι προϋποθέσεις προσκόμισης της μετάφρασης της αίτησης για τη χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
  - β. Η προθεσμία και προϋποθέσεις προσκόμισης της μετάφρασης του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
  - γ. Οι όροι διαπίστωσης της αυθεντικότητας της μετάφρασης, η τυχόν αναθεώρησή της και τα δικαιώματα των καλόπιστων τρίτων που ήδη εκμεταλλεύονται την εφεύρεση.
  - δ. Ο τρόπος και οι προϋποθέσεις κατάθεσης της αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας στον Ο.Β.Ι.
  - ε. Η τήρηση του μητρώου ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
  - στ. Οι προϋποθέσεις μετατροπής της αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε αίτηση για χορήγηση ελληνικού διπλώματος.

ζ. Οι προϋποθέσεις εκπροσώπησης στον Ο.Β.Ι. για θέματα ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

η. Η ρύθμιση περιπτώσεων σώρευσης προστασίας ελληνικού και ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24.

Τέλη.

1. Για την καταχώριση σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας, παροχή συμβουλών και πληροφοριών σχετικά με τη μεταφορά τεχνολογίας και για τη χορήγηση, μεταβίβαση και τροποποίηση δικαιωμάτων στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και στα πιστοποιητικά υποδείγματος χρησιμότητας καταβάλλονται τέλη.

2. Για κάθε αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας προκαταβάλλονται στον Ο.Β.Ι. τέλη κατάθεσης της αίτησης, ετήσια τέλη προστασίας, τέλη σύνταξης της έκθεσης έρευνας και τέλη καταχώρισης μεταβολών. Οι αποδείξεις καταβολής των τελών κατάθεσης και των τελών του πρώτου χρόνου προστασίας κατατίθενται μαζί με την αίτηση για χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Τα ετήσια τέλη προστασίας προκαταβάλλονται για κάθε επόμενο έτος και η σχετική απόδειξη υποβάλλεται στον Ο.Β.Ι. κάθε χρόνο μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα που αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία έγινε η κατάθεση της αίτησης. Μετά τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας και μέσα σε έξι μήνες απ' αυτήν ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να καταβάλει τα τέλη που οφείλονται προσαυξημένα κατά πενήντα στα εκατό.

3. Ετήσια τέλη προστασίας προκαταβάλλονται και για κάθε αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας πέραν του χρόνου, σαν να είχε χορηγηθεί το δίπλωμα. Αν τα τέλη αυτά δεν καταβληθούν μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2, εφαρμόζεται το άρθρο 16.

4. Ως ημερομηνία καταβολής των τελών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης, στην οποία επισυνάπτεται η σχετική απόδειξη.
5. Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται ανάλογα και στα πιστοποιητικά υποδείγματος χρησιμότητας και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται από το νόμο αυτόν η καταβολή τελών.
6. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Β.Ι. καθορίζεται το ύψος των τελών.
7. Τέλη προστασίας που έχουν προκαταβληθεί και αναφέρονται σε μεταγενέστερο χρόνο εξαιρούνται από κάθε μεταγενέστερη αναπροσαρμογή.
8. Σε περίπτωση αμετάκλητης απόρριψης της αίτησης επιστρέφεται αναλογία προκαταβληθέντων ετήσιων τελών προστασίας που αντιστοιχεί σε μη δεδουλευμένο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 25.

Καταργούμενες - Μεταβατικές διατάξεις -

Εξουσιοδοτήσεις.

1. Για τις αιτήσεις για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας που είχαν κατατεθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εφαρμόζονται, ως προς τις προϋποθέσεις για τη διαδικασία χορήγησης διπλώματος, οι διατάξεις που ίσχυαν κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Τα διπλώματα χορηγούνται από τον Ο.Β.Ι. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας που χορηγούνται με βάση αυτές τις αιτήσεις και διπλώματα που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διέπονται, από τις διατάξεις του νόμου αυτού, με εξαίρεση την παράγραφο 1 του άρθρου 11 και διατηρούνται τυχόν κεκτημένα δικαιώματα. Η διάρκεια ισχύος των παραπάνω διπλωμάτων παραμένει δεκαπέντε έτη από την επομένη της ημέρας κανονικής κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται ο ν. 2527/1920 «περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας», το άρθρο 668 του Α.Κ., το β.δ. της 22.11.1920 «περί εκτελέσεων του νόμου 2527 περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας», τα άρθρα 1 έως και 12 του ν. 1923/1980 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του ν. 2527/1920», η περίπτωση στ' του

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

άρθρου 7 του π. δ. 574/1982 «Ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων», καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αφορά θέματα που ρυθμίζονται απ' αυτόν. Ο ν. 4325/1963 «περί εφευρέσεων αφορωσών την εθνικήν άμυναν της χώρας» παραμένει σε ισχύ. Όπου ο ν. 4325/1963 αναφέρεται στο Υπουργείο Εμπορίου νοείται ο Ο.Β.Ι. και τυχόν παραπομπές στο ν. 2527/1920 αντικαθίστανται με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

3. Για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η επιφύλαξη που διατύπωσε η Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 167 παράγραφος 2, εδάφιο α' της σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δε χορηγούνται από τον Ο.Β.Ι. διπλώματα ευρεσιτεχνίας για φαρμακευτικά προϊόντα κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 1316/1983.

4. Οι υπάλληλοι κάθε κατηγορίας που υπηρετούν στο τμήμα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού μπορεί με απόφαση του Υπουργού να διατίθενται στον Ο.Β.Ι. για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών του, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη σχετική διάταξη. Ο χρόνος υπηρεσίας τους στον Ο.Β.Ι. θεωρείται σε κάθε περίπτωση ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στο Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Με την ίδια απόφαση μπορεί να μεταβιβάζεται στον Ο.Β.Ι. ο εξοπλισμός κάθε φύσης του τμήματος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

5. Με π.δ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, μπορεί να μεταφέρονται στον Ο.Β.Ι. οι αρμοδιότητες της διεύθυνσης εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας του Υπουργείου Εμπορίου για καταχώριση και έκδοση σημάτων.

6. Τροποποιήσεις του καταστατικού των επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί με π. δ. κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 παράγραφος 5 του ν. 1514/1985 (ΦΕΚ 13) ισχύουν από τη δημοσίευσή τους στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, εφ' όσον έχουν εγκριθεί από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και δεν αφορούν θέματα έδρας, διάρκειας, διάλυσης, σκοπού και διοίκησης της επιχείρησης. Η παράγραφος 1 του άρθρου 33 του π. δ. 166/1986 (ΦΕΚ 63Α) αντικαθίστανται, αφότου ίσχυσε, ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

«1. Η εταιρική χρήση έχει διάρκεια δώδεκα μηνών, που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Κατ' εξαίρεση η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει από τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1987. Η πρώτη τακτική συνέλευση θα συνέλθει μέσα σ' ένα εξάμηνο από τη λήξη της πρώτης εταιρικής χρήσης».

7. Στο τακτικό προσωπικό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και στα μέλη των οικογενειών τους παρέχεται από το Δημόσιο υγειονομική περίθαλψη με τις προϋποθέσεις και τους όρους που παρέχεται στους τακτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου και τα μέλη των οικογενειών τους, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων και στο παραπάνω προσωπικό.

Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 26.

1. α. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται έπειτα από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, είναι δυνατό να μεταβληθεί η νομική μορφή του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και να ρυθμίζεται η σύσταση θέσεων προσωπικού, η οργάνωση, η λειτουργία, οι πόροι, οι οικονομική διαχείριση και, κατά παρέκκλιση γενικών και ειδικών διατάξεων που αφορούν το δημόσιο λογιστικό ό,τι αφορά τη διάθεση της περιουσίας του μετατρεπόμενου νομικού προσώπου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού που υπηρετεί στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) κατά το χρόνο της μετατροπής, όπως τοποθέτηση, ένταξη στις ιδρυόμενες θέσεις, καθώς και ό,τι αφορά την κοινωνική ασφάλιση του προσωπικού αυτού.

2. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ρυθμίζεται η διαδικασία εφαρμογής του προεδρικού διατάγματος του εδαφίου β' της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 27.

Προκειμένου περί επαρχιακών βιομηχανικών επιχειρήσεων εγκαταστημένων, μεταφερόμενων ή νεοϊδρυόμενων στις επαρχίες Καλαμάτας και Μεσσήνης του νομού Μεσσηνίας, τα βάσει του από 2 Σεπτεμβρίου 1952 β. δ/τος (ΦΕΚ 246/3.9.52 τ.Α) «περί καθορισμού ποσοστών προτιμήσεως προϊόντων επαρχιακής βιομηχανίας» που εκδόθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 3 του ν. δ. 2176/1952 (ΦΕΚ 207/6.8.1952 τ.Α.), καθορισθέντα ποσοστά προτίμησης των προϊόντων της επαρχιακής βιομηχανίας ορίζονται σε 11% ενιαία για όλους τους κλάδους και κατηγορίες των βιομηχανικών προϊόντων και για μεταβατική περίοδο τριών (3) ετών, αρχομένη, σε περιπτώσεις μεταφοράς ή ίδρυσης, από τη μεταφορά ή την ίδρυση.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ
ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28.

1. Συνιστάται αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία με την επωνυμία «Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας» (Ε.Ε.Α.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα και υπάγεται στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Σκοπός της Ε.Ε.Α.Ε., που είναι όργανο της πολιτείας για θέματα πυρηνικής ενέργειας, πυρηνικής τεχνολογίας και ακτινοπροστασίας, είναι η εισήγηση για τη λήψη μέτρων, η σύνταξη κανονισμών, η άσκηση ελέγχων, η παρακολούθηση και η προώθηση επιστημονικών και τεχνολογικών ερευνών στους εξής τομείς.

α. Στην προστασία του πληθυσμού και του περιβάλλοντος από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες.

β. Στις εφαρμογές της πυρηνικής τεχνολογίας και των πυρηνικών επιστημών στη βιομηχανία, στη γεωργία, στην υγεία, στις βιολογικές και άλλες επιστήμες.

γ. Στην ειρηνική χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας.

2. Για την εκπλήρωση του σκοπού της η Ε.Ε.Α.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

- α. Προγραμματίζει, συντονίζει και αξιολογεί τις μετρήσεις ραδιενέργειας περιβάλλοντος στη χώρα.
- β. Εισηγείται στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και σε κάθε άλλον αρμόδιο υπουργό, που απευθύνεται στην Ε.Ε.Α.Ε. σχέδιο ή σχέδια αντιμετώπισης κινδύνων και αναγκών που προκαλούνται από αυξημένη ραδιορύπανση.
- γ. Εκδίδει οδηγίες ασφάλειας και συντάσσει κανονισμούς λειτουργίας εγκαταστάσεως και μηχανημάτων που εκπέμπουν ιοντίζουσες ακτινοβολίες οι οποίοι εγκρίνονται και ισχύουν με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και κάθε άλλου κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά την κρίση τους. Παρακολουθεί και ασκεί έλεγχο για την εφαρμογή των οδηγιών και κανονισμών. Εισηγείται επίσης σε αρμόδιους φορείς και εκπονεί κανονισμούς ακτινοπροστασίας καθώς και τη λήψη προληπτικών μέτρων ή την εκτέλεση διορθωτικών ενεργειών σε περίπτωση παραβίασης οδηγιών ή κανονισμών.
- δ. Διεξάγει μετρήσεις και εκδίδει η ίδια, ή κατ' εξουσιοδότησή της άλλοι φορείς, τα σχετικά πιστοποιητικά.
- ε. Μεριμνά για τη μετεκπαίδευση επιστημόνων και τεχνικών στην ημιδαπή ή αλλοδαπή σε θέματα που αφορούν τους σκοπούς της και τις αρμοδιότητες της.
- στ. Γνωμοδοτεί στα αρμόδια όργανα για την παροχή, τροποποίηση ή ανάκληση άδειας εισαγωγής εγκατάστασης και λειτουργίας στη χώρα πυρηνικών αντιδραστήρων και γενικά πυρηνικών εγκαταστάσεων κάθε τύπου και προορισμού.
- ζ. Παρέχει, τροποποιεί ή ανακαλεί, αιτιολογημένα, άδειες παραγωγής, κατοχής, διάθεσης και χρήσης ραδιενεργών ουσιών (ραδιοϊσοτόπων και ιχνηθετημένων ενώσεων), καθώς και κάθε φύσης ραδιενεργών πηγών, περιλαμβανομένων και των σχασίμων υλικών.
- η. Εκπροσωπεί τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς για θέματα της αρμοδιότητά της, μετά από έγκριση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας σε περιπτώσεις που η εκπροσώπηση δεν προβλέπεται από υφιστάμενες διεθνείς συμβατικές διατάξεις.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

θ. Εκδίδει οδηγίες ασφάλειας για τη διαφύλαξη, διάθεση, μεταφορά και αποθήκευση των ραδιενεργών υλικών και εισηγείται στους κατά περίπτωση αρμόδιους υπουργούς την έκδοση υπουργικών αποφάσεων για τη διαδικασία ελέγχου και την τήρηση των διαδικασιών.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και των συναρμοδίων υπουργών, μετά από γνώμη της Ε.Ε.Α.Ε. ορίζονται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη μεταφορά, διαφύλαξη, διάθεση και αποθήκευση ραδιενεργών καταλοίπων.

4. Για την εκπλήρωση του σκοπού της η Ε.Ε.Α.Ε. συνεργάζεται με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» και άλλα ερευνητικά ιδρύματα της χώρας. Για τον ίδιο σκοπό συγκροτεί μόνιμες ή μη μόνιμες επιτροπές από ειδικούς επιστήμονες και τεχνικούς που θα διενεργούν ελέγχους, θα διεξάγουν μετρήσεις θα γνωμοδοτούν και γενικά θα ασχολούνται με κάθε θέμα της αρμοδιότητας της Ε.Ε.Α.Ε. που παραπέμπεται σ' αυτές. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και λειτουργία των επιτροπών αυτών. Η αμοιβή των μελών των επιτροπών αυτών καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 1505/1984.

5. Τα θέματα που αφορούν τις σχέσεις της Ε.Ε.Α.Ε. με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της, τη σύσταση και διαβάθμιση των αναγκαίων οργανικών θέσεων σ' αυτήν, τα θέματα κατάστασης, αποδοχών και πειθαρχίας του συνόλου του προσωπικού της και τον οικονομικό έλεγχό της ρυθμίζονται από τις διατάξεις και με τους περιορισμούς του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. α', β' και γ' του ν. 1514/1985 (ΦΕΚ 13/85). Τα π. δ. που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 περιπτ. α' και γ' του ν. 1514/1985 εκδίδονται με σύμπραξη και του Υπουργού Οικονομικών.

6. Η Ε.Ε.Α.Ε. διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο της Ε.Ε.Α.Ε. διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, με τριετή θητεία, και αποτελείται από επτά επιστήμονες με εμπειρία σε θέματα πυρηνικής τεχνολογίας και πυρηνικών

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

επιστημών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της Ε.Ε.Α.Ε. διορίζεται μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου της Ε.Ε.Α.Ε., η αντικατάσταση και συμπλήρωση των μελών του και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία του. Με απόφαση των ίδιων υπουργών ορίζεται η αποζημίωση του προέδρου, αντιπροέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας μεταβιβάζονται σταδιακά στην αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία Ε.Ε.Α.Ε. οι αρμοδιότητες της παλιάς Ε.Ε.Α.Ε. και του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» που σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού περιέχονται σ' αυτήν.

8. Για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας της Ε.Ε.Α.Ε. μπορεί να συσταθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ειδικός λογαριασμός που η διαχείρισή του γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, παρ. 3 του ν. 1514/1985.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 7 του άρθρου 27 του ν. 1514/1985 καταργούνται. Στο τέλος της περίπτωσης του εδ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 1514.1985 προστίθεται η εξής διάταξη: «Το επιστημονικό προσωπικό της Ε.Ε.Α.Ε., που κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού (8.2.1985) έχει πραγματική υπηρεσία σ' αυτήν τουλάχιστο δέκα ετών και δεν επιθυμεί να υποβληθεί στις κρίσεις που προβλέπονται στα πιο πάνω εδάφια α' και β' της παραγράφου αυτής, έπειτα από αίτησή του και χωρίς κρίση κατατάσσεται αυτοδίκαια σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μη εφαρμοζόμενης στην περίπτωση αυτήν της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 εδαφ. γ' του ν. 1514/1985. Επίσης το ίδιο επιστημονικό προσωπικό με δεκαετή υπηρεσία στην Ε.Ε.Α.Ε. ύστερα από αρνητικές κρίσεις στις περιπτώσεις των εδαφίων α' και β' της παραγράφου αυτής παραμένει στην Ε.Ε.Α.Ε. καταλαμβάνοντας αυτοδίκαια προσωποπαγείς θέσεις με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Το προσωπικό αυτό διατηρεί το ίδιο νομικό καθεστώς (μισθολογικό και ασφαλιστικό) που είχε κατά τη δημοσίευση του ν. 1514/1985. Οι πιο

πάνω συνιστώμενες προσωποπαγείς προσωρινές θέσεις καταργούνται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του κατέχοντος αυτές προσωπικού».

10. Η διάταξη της περίπτωσης εε' του εδ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 1514/1985 καταργείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«εε'. Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών» (Ε.Ι.Ε.)».

11. Για την κατά το άρθρο 26 του ν. 1514/1985 κρίση του επιστημονικού προσωπικού κάθε κατηγορίας, ο πρόεδρος κάθε ειδικής επιτροπής της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου ορίζει για κάθε κρινόμενο ένα από τα μέλη της Επιτροπής ως εισηγητή. Σε καθέναν από τους οριζόμενους εισηγητές μπορεί να ανατεθεί η εισήγηση για έναν ή περισσότερους κρινόμενους. Ο εισηγητής, λαμβάνοντας υπόψη το υποβαλλόμενο από κάθε κρινόμενο σημείωμα για την επιστημονική δράση ή και έργο του καθώς και κάθε άλλο συνυποβαλλόμενο στοιχείο, συντάσσει την έκθεσή του, η οποία, με μέριμνα του προέδρου της ή και της διοίκησης του Ερευνητικού Κέντρου, διαβιβάζεται σε όλα τα μέλη της Επιτροπής και κατατίθεται στην αντίστοιχη υπηρεσία Διοικητικού. Ο κρινόμενος δικαιούται να ζητήσει και να λάβει αντίγραφο της έκθεσης και να παρουσιαστεί στην Επιτροπή για να εκθέσει πρόσθετα στοιχεία, διευκρινήσεις ή και παρατηρήσεις. Η Επιτροπή συνεδριάζει έγκυρα, εφ' όσον τα παρόντα μέλη της είναι περισσότερα από το μισό του συνολικού αριθμού τους, λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία του υπηρεσιακού φακέλου και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία. Η ψήφος κάθε μέλους της Επιτροπής καθώς και η αιτιολογία της καταχωρίζονται στα πρακτικά τα οποία, υπογραφόμενα από τον πρόεδρο και το γραμματέα, κατατίθενται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Διοικητικού και κάθε κρινόμενος δικαιούται να ζητήσει και να λάβει το πλήρες απόσπασμα που τον αφορά.

Η προθεσμία υποβολής των κατά την παρούσα παράγραφο σημειωμάτων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 20 ημερών και κάθε ειδική επιτροπή καταθέτει το πρακτικό με τις κρίσεις της μέσα σε 8 μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προαναφερόμενων σημειωμάτων.

Σε περίπτωση που επιστήμονας, υπαγόμενος στις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 1514/1985 και της παρούσας παραγράφου, δεν υποβάλει το σημείωμα με την επιστημονική του δράση ή και έργο μέσα στην προθεσμία

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

που ορίζεται από τη διοίκηση του αντίστοιχου ερευνητικού κέντρου, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 26, παράγρ. 1 εδάφ. γ' του ν. 1514/1985, χωρίς να απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9 παράγρ. 3 περίπτ. β', 10 παράγρ. 4 και 11 παράγρ. 4 και 5 του ν. 1514/1985 στο Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», ως ερευνητές νοούνται και οι λειτουργικοί επιστήμονες.

Άρθρο 29.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εξαιρούνται οι διατάξεις του Β, Γ και Δ Μέρους καθώς και το άρθρο 25 παράγραφος 1 και 2 του ΣΤ Μέρους του νόμου αυτού, οι οποίες τίθενται σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 1988. Από την έναρξη του νόμου αυτού οι αρμοδιότητες του Τμήματος Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας του Υ.Β.Ε.Τ. μεταφέρονται στον Ο.Β.Ι.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΠ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. Α. ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 1987

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

**Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ**

Κυβερνητικά Όργανα» (Α 137) και των άρθρων 5 και 14 του Π. Δ/τος 437/1985 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α157).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Π. Δ/τος 105/1988 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεως» (Α 46).

4. Την με αριθ. 233/6/1.8.1990 γνωμοδότηση του Δ.Σ. του ΤΕΒΕ.

5. Τη γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, που διατυπώθηκε στην με αριθ. 18/31.10.1990 συνεδρίαση του της ΚΣΤ περιόδου.

6. Την με αριθ. 30/18.1.1991 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1.

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου μόνου του 363/81 Π. Δ/τος (Α 100) προστίθεται παρ. 3, που έχει ως εξής:

«3. Εάν στον τόπο διαμονής του ασθενή δεν είναι δυνατή η παροχή νοσηλείας και δεν δύναται ο ασθενής να μετακινηθεί με τα συνήθη μέσα μεταφοράς (αεροπλάνα, πλοία, λεωφορεία, ταξί κ.λπ.) και η κατάσταση της υγείας του επιβάλλει την κατεπείγουσα μεταφορά του σε θεραπευτήριο, δύναται να εγκριθεί η χρησιμοποίηση ειδικού μεταφορικού μέσου, που δρομολογείται εκτάκτως και ειδικά για την περίπτωση του ασθενή και του τυχόν συνοδού του, όπως ελικοπτέρου, αεροσκάφους ή πλωτού μέσου και το ΤΕΒΕ καταβάλλει το σύνολο της δαπάνης μετακίνησής του.

Για την απόδοση της κατά τα ανωτέρω δαπάνης είναι απαραίτητη η τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται κάθε φορά από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινων. Ασφαλίσεων.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου ορίζονται οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος και τα υποβλητέα δικαιολογητικά.

Για την συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων αποφαινεται ο προϊστάμενος της περιφερειακής Δ/σης ΤΕΒΕ, μετά γνώμης της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Τα έξοδα μετακίνησης δύναται να καταβληθούν από το ΤΕΒΕ είτε στον ασφαλισμένο, με την προσκόμιση των απαραίτητων εξοφλητικών αποδείξεων, είτε απευθείας προς την επιχείρηση ή Υπηρεσία που ενήργησε την μεταφορά για λογαριασμό του Ταμείου».

Άρθρο 2.

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 18 Μαΐου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 218

Απαλλαγή από επιβαρύνσεις των εισφορών του Κλάδου Πρόνοιας του
Τ.Σ.Α.Υ. του έτους 1989.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. Δ/τος 306/74, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 982/79 (ΦΕΚ 239 τ.Α.).

2. Τις διατάξεις του Π. Δ/τος 105/1988.

3. Τις διατάξεις των άρθρων 23 παρ. 1 στοιχ. στ', 24 παρ. 1 και παρ. 2 στοιχ. γ', 26 παρ. 1 και 27 παρ. 1 στοιχ. δ' του Ν. 1558/1985.

4. Τη γνώμη του Δ.Σ. ΤΟΥ Τ.Σ.Α.Υ που διατυπώθηκε κατά την 34^η/11.9.90 συνεδρίασή του,.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

5. Τη γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας που διατυπώθηκε κατά την 25^η/23.1.1991 συνεδρίασή του, της ΚΣΤ περιόδου.

6. Την 229/1991 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

Οι εισφορές του Κλάδου Πρόνοιας του Τ.Σ.Α.Υ. έτους 1989 δεν υπόκεινται στην προβλεπόμενη από την παρ. 1 του άρθρου 1 του Π. Δ/τος 97/76 που αντικαταστάθηκε από το άρθρο τέταρτο του Π. Δ/τος 604/81, επιβάρυνση, εφόσον αυτές καταβλήθηκαν μέχρι 31.3.1990.

Η τυχόν καταβληθείσα επιβάρυνση συμψηφίζεται με την εισφορά του Κλάδου, έτους 1991.

Στην Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 18 Μαΐου 1991

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

—♦—
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 219(4)
Περί Εμπορικών Αντιπροσώπων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία
86/653/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Νόμου 1338/83 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34/Α/1983), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο

6 παράγραφος 4 του Ν. 1440/84 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο Κεφάλαιο, στο Αποθεματικό και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού «ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ 70/Α/1984) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 1774/88 (ΦΕΚ 101/Α/88) και το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 (ΦΕΚ 101/Α/31.7.90).

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Δ/τος, Εμπορικός Αντιπρόσωπος είναι εκείνος στον οποίο, υπό την ιδιότητά του ως ανεξάρτητου μεσολαβητή, ανατίθεται σε μόνιμη βάση είτε να διαπραγματεύεται για λογαριασμό άλλου προσώπου, το οποίο καλείται στο εξής «αντιπροσωπευόμενος», την πώληση ή την αγορά εμπορευμάτων, είτε να διαπραγματεύεται και να συνάπτει τις πράξεις αυτές επ' ονόματι και για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου.

3. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος:

α) Οργανώνει ελεύθερα την εμπορική του δραστηριότητα χωρίς την παρέμβαση του αντιπροσωπευόμενου.

β) Διατηρεί δική του επαγγελματική στέγη.

γ) Είναι υποχρεωμένος να εγγραφεί ως εμπορικός αντιπρόσωπος στα αμιγή Εμπορικά Επιμελητήρια ή στο Εμπορικό Τμήμα των λοιπών Επιμελητηρίων, την Οικονομική Εφορία του τόπου, όπου ασκεί το επάγγελμά του και το Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων.

δ) Μπορεί να διατηρεί υπαντιπροσώπους στην έδρα της εγκατάστασής του ή σε άλλες πόλεις μέσα στο γεωγραφικό τομέα στον οποίο ασκεί την δραστηριότητα του.

4. Εμπορικοί Αντιπρόσωποι, κατά την έννοια του παρόντος Δ/τος, δεν μπορούν να είναι ιδίως:

α) Τα πρόσωπα τα οποία υπό την ιδιότητα του οργάνου έχουν την εξουσία να δεσμεύουν μία εταιρεία ή ένωση προσώπων.

β) Οι εταίροι οι οποίοι έχουν νόμιμη εξουσία να δεσμεύουν τους άλλους εταίρους.

γ) Οι διαχειριστές που ορίζονται από το δικαστήριο, οι εκκαθαριστές ή οι σύνδικοι πτωχεύσεως.

Άρθρο 2.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

(Άρθρο 2 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

- α) Τους μη αμειβόμενους Εμπορικούς Αντιπροσώπους.
- β) Τους Εμπορικούς Αντιπροσώπους εφόσον συναλλάσσονται στα Χρηματιστήρια Εμπορευμάτων ή στις αγορές πρώτων υλών.

Άρθρο 3.

(Άρθρο 22 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Για την άσκηση του επαγγέλματος του Εμπορικού Αντιπροσώπου, απαιτείται άδεια της Επιτροπής του άρθρου 16 παράγρ. 4 του Ν. 1746/88 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 2/Α/1988).

2. Η θητεία των μελών της Επιτροπής, ο τρόπος εργασίας αυτής, οι δαπάνες λειτουργίας της, η σύσταση λογαριασμού υπέρ του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, ο ορισμός αρμοδίου για την ανάληψη χρηματικών ποσών, καθώς και λοιπές λεπτομέρειες, ρυθμίζονται από τις διατάξεις των παραγρ. 2, 3, και 4 του άρθρου 3 του Ν. 307/76 («Περί Εμπορικών Αντιπροσώπων Εισαγωγής - Εξαγωγής»), όπως οι διατάξεις της παραγρ. 4 του ανωτέρω άρθρου, τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 504/76.

3. Για την χορήγηση άδειας Εμπορικού Αντιπροσώπου, πρέπει να υποβληθούν στην προβλεπόμενη από την παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου Επιτροπή τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Πιστοποιητικό στο οποίο φαίνεται ότι δεν έχει καταδικασθεί για κακούργημα ή για παράβαση των Νόμων περί συναλλάγματος και προστασίας του Εθνικού Νομίσματος ή για αδικήματα κλοπής, υπεξαίρεση, απάτης πλαστογραφίας, χρεοκοπίας, λαθρεμπορίας, ψευδορκίας, τοκογλυφίας, δωροδοκίας καταδολιεύσεως δανειστών, απιστίας και εκβιάσεως ή απόπειρα τούτων και για παράβαση του νόμου περί ακάλυπτων επιταγών και Ναρκωτικών.

β) Πιστοποιητικό ιθαγένειας από το οποίο να προκύπτει ότι είναι Έλληνας υπήκοος ή υπήκοος χώρας μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας Δικαστικής Αρχής ότι δεν τελεί σε κατάσταση πτωχεύσεως ή ανάλογου διαδικασίας.

δ) Απολυτήριο Λυκείου ή Δημόσιας Εμπορικής Σχολής ή άλλης ισοτίμου ή αντίστοιχου προς αυτές Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

ε) Απόδειξη καταθέσεως παραβόλου εις τον δια του άρθρου 3 παράγρ. 4 του Ν. 307/76, συνιστώμενο λογαριασμό του οποίου το ποσόν καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

στ) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι υπάλληλος του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή επιχείρησης στην οποία συμμετέχει το Δημόσιο κατά οιονδήποτε τρόπο.

4. Όταν πρόκειται για φυσικά ή Νομικά πρόσωπα που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι άδειες ασκήσεως επαγγέλματος Εμπορικού Αντιπροσώπου, παρέχονται από την Επιτροπή της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου αυτού υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

Η αμοιβαιότητα για την άσκηση του επαγγέλματος του Εμπορικού Αντιπροσώπου από φυσικά ή Νομικά πρόσωπα που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, βεβαιώνεται με ειδική κάθε φορά πιστοποίηση, που εκδίδεται από την Ελληνική Διπλωματική Αρχή της χώρας από την οποία προέρχεται το παραπάνω Φυσικό ή Νομικό πρόσωπο.

Η άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος από φυσικά ή Νομικά πρόσωπα που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ισχύει για όσο χρονικό διάστημα έχουν άδεια παραμονής οι ανωτέρω στην Ελλάδα και δίδεται παράταση της ισχύος της, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, για όσο χρόνο αντίστοιχα παρατείνεται η παραμονή τους στην Ελλάδα.

5. Άδεια Εμπορικού Αντιπροσώπου, χορηγείται σε Νομικά πρόσωπα εφόσον η ενέργεια των αντιπροσωπευτικών εργασιών, που καθορίζονται από την παραγρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος Δ/τος, προβλέπεται στο καταστατικό τους.

Για την χορήγηση της παραπάνω άδειας, οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των περιπτ. α και δ της παραγρ. 3 του παρόντος άρθρου πρέπει να πληρούνται στο πρόσωπο του νόμιμου εκπροσώπου του. Στην περίπτωση αλλαγής του νόμιμου εκπροσώπου το Νομικό πρόσωπο υποχρεούται εντός έξι μηνών, να υποβάλλει στην

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Επιτροπή του άρθρου 16 παραγρ. 4 του Ν. 1746/88 τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις των περιπτώσεων α και δ της παραγρ. 3 του παρόντος άρθρου. Άλλως η άδεια παύει να έχει ισχύ.

Άρθρο 4.

(Άρθρα 3, 4 και 5 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος οφείλει κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του να μεριμνά για τα συμφέροντα του αντιπροσωπευομένου και να δρα νόμιμα με βάση την καλή πίστη.

Ιδιαίτερα ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος οφείλει:

α) Να ασχολείται με την δέουσα επιμέλεια κατά την διαπραγμάτευση και ενδεχομένως κατά την σύναψη των πράξεων οι οποίες του έχουν ανατεθεί.

β) Να ανακοινώνει στον αντιπροσωπευόμενο κάθε αναγκαία πληροφορία που διαθέτει.

γ) Να συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις του αντιπροσωπευόμενου.

2. Ο αντιπροσωπευόμενος οφείλει κατά την διάρκεια των σχέσεων του με τον Εμπορικό Αντιπρόσωπο να δρα νόμιμα, με βάση την καλή πίστη.

Ιδιαίτερα ο αντιπροσωπευόμενος οφείλει:

α) Να θέτει στην διάθεση του Εμπορικού Αντιπροσώπου τα αναγκαία πληροφοριακά έγγραφα, που αφορούν τα εμπορεύματα περί των οποίων εκάστοτε πρόκειται.

β) Να παρέχει στον Εμπορικό Αντιπρόσωπο τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας, ιδίως να ειδοποιεί τον Εμπορικό Αντιπρόσωπο μόλις προβλέψει ότι ο όγκος των εμπορικών πράξεων θα είναι αισθητά μικρότερος από εκείνον που ο αντιπρόσωπος θα έπρεπε να αναμένει οριστικά.

3. Ο αντιπροσωπευόμενος οφείλει, εξάλλου, να ενημερώνει τον Εμπορικό Αντιπρόσωπο σχετικά με την εκ μέρους του αποδοχή ή απόρριψη, καθώς και με την μη εκτέλεση μιας εμπορικής πράξης για την οποία μεσολάβησε.

Άρθρο 5

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

1. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δικαιούται την ειδικώς συμφωνηθείσα αμοιβή.

2. Ελλείπει σχετικής συμφωνίας μεταξύ των μερών και ειδικών διατάξεων, η αμοιβή του εμπορικού αντιπροσώπου καθορίζεται σε ποσοστό επί της αξίας της συμβάσεως στην οποία μεσολαβεί ή συνάπτει για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου ανάλογα με τις συνήθειες που εφαρμόζονται στον τόπο που ασκεί τις δραστηριότητές του, τα εμπορεύματα, τα οποία αφορά η σύμβαση της εμπορικής αντιπροσωπείας και εν γένει όλα τα στοιχεία που έχουν σχέση με την εμπορική πράξη.

3. Προμήθεια κατά την έννοια του παρόντος Διατάγματος θεωρείται το είδος της αμοιβής του εμπορικού αντιπροσώπου το οποίο καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό και την αξία των υποθέσεων που διαπραγματεύεται.

4. Οι διατάξεις των επόμενων άρθρων 6 και 7 εφαρμόζονται εφόσον ο εμπορικός αντιπρόσωπος αμείβεται συνολικά ή εν μέρει προμήθεια.

Άρθρο 6.

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Για την εμπορική πράξη που έχει συναφθεί κατά την διάρκεια ισχύος της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας, ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δικαιούται προμήθεια εάν είναι αρμόδιος για ένα καθορισμένο γεωγραφικό τομέα και η πράξη έχει συναφθεί με πελάτη που ανήκει σε αυτόν τον τομέα.

2. Για εμπορική πράξη που έχει συναφθεί μετά την λύση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας, ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δικαιούται προμήθειας:

α) Εάν η πράξη οφείλεται κυρίως στην δραστηριότητα που αυτός ανέπτυξε κατά την διάρκεια ισχύος της σύμβασης της εμπορικής αντιπροσωπείας.

β) Εάν, σύμφωνα με τους όρους της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου η παραγγελία του τρίτου περιήλθε στον Εμπορικό Αντιπρόσωπο ή τον αντιπροσωπευόμενο πριν από την λύση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας.

3. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δεν δικαιούται προμήθεια κατά την παράγρ. 1 του παρόντος άρθρου εάν αυτή οφείλεται, δυνάμει της παραγρ. 2 του αυτού άρθρου, στον προηγούμενο αντιπρόσωπο, εκτός εάν λόγω της

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

δραστηριότητάς τους θεωρείται δίκαιο η προμήθεια να διανεμηθεί μεταξύ τους.

Άρθρο 7.

(Άρθρα 10, 11 και 12 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Η αξίωση επί της προμήθειας υφίσταται από τον χρόνο και κατά το μέτρο που συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Ο αντιπροσωπευόμενος εξετέλεσε την πράξη.

β) Ο αντιπροσωπευόμενος όφειλε να έχει εκτελέσει την πράξη δυνάμει της συμφωνίας που είχε συναφθεί με τον τρίτο.

γ) Ο τρίτος εξετέλεσε την πράξη.

2. Η αξίωση επί της προθεσμίας γεννάται όταν ο τρίτος έχει εκτελέσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την σύμβαση ή θα έπρεπε να τις έχει εκτελέσει εάν ο αντιπροσωπευόμενος είχε προβεί στην απαραίτητη σύμπραξη για την ολοκλήρωση της σύμβασης.

3. Η προμήθεια καταβάλλεται το αργότερο την τελευταία ημέρα του μηνός που ακολουθεί το τρίμηνο κατά την διάρκεια του οποίου είχε γεννηθεί η σχετική αξίωση.

4. Το δικαίωμα της προμήθειας αποσβέννεται μόνον εφόσον: από συμπεριφορά του τρίτου και του εντολέα προκύπτει ότι δεν θα εκτελεσθεί η σύμβαση και η μη εκτέλεση δεν οφείλεται σε γεγονότα για τα οποία είναι υπαίτιος ο αντιπροσωπευόμενος.

5. Ο αντιπροσωπευόμενος διαβιβάζει στον Εμπορικό Αντιπρόσωπο κατάσταση των οφειλομένων προμηθειών, το αργότερο την τελευταία ημέρα του μηνός που ακολουθεί το τρίμηνο κατά το οποίο γεννήθηκαν οι σχετικές αξιώσεις. Η κατάσταση αυτή αναφέρει όλα τα ουσιώδη στοιχεία βάση των οποίων έχει υπολογισθεί το ποσό των προμηθειών.

6. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δικαιούται να απαιτήσει να του παρασχεθούν όλες οι πληροφορίες και κυρίως απόσπασμα εγγραφών των εμπορικών βιβλίων που χρειάζεται για την επαλήθευση του ποσού των οφειλομένων προμηθειών.

7. Δεν δύναται να συμφωνηθεί παραίτηση του Εμπορικού Αντιπροσώπου από τα δικαιώματα που απορρέουν από τις διατάξεις των παραγρ. 2, 3, 4, 6 και 7 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8.

(Άρθρα 13, 14, 15 και 16 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Δια την εφαρμογή του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας πρέπει να συνομολογηθεί εγγράφως.

2. Σύμβαση ορισμένου χρόνου, την οποία τα δύο μέρη συνεχίζουν να εκτελούν μετά την λήξη της, θεωρείται ότι μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου χρόνου.

3. Όταν η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας είναι αορίστου χρόνου, κάθε ένας από τους συμβαλλόμενους μπορεί να την καταγγείλει, με τήρηση ορισμένης προθεσμίας.

4. Η προθεσμία καταγγελίας είναι ένας μήνας για το πρώτο έτος της σύμβασης, δύο μήνες από την αρχή του τέταρτου έτους, τέσσερις μήνες από την αρχή του τέταρτου έτους, πέντε μήνες από την αρχή του πέμπτου έτους και έξη μήνες από την αρχή του έκτου και τα επόμενα έτη. Δεν είναι δυνατόν να οριστούν μικρότερες προθεσμίες, με συμφωνία των συμβαλλομένων.

5. Αν τα μέρη ορίσουν μεγαλύτερες προθεσμίες καταγγελίας από εκείνες που προβλέπονται από την παραγρ. 4 η προθεσμία καταγγελίας την οποία πρέπει να τηρήσει ο αντιπροσωπευόμενος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από εκείνη που ισχύει για τον εμπορικό αντιπρόσωπο.

6. Εφόσον τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, η λήξη της προθεσμίας καταγγελίας πρέπει να συμπίπτει με το τέλος του ημερολογιακού μηνός.

7. Οι διατάξεις των παραγρ. 3, 4, 5, και 6 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται όταν μία σύμβαση ορισμένου χρόνου μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου χρόνου κατ' εφαρμογή της παραγρ. 2 του άρθρου αυτού.

Στην περίπτωση αυτή για τον καθορισμό της προθεσμίας καταγγελίας συνυπολογίζεται και ο προηγούμενος ορισμένος χρόνος.

8. Η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας μπορεί να καταγγελθεί κατά πάντα χρόνο και χωρίς την τήρηση των προθεσμιών της παραγρ. 4 σε

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

περίπτωση κατά την οποία ένα εκ των μερών παραλείπει την εκτέλεση του συνόλου ή μέρος των συμβατικών υποχρεώσεων καθώς και σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

Άρθρο 9.

(Άρθρα 17, 18 και 19 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. α) Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος δικαιούται μετά την λύση της σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας αποζημίωση εάν και εφόσον κατά την διάρκεια αυτής έφερε νέους πελάτες στον εντολέα ή προήγαγε σημαντικά τις υποθέσεις με τους υπάρχοντες πελάτες και ο εντολέας διατηρεί ουσιαστικά οφέλη που προκύπτουν από τις υποθέσεις με τους πελάτες αυτούς.

β) Το ποσό της αποζημίωσης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσό ισοδύναμο με το μέσο ετήσιο όρο των αμοιβών που εισέπραξε ο εμπορικός αντιπρόσωπος κατά τα πέντε τελευταία έτη, αν δε η σύμβαση διήρκεσε λιγότερο από πέντε έτη, η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση το μέσο όρο της εν λόγω περιόδου.

γ) Η χορήγηση αυτής της αποζημίωσης δεν στερεί από τον εμπορικό αντιπρόσωπο την αξίωση για την ανόρθωση της περαιτέρω ζημίας την οποία υπέστη όπως ορίζεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

2. Η αξίωση του εμπορικού αντιπροσώπου για αποζημίωση ή ανόρθωση περαιτέρω ζημίας του, παραγράφεται εντός έτους από την λύση της σύμβασης.

3. Η αποζημίωση ή η αποκατάσταση της ζημιάς, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος δεν οφείλεται:

α) Όταν ο εντολέας καταγγείλει την σύμβαση λόγω υπαιτιότητας εμπορικού αντιπροσώπου, η οποία θα δικαιολογούσε καταγγελία της σύμβασης κατά πάντα χρόνο.

β) Όταν ο εμπορικός αντιπρόσωπος καταγγέλλει την σύμβαση, εκτός εάν η λύση αυτή οφείλεται σε υπαιτιότητα του αντιπροσωπευόμενου ή δικαιολογείται από λόγους σωματικής αδυναμίας ή ασθένειας του εμπορικού αντιπροσώπου εξ' αιτίας των οποίων δεν είναι δυνατόν να απαιτηθεί εύλογα από αυτόν η εξακολούθηση της δραστηριότητάς του.

4. Ο Εμπορικός Αντιπρόσωπος πριν από την λήξη της σύμβασης δεν μπορεί να παραιτηθεί των δικαιωμάτων του που απορρέουν από τις παραπάνω παραγράφους.

Άρθρο 10

(Άρθρο 20 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ)

1. Η συμφωνία που προβλέπει περιορισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του εμπορικού αντιπροσώπου μετά την λήξη της σύμβαση, ονομάζεται στο εξής υποχρέωση μη ανταγωνισμού.

2. Η υποχρέωση μη ανταγωνισμού είναι ισχυρά εάν και εφόσον:

α) έχει συνομολογηθεί εγγράφως και

β) αφορά το γεωγραφικό τομέα, την ευθύνη του οποίου είχε ο εμπορικός αντιπρόσωπος καθώς και τον τύπο των εμπορευμάτων των οποίων είχε την αντιπροσωπεία σύμφωνα με την σύμβαση.

3. Η υποχρέωση μη ανταγωνισμού ισχύει για περίοδο το πολύ ενός έτους μετά την λήξη της σύμβασης.

4. Με το άρθρο αυτό δεν θίγονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας οι οποίες επιβάλλουν άλλους περιορισμούς ως προς το κύρος ή την εφαρμογή ρητρών που περιέχουν υποχρέωση μη ανταγωνισμού ή προβλέπουν ότι τα δικαστήρια μπορούν να μειώσουν τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων που απορρέουν από παρόμοια συμφωνία.

Άρθρο 11.

(Άρθρο 22 της Οδηγίας 86/653/ΕΟΚ).

1. Οι διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος εφαρμόζονται στις συμβάσεις που συνάπτονται μετά την έναρξη της ισχύος του.

2. Για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών από συμβάσεις που συνήφθησαν πριν από την ισχύ του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος εφαρμόζονται οι διατάξεις του διατάγματος αυτού την 1^η Ιανουαρίου 1994.

Άρθρο 12.

Από της ισχύος του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις αυτού και ειδικά οι διατάξεις των

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

άρθρων 1, 2, 4 παρ. 1, 3, 4 και 5, 6, 7, 11, 12 του Ν. 307/76 και του άρθρου 11 του Ν. 504/76.

Στον Υπουργό Εμπορίου αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 18 Μαΐου 1991

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ε. Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΔΟΥ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΘ. ΞΑΡΧΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 220

Επέκταση των εγκαταστάσεων στη Θεσσαλονίκη Ανωνύμου Εταιρείας με την επωνυμία «Προνομιούχος Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών της Ελλάδος».

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 12 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8, 14 και 20 του ΝΔ 8077/54 «Περί Γενικών Αποθηκών».
2. Τον Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
3. Την αρ. 10038/20.11.90 αίτηση της Ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμία «Προνομιούχος Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών της Ελλάδος» με συνημμένα σ' αυτή αρχιτεκτονικά σχεδιαγράμματα.
4. Την από 4.2.91 έκθεση της συσταθείσης Επιτροπής κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ΝΔ 3077/54 με τα συνημμένα σ' αυτή σχεδιαγράμματα.
5. Την με αριθ. 177/20.3.91 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εμπορίου, αποφασίζουμε:

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Άρθρο μόνο

Χορηγείται στην Ανώνυμο Εταιρεία με την επωνυμία «Προνομιούχος Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών της Ελλάδος» άδεια επέκτασης των εγκαταστάσεων της στη Θεσσαλονίκη επί μιας ισογείου μεταλλικής αποθήκης εκτάσεως 4.350M² το καθένα και κατασκευασμένης σε ιδιόκτητο οικόπεδο το οποίο καταλαμβάνει ολόκληρο οικοπεδικό τετράγωνο στην βιομηχανική ζώνη Θεσσαλονίκης μεταξύ των οδών Α9, 3, Α10 και 4 με συνολική επιφάνεια 60.505M² περίπου.

Η αποθήκη αυτή αποτελεί επέκταση των υπαρχόντων στο ίδιο οικόπεδο δύο (2) ισογείων μεταλλικών αποθηκών εκτάσεων 2.175M² η κάθε μία για τις οποίες είχε δοθεί άδεια επεκτάσεως των εγκαταστάσεων της ΠΑΕΓΑΕ με τα με αριθμ. 387/1977 (ΦΕΚ 118/Α/9.4.77) και 1158/1977 (ΦΕΚ 380/Α/14.12.7) Προεδρικά Διατάγματα.

Στον Υπουργό Εμπορίου αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 18 Μαΐου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ε. Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΔΟΥ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΘ. ΞΑΡΧΑΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πράξη 59 της 22 Μαΐου 1991

Παραχώρηση έκτασης 266 στρεμμάτων από το αγρόκτημα Δροσιάς Εύβοιας στη θέση «Ριτσώνα» στο Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ), για την ανέγερση νέων φυλακών Χαλκίδας.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 994/79 «Περί ρυθμίσεως και διαθέσεως των αποστραγγισθεισών γαιών ελών Λυσιμαχίας και Τριχωνίδας και άλλων τινών διατάξεως.

2. Την αριθ. 127431/14.5.1991 εισήγηση του Υπουργού Γεωργίας, για παραχώρηση έκτασης 266 στρεμμάτων από το αγρόκτημα Δροσιάς Εύβοιας στη θέση «Ριτσώνα», στο Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων, για την ανέγερση νέων Φυλακών Χαλκίδας.

3. Τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, αποφασίζει:

Την παραχώρηση, δωρεάν και κατά κυριότητα, κοινόχρηστης χορτολιβαδικής έκτασης 266 στρεμμάτων από το αγρόκτημα Δροσιάς Εύβοιας, στη θέση «Ριτσώνα» όπως αυτή εμφανίζεται στο συνημμένο από 26.3.1985 Τοπογραφικό διάγραμμα του Γραφείου Τοπογραφικής Ν. Εύβοιας, στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για την ανέγερση νέων φυλακών Χαλκίδας.

Η παραχώρηση γίνεται με τον όρο της ανάκλησης σε περίπτωση που μέσα σε οκτώ χρόνια δεν πραγματοποιηθεί ο σκοπός για τον οποίο παραχωρείται.

Η πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Οι Αντιπρόεδροι

Τα Μέλη

(Ακριβές Αντίγραφο)

Ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ

Πράξη 60 της 22 Μαΐου 1991

Τροποποίηση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 105/5.9.90 «Παραχώρηση κατά χρήση, στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας (Τ.Ε.Θ.Α.), κοινόχρηστης έκτασης 284,821 τ.μ. του αγροκτήματος Ζυγού Ν. Ξάνθης.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 994/79 «Περί ρυθμίσεως και διαθέσεως των αποστραγγισθεισών γαιών ελών Λυσιμαχίας και Τριχωνίδας και άλλων τινών διατάξεων.

2. Την Πράξη του αριθ. 105/5.9.90 «Παραχώρηση κατά χρήση στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας (Τ.Ε.Θ.Α.), κοινόχρηστης έκτασης 284,821 τ.μ. του αγροκτήματος Ζυγού Ν. Ξάνθης» (ΕτΚ Α'/121).

3. Την αριθ. 128819/15.5.91 εισήγηση του Υπουργού Γεωργίας για μείωση της παραχωρηθείσας, με τον τροποποιούμενη πράξη του, στο ΤΕΘΑ έκτασης του αριθ. 578ν, κοινοchr. Τεμαχίου της ΟΔ 1930 του αγροκτήματος Ζυγού Ν. Ξάνθης, κατά 11.036 τ.μ. λόγω υπάρξεως σε αυτά κτιριακών εγκαταστάσεων του συνδέσμου άρδευσης και γεώτρησης, αποφασίζει:

Τροποποιεί την πράξη του αριθ. 105/5.9.90, με την οποία παραχωρήθηκε κατά χρήση στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας (Τ.Ε.Θ.Α.), κοινόχρηστη έκταση 284,821 τ.μ., του αγροκτήματος Ζυγού Ν. Ξάνθης, μόνο ως προς την έκταση του κοινοχρήστου τεμαχίου αριθ. 578ν, ΟΔ 1930, την οποία ορίζει σε 273.785 τ.μ.

Κατά τα λοιπά ισχύει η τροποποιούμενη πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 105/5.9.90 (ΕτΚ Α'/121).

Η πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Οι Αντιπρόεδροι

Τα Μέλη

(Ακριβές Αντίγραφο)

Ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ

Πράξη 60 της 22 Μαΐου 1991

Σύσταση Επιτροπής για τον εορτασμό του Διεθνούς Έτους Οικογένειας.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έχοντας υπόψη:

α) Τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. β. του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».

β) Την από 15.6.1991 εισήγηση της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζει:

1. Τη σύσταση Επιτροπής από τους:

α. Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως Πρόεδρο.

β. Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ν. υπ' αριθ. 2251/16.11.94 (Α' 191). Προστασία των καταναλωτών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμου που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

1. Η Πολιτεία μεριμνά για τα συμφέροντα των καταναλωτών.
2. Η Πολιτεία μεριμνά ιδίως για:
  - α) την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών.
  - β) τα οικονομικά τους συμφέροντα.
  - γ) την οργάνωσή τους σε ενώσεις καταναλωτών.
  - δ) το δικαίωμα ακρόασής τους σε θέματα που τους αφορούν και
  - ε) την πληροφόρηση και επιμόρφωσή τους σε καταναλωτικά θέματα.
3. Οι διατάξεις που προστατεύουν τους καταναλωτές ισχύουν τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και για τις επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής του δημόσιου τομέα και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.
4. Κατά την έννοια αυτού του νόμου:
  - α) Καταναλωτής είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά ή το οποίο κάνει χρήση τέτοιων προϊόντων ή υπηρεσιών εφόσον αποτελεί τον τελικό αποδέκτη τους. Καταναλωτής είναι και κάθε αποδέκτης του διαφημιστικού μηνύματος.
  - β) Προμηθευτής είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, κατά την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής του δραστηριότητας, προμηθεύει προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες στον καταναλωτή. Προμηθευτής

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

είναι και ο διαφημιζόμενος. Προμηθευτής είναι επίσης και ο παραγωγός ως προς την ευθύνη του για ελαττωματικά προϊόντα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 2

Γενικοί όροι των συναλλαγών - Καταχρηστικοί γενικοί όροι

1. Όροι που έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων για απροσδιόριστο αριθμό μελλοντικών συμβάσεων (γενικοί όροι των συναλλαγών) δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή, αν κατά την κατάρτιση της σύμβασης τους αγνοούσε ανυπαίτως και ο προμηθευτής δεν του υπέδειξε την ύπαρξή τους ή του στέρησε τη δυνατότητα να λάβει πραγματική γνώμη του περιεχομένου τους.

2. Οι γενικοί όροι συμβάσεων και παρεπόμενων συμφωνιών, που καταρτίζονται στην Ελλάδα, διατυπώνονται στην ελληνική γλώσσα. Εξαιρούνται οι γενικοί όροι των διεθνών συναλλαγών.

3. Έντυποι γενικοί όροι συναλλαγών εκτυπώνονται ευανάγνωστα σε εμφανές μέρος του εγγράφου της σύμβασης.

4. Όροι που συμφωνήθηκαν ύστερα από διαπραγμάτευση μεταξύ των συμβαλλομένων (ειδικοί όροι) είναι επικρατέστεροι από τους αντίστοιχους γενικούς όρους.

5. Κατά την ερμηνεία των γενικών όρων συναλλαγών λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη προστασίας του καταναλωτικού κοινού. Γενικοί όροι συναλλαγών που διατυπώθηκαν μονομερώς από τον προμηθευτή ή από τρίτο για λογαριασμό του προμηθευτή, σε περίπτωση αμφιβολίας ερμηνεύονται υπέρ του καταναλωτή.

6. Γενικοί όροι των συναλλαγών που έχουν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή απαγορεύονται και είναι άκυροι. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας γενικού όρου ενσωματωμένου σε σύμβαση κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών που αφορά την σύμβαση, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά τη σύναψή της και όλες

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται.

7. Καταχρηστικοί είναι ιδίως οι όροι που:

α) παρέχουν στον προμηθευτή, χωρίς εύλογη αιτία, υπερβολικά μεγάλη προθεσμία αποδοχής της πρότασης του καταναλωτή για σύναψη σύμβασης,

β) περιορίζουν τις ανειλημμένες συμβατικές υποχρεώσεις και ευθύνες των προμηθευτών,

γ) Προβλέπουν προθεσμία καταγγελίας της σύμβασης υπερβολικά σύντομη για τον καταναλωτή ή υπερβολικά μακρά για τον προμηθευτή,

δ) συνεπάγονται την παράταση ή ανανέωση της σύμβασης για χρονικό διάστημα υπερβολικά μακρό, αν ο καταναλωτής δεν την καταγγείλει σε ορισμένο χρόνο,

ε) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το δικαίωμα μονομερούς τροποποίησης ή λύσης της σύμβασης χωρίς ορισμένο ειδικό ή σπουδαίο λόγο,

στ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να καταγγείλει σύμβαση αόριστης διάρκειας χωρίς εύλογη προθεσμία,

ζ) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το δικαίωμα να κρίνει μονομερώς αν η παροχή του είναι σύμφωνη με την σύμβαση,

η) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το απεριόριστο δικαίωμα να ορίζει μονομερώς το χρόνο εκπλήρωσης της παροχής του,

θ) ορίζουν ότι η παροχή δεν είναι υποχρεωτικό να ανταποκρίνεται στις ουσιώδεις, για τον καταναλωτή, προδιαγραφές, στο δείγμα, στις ανάγκες της ειδικής χρήσης, για την οποία την προορίζει ο καταναλωτής και την οποία αποδέχεται ο προμηθευτής ή στο συνηθισμένο προορισμό της,

ι) επιτρέπουν στον προμηθευτή να μην εκτελέσει τις υποχρεώσεις του χωρίς σπουδαίο λόγο,

ια) χωρίς σπουδαίο λόγο αφήνουν το τίμημα αόριστο και δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του με κριτήρια ειδικά καθορισμένα στη σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή,

ιβ) περιορίζουν την ευθύνη του προμηθευτή για κρυμμένα ελαττώματα του πράγματος,

ιγ) αποκλείουν ή περιορίζουν υπέρμετρα την ευθύνη του προμηθευτή,

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

ιδ) προβλέπουν τη μετακύληση της ευθύνης του πωλητή ή του εισαγωγέα αποκλειστικά στον παραγωγό του αγαθού ή σε άλλον,

ιε) περιορίζουν την υποχρέωση του προμηθευτή να τηρεί τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει οι εντολοδόχοι του ή εξαρτούν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από την τήρηση ειδικής τυπικής διαδικασίας,

ιστ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να καταγγέλλει τη σύμβαση κατά την κρίση του, αν η ίδια ευχέρεια δεν αναγνωρίζεται στον καταναλωτή, ή να παρακρατεί τα ποσά που έχουν καταβληθεί για παροχές που δεν έχουν ακόμη εκτελεσθεί από αυτόν, όταν τη σύμβαση καταγγέλλει ο ίδιος,

ιζ) συνεπάγονται παραίτηση του καταναλωτή από τα δικαιώματά του σε περίπτωση μη εκπλήρωσης ή πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής του προμηθευτή, ακόμη και αν το προμηθευτή βαρύνει πταίσμα,

ιη) εμποδίζουν τον καταναλωτή να υπαναχωρήσει (από την σύμβαση), όταν η αύξηση του τιμήματος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης είναι υπερβολική για αυτόν,

ιθ) αποκλείουν ή περιορίζουν τη νόμιμη ευχέρεια του καταναλωτή να μην εκτελέσει τη σύμβαση,

κ) απαγορεύουν στον καταναλωτή να επίσχεση εν όλω ή εν μέρει την καταβολή του τιμήματος, όταν ο προμηθευτής δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του,

κα) επιβάλλουν στον καταναλωτή που πιστώθηκε με το τίμημα των αγαθών ή υπηρεσιών να εκδώσει μεταχρονολογημένη επιταγή.

κβ) συνεπάγονται παραίτηση του καταναλωτή από τις ενστάσεις του κατά τρίτου που διαδέχεται τον προμηθευτή σε σχέση με τον καταναλωτή.

κγ) απαγορεύουν στον καταναλωτή να προτείνει σε συμψηφισμό προς υποχρεώσεις του από τη σύμβαση ομοειδείς απαιτήσεις του κατά του προμηθευτή,

κδ) βεβαιώνουν ότι ο καταναλωτής γνωρίζει ορισμένους όρους της σύμβασης ή την κατάσταση των προμηθευόμενων πραγμάτων ή την ποιότητα των υπηρεσιών, ενώ πραγματικά τα αγνοεί,

κε) υποχρεώνουν τον καταναλωτή να προκαταβάλλει υπερβολικά μεγάλο μέρος του τιμήματος πριν αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης από τον προμηθευτή, μολονότι ο προμηθευτής δεν ανέλαβε την υποχρέωση να

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

εκτελέσει παραγγελία του καταναλωτή με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές ή χαρακτηριστικά ούτε η παροχή του προμηθευτή συνίσταται σε υπηρεσίες με κράτηση.

κστ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να απαιτήσει από τον καταναλωτή υπέρμετρες εγγυήσεις,

κζ) αναστρέφουν το βάρος της απόδειξης σε βάρος του καταναλωτή ή περιορίζουν υπέρμετρα τα αποδεικτικά του μέσα,

κη) περιορίζουν υπέρμετρα την προθεσμία, μέσα στην οποία ο καταναλωτής οφείλει να υποβάλλει στον προμηθευτή τα παράπονα ή να εγείρει τις αξιώσεις του κατά του προμηθευτή,

κθ) αναθέτουν στον προμηθευτή χωρίς σπουδαίο λόγο την αποκλειστικότητα της συντήρησης και των επισκευών του πράγματος και της προμήθειας των ανταλλακτικών,

λ) επιβάλλουν στον καταναλωτή, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της παροχής του, υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση ή

λα) αποκλείουν την υπαγωγή των διαφορών από σύμβαση στο φυσικό τους δικαστή με την πρόβλεψη αποκλειστικής αλλοδαπής δικαιοδοσίας ή διαιτησίας,

8. Ο προμηθευτής δεν μπορεί να επικαλεσθεί την ακυρότητα ολόκληρης της σύμβασης, για το λόγο ότι ένας ή περισσότεροι γενικοί όροι είναι άκυροι ως καταχρηστικοί.

9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται όταν τόπος κατάρτισης, ή εκτέλεσης της σύμβασης είναι η Ελλάδα, έστω και αν η σύμβαση δεν διέπεται από τον ελληνικό δίκαιο.

Άρθρο 3

Συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

1. Συμβάσεις παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, που καταρτίζονται με πρωτοβουλία του προμηθευτή χωρίς ρητή πρόσκληση από τον καταναλωτή ή με επίσκεψη του προμηθευτή στον τόπο κατοικίας, διαμονής ή εργασίας του καταναλωτή ή σε χώρο επιλογής του προμηθευτή έξω από το εμπορικό κατάστημά του, είναι άκυρες υπέρ του καταναλωτή, αν δεν καταρτισθούν με έγγραφο στο οποίο να αναφέρονται:

α) το όνομα ή η επωνυμία και η πλήρης διεύθυνση του προμηθευτή και αυτού που συμβάλλεται στο όνομα και για λογαριασμό του προμηθευτή. Η μνεία αριθμού ταχυδρομικής θυρίδας δεν αρκεί,

β) η χρονολογία και η πλήρης διεύθυνση του τόπου κατάρτισης της σύμβασης,

γ) η περιγραφή της φύσης και των χαρακτηριστικών των εμπορευμάτων ή υπηρεσιών,

δ) οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης και ιδίως ο τρόπος και ο χρόνος παράδοσης των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών,

ε) η ολική επιβάρυνση του καταναλωτή και οι όροι πληρωμής και ιδίως, σε περίπτωση πίστωσης του τιμήματος ή πληρωμής με δόσεις, το πραγματικό επιτόκιο και το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο επιτοκίου και

στ) το κατά την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δικαίωμα υπαναχώρησης και, σε χωριστό έντυπο, υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης του καταναλωτή από την σύμβαση.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν η σύμβαση καταρτίστηκε έπειτα από ρητή πρόσκληση του προμηθευτή από τον καταναλωτή, έχει όμως αντικείμενο προϊόντα άλλα από εκείνα για τα οποία έγινε η πρόσκληση, εκτός αν ο καταναλωτής γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι και τα άλλα αυτά προϊόντα περιλαμβάνονται στις εμπορικές δραστηριότητες του προμηθευτή ή αν τα προϊόντα αυτά σχετίζονται άμεσα με τα προϊόντα για τα οποία έγινε η πρόσκληση.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και όταν ο καταναλωτής έχει υποβάλει προσφορά (πρόταση για κατάρτιση σύμβασης) υπό συνθήκες όμοιες με εκείνες των προηγούμενων παραγράφων, ακόμη και αν δεν δεσμεύεται από την προσφορά του μέχρι την αποδοχή της από τον προμηθευτή.

4. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης, που ασκείται με συστημένη επιστολή μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες μέρες από την παραλαβή του εγγράφου της σύμβασης ή από την τυχόν μεταγενέστερη παραλαβή του προϊόντος, εκτός αν στη σύμβαση προβλέπεται μακρότερη προθεσμία. Παραίτηση από το δικαίωμα αυτό είναι άκυρη.

5. Απαγορεύεται η είσπραξη όλου ή μέρους του τμήματος, ακόμη και με μορφή αρραβώνα, εγγυοδοσίας, έκδοσης ή αποδοχής αξιόγραφων ή με άλλη μορφή, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου.

6. Ο καταναλωτής δεν έχει υποχρέωση φύλαξης ή επιστροφής του προϊόντος που του έστειλε ο προμηθευτής για δοκιμή ή εξέταση ή ως δείγμα, εκτός αν το ζητήσει ο ίδιος, ή αν συμφωνήθηκε διαφορετικά.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται:

α) Στις πωλήσεις μικροπωλητών χωρίς μόνιμη εγκατάσταση.

β) Στις συμβάσεις για την κατασκευή, πώληση ή μίσθωση ακινήτων και στις συμβάσεις που αφορούν άλλα δικαιώματα σχετικά με ακίνητα. Εν τούτοις οι συμβάσεις προμήθειας αγαθών για την ενσωμάτωσή τους σε ακίνητα ή οι συμβάσεις για την επισκευή ακινήτων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

γ) Στις συμβάσεις για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών, που προορίζονται για την τρέχουσα οικιακή κατανάλωση και τα οποία παραδίδουν κατ' οίκον διανομείς σε τακτά ή συχνά διαστήματα.

δ) Στις συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

I) η σύμβαση συνάπτεται βάσει καταλόγου του προμηθευτή, τον οποίο ο καταναλωτής είχε την ευκαιρία να συμβουλευτεί χωρίς να είναι παρών ο αντιπρόσωπος του προμηθευτή.

II) προβλέπεται η εξακολούθηση της επαφής ανάμεσα στον αντιπρόσωπο του προμηθευτή και στον καταναλωτή όσον αφορά τη συγκεκριμένη ή άλλη μεταγενέστερη συναλλαγή και

III) τόσο ο κατάλογος όσο και η σύμβαση πληροφορούν τον καταναλωτή ότι έχει το δικαίωμα να επιστρέψει τα αγαθά στον προμηθευτή μέσα σε χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των δέκα (10) ημερών από την παραλαβή τους ή να λύσει τη σύμβαση μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα, χωρίς να αναλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση, εκτός από μία εύλογη φροντίδα για τα αγαθά αυτά.

ε) Στις ασφαλιστικές συμβάσεις και

στ) Στις συμβάσεις με αντικείμενο κινητές αξίες.

Άρθρο 4

Σύμβαση από απόσταση

1. Σύμβαση από απόσταση, με την έννοια αυτού του άρθρου, είναι σύμβαση που αφορά αγαθό ή υπηρεσία και συνάπτεται ύστερα από πρόταση του προμηθευτή χωρίς ταυτόχρονη φυσική παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, με τη χρησιμοποίηση τεχνικής επικοινωνίας από απόσταση για τη διαβίβαση της πρότασης για σύναψη σύμβασης και της αποδοχής.

2. Σύμβαση από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, αν κατά την πρόταση σύναψης σύμβασης ο καταναλωτής δεν ενημερώθηκε με τα μέσα της χρησιμοποιούμενης τεχνικής επικοινωνίας κατά τρόπο σαφή για τα ακόλουθα ιδίως στοιχεία:

- α) την ταυτότητα του προμηθευτή,
- β) τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του αγαθού ή της υπηρεσίας,
- γ) την τιμή, την ποσότητα και τις δαπάνες μεταφοράς, καθώς και το φόρο προστιθέμενης αξίας, εφόσον δεν περιλαμβάνεται στην τιμή,
- δ) τον τρόπο πληρωμής, παράδοσης και εκτέλεσης,
- ε) τη διάρκεια ισχύος της πρότασης για σύναψη σύμβασης και
- στ) το δικαίωμα υπαναχώρησης.

3. Ο καταναλωτής δεν επιβαρύνεται με τις δαπάνες της επικοινωνίας από απόσταση για τη διαβίβαση της αποδοχής ή για την εκτέλεση της υπηρεσίας, εκτός αν αυτό αναφέρεται σαφώς στην πρόταση για σύναψη σύμβασης.

4. Απαγορεύεται να αποστέλλονται στον καταναλωτή αγαθά ή να παρέχονται υπηρεσίες χωρίς προηγούμενη παραγγελία εκ μέρους του όταν αυτός καλείται να τα αποκτήσει έναντι πληρωμής ή να τα επιστρέψει, έστω και χωρίς να καταβάλει τις δαπάνες αποστολής. Αν η αποστολή αυτή πραγματοποιηθεί, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να διαθέσει το αγαθό ή την υπηρεσία, κατά την κρίση του, χωρίς να οφείλει οποιοδήποτε τίμημα, εκτός αν η αποστολή οφείλεται σε προφανές λάθος, οπότε το θέτει, για εύλογο χρόνο και εφόσον η φύση του αγαθού ή της υπηρεσίας το επιτρέπει, στη διάθεση του προμηθευτή. Η παράλειψη απάντησης δεν ισοδυναμεί σε καμία περίπτωση με συναίνεση.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν ο προμηθευτής αδυνατεί να παραδώσει το αγαθό ή να παράσχει την υπηρεσία που του παραγγέλθηκε, προμηθεύει όμως ισοδύναμο αγαθό ή παρέχει ισοδύναμη υπηρεσία της ίδιας ποιότητας και στην ίδια τιμή, γνωστοποιώντας εγγράφως στον καταναλωτή, ότι μπορεί να επιστρέψει το προϊόν ή την υπηρεσία υποκατάστασης, εάν δεν μείνει ικανοποιημένος. Δεν εμπίπτει στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και η αποστολή δειγμάτων ή διαφημιστικών δώρων.

6. Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή. Απαγορεύεται χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή η χρησιμοποίηση τεχνικών επικοινωνίας για την πρόταση σύναψης σύμβασης όπως τηλεφώνου, αυτόματης κλήσης, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας.

7. Απαγορεύεται η είσπραξη όλου ή μέρος του τιμήματος, ακόμη και με μορφή αρραβώνα, εγγύησης, έκδοσης ή αποδοχής αξιόγραφων ή άλλη μορφή, πριν από την παράδοση του προϊόντος ή την παροχή της υπηρεσίας.

8. Όταν δεν αναφέρεται προθεσμία εκτέλεσης στην πρόταση για σύναψη σύμβασης, η παροχή οφείλεται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήψη της παραγγελίας από τον προμηθευτή.

9. Η σύμβαση από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, αν αυτός δεν λάβει γραπτά και στη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε στην πρόταση σύναψης σύμβασης τις ακόλουθες τουλάχιστον πληροφορίες:

α) τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού,

β) την επωνυμία και τη διεύθυνση του πιο προσιτού για τον καταναλωτή καταστήματος του προμηθευτή,

γ) τον τρόπο καταβολής του τιμήματος, περιλαμβανομένων των όρων πίστωσης ή πληρωμής με δόσεις, καθώς και τους όρους εξασφάλισης και

δ) το δικαίωμα υπαναχώρησης και, σε χωριστό έντυπο, υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης του καταναλωτή από τη σύμβαση κατά την επόμενη παράγραφο.

10. Σε κάθε σύμβαση από απόσταση ο καταναλωτής, έχει το δικαίωμα να υπαναχωρήσει αναιτιολογήτως μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής του αγαθού ή της υπηρεσίας, αν δεν συμφωνήθηκε μακρότερη προθεσμία, επιστρέφοντας το αγαθό στην αρχική του κατάσταση. Αποκλείεται η επιβάρυνση του με δαπάνη άλλη από τα έξοδα επιστροφής.

Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει, για τα αγαθά, από την παραλαβής του και, για τις υπηρεσίες, από την παραλαβή των εγγράφων που ενημερώνουν τον καταναλωτή ότι έχει συναφθεί η σύμβαση.

Παραίτηση από το δικαίωμα αυτό είναι άκυρη.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται:

- α) στους αυτόματους διανομείς,
- β) στους εμπορικούς χώρους αυτόματης πώλησης,
- γ) στις συμβάσεις προμήθειας τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για την τρέχουσα οικιακή κατανάλωση και τα οποία παραδίδουν κατ' οίκον διανομείς σε τακτά ή συχνά διαστήματα και
- δ) στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με κράτηση που έχουν ως αντικείμενο μεταφορές, κατάλυμα, σίτιση και ψυχαγωγία.

Άρθρο 5

Εξυπηρέτηση μετά την πώληση

1. Σε κάθε πώληση ο προμηθευτής οφείλει να παρέχει στον καταναλωτή γραπτώς, στην ελληνική γλώσσα ή με σύμβολα διεθνώς καθιερωμένα, σαφείς οδηγίες για την ασφαλή χρήση, διατήρηση, συντήρηση και πλήρη αξιοποίηση του προϊόντος και ενημέρωση για τους κινδύνους κατά τη χρήση και διατήρησή του. Εξαιρούνται τα απλά κατά την κατασκευή, τη χρήση και τη συντήρηση προϊόντα.

2. Κατά την πώληση, ο προμηθευτής οφείλει να ενημερώνει τον καταναλωτή για την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος. Πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος είναι ο εύλογα αναμενόμενος χρόνος κατά τον οποίο το προϊόν θα μπορεί να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον προορισμό του, έστω και έπειτα από επισκευή ή αντικατάσταση ανταλλακτικών, εωσότου η φθορά

από την τακτική χρήση καταστήσει το προϊόν άχρηστο ή την περαιτέρω χρήση του οικονομικά ασύμφορη.

3. Σε περίπτωση προμήθειας καινούργιων προϊόντων με μακρά διάρκεια (διαρκών καταναλωτικών αγαθών), ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει στον καταναλωτή γραπτή εγγύηση στην ελληνική γλώσσα, η οποία να αναφέρει τουλάχιστον την επωνυμία και τη διεύθυνση της επαγγελματικής εγκατάστασης του προμηθευτή, το δικαιούχο, το προϊόν στο οποίο αναφέρεται η εγγύηση, το ακριβές περιεχόμενό της, την ημερομηνία έναρξης και τη διάρκειά της. Η εγγύηση πρέπει να είναι σύμφωνη με την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος. Ειδικά για τα προϊόντα τεχνολογίας αιχμής, η διάρκεια της εγγύησης πρέπει να είναι εύλογη σε σχέση με το χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται ότι θα παραμένουν σύγχρονα από την άποψη της τεχνολογίας, αν ο χρόνος αυτός είναι συντομότερος από την πιθανή διάρκεια της ζωής τους.

4. Αν κατά τη διάρκεια της εγγύησης εμφανισθεί στο προϊόν ελάττωμα και ο προμηθευτής αρνείται την επισκευή ή βραδύνει υπερβολικά, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει την αντικατάσταση του προϊόντος με νέο ή αναστροφή της πώλησης. Σε περίπτωση αντικατάστασης του προϊόντος ή ανταλλακτικού του, η εγγύηση αυτόματα ανανεώνεται για όλη της τη διάρκεια για το νέο προϊόν ή ανταλλακτικό.

5. Σε κάθε περίπτωση επιφυλάσσεται η εφαρμογή των διατάξεων του Αστικού Κώδικα για την ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα του πράγματος. Εκ τω προτέρων παραίτηση του καταναλωτή από την προστασία του κατά τις διατάξεις αυτές είναι άκυρη.

6. Ο προμηθευτής καινούργιων διαρκώς καταναλωτικών αγαθών οφείλει να εξασφαλίζει στους καταναλωτές της συνεχή παροχή τεχνικών υπηρεσιών για την συντήρηση και επισκευή του για χρονικό διάστημα ίσο με την πιθανή διάρκεια ζωής τους. Επίσης, οφείλει να εξασφαλίζει στους καταναλωτές την ευχέρεια προμήθειας των ανταλλακτικών και άλλων τυχόν προϊόντων, που απαιτούνται για τη χρήση τους σύμφωνα με τον προορισμό τους για όλη τους την πιθανή διάρκεια της ζωής τους.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Ευθύνη του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα

1. Ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του.
2. Ως παραγωγός θεωρείται ο κατασκευαστής τελικού προϊόντος, πρώτης ύλης ή συστατικού, καθώς και κάθε πρόσωπο που εμφανίζεται ως παραγωγός του προϊόντος επιθέτοντας σε αυτό την επωνυμία, το σήμα ή άλλο διακριτικό του γνώρισμα. Προϊόντα με την έννοια αυτού του άρθρου θεωρούνται και τα κινητά πράγματα που ενσωματώθηκαν ως συστατικά σε άλλα πράγματα κινητά ή ακίνητα. Προϊόντα θεωρούνται επίσης οι φυσικές δυνάμεις, ιδίως το ηλεκτρικό ρεύμα και η θερμότητα, εφόσον υπόκεινται σε εξουσίαση, όταν περιορίζονται σε ορισμένο χώρο.
3. Όποιος εισάγει ένα προϊόν για πώληση, χρηματοδοτική ή απλή μίσθωση ή άλλης μορφής διανομή στα πλαίσια της επαγγελματικής εμπορικής του δραστηριότητας ευθύνεται ο παραγωγός.
4. Όταν η ταυτότητα του παραγωγού είναι άγνωστη, κάθε προμηθευτής του προϊόντος θεωρείται για την εφαρμογή του νόμου αυτού παραγωγός, εκτός αν μέσα σε εύλογο χρόνο ενημερώσει τον καταναλωτή για την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν. Το ίδιο ισχύει και για τον προμηθευτή προϊόντων εισαγωγής, όταν η ταυτότητα του εισαγωγέα είναι άγνωστη, έστω και αν η ταυτότητα του παραγωγού είναι γνωστή.
5. Ελαττωματικό κατά την έννοια αυτού του άρθρου είναι το προϊόν, αν δεν παρέχει την εύλογα αναμενόμενη ασφάλεια εν όψει όλων των ειδικών συνθηκών και ιδίως της εξωτερικής εμφάνισής του, της εύλογα αναμενόμενης χρησιμοποίησής του και του χρόνου κατά τον οποίο τέθηκε σε κυκλοφορία. Δεν είναι ελαττωματικό ένα προϊόν για μόνο το λόγο ότι μεταγενέστερα τέθηκε σε κυκλοφορία άλλο τελειότερο.
6. Στη ζημία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνεται η ζημία λόγω θανάτου ή σωματικής βλάβης, καθώς και η βλάβη ή καταστροφή, εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος, κάθε περιουσιακού στοιχείου του καταναλωτή, εκτός από το ίδιο το ελαττωματικό προϊόν, εφόσον κατά τη φύση του προοριζόταν και πραγματικά χρησιμοποιήθηκε από το ζημιωθέντα για προσωπική του χρήση ή κατανάλωση.

7. Η ικανοποίηση της ηθικής βλάβης διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τις αδικοπραξίες. Το ίδιο ισχύει και για την ψυχική οδύνη λόγω θανάτου.

8. Ο παραγωγός δεν ευθύνεται αν αποδείξει ότι:

α) δεν έθεσε το προϊόν σε κυκλοφορία,

β) το ελάττωμα δεν υπήρχε όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία,

γ) δεν κατασκεύασε το προϊόν αποβλέποντας στη διανομή του και το διέμεινε στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

δ) το ελάττωμα οφείλεται στο ότι το προϊόν κατασκευάστηκε σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου θεσπισμένους από δημόσια αρχή ή

ε) όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία, το επίπεδο επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων δεν επέτρεπε τη διαπίστωση του ελαττώματος.

9. Ο παραγωγός συστατικού δεν ευθύνεται και αν αποδείξει ότι το ελάττωμα οφείλεται στο σχεδιασμό του προϊόντος στο οποίο το συστατικό έχει ενσωματωθεί ή στις οδηγίες που παρέσχε ο κατασκευαστής, του προϊόντος στο οποίο ενσωματώθηκε το συστατικό.

10. Εάν δύο οι περισσότερα πρόσωπα ευθύνονται για την ίδια ζημία, τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του καταναλωτή και έχουν κατ' αλλήλων δικαίωμα αναγωγής αναλόγως προς τη συμμετοχή τους στην επέλευση της ζημίας.

11. Η ευθύνη του παραγωγού δεν μειώνεται αν η ζημία οφείλεται σωρευτικά τόσο σε ελάττωμα του προϊόντος όσο και σε πράξη ή παράλειψη τρίτου, μπορεί όμως εν όψει όλων των ειδικών συνθηκών να μειωθεί ή και να αρθεί, όταν συντρέχει πταίσμα του ζημιωθέντος ή προσώπου για το οποίο ευθύνεται ο ζημιωθείς.

12. Κάθε συμφωνία περιορισμού ή απαλλαγής του παραγωγού από την ευθύνη του είναι άκυρη.

13. Οι αξιώσεις κατά του παραγωγού για ζημιές παραγράφονται μετά τριετία αφότου ο ζημιωθείς πληροφορήθηκε ή όφειλε να πληροφορηθεί η ζημία, το ελάττωμα και την ταυτότητα του παραγωγού. Μετά δεκαετία από την κυκλοφορία του συγκεκριμένου προϊόντος επέρχεται απόσβεση των δικαιωμάτων του ζημιωθέντος κατά του παραγωγού.

Άρθρο 7

Υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών

1. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να διαθέτουν στην αγορά μόνο ασφαλή προϊόντα.

2. Ασφαλές θεωρείται ένα προϊόν όταν, υπό συνήθεις ή ευλόγως προβλεπόμενες συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας χρήσης, δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο ή παρουσιάζει μόνο κινδύνους χαμηλού επιπέδου που συνδέονται με τη χρήση του προϊόντος και θεωρούνται ως αποδεκτοί στα πλαίσια ενός υψηλού βαθμού προστασίας της υγείας και ασφάλειας των προσώπων, λαμβανομένων ιδίως υπόψη:

α) των χαρακτηριστικών του προϊόντος, και ιδίως της σύνθεσής του, της συσκευασίας του, του τρόπου συναρμολόγησής του και της συντήρησής του.

β) των επιπτώσεων που έχει το προϊόν αυτό σε άλλα, στην περίπτωση που είναι ευλόγως δυνατό να προβλεφθεί ότι τα προϊόντα αυτά θα χρησιμοποιηθούν μαζί.

γ) της παρουσίας του προϊόντος, της επισήμανσής του, των τυχόν οδηγιών χρήσης του και του τρόπου διάθεσής του μετά τη χρήση του, καθώς και κάθε άλλης οδηγίας που προέρχεται από τον κατασκευαστή και

δ) των κατηγοριών των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν σοβαρό κίνδυνο λόγω χρησιμοποίησης του προϊόντος, και ιδίως των παιδιών.

3. Μόνο η δυνατότητα επίτευξης υψηλότερου βαθμού ασφάλειας ή προμήθειας άλλων προϊόντων που παρουσιάζουν μικρότερο κίνδυνο, δεν συνιστά επαρκή λόγο για το χαρακτηρισμό ενός προϊόντος ως ανασφαλούς ή επικίνδυνου.

4. Οι προμηθευτές θεωρούνται ότι συμμορφώθηκαν με την υποχρέωση διάθεση ασφαλών προϊόντων, όταν αυτά ανταποκρίνονται προς τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ελληνικού δικαίου, καθώς και προς τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί για την υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών.

5. Προϊόντα που, χρησιμοποιούμενα υπό κανονικές και δυνάμενες να προβλεφθούν συνθήκες, παρουσιάζουν σοβαρούς και άμεσους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία των καταναλωτών, δεσμεύονται προληπτικώς από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή. Η απόσυρση, η διάθεση υπό προϋποθέσεις, η αποδέσμευση, η καταστροφή και γενικά η τύχη των

ανωτέρων προϊόντων ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ή του τυχόν άλλου αρμόδιου υπουργού.

Άρθρο 8

Ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες

1. Ο παρέχων υπηρεσίες ευθύνεται για κάθε ζημία που προκάλεσε υπαιτίως κατά την παροχή των υπηρεσιών.

2. Δεν είναι υπηρεσία, με την έννοια αυτού του άρθρου, παροχή η οποία έχει ως άμεσο και αποκλειστικό αντικείμενο την κατασκευή προϊόντων ή τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως παρέχων υπηρεσίες θεωρείται όποιος παρέχει κατά τρόπο ανεξάρτητο υπηρεσία στο πλαίσιο της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας.

3. Ο ζημιωθείς υποχρεούται να αποδείξει τη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της παροχής της υπηρεσίας και της ζημίας.

4. Ο παρέχων τις υπηρεσίες φέρει το βάρος της απόδειξης της έλλειψης υπαιτιότητας. Για την εκτίμηση της έλλειψης υπαιτιότητας λαμβάνονται υπόψη η ευλόγως προσδοκώμενη ασφάλεια και το σύνολο των ειδικών συνθηκών και ιδιαίτερα:

α) η φύση και το αντικείμενο της υπηρεσίας, ιδίως σε σχέση με το βαθμό επικινδυνότητας της,

β) η εξωτερική μορφή της υπηρεσίας,

γ) ο χρόνος παροχής της υπηρεσίας,

δ) η ελευθερία δράσης που αφήνεται στο ζημιωθέντα στο πλαίσιο της υπηρεσίας,

ε) το αν ο ζημιωθείς ανήκει σε κατηγορία μειονεκτούντων ή ευπρόσβλητων προσώπων και

στ) το αν η παρεχόμενη υπηρεσία αποτελεί εθελοντική προσφορά του παρέχοντος.

5. Μόνη η ύπαρξη ή δυνατότητα τελειότερης υπηρεσίας, κατά το χρόνο παροχής της υπηρεσίας ή μεταγενέστερα δεν συνιστά υπαιτιότητα.

6. Οι διατάξεις για την συνυπευθυνότητα, τη μείωση ή άρση της ευθύνης και την απαγόρευση απαλλακτικών ρητρών των παραγράφων 10, 11 και 12

του άρθρου 6 εφαρμόζονται αναλογικά και στην ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες.

Άρθρο 9

Διαφήμιση

1. Διαφήμιση κατά την έννοια του νόμου αυτού είναι κάθε ανακοίνωση που γίνεται στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας με στόχο την προώθηση της διάθεσης αγαθών ή υπηρεσιών.

2. Απαγορεύεται κάθε διαφήμιση το περιεχόμενο ή τη μορφή της οποίας προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει πλάνη στα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται ή στον οποιόν τη γνώση περιέρχεται και, εξαιτίας της πλάνης αυτής, μπορεί να επηρεάσει την οικονομικής τους συμπεριφορά (παραπλανητική διαφήμιση).

3. Για να κριθεί αν μία διαφήμιση είναι παραπλανητική, λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία της και ιδίως οι ενδείξεις σχετικά με:

α) τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αγαθού ή της υπηρεσίας, όπως η διαθεσιμότητα, η φύση, η εκτέλεση, η σύνθεση, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η καταλληλότητα, οι χρήσεις, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση και τα ιδιαίτερα γνωρίσματα, τα επιστημονικά ή τεχνολογικά δεδομένα και τα αναμενόμενα από τη χρήση τους αποτελέσματα ή τα αποτελέσματα των δοκιμών ή ελέγχων.

β) την τιμή, τον τρόπο διαμόρφωσής τους και τους όρους υπό τους οποίους παρέχονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες, όπως οι όροι πληρωμής ή πίστωσης, παράδοσης, ανταλλαγής, επιστροφής, επισκευής, συντήρησης και εγγύησης και

γ) την ιδιότητα, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του διαφημιζόμενου, όπως η ταυτότητα και η περιουσία του, οι δεξιότητες και τα δικαιώματα βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας, τα βραβεία και οι διακρίσεις του.

4. Παραπλανητική λογίζεται και κάθε διαφήμιση, όταν:

α) η πειστικότητά της βασίζεται στη μαρτυρία προσώπων στα οποία αποδίδεται ανύπαρκτη επιστημονική ιδιότητα, ειδικότητα ή αυθεντία ή τα

οποία δεν έχουν επιτρέψει εγγράφως τη χρήση της μαρτυρίας τους στη διαφήμιση.

β) η πειστικότητά της στηρίζεται στην ιδέα ότι η τεχνολογία ή η επιστήμη ορισμένης χώρας, άλλης από τη χώρα προέλευσης, είναι άμεσα ή έμμεσα δηλωτικές της ποιότητας των διαφημιζομένων προϊόντων.

γ) εμφανίζεται με τη μορφή δημοσιογραφικής έρευνας, σχολίου ή επιστημονικής ανακοίνωσης, χωρίς να δηλώνεται ρητά και ευδιάκριτα ότι πρόκειται για διαφήμιση, ή

δ) περιέχει επιστημονικούς όρους ή ιδιωματισμούς, αποτελέσματα ερευνών ή περικοπές κειμένων επιστημονικού ή τεχνικού χαρακτήρα με σκοπό να προσδώσει στη διαφημιστική ανακοίνωση επιστημονική βάση που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

5. Απαγορεύεται κάθε διαφήμιση που προσβάλλει τα χρηστά ήθη (αθέμιτη διαφήμιση).

6. Αθέμιτη είναι ιδιαίτερα η διαφήμιση που:

α) έχει στόχο ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα την πρόκληση ή εκμετάλλευση αισθημάτων φόβου, προλήψεων ή δεισιδαιμονιών ή την εξώθηση σε εγκληματικές πράξεις.

β) διακρίνει μειωτικά κοινωνικές ομάδες με βάση το φύλο, τη φυλή, την ηλικία, το θρήσκευμα, την εθνικότητα, την καταγωγή, τις πεποιθήσεις, και τις φυσικές ή ψυχικές ιδιαιτερότητες.

γ) δημιουργεί την εικόνα υπερβολικά δελεαστικής προσφοράς, ιδίως σε παιδιά, νέους και στις πιο ευάλωτες κατηγορίες του πληθυσμού.

δ) απευθύνει το διαφημιστικό μήνυμα κατευθείαν στο υποσυνείδητο, χωρίς να αφήνει το δέκτη του μηνύματος τη δυνατότητα κριτικής ή

ε) προβάλλει εμμέσως προϊόντα άλλα από εκείνα που αποτελούν το εμφανές περιεχόμενο του διαφημιστικού μηνύματος, χωρίς η προβολή αυτή να αποτελεί νοηματικά ουσιώδες και αναπόσπαστο τμήμα του.

7. Η ειδική νομοθεσία της ραδιοτηλεόρασης μπορεί να προβλέπει και άλλες περιπτώσεις χαρακτηρισμού της ραδιοτηλεοπτικής διαφήμισης ως αθέμιτης για την προστασία της παιδικής ηλικίας και άλλων ευάλωτων στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα μαζικής επικοινωνίας κατηγοριών του πληθυσμού.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

8. Η διαφήμιση που προσδιορίζει άμεσα ή έμμεσα την ταυτότητα συγκεκριμένου ανταγωνιστή ή των ομοειδών αγαθών ή υπηρεσιών που εκείνος προσφέρει (συγκινητική διαφήμιση) επιτρέπεται εφόσον συγκρίνει με αντικειμενικό τρόπο τα ουσιώδη, συναφή, επαληθεύσιμα και επιλεγμένα με αμεροληψία χαρακτηριστικά ανταγωνιστικών αγαθών ή υπηρεσιών και:

α) δεν είναι παραπλανητική.

β) δεν προκαλεί σύγχυση στην αγορά μεταξύ του διαφημιζομένου και ενός ανταγωνιστή ή μεταξύ ανταγωνιστών του διαφημιζομένου ή μεταξύ των σημάτων, άλλων διακριτικών γνωρισμάτων, αγαθών ή υπηρεσιών του διαγωνιζομένου και ενός ανταγωνιστή ή περισσότερων ανταγωνιστών μεταξύ τους.

γ) δεν είναι υποτιμητική, δυσφημιστική ή περιφρονητική για έναν ανταγωνιστή ή για τα σήματα, άλλα διακριτικά γνωρίσματα, αγαθά, υπηρεσίες ή δραστηριότητές του και

δ) δεν επιδιώκει κατά κύριο λόγο να επωφεληθεί από τη φήμη σήματος ή άλλου διακριτικού γνωρίσματος ανταγωνιστή.

9. Η μνεία ή αναπαραγωγή σε διαφημίσεις των αποτελεσμάτων συγκριτικών δοκιμών για αγαθά ή υπηρεσίες, που έχουν διεξαχθεί από τρίτους, επιτρέπεται μόνο με την έγγραφη συναίνεση του υπεύθυνου για τη δοκιμή προσώπου. Στην περίπτωση αυτή, ο διαφημιζόμενος ευθύνεται για την συγκριτική δοκιμή σαν αυτή να είχε διεξαχθεί από τον ίδιο ή υπό την καθοδήγηση του.

10. Η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνο αν συναινεί ρητά ο καταναλωτής.

11. Ανεξάρτητα από τον περιορισμό της προηγούμενης παραγράφου, η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή με οποιονδήποτε τρόπο άμεσης επικοινωνίας (άμεση διαφήμιση) επιτρέπεται μόνον αν ο προμηθευτής ή άλλος για λογαριασμό του προμηθευτή κάνει χρήση στοιχείων ή πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα του καταναλωτή του περιήλθαν σε γνώση του από προηγούμενες συναλλακτικές σχέσεις του με τον καταναλωτή, από γενικά προσιτές πηγές, όπως κατάλογο ή άλλα

δημοσιευμένα στοιχεία, ή από άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εφόσον ο καταναλωτής εγκρίνει ρητά την μεταβίβαση των προσωπικών του στοιχείων για το σκοπό της άμεσης διαφήμισης. Ο διαφημιστής είναι υποχρεωμένος να αναφέρει στον καταναλωτή τον τρόπο με τον οποίο περιήλθαν σε γνώση του τα προσωπικά στοιχεία του καταναλωτή.

12. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 10 και 11, ο προμηθευτής οφείλει να διακόψει κάθε μορφής άμεσης διαφήμισης και να διαγράψει τα προσωπικά στοιχεία του καταναλωτή, εφόσον το ζητήσει ο καταναλωτής.

13. Η άμεση διαφήμιση θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που να μην προσβάλλει την ιδιωτική ζωή του καταναλωτή.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για τη διαφήμιση ειδικών κατηγοριών προϊόντων ή υπηρεσιών ώστε να εξασφαλίζεται η πραγματική δυνατότητα του καταναλωτή να πληροφορείται τις τιμές και τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και υπηρεσιών για να μπορεί να κρίνει την ποιότητα και την τιμή.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10

Ενώσεις καταναλωτών - Συλλογικά μέσα προστασίας

1. Οι ενώσεις καταναλωτών συγκροτούνται ως σωματεία και διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού και του Αστικού Κώδικα. Οι ενώσεις καταναλωτών έχουν αποκλειστικό σκοπό την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού. Εκπροσωπούν τους καταναλωτές στα όργανα στα οποία προβλέπεται η εκπροσώπηση καταναλωτών, ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους καταναλωτές, τους αντιπροσωπεύουν δικαστικά και εξώδικα και ασκούν συλλογικές αγωγές κατά τις διατάξεις του νόμου.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

2. Μέλη της ένωσης καταναλωτών είναι φυσικά πρόσωπα. Για να συσταθεί ένωση καταναλωτών χρειάζονται εκατό τουλάχιστον πρόσωπα. Σε δήμους ή κοινότητες με πληθυσμό μέχρι τριών χιλιάδων κατοίκων αρκούν είκοσι πρόσωπα. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους από μία ενώσεις καταναλωτών. Οι εγγραφές πέρα της πρώτης είναι άκυρες.

3. Πόροι των ενώσεων καταναλωτών είναι αποκλειστικά:

α) οι συνδρομές των μελών τους,

β) οι συνδρομές και λοιπές εισπράξεις από τη διάθεση των εντύπων που εκδίδουν οι ενώσεις,

γ) εισπράξεις από δημόσιες εκδηλώσεις,

δ) κρατική επιχορήγηση ή επιχορήγηση από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και

ε) επιχορήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνών οργανισμών και διεθνών ενώσεων καταναλωτών.

4. Αποκλείεται η οποιαδήποτε άλλης μορφής ιδιωτική χρηματοδότηση με πράξη εν ζωή. Απαγορεύεται στις ενώσεις καταναλωτών οποιαδήποτε διαφήμιση επιχειρήσεων.

5. Οι ενώσεις καταναλωτών αποκτούν νομική προσωπικότητα με την εγγραφή τους στο μητρώο ενώσεων καταναλωτών. Εγγραφή στο βιβλίο σωματείων δεν απαιτείται, οι διατάξεις όμως που το διέπουν εφαρμόζονται αναλόγως για το μητρώο ενώσεων καταναλωτών.

6. Σε κάθε νομαρχία τηρείται μητρώο ενώσεων καταναλωτών του νομού. Το μητρώο είναι δημόσιο βιβλίο. Καθένας μπορεί να το συμβουλευτεί και να ζητήσει αντίγραφο ή πιστοποιητικό οποιασδήποτε εγγραφής του. Στο Υπουργείο Εμπορίου τηρείται συγκεντρωτικό μητρώο για όλες τις ενώσεις καταναλωτών της χώρας. Ο αριθμός μητρώου ενώσεων καταναλωτών εγγράφεται υποχρεωτικά στα έντυπα, στη σφραγίδα και στα έγγραφα των ενώσεων καταναλωτών.

7. Κάθε ένωση καταναλωτών έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει πληροφορίες για θέματα που ανάγονται στα συμφέροντα του καταναλωτικού κοινού από τις δημόσιες υπηρεσίες, του δημόσιους οργανισμούς, τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις

ανεξάρτητες επιτροπές που λειτουργούν στα πλαίσια της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

8. Κάθε ένωση καταναλωτών νομιμοποιείται να ζητεί για τα δικαιώματα των μελών της ως καταναλωτών έννομη προστασία, δικαστικών ή διοικητικών, οποιασδήποτε μορφής. Ιδίως νομιμοποιείται να ασκεί αγωγή, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αίτηση ακύρωσης ή προσφυγή κατά διοικητικών πράξεων και παράσταση πολιτικής αγωγής. Κάθε ένωση καταναλωτών δικαιούται να παρεμβαίνει προσθέτως σε εκκρεμείς δίκες μελών της για την υποστήριξη των δικαιωμάτων τους ως καταναλωτών.

9. Ενώσεις καταναλωτών που έχουν τουλάχιστον πεντακόσια ενεργά μέλη και έχουν εγγραφεί στο μητρώο ενώσεων καταναλωτών πριν από δυο τουλάχιστον έτη μπορούν να ασκούν κάθε είδους αγωγή για την προστασία των γενικότερων συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού (συλλογική αγωγή).

Ιδίως μπορούν να ζητήσουν:

α) Την παράλειψη παράνομης συμπεριφοράς του προμηθευτή, ακόμη και πριν αυτή εκδηλωθεί, ιδίως όταν συνίσταται στη διατύπωση καταχρηστικών γενικών όρων των συναλλαγών, σε απαγορευμένες πωλήσεις εκτός καταστήματος ή από απόσταση ή σε παραβάσεις υποχρεώσεων εξυπηρέτησης μετά την πώληση, στην παραγωγή, εισαγωγή ή διάθεση ελαττωματικών προϊόντων επικίνδυνων για την ασφάλεια ή την υγεία του κοινού, στην παροχή ελαττωματικών υπηρεσιών ή στην παραπλανητική, αθέμιτη, συγκριτική ή άμεση διαφήμιση. Μπορούν να ζητήσουν τη δέσμευση, την απόσυρση ή την καταστροφή ελαττωματικών προϊόντων επικίνδυνων για την ασφάλεια ή την υγεία του κοινού. Μπορούν επίσης να ζητήσουν την επανόρθωση παραπλανητικής ή συγκριτικής διαφήμισης με κάθε πρόσφορο τρόπο, στον οποίο περιλαμβάνεται και η επανορθωτική διαφήμιση με έξοδα του διαφημιζομένου.

β) Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Για τον καθορισμό της χρηματικής ικανοποίησης, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη ιδίως την ένταση της προσβολής της έννομης τάξης που συνιστά η παράνομη συμπεριφορά, το μέγεθος της εναγόμενης επιχείρησης του προμηθευτή και ιδίως τον ετήσιο

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

κύκλο εργασιών της, καθώς τις ανάγκες της γενικής και της ειδικής πρόληψης.

γ) Τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση των απαιτήσεων τους για παράλειψη ή χρηματική ικανοποίηση μέχρι την έκδοση εκτελεστής απόφασης. Σε περίπτωση ελαττωματικών προϊόντων επικίνδυνων για την ασφάλεια ή την υγεία του κοινού, μπορεί να διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο η δέσμευση των προϊόντων.

10. Συλλογική αγωγή κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να ασκήσουν από κοινού περισσότερες ενώσεις καταναλωτών ακόμη και αν καθεμιά από αυτές έχει μικρότερο αριθμό ενεργών μελών από το προβλεπόμενο κατώτατο όριο, αρκεί τα ενεργά μέλη όλων αθροιστικά των ενώσεων να υπερβαίνουν το όριο αυτό. Η συλλογική αγωγή ασκείται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης καταναλωτών. Ενεργά μέλη λογίζονται όσα έχουν εκπληρώσει τις ταμειακές τους υποχρεώσεις. Ο αριθμός αποδεικνύεται με κοινή υπεύθυνη δήλωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης καταναλωτών. Η συλλογική αγωγή ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς που αποτελεί τη βάση της.

11. Αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση συλλογικής αγωγής έχει το πολυμελές πρωτοδικείο της κατοικίας ή έδρας του εναγομένου. Όταν αντικείμενο της συλλογικής αγωγής είναι ραδιοτηλεοπτική διαφήμιση, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας του ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού.

12. Συλλογικές αγωγές κατά τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 9 αυτού του άρθρου δικάζονται στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης. Η απόφαση παράγει τα αποτελέσματά της έναντι πάντων, και αν δεν ήταν διάδικοι.

13. Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης κατά την παράγραφο 9 αυτού του άρθρου παρέχεται μία μόνο φορά. Το επιδικαζόμενο ποσό διατίθεται για κοινωφελείς σκοπούς σχετικούς για την προστασία του καταναλωτή. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται μετά

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών, ρυθμίζεται ο τρόπος διάθεσης των επιδικαζόμενων ποσών.

14. Αν αίτημα χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης απορριφθεί τελεσίδικα ως προφανώς όλως αβάσιμο, ο εναγόμενος προμηθευτής μπορεί να ζητήσει με αγωγή του αποζημίωση από την ενάγουσα ένωση καταναλωτών και προσωπικά από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία ευθύνονται εις ολόκληρον.

15. Τη συλλογική αγωγή της παραγράφου 9 μπορούν να ασκούν εναντίον των προμηθευτών και τα εμπορικά και βιομηχανικά, βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια. Οι διατάξεις των παραγράφων 11 έως και 14 εφαρμόζονται αναλόγως.

16. Οι ενώσεις καταναλωτών δεν δικαιούνται αμοιβής από τα μέλη τους για ατομικά ή συλλογικά μέσα προστασίας που τους παρέχουν.

17. Οι ενώσεις καταναλωτών ευθύνονται για την ακρίβεια των πληροφοριών που ανακοινώνουν προς ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού.

18. Η εκ μέρους ένωσης καταναλωτών ανακοίνωση στο καταναλωτικό κοινό επανειλημμένα αναληθών πληροφοριών αποτελεί λόγο έκπτωσης του διοικητικού της συμβουλίου. Την έκπτωση ζητούν, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την τελευταία ανακοίνωση αναληθούς πληροφορίας, οποιοδήποτε μέλος της ένωσης, οποιοσδήποτε βλάπτεται από την αναλήθεια και ο εισαγγελέας αυτεπαγγέλτως. Το δικαστήριο, που δικάζει κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, αν κάνει δεκτή την αίτηση, διορίζει με την ίδια απόφαση προσωρινό διοικητικό συμβούλιο. Τα μέλη του εκπίπτουν δεν είναι επανεκλόγιμα για μια τριετία από την έκπτωσή τους. Το διοικητικό συμβούλιο δεν εκπίπτει, εάν οι αναληθείς πληροφορίες ή ο τρόπος μετάδοσής τους είναι μικρής σημασίας ή αν η αναλήθεια δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια των μελών του.

19. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διάλυση ένωσης καταναλωτών αν αυτή άσκησε κατ' επανάληψη αγωγές χρηματικής ικανοποίησης για ηθική βλάβη που απορρίφθηκαν τελεσίδικα ως προφανώς όλως αβάσιμες, εφόσον οι αγωγές αυτές ασκήθηκαν με δόλο ή από βαριά αμέλεια. Στην περίπτωση αυτήν, τη διάλυση ζητούν, μέσα από αποκλειστική προθεσμία ενός έτους

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

από την τελεσιδικία της τελευταίας απορριπτικής απόφασης, ο προμηθευτής που υπήρξε εναγόμενος σε δίκη στην οποία εκδόθηκε τέτοια απορριπτική απόφαση ή ο εισαγγελέας αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 11

Φιλικός διακανονισμός καταναλωτικών διαφορών

1. Σε κάθε νομαρχία συνιστάται από τον αρμόδιο νομάρχη, μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, επιτροπή φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών.

2. Η επιτροπή είναι τριμελής και αποτελείται από:

α) Ένα δικηγόρο μέλος του οικείου δικηγορικού συλλόγου, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από το διοικητικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου, ως πρόεδρο.

β) Έναν εκπρόσωπο του τοπικού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από το διοικητικό συμβούλιο του επιμελητηρίου. Στους νόμους όπου υπάρχουν βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια, το διοικητικό τους συμβούλιο ορίζει επίσης έναν εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του. Στην σύνθεση της επιτροπής μετέχει ο εκπρόσωπος του επιμελητηρίου που είναι υλικά αρμόδιο για τον προμηθευτή. Όπου είναι εφικτό, κάθε επιμελητήριο ορίζει ανά έναν εκπρόσωπο κάθε κλάδου της αγοράς με τον αναπληρωτή του, ώστε αυτός να μετέχει στη συγκρότηση της επιτροπής όταν κρίνεται διαφορά που ανάγεται στη δραστηριότητα μέλους του στον αντίστοιχο κλάδο της αγοράς και

γ) Έναν εκπρόσωπο των τοπικών ενώσεων καταναλωτών, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τα διοικητικά συμβούλια των ενώσεων. Όπου τέτοιες ενώσεις δεν υπάρχουν, στην επιτροπή συμμετέχει ως τρίτο μέλος εκπρόσωπος του τοπικού εργατικού κέντρου, που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τη διοίκηση του κέντρου. Ο γραμματέας της επιτροπής ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον νομάρχη, μεταξύ των υπαλλήλων της υπηρεσίας εμπορίου της νομαρχίας.

3. Όπου ο αριθμός υποθέσεων ή οι ειδικές συνθήκες του νόμου το απαιτούν, μπορούν να συνιστώνται περισσότερες επιτροπές.

4. Τα μέλη των επιτροπών ορίζονται στην αρχή κάθε έτους με ετήσια θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα. Στα μέλη των επιτροπών φιλικού διακανονισμού δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

5. Αρμόδια είναι η επιτροπή του νομού όπου εκτελέστηκε ή συμφωνήθηκε να εκτελεστεί η παροχή του προμηθευτή στον καταναλωτή.

6. Οι υποθέσεις εισάγονται στην επιτροπή ύστερα από αίτηση του καταναλωτή. Οι υποθέσεις συζητούνται κατά τη σειρά που ορίζει ο πρόεδρος μέσα σε δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες από την υποβολή της αίτησης και ύστερα από πρόσκληση των ενδιαφερομένων πριν από πέντε (5) ημέρες τουλάχιστον. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξουσιοδοτήσουν τρίτο, δικηγόρο ή μη, να τους εκπροσωπήσει στη διαδικασία.

7. Η επιτροπή κρίνει κατά το ισχύον δίκαιο. Συμπληρωματικά λαμβάνονται υπόψη τα συναλλακτικά ήθη.

8. Η επιτροπή κρίνει κατά πλειοψηφία και τα πορίσματά της κοινοποιούνται με έγγραφο στους ενδιαφερομένους μέσα σε επτά (7) το πολύ ημέρες από τη συζήτηση. Τα πορίσματα της επιτροπής δεν υπόκεινται σε προσβολή, αναθεώρηση ή ανάκληση, δεν είναι εκτελεστά, δεν παράγουν δεδικασμένο και δεν αναστέλλουν ούτε επηρεάζουν την πορεία οποιαδήποτε άλλης διαδικασίας, μπορούν όμως να λαμβάνονται υπόψη από δικαστήρια για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων.

9. Τα πορίσματα της επιτροπής αρχειοθετούνται στη νομαρχία και καθένας μπορεί να λάβει γνώση και να ζητήσει αντίγραφο.

10. Με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται, όπου υπάρχει ανάγκη, οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 12

Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών

1. Συστήνεται Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών ως συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Εμπορίου. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών εκφράζει τις θέσεις των καταναλωτών για θέματα προστασίας των καταναλωτών, υποβάλλει προτάσεις για την προώθηση των συμφερόντων τους και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του και εκδίδει

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

γνωμοδοτήσεις σε καταναλωτικά θέματα και ιδίως για όλα τα νομοσχέδια και τις διατάξεις που αφορούν τους καταναλωτές.

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών αποτελείται από:

α) εννέα εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών,
β) δύο πρόσωπα με ειδικευμένες γνώσεις σε θέματα προστασίας καταναλωτή

γ) ένα εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος.

δ) ένα εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοικητικής Επιτροπής Δημοσίων Υπαλλήλων.

ε) ένα εκπρόσωπο της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών

στ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης των Επιμελητηρίων

ζ) έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών,

η) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Εμπορικών Συλλόγων,

θ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας και

ι) το διευθυντή της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Εμπορίου.

3. Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών διορίζονται με τους αναπληρωτές τους ύστερα από πρόταση αντιπροσωπευτικών καταναλωτικών ενώσεων και λοιπών φορέων με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η θητεία των μελών της είναι τριετής. Η θητεία των τακτικών και αναπληρωματικών μελών λήγει πριν από τη λήξη της τριετίας λόγω θανάτου, παραίτησης ή διακοπής της συμμετοχής τους στο φορέα που εκπροσωπούν.

4. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών εκλέγει κάθε έτος, από τα μέλη του, έναν συντονιστή μαζί με τον αναπληρωτή του. Χρέη γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Εμπορίου που ορίζεται από τον Υπουργό.

5. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών εκδίδει τον κανονισμό λειτουργίας του που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

6. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει ο Υπουργός Εμπορίου,

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

αναπληρούμενος από το Γενικό Γραμματέα. Εφόσον στις συνεδριάσεις του συζητούνται θέματα που αφορούν και τις αρμοδιότητες άλλων υπουργών, μπορούν να συμμετάσχουν και αυτοί ή οι εκπρόσωποί τους.

7. Ο συντονιστής του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών ορίζει, την ημερήσια διάταξη. Ο συντονιστής καλεί τα μέλη εγγράφως και τους ανακοινώνει την ημερήσια διάταξη. Ο συντονιστής μπορεί, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Εμπορίου, να καλεί στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και εκπροσώπους άλλων παραγωγικών τάξεων, ιδιώτες ή άλλα πρόσωπα, για να εκφράσουν γνώμη χωρίς ψήφο.

8. Το Συμβούλιο γνωμοδοτεί έγκυρα όταν κατά τη συζήτηση παρίσταται η πλειοψηφία των μελών του. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να συγκεντρώνουν την πλειοψηφία των παρόντων. Σε κάθε περίπτωση καταχωρίζονται και οι απόψεις της μειοψηφίας.

9. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών μπορεί να συνιστά επιτροπές μελετών ή ομάδες εργασίας που θα υποβοηθούν το έργο του.

10. Η κάλυψη των δαπανών του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

11. Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών και των επιτροπών της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου δεν αμείβονται για τη συμμετοχή τους στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών και στις πιο πάνω επιτροπές. Τα μέλη που διαμένουν εκτός Αθηνών λαμβάνουν έξοδα κινήσεως.

Άρθρο 13

Επιτροπή Προστασίας των Καταναλωτών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

1. Συνιστάται Επιτροπή Προστασίας των Καταναλωτών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και απαρτίζεται από:

α) το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εμπορίου ως πρόεδρο.

β) το Διευθυντή της Διεύθυνσης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

γ) δυο εκπροσώπους των καταναλωτών που προτείνονται από το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών και

δ) ένα εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας που προτείνεται από αυτή.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής συμμετέχει χωρίς ψήφο και εκπρόσωπος της δημόσιας επιχείρησης ή οργανισμού που αφορά το υπό συζήτηση θέμα.

2. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Προστασίας των Καταναλωτών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών είναι τριετής. Χρήη Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Εμπορίου που ορίζεται από τον Υπουργό. Οι λεπτομέρειες λειτουργίας της Επιτροπής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η Επιτροπή διατυπώνει προτάσεις και προβαίνει σε υποδείξεις προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς για την βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών τους και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του καταναλωτή. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της καλεί υποχρεωτικά ενώπιόν της εκπροσώπους των διοικήσεων των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών να δώσουν εξηγήσεις σε παράπονα ή προβλήματα που απασχολούν τους καταναλωτές. Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή, όταν τους ζητηθεί, πληροφορίες, εξηγήσεις και κάθε είδους υποστήριξη που διευκολύνει το έργο της. Ο Υπουργός Εμπορίου, με εισήγηση της Επιτροπής, μπορεί να επιβάλλει πρόστιμο έως δυο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές σε οποιαδήποτε δημόσια επιχείρηση ή οργανισμό παραλείπει να παράσχει τις παραπάνω πληροφορίες ή εξηγήσεις.

Άρθρο 14.

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Καταργούνται ο ν. 1961/1991 «Για την προστασία του καταναλωτή και άλλες διατάξεις», εκτός των άρθρων 51 και 53 έως 55, τα άρθρα 26 έως 29 του ν. 2000/1991 «Για την αποκρατικοποίηση, απλούστευση των διαδικασιών εκκαθάρισης, ενισχύσεως των κανόνων ανταγωνισμού και άλλες διατάξεις», καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

---

2. Δεν θίγονται οι διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

3. Για κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου από προμηθευτές επιβάλλεται από τον Υπουργό Εμπορίου πρόστιμο από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) μέχρι είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δρχ. Σε περίπτωση υποτροπής, το ανώτατο όριο προστίμου διπλασιάζεται. Σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής, ο Υπουργός Εμπορίου, μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών, μπορεί να διατάξει τη διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης ή τμήματός της για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εμπορίου, Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται τα της προσαρμογής και συμμόρφωσης προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα κατανάλωσης και προστασίας του καταναλωτή. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων.

5. Αν σε συγκεκριμένη περίπτωση οι κοινές διατάξεις παρέχουν στον καταναλωτή μεγαλύτερη προστασία από την ειδική ρύθμιση του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. Εξαιρούνται οι διατάξεις που αφορούν παραγραφές και αποκλειστικές προθεσμίες.

6. Άτυποι κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματιών οργανώσεων, καθώς και άτυπα όργανα εφαρμογής των κανόνων αυτών ή επίλυσης καταναλωτικών διαφορών ειδικού χαρακτήρα δεν θίγονται από αυτόν τον νόμο, έστω και αν ανάγονται σε θέματα που αυτός ρυθμίζει, στο μέτρο που δεν αντίκειται προς τις διατάξεις του.

7. Ενώσεις καταναλωτών, που εγγράφονται στο μητρώο του άρθρου 10 παρ. 6 μέσα σε δεκαοκτώ μήνες από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, ασκούν τις συλλογικές αγωγές του άρθρου 10 παρ. 9 και πριν από την παρέλευση διετίας από την εγγραφή τους στο μητρώο, εφόσον έχουν τουλάχιστον πεντακόσια ενεργά μέλη.

8. Απαγορεύεται στους τηλεοπτικούς σταθμούς η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών μεταξύ της 7^{ης} και της 22^{ης} ώρας του εικοσιτετραώρου.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, οι τηλεοπτικοί σταθμοί λογίζονται ως προμηθευτές με την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 4.

Άρθρο 15

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 1994.

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

Ν. υπ' αριθ. 2252/18.11.91 (Α' 192). Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης «για την ετοιμότητα, συνεργασία και αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο, 1990» και άλλες διατάξεις.

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Ν. υπ' αριθ. 2253/18.11.94 (α' 193). Κύρωση Ευρωπαϊκών Συμφωνιών για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών του αφ' ενός και 1) της Τσεχικής Δημοκρατίας και 2) της Σλοβακικής Δημοκρατίας αφετέρου.

Ν. υπ' αριθ. 2254/18.11.94. (Α' 194). Κύρωση Συμβάσεως για την απαγόρευση αναπτύξεως, παραγωγής, αποθηκείσεως και χρήσεως χημικών όπλων και για την καταστροφή τους μετά των Παραρτημάτων αυτής.

Ν. υπ' αριθ. 2255/18.11.94 (Α'195). Κύρωση Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 15 Φεβρουαρίου 1991, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ

μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για της αποφυγή της διπλής φορολογίας όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.

Η Ελληνική Δημοκρατία

και

ΣΥΜΒΑΣΗ FRANCHISE

Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας

Επιβεβαιώνοντας την επιθυμία τους να επεκτείνουν και να προάγουν την οικονομική συνεργασία προς αμοιβαίο όφελος.

Επιθυμώντας να συνάψουν σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 1

Καλυπτόμενοι φόροι

1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου που επιβάλλονται για λογαριασμό ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, ανεξάρτητα από τον τρόπο που επιβάλλονται.

2. Φόροι εισοδήματος και κεφαλαίου θεωρούνται όλοι οι φόροι που επιβάλλονται στο συνολικό εισόδημα, στο συνολικό κεφάλαιο ή σε στοιχεία του εισοδήματος ή του κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των φόρων, που επιβάλλονται στην ωφέλεια που προκύπτει από την εκποίηση κινητής ή ακίνητης περιουσίας, καθώς και των φόρων στην υπεραξία που προκύπτει από την ανατίμηση του κεφαλαίου.

3. Οι υφιστάμενοι φόροι στους οποίους εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση ειδικότερα είναι:

α) Στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας:

- ο φόρος εισοδήματος και κεφαλαίου φυσικών προσώπων.
- ο φόρος εισοδήματος και κεφαλαίου νομικών προσώπων
- η εισφορά για τις επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης που υπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές (αναφερόμενοι στο εξής ως «Ελληνικός Φόρος»).

β) Στην περίπτωση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας:

- ο φόρος επί του συνολικού εισοδήματος.
- ο φόρος επί των κερδών.

– ο φόρος επί των οικοδομών
(αναφερόμενοι στο εξής ως «Βουλγαρικός Φόρος»).

4. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης σε οποιουσδήποτε ταυτόσημους ή ουσιαδώς παρόμοιους φόρους που επιβάλλονται μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης επιπρόσθετα ή αντί των υφιστάμενων φόρων.

Εάν οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών δεν συμφωνούν κατά την εφαρμογή της πρώτης πρότασης αυτής της παραγράφου, θα αρχίσουν διαπραγματεύσεις για την τροποποίηση της Σύμβασης.

Στο τέλος κάθε χρόνου οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών θα γνωστοποιούν η μια στην άλλη τις ουσιαδεις αλλαγές που έχουν επέλθει στην αντίστοιχη νομοθεσία τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διοίκηση Μ.Μ.Ε. και επιχειρηματικότητα Χ. Κ. Κανελλόπουλος καθηγητής Α.Β. Σ. Π.
2. Εφημερίδα EXPRESS Μάιος 1997
3. Εφημερίδα EXPRESS Νοέμβριος 1997
4. Βιομηχανική επιθεώρηση Σεπτέμβριος 1991
5. Οικονομικός ταχυδρόμος Φεβρουάριος 1997
6. Οικονομικός ταχυδρόμος Μάιος 1997
7. Οικονομικός ταχυδρόμος Σεπτέμβριος 1997
8. Οικονομικός ταχυδρόμος Οκτώβριος 1997
9. Ναυτεμπορική Μάρτιος 1995
10. Επενδυτής Φεβρουαρίου 1998
11. Επενδύτης Μάιος 1998
12. Βήμα Φεβρουάριος 1998
13. Βήμα Μάρτιος 1998
14. Κέρδος εκδοτική ΑΕ Μάιος 1998 (ειδική έκδοση)

